SERGE BRUSSOLO

SECȚIUNE PRINTR-UN ORAȘ BOLNAV

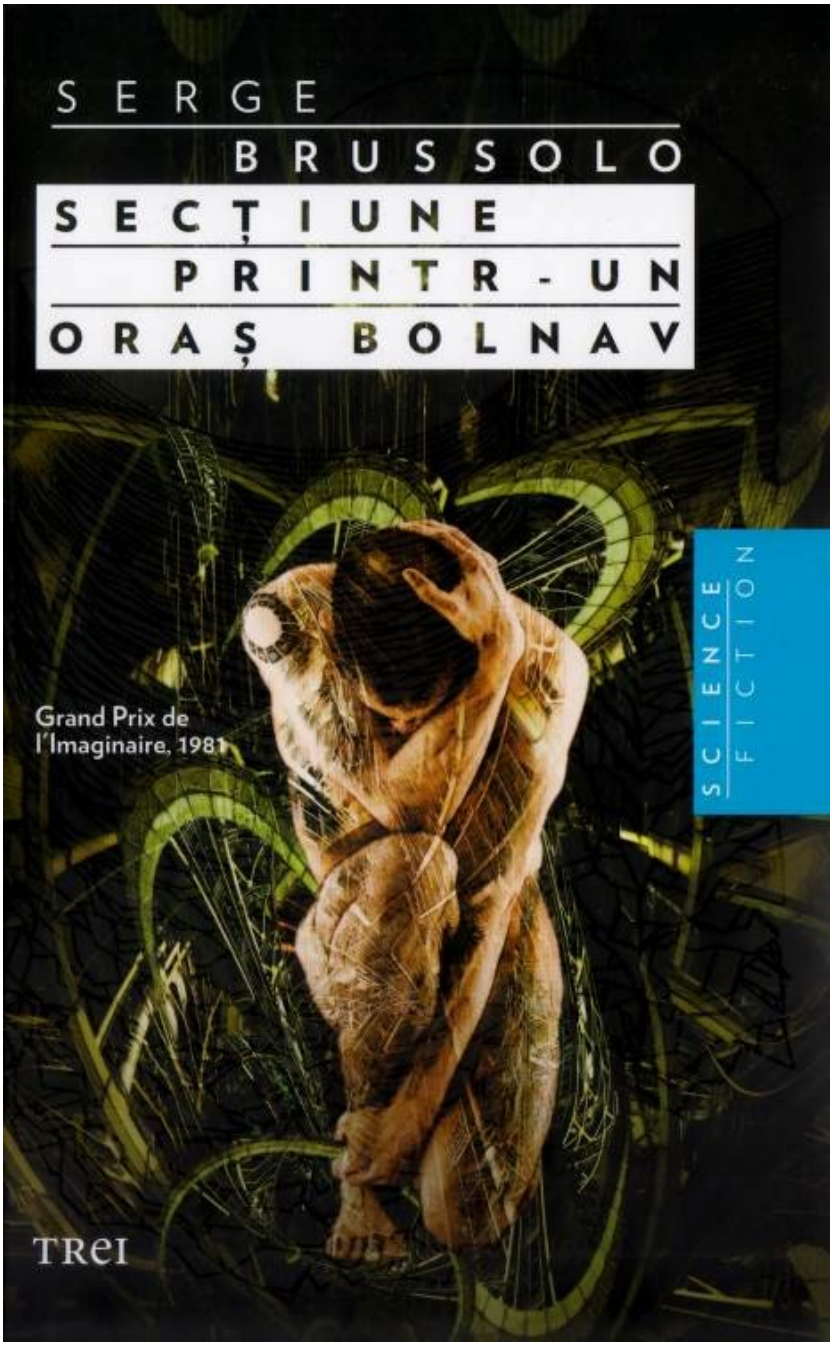

Grand Prix de l'Imaginaire, 1981

SCIENCE FICTION

TREI

SERGE BRUSSOLO

SECȚIUNE PRINTR-UN ORAȘ BOLNAV

Podul de oțel, construit în două zile, crea impresia că un schelet uriaș de libelulă se strecurase de pe întinderea câmpiei ca să se așeze pe pântecele vasului și căpitanului îi fusese întotdeauna groază de insecte. În mod curios, grinzile vibrau diferit în funcție de vârsta și sexul celor care treceau pe pod. Era și nota muzicală specială pentru copii sau pentru grupurile de copii, nota pentru adulți... Noaptea, doar ascultând, căpitanul știa cine trecea.

„SF-ul suprarealist al lui Brussolo oferă cititorilor o experiență alternativă la science-fictionul tradițional – una care, așa cum a sugerat cândva Nabokov, trebuie asimilată nu doar cu intelectul."
Science Fiction Studies

Serge Brussolo (n. 1951) a revoluționat din anii '80 literatura science-fiction franceză prin stilul lui original. Premii literare: Grand Prix de l'Imaginaire, în 1979 pentru *Funnyway*, în 1981 pentru *Vue en coupe d'une ville malade* și în 1988 pentru *Opération serrures carnivores*. Premiul Rosny Aîné pentru nuvelă în 1981 pentru *Subway*. Premiul Apollo în 1984 pentru *Les Semeurs d'abîmes*. Premiul Roman d'Aventures în 1994 pentru *Le Chien de minuit*. Marele premiu RTL-Lire în 1995 pentru *La Moisson d'hiver*. Marele premiu Paul-Féval de littérature populaire în 2004 pentru *Le Château noir*.
În România au apărut: *Mâncătorii de ziduri*, *Moartea cu melon*, *Kamikaze spațiali*, *Carnavalul de fier*, *Febra*, *Ira melanox* etc.

SCIENCE FICTION

www.edituratrei.ro

ISBN 978-606-719-090-8

Serge Brussolo
Secțiune printr-un oraș bolnav

Povestiri

Traducere din franceză de

Ana Antonescu

TREI

2014

EPSILON SCIENCE FICTION
COLECȚIE COORDONATĂ DE

Mihai Dan Pavelescu

3
TREI
VUE EN COUPE D'UNE VILLE MALADE

Serge Brussolo

Copyright © by Éditions Denoël, 1980

© Editura Trei, 2014

www.edituratrei. ro

ISBN ePUB: 978-606-719-259-9
ISBN PDF: 978-606-719-260-5
ISBN Print: 978-606-719-090-8

Editori: Silviu Dragomir, Vasile Dem. Zamfirescu
Design: Faber Studio
Ilustrații copertă: Ionuț Bănuță

SECȚIUNE PRINTR-UN ORAȘ BOLNAV

1.

Firma motelului s-a aprins brusc pe autostradă, proiectând un val de lumină colorată în interiorul bungaloului cufundat în întuneric. Georges s-a întins pe patul desfăcut, printre valizele care așteptau să fie închise, cu capul întors către pătratul luminos al ușii de la baie. Ajungea până la el respirația gâfâită a Hennei, amplificată de ecoul din baie. Nu i-a fost deloc greu să și-o imagineze: goală sau doar cu un tricou inscripționat cu sigla școlii, cu mâinile sprijinite pe carelajul zgrunțuros al băii, respirând în ritmul celei de-a o suta flotări. Iscodindu-se cu o privire lipsită de îngăduință în oglinda pătrată pe care obișnuia să o așeze la nivelul solului, ca să surprindă orice posibilă slăbiciune. Sudoarea țâșnea probabil din părul ei tuns scurt, blond pai, scurgându-i-se pe obraji și încărcându-i sprâncenele cu broboane strălucitoare. Doar că gustul sărat care-i impregna buzele nu mai era cel al lacrimilor, ci al transpirației…

S-a ivit deodată în cadrul ușii, mascând lumina…

— Ce faci acolo pe întuneric?

Tonul vocii ei era cu o notă mai sus decât de obicei, acordând fiecărei fraze o sonoritate neplăcut de falsă. Auzind clinchetul metalic dinspre cupa mică de pe noptieră, Georges a ghicit că își recupera verigheta pe care o scotea înaintea fiecărei ședințe de antrenament. Un zgomot înăbușit de prosoape îngrămădite. Un capac închis. Era fericit că în întunericul camerei nu se vedeau unul pe celălalt, deși probabil că Henna nu se jena deloc să-și afișeze sentimentele. N-au schimbat un cuvânt cât i-a luat lui să-și aranjeze lucrurile. Henna îndesa valizele în portbagajul mașinii. Georges auzea pentru ultima oară zgomotul mării în urma autostrăzii, între două hârâituri ale motorului și răpăitul nisipului pe caroserie. Vacanța era pe sfârșite, în curând aveau să fie oprite stimulatoarele solare ca să se poată reîncărca. Asta ar fi iarna.

Șase ani, șase întâlniri la același motel și de fiecare dată pentru Georges așteptarea și nopțile pustii vreme de treizeci de zile. Imaginând-o pe Henna cu celălalt… cu amantul din timpul anului, la care se reîntorcea după fiecare vacanță de vară. Se întreba dacă ar mai avea forța să suporte calvarul acesta și în al șaptelea an… deși intuiția îi șoptea că nu va mai exista probabil o a șaptea întâlnire.

Mașina gonea în noapte. S-a apucat să observe jocul mâinilor ei pe curbura volanului.

— Ar trebui să facem programare la radiografie… a murmurat ea ca și cum ar fi gândit cu voce tare.

Georges a format supus codul pe telefonul de la bord și a transmis cererea robotului unei agenții clar depășite de solicitări. N-au mai schimbat niciun cuvânt până la cartierele de la periferie, unde serviciile sanitare începeau să ridice taberele de corturi necesare pentru cei pe care serviciul de securitate îi botezase eufemistic „expulzați” sau chiar „vagabonzi”…

O mulțime febrilă stătea la coadă în lumina intermitentă a ambulanțelor; bărbați și femei învești mântați încă în ridicolele uniforme de vacanță, bronzați la lampa de ultraviolete, se certau pe tichetele de corturi, pe un cearșaf sau pe o rație de alimente.

Henna a trebuit să încetinească, lăsând loc unui camion cu remorcă al paznicilor, ce ducea valize, fotolii de plajă, mincioguri și canoe gonflabile către gura marelui incinerator. Georges a schițat un gest ca să ridice geamul mașinii, dar numele Hennei circula deja în mulțime. O grămadă de palme umede s-au lipit de caroserie. Frânturi de fraze i-au năpădit urechile…

„…nu suntem bogați, dar/economii/dacă dați apartamentul…” sau „…vila a fost a mamei mele/sunt gata de orice ca s-o recuperez/voi plăti cât vreți…”

Li se aruncau de acum bucăți de hârtie acoperite cu adrese, cifre, propuneri. Georges a citit câteva sume la întâmplare… modeste, enorme. Disperate.

Henna a dat din cap agasată și pe față i-a apărut o

expresie dură. A accelerat și palmele s-au dezlipit una câte una de mașină într-o rafală de înjurături. Tabăra de refugiați a dispărut, înghițită de întuneric.

Georges a închis ochii. Era fericit că se lăsase noaptea și că nu aveau să vadă casa. Doar un bloc întunecat, pătat de reflexul albăstrui al ferestrelor, pe care Henna le cerceta îndelung cu privirea. A pipăit în buzunarul de la piept al cămășii cheia plată de la zăvorul pivniței. Domeniul lui.

Acum, mâinile Hennei lăsau urme umede pe volan. Niciodată până atunci Georges nu o văzuse neliniștită la întoarcerea din vacanță, așa că simțea o tulburare stranie. Fără să vrea, ochii îi căutau curbura bicepșilor goi, încheietura mâinilor... Totul răspândea aceeași forță binecunoscută.

S-a scuturat.

Roțile au scrâșnit pe asfaltul parcajului. Ajunseseră.

Georges și-a înclinat capul, potrivindu-și pe nas lentilele groase și strălucitoare ale ochelarilor de soare polaroid. Spera astfel să amplifice densitatea nopții, să șteargă casa din raza vederii.

Pe toată durata drumului, de la gardul de fier la peronul din fața intrării, și-a fixat cu încăpățânare privirea pe dalele de piatră roz care mărgineau peluza. S-a oprit la piciorul scării mici; balustrada de fier forjat părea ciudat de elastică la atingere, iar capul hidos de dog din metal albăstrui aflat la capătul ei sclipea într-o lumină nouă. A încercat să-și amintească dacă așa se întâmplase și în anii trecuți, dacă simptomele se manifestaseră deja atât de aproape de stradă... Vocea Hennei i-a curmat șirul gândurilor, ridicase radiotelefonul ca să încerce să obțină o întâlnire mai rapidă cu serviciul de radiologie.

El a mai scotocit o dată printre amintiri, căutând să găsească urme asemănătoare de febrilitate, de enervare... ca să nu zică de angoasă, în comportamentul soției sale în decursul precedentelor întoarceri din vacanță, deși el trăia de atâția ani la marginea realității cotidiene... memoria lui nu mai vehicula decât o masă de imagini vagi, poate

inventate.

Henna striga ceva. I-au trebuit câteva secunde ca să-și dea seama că-i arăta bungaloul de observație. Nu ar fi intrat în casă în seara asta, era clar că Henna prefera să păstreze o distanță prudentă.

Georges a ridicat din umeri, la adăpostul întunericului. Nu-i plăcea bungaloul. O cazemată construită ca un buncăr, toată din material sintetic ignifug „aseptizat”, rezistând (cel puțin până în prezent) oricărei contaminări.

Instalarea sa costase o avere. A început să meargă, continuând să fixeze din privire conturul accidentat al dalelor roz.

Henna nu ar deschide casa înainte de răsăritul soarelui… el a pipăit în buzunar cheița de aramă de la beci.

Să aștepte.

Serviciul de radiografie a sosit chiar în aceeași noapte, contrariind-o pe Henna. Întunericul nu era total, luna era prea prezentă și stelele, prea clare. Tot ceea ce micșora de obicei precizia radiografiei. Ea le-a atras atenția fetelor care poziționau proiectoarele lângă colțurile pereților, fără să obțină vreun răspuns. La telefon, Elsa, doctorița/arhitecta grupului, i-a dat o explicație: numărul locuințelor contaminate fiind în continuă creștere, nu mai era cazul să aștepte cel mai bun moment până să se treacă la realizarea clișeelor. De acum, totul depindea de planificare, iar fără renumele școlii de luptă, ea ar fi trebuit să se mulțumească doar cu închirierea serviciilor unui radioscop primitiv a cărui fiabilitate ajungea, în cel mai bun caz, la 40%.

Plicul i-a fost adus după trei zile de un puști pe bicicletă, care l-a aruncat cu boltă pe fereastra din bucătărie, fără măcar să se oprească din pedalat. Oarecum agitată, ea s-a încuiat în birou, a pornit grupul electrogen al mesei luminoase și a așezat clișeele unul lângă altul. Erau zece, dintre care a trebuit să scoată cinci de la bun început, din pricina reglajului defectuos al obiectivului. S-a

apucat apoi să studieze fiecare centimetru pătrat al negativelor cu ajutorul unei lupe puternice. Pe gelatina materialului fotografic, imobilul căpăta un aspect fantomatic neobișnuit, toți pereții despărțitori, toate mobilele, devenite transparente, se suprapuneau ca și cum ar fi fost de sticlă. Pe alocuri, fotografia surprinsese, cu o precizie halucinantă, prezența unor obiecte pitite în fundul sertarelor minuscule… o colecție veche de revolvere pitice din Andromeda, pe care probabil că Georges dăduse o avere, o mână albastră îmblânzită, probabil moartă prin sufocare de mult timp, o…

Lupa urca și cobora, scrutând fiecare părticică din suprafața strălucitoare, și totuși nu apărea nicio zonă infectată, nici sub grinzi, nici în camera boilerului, nici pe parchet.

Uimită, a scos din clasor clișeele din anii precedenți. Erau șase dosare doldora de fotografii și de note. Radiografiile de acolo erau clar mai revelatoare, iar zonele de astupare se prezentau ca niște pungi negre și imprecise, ca un roi de albine bolnave care și-ar fi ales domiciliul în interiorul zidurilor și al grinzilor. În anul acesta, casa părea să doarmă, practic era sănătoasă. Cu toate acestea, Henna știa că nu putea fi așa. Și atunci? O înșelătorie? Economisirea energiei în vederea unei înfruntări lungi și dureroase?

A mai studiat o clipă cele cinci clișee, apoi a trebuit să întrerupă sistemul de iluminare al mesei, deoarece căldura ondula pelicula. Ca să-și învingă neliniștea care îi străpungea pieptul, a decis să dea o raită pe la etajele inferioare, unde ar fi fost oarecum scutită de vreo surpriză neplăcută, pentru că niciun atac nu avusese loc vreodată atât de jos. După ce-a străbătut două culoare, pașii au purtat-o automat către sala de trofee personală, unde se strânseseră de-a lungul anilor fetișurile, prăzile de război și distincțiile onorifice…

Sala trofeelor… dat fiind stratul gros de mucegai care acoperea întrerupătorul semisferic, și-a dat seama că era inutil să aprindă neoanele ce se întindeau pe tot

tavanul.

Îngreunată de piele și de ferecături, ușa s-a închis lent în spatele ei și s-a trezit prinsă în cubul de întuneric, în care alinierea cupelor de argint nu mai lăsa nicio sclipire să se răsfrângă. Chiar și mirosul se schimbase. A căutat în van miresmele persistente, aspre sau greoaie, păstrate în vasele de faianță neagră, ale frunzelor de tutun pe care adora să le mestece în serile petrecute în compania Helenei sau a Marthei.

Helen… Martha.

Sala trofeelor, dar și a nopților albe. La câte înfruntări nu a meditat, cu trupul abandonat în brațele unui fotoliu, cu mintea înfierbântată, însemnând pe radiografii zonele periculoase, pungile pe unde veninul casei putea să țâșnească ucigător?

Ca pentru a invoca spiritul sălii, mâna i-a dezlegat cureaua de pânză aspră și umerii i-au tresăltat, ieșind prin gulerul deschis, aruncându-i rochia până la călcâie. Îndeplinise mereu cu atenție vechiul ritual al promovării sale: să lupte goală, fără niciun fel de protecție. În special asta îi distingea de trupele de decontaminare, cu angajații lor blindați cu veste din fibre de kevlar antiglonț, cu căști din plexiglas, spărgând clădirile la adăpostul scuturilor ignifuge.

Surprinsă de umiditate, și-a reținut cu greu senzația de piele de găină. Întinzându-și mâinile orbește, a început să caute cu vârful degetelor curburile metalice ale trofeelor răspândite la întâmplare pe rafturi. Dar cupele nu i-au oferit decât o suprafață verzuie din pricina oxidării, deja pătată și zgrunțuroasă, ca propria ei piele. Pentru o clipă, a fost tentată să compare globul unui sân cu semisfera de oțel pe care o pipăia cu degetele. Mirosul de putregai trebuie că provenea de la pereți, de la lambriurile probabil desprinse, cu lemnul umflat.

A renunțat să-și scoată chilotul și s-a așezat dreaptă pe marginea fotoliului, ezitând să-și lipească spatele de pielea spătarului, acoperită cu tumorile mici, albicioase, ale ciupercilor născute de umezeală. Nimic nu tulbura

întunericul compact și ea a închis ochii fără să înregistreze vreo schimbare notabilă. Să se concentreze, să-și încerce propriul corp așa cum faci cu o haină nouă într-o cabină de probă, simțindu-i defectele, cususurile. Pliul pe care-l face în spate sau cusătura prea grosolană. Până în prezent încercarea se petrecuse de fiecare dată fără probleme, însă astăzi ezita, deloc în largul ei… Degetele înăsprite de la masajele cu sare s-au înfipt în coapse, în pântece, verificând soliditatea armăturii, suplețea articulațiilor.

Știa, totuși, instinctiv, că nu va găsi nimic. Nicio înmuiere a mușchilor, niciun colăcel de grăsime…

Despre ce era vorba atunci?

Toată vara se studiase degeaba în oglinda din baia motelului. Ajunsese chiar până la a plăti un amărât de fotograf ca s-o pozeze goală, din toate unghiurile, dar teancul de fotografii nu reprezenta un răspuns la întrebările ei. Se putea considera, ca să spunem pe șleau, „foarte valabilă”, „comestibilă”, cu trupul musculos, solid, cu articulații puternice, cu părul blond pai, aspru, ras în sus pe ceafă. Atunci?

Ar fi trebuit să-și schimbe privirea, „să-și cumpere ochi de bărbat”, cum spunea adesea Martha. Atunci, poate că ar fi observat ceva, o anumită colorație a pielii, o strălucire a cărnii care ar fi anunțat bătrânețea? Un început de grimasă, fracturarea unui surâs în care va prinde în curând rădăcină rețeaua de riduri ce vor brăzda comisurile ca două cicatrice?

Poate că bărbații au instinctul acesta, presimțirea care îi face să diagnosticheze un rău încă din faza embrionară. Ea se dădea de ceasul morții să găsească o urmă concretă a simptomelor încă în stare de gestație.

Ea…

Pe de altă parte, se înșelase Jean? Adesea, întinsă pe stratul fosforescent al plajei, îi simțise greutatea privirii. Ce urmă depistase el și ei îi scăpa, deși era obișnuită să detecteze miile de capcane ale casei, să urmărească imaginea morții în interstițiile lamelelor de parchet?

De atunci ea se îndoia. Jean nu va mai participa la

viitoarea lor întâlnire anuală, același lucru se petrecuse cu Helen și Martha; în cazul lor, sfârșitul carierei de luptătoare coincisese cu declinul vieții lor sexuale. Sau trebuia spus exact invers?

Și Helen se îndoise și, aidoma Marthei, casa se închisese pentru ultima oară asupra ei ca să nu o mai restituie.

Henna a încercat să se scuture. Când fusese promovată, pasiunea pentru vânătoare o sufoca într-o asemenea măsură, încât îi anihila orice pornire sexuală. Era ceva destul de răspândit și nu constituia în niciun caz o excepție. Când se căsătorise cu Georges, obligația de a face dragoste cu el cel puțin o dată pe săptămână căpătase aspectul unei corvezi atroce. În plus, de ce se măritase atât de tânără, la douăzeci și doi de ani, și nu la douăzeci și trei, când abia se încheiase perioada legală de urmărire? Trebuia să recunoască însă că un element capital în decizia ei fusese casa pe care o aducea tânărul ca zestre. Prea mulți luptători se văzuseră nevoiți, în lipsă de locuințe personale, să se mulțumească a-și închiria serviciile din oraș în oraș pentru sume derizorii. E adevărat că pe atunci casele atinse de rău nu formaseră încă o armată. Fusese de-a dreptul fascinată de hotelul particular al lui George, cu coloanele, balcoanele, scările sale numeroase, care se întrepătrundeau; cu loggia, rețeaua de culoare întunecate și lucitoare, mulțimea de beciuri. Vedea conturându-se acolo teatrul viitoarelor operațiuni militare, al strategiilor feroce, al înfruntărilor subtile. În vremea aceea, locuința era sănătoasă, era de ajuns să aștepți. Și ea așteptase…

La școală, se alăturase imediat celor care nu intenționau să facă bani din ceea ce știau. Nu concepea rolul de luptătoare decât ca pe o artă. Lipsită de o locuință personală, ar fi trebuit să-și închirieze serviciile ca să supraviețuiască sau să intre în trupele de decontaminare, ceea ce era același lucru. Ca proprietară, avea dreptul să acționeze după bunul-plac, folosindu-și propriile tehnici, fără grija de a obține rentabilitate.

Anii trecuseră, ea luptase pe alte terenuri, de la case de calitate până la cele cu arhitecturi dintre cele mai variate, refuzând orice răsplată, dar solicitând o înfruntare pe măsura talentului ei. Numele i se bucura de o anumită notorietate când locuința „sa”, la rândul ei, fusese contaminată; de atunci abandonase toate celelalte câmpuri de manevre, dedicându-se numai câmpului de luptă personal. Helen și Martha îi reproșaseră violent atitudinea aristocratică, dar criticile lor poate nu erau cu totul lipsite de o doză de gelozie. Oricum ar fi stat lucrurile, nu putea să înțeleagă ce aveau de câștigat talentele ei de luptătoare dintr-un asalt contra unei uzine, dintr-o luptă lipsită de finețe, din ceea ce ea obișnuia să numească „un tir de artilerie”…

Gândurile i-au pornit dintr-odată în altă direcție: tocmai își dăduse seama că era acum ultima reprezentantă a „escadrilei”… Odinioară fuseseră Helen, Martha, a căror carieră fusese multă vreme dată de exemplu; micuța Esther, genială prin capcanele ei, dar incapabilă de o acțiune prelungită. Inje, suedeza, care nu putea învinge o casă fără s-o distrugă.

În ciuda cunoașterii lor, a curajului lor, toate dispăruseră. Și-a pus pentru o clipă întrebarea dacă longevitatea ei, neobișnuită pentru o luptătoare care susținuse atâtea înfruntări, nu era rezultatul unui echilibru psihic perfect. Și uite că echilibrul acela era acum zdrobit…

A trecut-o un fior, întunericul o cam apăsa acum. S-a ridicat împingând fotoliul în spate și s-a îndreptat spre ușă. Unul dintre canaturile cu incrustații de aramă a scârțâit, lăsând să pătrundă lumina albă de pe culoar. Și-a scos chilotul cu o mână nervoasă și l-a dus la nas. Nailonul puțea a mucegai, așa că s-a grăbit brusc să ajungă sub jetul fierbinte al unui duș…

Pe palierul primului etaj, s-a încrucișat cu Georges, care cobora în beci, nu și-au adresat niciun cuvânt și s-au îndepărtat, fiecare pe drumul lui, în scârțâitul lamelor de parchet și al treptelor dezmembrate. Georges cobora

ținând într-o mână cheița de aramă, iar în cealaltă un manual pe care-l cumpărase chiar în dimineața aceea dintr-o librărie mică și colbuită. S-a așezat pe ultima treaptă, a pus cheia jos și a deschis volumul. Era un manual de geografie, de istorie sau poate de educație civică. I-ar fi fost imposibil să se hotărască, într-atât de heteroclit îi era conținutul. De altfel, nu avea nicio importanță, conta numai pagina dublă din mijloc, cea cu ilustrații. Un plan în secțiune al orașului: suprafața cu bulevarde și cu locuințe și subsolul cu tot ce ascundea el. Casele te făceau să te gândești la niște arbori care dezvoltau sub fundații două rădăcini simetrice cu formă întortocheată. Când priveai mai de aproape, îți dădeai seama că rădăcinile acelea erau de fapt două tunele ciudat construite. Aproape toate casele își aveau „rădăcinile" lor. În josul paginii, autorul scrisese o legendă: „Secțiune printr-un oraș bolnav".

Ilustrația i se părea foarte drăguță lui Georges.

S-a ridicat, a lăsat cartea jos și a introdus cheia.

Odată desferecată ușa beciului, pătrundeai într-o lume stranie. Pentru o clipă, Georges a rămas neclintit în penumbră. De-o parte și de alta a intrării, computerul, prin intermediul modulelor constructoare, săpase două scări întru totul identice, ceea ce te ducea clar cu gândul la două intrări de metrou aflate față în față, pornind pe un traseu ale cărui puncte terminus ar fi fost diametral opuse. La nivelul acesta, casa putea fi comparată cu un iceberg, întrucât doar o vagă parte din ea se ridica pe trotuar. Sub asfalt, computerul crease un ansamblu de încăperi și de camere aflat într-o neîncetată creștere, ca rădăcinile unui arbore croindu-și încet drum în pământ.

Georges a coborât câteva trepte pe scara din dreapta. Pe partea asta, anomaliile erau imediat reperabile; apartamentele agățate unele de altele, ca vagoanele unui tren înaintând extrem de lent, păreau invadate inexplicabil de extinderea prostească a unor camere: o baie ocupa jumătate din spațiu, iar în interiorul ei se aliniau șase-șapte căzi identice, în vreme ce toaletele

tronau, ca un monument sau ca o operă de artă, în centrul unei săli de cincisprezece metri pe zece, a cărei destinație era vizibil cu totul alta. În schimb, un living cu biblioteca sa care număra mii de volume se afla într-un dulap în perete, fiecare mobilă, fiecare obiect fiind reduse de computer la proporțiile unei case de păpuși.

Lui Georges îi plăcea să înainteze astfel, trecând dintr-un apartament în altul. În unele locuri, anomaliile căpătau alte aspecte: aceeași cameră de copii, cu leagănul său, cu cuburile sale colorate, cu ursulețul de pluș, se repeta de patru-cinci ori la rând, iar mărimea fiecărui element varia neîncetat, leagănul ajungând de la proporții normale la cele ale unui bombardier, ursulețul de pluș roz, de la dimensiunile unui obiect fetiș la cele ale unui grizzly adult. Cu cât înaintai mai mult, cu atât computerul se dovedea incapabil să stăpânească spațiul. În unele momente, Georges trebuia să străbată târâș locuințe pentru liliputani, împrăștiind sub el cărți și ziare pe care ar fi trebuit să le descifreze la microscop dacă ar fi vrut să vadă ce-i cu ele.

Inițial, casa fusese legată, ca atâtea altele, la un computer previzional, însărcinat să determine evoluția locuinței conform calculelor de probabilitate cu care se alimenta mașina. Eventualitatea unei ierni reci declanșa o dublare progresivă a pereților, a ferestrelor, a mochetelor. O consolidare a izolării. Un strat dublu de țigle creștea încet pe acoperiș, un șemineu suplimentar se ivea lent din beton, ca o legumă care străpunge pământul în grădină.

Computerul modifica și adapta structura locuinței în funcție de previziunile sale și toată lumea fusese mulțumită până în ziua când mașina o luase razna.

Fără să se știe foarte bine motivul, creierele-relee au renunțat treptat la datele previziunilor, lansându-se în speculații dezordonate. Fiecare casă a devenit astfel un adevărat centru prospectiv. Fiecare computer, preluând informații științifice, politice, sociologice din exterior, și-a asumat rolul de futurolog.

Georges s-a așezat o clipă. Lunga sa târâre prin sălile

de recepție liliputane îi provocase zgârieturi pe antebrațe. Pe măsură ce înainta, decorul și materialele se schimbau, părăsind în mod vădit prezentul. Locuința părea concepută acum după alte criterii. Dulapurile nu mai conțineau obișnuitele pardesiuri și impermeabile din majoritatea șifonierelor, ci măști de gaze și bâte frumos aranjate. Fiecare ușă era blindată și fiecare încăpere părea să fie prevăzută cu provizii de hrană și muniții. Georges s-a apropiat de o saltea aruncată într-un colț al camerei unde se afla și s-a întins pentru câteva clipe. De-abia s-a culcat, că stofa a cedat sub greutatea lui, dând la iveală măruntaiele de lână gri. S-a sculat în capul oaselor. Și-a pus degetul arătător pe un perete de beton și a împins fără multă forță, ca și cum ar fi apăsat pe o sonerie. Unghia i-a intrat încetișor în perete, ca burghiul unei mașini de găurit. S-a ridicat în picioare, a luat o pușcă de asalt M16 așezată pe o măsuță – arma era flexibilă, metalul căpătând consistența cauciucului. Aici era ca peste tot de altfel. Dezvoltându-se încontinuu, casa recicla treptat materialele. Cu cât șantierul ei de construcție avansa în viitor, cu atât substanțele care constituiau pentru casă „trecutul” degenerau și se deteriorau. Fiecare moleculă era recuperată din trecut și orientată către ceea ce computerul considera ca stadiul de habitat cel mai potrivit, către ultima lui realizare în curs de desfășurare. Prezentul locuitorilor era astfel devorat de mucegai, de degenerare. Viteza de construire a computerelor era uneori atât de ridicată, încât unele case cădeau cu adevărat în ruină. O lovitură de pumn era îndeajuns ca să dărâme o fațadă, o rafală de grindină trecea prin acoperiș și tavan ca să ajungă să se zdrobească în beci…

Din fericire, Georges nu ajunsese încă până acolo. Din când în când, câte un scaun mai ceda sub greutatea lui, dar niciodată nu i se întâmplase, intrând în cadă, să se trezească cu un etaj mai jos, pe podeaua holului. Nu toți puteau spune la fel. Meritul îi revenea Hennei, o știa. Ea își asumase în mai multe rânduri riscuri enorme ca să încetinească ritmul computerului, fără să reușească totuși

să-i oprească progresia delirantă.

Georges a ezitat o secundă să împingă ușa de comunicare, prin care erau legate toate apartamentele între ele. Deși nu-i plăcea să se aventureze prea departe în viitor, în cele din urmă curiozitatea îl dobora. De data asta, încăperea era cufundată complet în beznă și i-a luat ceva timp să pipăie pereții, fără să poată găsi un întrerupător. A trebuit să se descurce, improvizând o torță cu ajutorul unui ghemotoc de cârpe și al unui picior de masă. La lumina flăcării tremurătoare a putut să constate absența completă a becurilor electrice, a veiozelor și a tuburilor de neon. Agățate de un cuier, șase perechi de ochelari de sudură păreau să fie singurele lucruri cu care era amenajată casa. Georges a văzut că lentilele ochelarilor erau acoperite pe interior cu un lac foarte gros, complet opac, ca și cum computerul ar fi vrut să-i protejeze pe locuitori de un licăr teribil care-i pândea din exterior, ca și cum ocupanții apartamentului ar fi devenit incapabili să suporte cea mai slabă luminozitate. În ciuda tuturor eforturilor lui, Georges n-a putut să descopere o singură oglindă. Deloc în largul său, a împins din nou ușa de comunicare și, la atingerea cu mâna, a recunoscut plumbul care acoperea pereții. Locul era luminat de un bec de numai câțiva wați, însă ceea ce l-a neliniștit mai mult decât orice a fost forma stranie a hainelor agățate în dulapuri. Tunici ciudate prevăzute cu orificii a căror întrebuințare n-o putea înțelege, lungimea complet anormală a manșetelor cămășilor, diametrul îngrijorător al șepcilor și pălăriilor…

Simțind cum i se strecoară frica în sân, a preferat să facă drum întors, după ce a strivit atent sub tălpi resturile carbonizate ale torței improvizate. A ieșit curând din ceea ce luase obiceiul să numească „gura de metrou”. A doua intrare oferea accesul la o lume mult mai puțin îngrijorătoare. Pentru că devenise incapabil să controleze timpul, fie și numai pentru a mulțumi câțiva eventuali paseiști, computerul dezvoltase sistematic, în același timp cu prospectarea viitorului, și un lanț de apartamente și habitate constituind o regresie temporală. Fără să se știe

prea bine de ce, toate locuințele erau pregătite să sărbătorească Crăciunul. Creierele-relee păreau, totodată, să stăpânească cu mai multă greutate ramura aceasta a șantierelor lor și Georges putuse observa lacune mari atât la nivelul echipamentului, cât și la cel al înlănțuirii cronologice. În unele încăperi, ghirlandele se dezvoltaseră în mod cu totul anormal, acoperind mobilele, pereții; o iesle automatizată fusese reprodusă la scară umană și personajele ei, curios multiplicate. Așa s-a trezit asaltat de o cireadă de boi și de măgari cuprinși de nebunie, care zbierau din toți rărunchii, tropăind voioși într-un terci de mecanisme de tot soiul, rămășițe din ceea ce fuseseră în vremuri mai bune Maria, Iosif tâmplarul și poate chiar Iisus. Cronologia vădea omisiuni ciudate și nu era deloc lucru rar să treci dintr-un interior de secolul al XIX-lea la coloanele unui peristil antic. Georges nu cobora decât foarte rar în această parte a casei, deoarece nu-și putea hrăni curiozitatea care-i stătea în fire cu repetarea unui déjà-vu.

În aceeași clipă în care Georges părăsea beciul, dar la câteva zeci de metri sub picioarele lui, în una din viziunile viitorului, Arn Silvelko își înfunda fața în buretele saltelei în timp ce mâinile i se încleștau în perna aruncată la capul patului. Paralizate, falangele i s-au albit vreme de un minut, apoi, încet, criza a trecut. Când a fost din nou în stare să-și stăpânească nervii, a aruncat cearșaful ud de sudoare și a traversat încăperea fără să apese pe întrerupător. Lumina răspândită de fiecare bec era, ce-i drept, teribil de puternică, și o singură veioză ar fi fost suficientă ca să lumineze Place de la Concorde într-o noapte fără lună. Dacă nu voiai să-ți arzi retina, era mai bine să înveți să trăiești pe orbește. Căldura era intensă, oscilând între șaizeci și șaizeci și cinci de grade. De când se instalase în apartament, Arn pierduse cincisprezece kilograme, iar umiditatea continuă și lipsa de oxigen îl făceau să se târască de pe un scaun pe altul, cu gura larg deschisă. De câtva timp, pieptul îi era străbătut în dreptul inimii de junghiuri suspecte. Silve, soția lui, nu părăsea

deloc cada, unde își petrecea toată ziua, pe jumătate scufundată în apă, răsfoind ziare vechi la flacăra unei lumânări. Nu-și mai vorbeau deloc, pentru că nu mai aveau energia necesară să înceapă o dispută. Evaporarea atingea nivelul critic la prânz, când Arn observase cum apa dintr-un pahar dispăruse într-o oră. Silve ridica din umeri la astfel de afirmații, obiectând că o ședință de saună nu făcuse nimănui rău vreodată. O ședință, poate, dar trei luni? Erau clipe în care Arn se întreba dacă avea să mai reziste mult dorinței de a-și ucide soția, cufundându-i capul în baia ei stupidă. Pentru că totul era din vina ei. Deoarece nu suportase să-și vadă vila cum decade zi de zi în ruină, umilită de ideea de a trebui să plece curând în tabăra de refugiați cea mai apropiată, ea îl îmboldise pe Arn să se mute în „rădăcinile” casei. El se lăsase dus de val, fără entuziasm. Încetul cu încetul, se obișnuise într-adevăr cu condițiile îngrozitoare în care trăiau de ani întregi. Și totuși, judecata lui Silve nu era lipsită de sens. Deoarece casa recupera din urmă materialele de care avea nevoie ca să construiască în viitor, era de ajuns să se mute în una din aceste ultime realizări ca să se bucure de tot confortul dorit. La început, totul fusese în regulă, apoi pereții redeveniseră spongioși, scaunele flexibile, podeaua ca din cauciuc și au trebuit să meargă înainte. Era un cerc vicios. Cu cât casa progresa, cu atât trebuia să înaintezi în ritmul ei, să schimbi apartamentul și, mai ales, să schimbi epoca. Să accepți speculațiile creierelor electronice asupra timpului, luminii, moravurilor, hranei generațiilor viitoare. Să trăiești zile-lumină de câte cinci ore, nopți de câte trei ore, să înveți să reziști la temperaturi de sub zece grade, să trăiești pe burtă în apartamente al căror tavan se afla la numai șaizeci de centimetri de sol.

Arn ar fi vrut mult să se întoarcă în trecut, dar tunelul lung al locuințelor se prăbușise în urma lor. De acum erau condamnați să meargă înainte, să înainteze în „viitor”.

Mulți făcuseră ca ei, crezând că-și pot păstra confortul; în prezent erau condamnați să schimbe epoca în

fiecare trimestru (dacă nu în fiecare lună), să se adapteze la condițiile de viață ale unor ipotetice „rase viitoare”. Arn știa că ei ar trebui în curând să împingă încă o dată ușa de comunicare ca să pătrundă în ceea ce computerul ar fi considerat în momentul acela tipul de habitat cel mai adaptat ultimelor sale teorii despre evoluția omului și a mediului său, și se temea de clipa aceea. Ar fi trebuit să trăiască într-o cuvă cu noroi, cum deja se întâmplase?

L-ar fi îndopat cu o hrană infectă, sinteză elaborată de computer din rădăcini, insecte, carii, limacși și râme de tot soiul?

L-ar fi transformat într-un obez, ca să reziste în cazul unei diminuări a gravitației din interiorul apartamentului? Ar fi devenit el încă o dată incapabil să distingă culorile? Sau, afectat de acrocianoză, și-ar fi văzut mâinile și picioarele învinețindu-se sub efectul unei bruște încetiniri a circulației sangvine? Poate că funcționarea în exces a hipofizei ar fi determinat un gigantism progresiv al oaselor feței și membrelor?

Doar că, suferind de agnozie, i-ar fi fost imposibil să identifice senzațiile cele mai importante. Cunoscuse toate acestea în trecut, ba chiar absența totală a gustului sau incapacitatea de a citi, ca și pierderea mirosului… Mii de chinuri, unele mai absurde decât altele, provocate de adăugarea de substanțe chimice în apă sau în pasta incoloră și inodoră care era mâncarea.

Computerul îl „adapta” la concluziile speculațiilor sale nebunești și mereu schimbătoare. În șase luni suporta douăzeci de secole de evoluție, scăpa din două războaie atomice, cu – în spiritul mașinii – mutațiile pe care le implica o atare situație. Constata cum temperatura corpului îi cobora sau, dimpotrivă, îi creștea, trăia într-o febră permanentă sau scuturat de frisoane care îi creau senzația că se afla în agonie… Mașina nu-l mai considera un om, ci un mutant. Ea adapta habitatul la nevoile acestei creaturi ipotetice a secolelor ce vor veni. Mașina galopa, înflăcărată, incapabilă să-și dea seama de cei douăzeci de mii de ani avans ai săi. Calcula probabilitățile eventualelor

posibilități… „În această epocă soarele va fi pe cale să se stingă și creaturile vii vor trebui să se aclimatizeze la o temperatură de aproximativ minus nouăzeci și cinci de grade Celsius, în această epocă lumina va dispărea și vom asista la dezvoltarea unor forme de viață oarbe, în această epocă…”

De la un apartament la altul, el străbătea secolele, istoria unei umanități în mutație, vedea cum se succed erele, trăia în mijlocul unor obiecte a căror utilitate n-o știa deloc. Doar telefonul, constant și miraculos păstrat (se bucura el de un tabu înscris în memoria computerului?), îl mai lega de exterior. Ar fi putut să ridice receptorul, să sune lumea de sus. Unii o făceau, dar el? Ca mulți alți naufragiați din subsol, își pierduse orice simț al realității istorice. De atunci, pentru el nu mai aveau nicio importanță luptele politice, crizele, problemele economice ale lumii de sus… Trăia departe de toate astea, foarte departe, la douăzeci de mii de ani în viitor; și viitorul acesta perpetuu constituia unicul lui prezent.

La început, sperase la un oarecare ajutor, acum însă speranțele îi pieriseră… Conta doar viitoarea ușă deschisă pe care ar fi trebuit să o împingă, viitorul apartament, viitoarea lume…

De la fereastra de pe culoar puteai să vezi strada în linie dreaptă. Henna și-a lipit fruntea de geam și senzația de rece a înfiorat-o. În aceeași dimineață, își răsese complet părul cu briciul, tăindu-și ușor pielea pe ceafă. Fără păr, chipul îi devenea extrem de dur. Îi plăcea și regreta acum că-și păstrase atâția ani coafura stupidă și retrogradă, ultima concesie făcută cochetăriei.

Pe stradă, rătăceau bărbați și femei îmbrăcați în uniformele taberelor de refugiați, rămâneau așezați îndelung pe peronul unor case, se învârteau neobosiți într-un hol de clădire, treceau iar și iar prin fața ușii unui lift de acum stricat. „Vagabonzi” pe care casele lor îi aruncaseră definitiv în stradă. Prea slabi sau prea lași ca să întreprindă o recucerire, adesea prea săraci ca să plătească serviciile unei luptătoare.

Subsolul orașului se transforma treptat într-un mușuroi gigantic. Tunelurile săpate de computere păreau să croiască traseul suprarealist al unui tren de metrou care înnebunise subit. Mii de trenuri de metrou. Asemenea galeriilor unei mine anarhice săpate de mineri rătăcitori. Kilometri de cabluri ale căror circumvoluțiuni în zigzag păreau să înzestreze orașul cu o mulțime de intestine fusiforme, săpându-l lent, dar sigur, slăbindu-i fundația zi de zi. Orașul era bolnav de aerofagie, distrus de bule goale pe dinăuntru, care se înmulțeau fără oprire, ros în temelia sa de o armată de termite electronice. Ziarele preziceau în fiecare seară prăbușirea viitoare, iar trecătorii, ieșind din case, pipăiau cu piciorul asfaltul străzilor ca și cum se temeau să nu fie înghițiți brusc de abis, de care nu-i mai apăra decât suprafața subțire a trotuarului. „Sună a gol! Sună a gol!” zbierau puștii, lovind cu pumnul pământul, încântați să-i vadă pălind pe adulți la anunțarea catastrofei iminente.

În vremea asta, computerele forau, forau orbește, fără să le pese de vreun traiect rațional. Lumi cât se poate de diferite se întâlneau și se încrucișau. Uneori două tuneluri se ciocneau în mijlocul labirintului. Un living în imponderabilitate dărâma peretele unei bucătării, ai cărei ocupanți, târându-se pe podea, suportau pe umerii lor efectele distrugătoare ale unei forțe gravitaționale echivalând cu greutatea unui autobuz. Din momentul acela, începea duelul, fiecare computer își apăra concepția sa de umanitate viitoare, încercând să-și absoarbă adversarul, să recicleze în beneficiul său materialele dușmanului. Lupta putea dura mult. Apoi, în cele din urmă, locuitorii unuia sau altuia dintre apartamente observau într-o bună zi cum cafetiera trecea prin masa de bucătărie, a cărei structură moleculară devenise prea rarefiată ca să suporte vreun obiect. Clanțele ușilor se retrăgeau la cea mai mică apăsare, ca niște ciudate bezele nichelate. Până la urmă, cei care locuiau acolo, bărbați sau femei, își dădeau seama cu groază că elasticitatea unora dintre membrele lor crescuse. Brațele li se alungeau, dublându-și

lungimea, lama unui cuțit putea să străbată înainte și înapoi o palmă fără să provoace cea mai mică durere. Întreaga lor ființă devenea ca de cauciuc, păstoasă. Se lichefiau inexorabil. Reciclați fără îndurare în beneficiul creierului electronic învingător.

Henna știa că astfel de fenomene erau tot mai numeroase în fiecare zi.

Nimeni nu mai lua metroul de când un tren, împreună cu călătorii săi, fusese reciclat de un computer care se ivise chiar în mijlocul stației. Se întâmpla, uneori, ca galeriile de locuințe să ajungă chiar până la suprafață – în unele cartiere ți se înfunda piciorul până la gleznă în trotuarul care căpătase în numai câteva zile consistența unei gume îndelung mestecate. Și Henna evoca, nu fără o anumită neplăcere, cimitirele acestea unde conținutul tuturor mormintelor fusese reciclat de creierele electronice care creșteau în subsol. Imaginea morților descompuși, apoi reutilizați nu se știe în ce scop, îngrozea lumea. Ziare pseudoștiințifice publicau teoriile cele mai alarmante și cele mai alarmiste. Totodată, problema rămânea: cum se foloseau, practic, computerele de materialul uman, mort sau viu, prelevat, când îl întâlneau pe peroanele stațiilor de metrou sau în cimitire?

Unii considerau că toate moleculele erau transformate în hrană și restituite sub falsul aspect liniștitor de biftec nesănătos spre folosul locuitorilor din apartamentele subterane.

Alții, care nu credeau în speculații, se întrebau dacă materia aceasta primă nu servea, de fapt, la elaborarea altor ființe… „adaptate”.

Era adevărat că teoria lor se sprijinea pe o ipoteză în definitiv valabilă: computerele atinseseră punctul în care nicio ființă umană constituită normal n-ar fi putut supraviețui foarte mult fără să se degradeze iremediabil, fiziologic vorbind. Supuși la condiții de existență insuportabile, locuitorii din subsol mureau unul după altul, cu organismul distrus de schimbările neîncetate. Fără să poată funcționa pustii, locuințele începuseră de aceea să

se populeze cu ființe hibride, recompuse din toate fragmentele umane, adaptate la condițiile abominabile de supraviețuire și, ca atare, monstruoase.

În imaginația lor, oamenii vedeau conturându-se sub picioarele lor o lume de coșmar, alcătuită din nenumărate creaturi absurde, din cadavre însuflețite artificial, puse în mișcare de o viață mecanică și îngrozitoare, deformați dincolo de orice teamă de condițiile lor de existență, lipsiți de orice antropomorfism. Așa că se dedau la răsfoirea cu fascinație și dezgust a vechilor reviste științifico-fantastice, debordând de invadatori extratereștri, unul mai hidos decât altul.

Valul de panică fusese atât de mare, încât trebuise să se recurgă la cenzură. Și totuși, fără a se lăsa pradă delirului, era dificil de negat existența unei probleme prost înțelese și care genera o anumită neliniște. Armata și-a oferit desigur ajutorul, cu panoplia sa infantilă de arme lipsite de finețe, dar, spre marea bucurie a Hennei, bombele-sfredel și grenadele de profunzime nu avuseseră efect, deoarece computerele absorbiseră fără avarii energia degajată de explozii. Energie care, bineînțeles, nu făcea altceva decât să le sporească apoi propria vitalitate…

Henna știa că existau puține mijloace. Să cobori, să urci din încăpere în încăpere, de-a lungul tunelului de apartamente în ruină, până la capul sfredelitor. Să încerci să dezamorsezi una câte una terminațiile de reciclare diseminate în structura locurilor, ca ramificațiile nenumărate ale unui sistem nervos.

Ea nu reușise niciodată să atingă computerul, prea protejat și întotdeauna abil disimulat. Cel mult și în cel mai bun caz, putuse doar să inverseze procesul de reciclare, determinând mașina să recompună ceea ce distrusese și să distrugă ceea ce construise înaintea inter-venției ei.

Și cazurile acelea erau încă destul de rare. În plus, trebuia mereu să ții cont de reacția defensivă a creierului electronic și să fii atent să nu te trezești reciclat la rândul tău, chiar înainte de a încerca să fugi.

Henna s-a scuturat. Răceala sticlei îi îngheța fruntea,

ajungând până la sprâncene. A rămas nemișcată, degustând contrastul dintre răceala frunții pe geam și arsura tăieturii briciului pe ceafă…

În jurul orei șase, Georges a părăsit casa, în vreme ce soarele, foarte roșiatic, se târa la orizont, anunțând că noaptea de toamnă avea să se lase cu repeziciune. Amy trăia la marginea orașului, pe un teren pustiu aflat pe o faleză. Un autobuz englezesc vechi cu etaj îi servea drept locuință, de când cabana o aruncase, păstrându-i pentru totdeauna înăuntrul ei pe cei doi băieți ai femeii.

Amy nu era făcută pentru luptă; cumpărase la negru vechiul autobuz galben, îngrămădise pe cele câteva scaune cutii pline de conserve și condusese până ce se rupseseră osiile, sus, pe faleză.

De atunci nu se mai clintise de acolo. Georges o cunoștea bine pe tânără; cândva ea îi vânduse mobilier antic de o valoare rară, apoi magazinul ei de antichități fusese unul dintre primele focare de infecție. Bufete de epocă, clavecine incrustate, piese de lemn prețioase, toate fuseseră supuse unui reciclări intensive și dobândiseră consistența plastilinei, astfel încât ruina se abătuse asupra lui Amy.

Georges a urcat cele câteva trepte care duceau la etajul vehiculului. Ca de obicei, Amy se uita în larg cu un binoclu marin greu, care-i obosea încheieturile prea fine, aproape slabe ale mâinii. Buclele sălbatice ale părului ei roșcat îi cădeau peste frunte, acoperindu-i urechile și ceafa. Într-o epocă în care majoritatea femeilor își rădeau meticulos părul, o astfel de podoabă capilară o făcuse nu o dată să fie considerată drept adeptă a safismului. Lucru neadevărat. În rest, ca toate celelalte femei, obișnuia să trăiască goală. Corpul ei alb, pistruiat acolo unde îi ieșeau coastele prin piele, te ducea cu gândul la trupul unui ogar, datorită pântecelui scobit și retras. Lui Georges îi plăcea mult slăbiciunea maladivă a femeii, așa cum îi plăceau și ochii ei cu vinișoare roșii, afectați de radiațiile pe care le amplificau de-a lungul zilei lentilele binoclului marin. În curând Amy avea să orbească, incapabilă să mai distingă

flacăra unui chibrit aprins chiar sub nasul ei.

Femeia s-a întors către el, arătând cu bărbia o formă care părea o bucată de perdea aruncată pe jos…

— Pisica mea, a zis ea, e la a treia tentativă de sinucidere.

Georges s-a așezat. Noaptea învăluia autobuzul. Compact. Dens.

În curând, Amy va aprinde micul reșou cu alcool sub vasul din lut gros și ei vor sta acolo, nemișcați, încălzindu-și palmele înghețate de întuneric pe cănile cu ulei fierbinte, al cărui miros greu va urca domol de pe masă către fețele lor schimonosite în sclipirile albastre ale flăcărilor.

Atunci, pentru prima dată după luni întregi, Georges se va simți bine. Brusc a început să se gândească la soția lui. Răpusă de tensiunea nervoasă, Henna trebuise să-și înceteze rondurile și să accepte cincisprezece ore de somn cu somnifer. Se odihnea în sala trofeelor, înfășurată într-o cuvertură militară veche, crispându-și gura nervos din când în când…

Casa înțepenea tot mai mult cu fiecare zi într-o nemișcare de o greutate de nepătruns. O mocirlă, în care vântul nu provoacă nicio încrețitură pe suprafața apei; trestii de plumb încremenite într-un vas mai dur decât cimentul, insecte paralizate într-o gangă de apă îngroșată de așteptare sau poate o baltă solidificată la suprafața căreia piatra aruncată ricoșează fără să se afunde. Era liniștea îngrozitoare dinaintea bătăliei; dar computerul o cunoștea pe Henna și nu și-ar fi risipit energia într-o luptă, ci ar fi așteptat ca ea să coboare, să se deplaseze pe ramificațiile de reciclare ca în centrul unei pânze de păianjen. O cunoștea pe femeie și strategia ei pe care o îndurase de prea multe ori și de aceea era dificil, dacă nu imposibil, ca ea să-l surprindă. Anul ăsta, aproape că nu atacase casa, preferând să-și încetinească înaintarea ca să stabilească în subsol o barieră de reciclare ce echivala cu un adevărat câmp minat. Henna știa și de aceea îi era teamă. Era motivul pentru care își amâna în fiecare zi

plecarea. Stătea ore în șir ca să verifice conținutul trusei de dezamorsare electronică, să recitească vechi manuale de strategie, descrieri de lupte; sau alerga o zi întreagă prin magazinele specializate în căutarea unui ultim dispozitiv de sondat sau detectat, care tocmai fusese lansat pe piață. Trăsăturile i se accentuaseră; părăsirea bruscă a gigoloului plajelor și al balurilor de cazinou, pe care-l întâlnea în fiecare vară, îi motivase fermitatea, încrederea în ea, intuiția genială. Era dezamorsată, pierdută în visurile unui trecut glorios, lipsit de orice agresivitate. Ea n-ar fi coborât, n-ar mai fi coborât niciodată. Computerul, observând că nu vine și înțelegând totul, ar fi asaltat casa, încet, inevitabil, reciclând pereți, acoperiș, mobile… Iar Henna, chircită în sala trofeelor, ar fi simțit cum cupele se înmoaie și se frâng ca ouăle de Paște din ciocolată pe care le-ai uitat lângă o sursă de căldură. Apoi ar fi venit o zi în care ea nu ar mai fi fost decât o umflătură flască într-un fotoliu gelatinos, în care, privindu-și degetele, le-ar fi văzut dublându-și lungimea, în care…

Georges s-a scuturat. Da, va veni și rândul lor, asemenea celorlalți, și s-a întrebat pentru o clipă dacă ar ști să se smulgă la timp din casă ca să se ducă în tabăra de refugiați cea mai apropiată, dacă ar ști să scape de influența Hennei, de fascinația acestui naufragiu lipsit de sens…

Amy aprindea deja micul reșou. Georges s-a dus la una dintre ferestre. Noaptea învăluia orașul și el a căutat cu privirea, instinctiv, să recunoască acoperișul casei, dar fără succes.

Un băiat urca strada cântând, parodia o melodie celebră, sărind într-un picior pe marginea trotuarului, iar cuvintele cântecului se înălțau de-a lungul fațadelor…

We shall overcome
We shall go back home
Home, sweet home
… someday1

Ceva mai târziu în noapte, Amy a scos dopurile de ceară neagră care astupau mai multe sticle cu alcool din

orez și au băut…

Cu creierul îngreunat de uleiul cald și de rachiu, Georges nu mai percepea realitatea decât printr-o lentilă deformatoare. Amy vorbea singură fără să aștepte vreun răspuns. Lui Georges i s-a părut că o aude vorbind despre computere…

— De obicei, rădăcinile hrănesc planta, murmura ea, aici, planta hrănește rădăcinile. Ele sunt cele care cresc în detrimentul arborelui, ele îl golesc de substanță. E o creștere în răspăr, o inversare. Noi suntem băligarul, îngrășământul, noi furnizăm materia… Trebuie să ne tăiem rădăcinile, Georges. Să plecăm, să ne părăsim casele, să ne tăiem parâmele. Ceea ce ni se întâmplă poate fi un lucru bun și rău în aceeași măsură. Rău dacă rămânem pe loc, în orașul ăsta bolnav care va sfârși prin a ne recicla pe toți. Bun, dacă această catastrofă poate să dea naștere unei rase nomade, mereu pe drum, niciodată așezată undeva. Nu trebuia să ne înrădăcinăm, Georges, să întemeiem orașe, să renunțăm la rătăcire. O rasă fără legături, mereu fragmentată, fără triburi, fără clanuri… Un traseu fără alte escale decât cele pentru a lua apă sau a vâna. Să mergi, să tot mergi…

Tonul vocii ei urca, devenea vehementă, profetică și puțin ridicolă. L-a forțat pe Georges să se scoale, l-a condus în spatele vehiculului, a ridicat o prelată pătată de grăsime și lubrifiant…

— E o osie nouă, i-a explicat cu voce sacadată, o osie de înlocuit pe care o am de trei zile. Ar trebui s-o montezi și să treci la volan. Acum, sub ochii mei…

Georges stătea tăcut, uimit. Descumpănită, dintr-odată lipsită de energie, ea s-a lăsat să cadă pe axa de metal, murdărindu-și fesele și interiorul coapselor cu unsoarea neagră. Au continuat să bea. Apoi, Amy a luat receptorul radiotelefonului și s-a apucat să formeze numerele înregistrate în anuarul apartamentelor subterane.

— O să-i anunț că plecăm! a spus ea sughițând.

Dar țârâitul îndepărtat, greu perceptibil, n-a făcut pe

nimeni să răspundă la capătul firului. Doar un oarecare Arn Silvelko a răspuns, mulțumindu-se să mormăie „Alo?” cu o voce lipsită de timbru, venită din altă lume. În cele din urmă, au încercat să facă dragoste, însă alcoolul îl făcuse pe Georges incapabil de orice erecție.

S-au despărțit în zori, epuizați, fără să fie în stare să pună două gânduri coerente cap la cap…

Pe străzile pustii și înghețate, Georges mergea ca un somnambul. Cu o bucată de cretă uitată de copii pe desenul unui șotron, el a scris cuvântul „NOMAD”, cu majuscule tremurătoare pe peretele prefecturii…

S-a culcat pe o bancă umedă din piață, visând osii, volan, plecări, curse fără sfârșit.

Banca era moale, foarte moale. Georges se simțea la fel de bine ca într-un pat…

2.

Încă din ajun, rafalele scurte ale aversei loveau pânza corturilor colective și țesătura maronie, udă, se lăsa între stâlpii ruginiți, sub greutatea apei strânse, picând neobosită pe sacii de dormit kaki împrăștiați pe jos din cauza lipsei de paturi în tabără. Sheeny s-a chircit, trăgându-și pătura de molton peste cap, căutând o singurătate iluzorie sub învelitoarea îmbibată de umezeală.

Interiorul cortului ducea cu gândul la salonul comun al unui spital vetust. Pe majoritatea paturilor cu chingile slăbite, fete și femei de toate vârstele se odihneau, inerte, într-o grămadă de cearșafuri murdare. Unele reușiseră să adune destulă energie cât să-și pună toate hainele pe ele, altele se culcaseră în timp ce se îmbrăcau, mulțumindu-se cu un pulover tras în grabă peste un combinezon uzat. Câteva rămăseseră goale, indiferente la curenții de aer și la oamenii care treceau pe acolo. Sheeny învățase să-i placă toropeala aceasta colectivă, abrutizarea tâmpă care făcea și mai percutantă căderea hipnotică a ploii pe corturi. Vântul s-a întețit dintr-odată, făcând să pocnească țesătura acoperișului ca o pânză udă leoarcă, iar paznicul postat la intrare a trebuit să-și ridice brațul ca să-și apere

fața de valul de nisip…

Încropită în spatele dunelor, tabăra de refugiați se extinsese rapid până pe plajă, spre mare. În fapt, rândurile de adăposturi maronii se întindeau în prezent de-a lungul întregului litoral, ca niște corturi triste ale unui circ sumbru, fără parade și fără muzică. Un circ izolat de restul orașului printr-un rând triplu de sârmă ghimpată. Sheeny s-a hotărât să iasă din sacul de dormit; numărul de oțel fixat la încheietură printr-o brățară elastică i s-a agățat de fermoarul sacului de dormit. „Numărul 88726 C – cortul femeilor celibatare.”

A răsuflat zgomotos; lângă ea, o fată de vreo douăzeci de ani fixa pânza dublă a acoperișului cu ochii căscați, ca și cum ar fi privit bolta Capelei Sixtine. O picătură de apă tocmai se zdrobise pe pântecele ei gol, la distanță egală de buric și pubis, fără să-i smulgă cel mai mic frison… Sheeny a îngenuncheat, i-a apucat sfârcul unui sân între degete și l-a strâns cât a putut de tare. Carnea avea o consistență moale, elastică. Fata tot nu s-a clintit. Respira, cu gura întredeschisă, într-un ritm puțin mai rapid decât mediu, dar pleoapele practic nu-i clipeau. Sheeny știa că doar lama înroșită în foc a unui briceag, aplicată brusc pe un loc fragil, ar fi putut s-o scoată din starea de amorțire în care alunecase.

Boala (termen pudic inventat de jurnaliști), ea avea BOALA! Puțini îndrăzneau să utilizeze cuvântul „reciclare” și cu toate astea era singura cauză a afecțiunii de care sufereau în prezent aproape jumătate din cei aflați în tabăra de refugiați. Deși încă neafectată de boală, Sheeny cunoștea toate simptomele: pierderea treptată a sensibilității cutanate, mergând până la anestezia completă, până la strania senzație de a nu mai avea trup, de a fi, în cele din urmă, doar spirit pur, fără legături materiale. Fenomenul era iremediabil și rezulta în urma infiltrării subcutanate a unor terminații de reciclare. Operație realizată, bineînțeles, fără știrea victimei, cu ocazia staționării prea îndelungate în preajma unui cap sfredelitor al unui computer. Tratată de la primele

simptome, „boala” putea fi stăvilită prin prelevări organice. Era de preferat să se acționeze rapid, trecând la ablațiunea imediată a țesuturilor, mușchilor și uneori chiar a unui membru afectat, înainte ca terminațiile de reciclare să se organizeze în rețele coerente. Rezulta întotdeauna o pierdere definitivă a sensibilității epidermice: „pipăitul” dispărea primul, uneori urmat de pierderea unor senzații de-a dreptul interioare: bătăile inimii, chiorăitul mațelor, crampele musculare, dorința de a urina sau defeca. Întreaga conștientizare fizică a corporalității putea astfel să fie anihilată, condamnând victima la imposibilitatea definitivă de a-și controla sfincterele.

De aici murdăria îngrozitoare care domnea în interiorul corturilor…

Sheeny s-a apucat să-și ruleze sacul de dormit într-o bucată de pânză cerată. Nisipul umed i se lipea în straturi compacte pe picioare, pe genunchi, pe mâini. Își freca palmele una de alta fără rezultat. Buzele crăpate de la sare și vânt o dureau atât de rău, încât era nevoită uneori să renunțe la mâncare. A luat-o pe culoarul dintre paturi către ieșire. Conform regulilor, mâna paznicului s-a abătut asupra încheieturii ei, căutând plăcuța de metal. Ea nu era nici bolnavă, nici în curs de tratament, așa că paznicul i-a făcut semn din cap să o șteargă. Trecând prin fața lui, n-a primit nicio palmă peste fund. Tratament rezervat în prezent convalescentelor care, bineînțeles, erau de acum incapabile să ghicească atingerile la care erau supuse. Erau nopți când, sub pretextul rondului, paznicul intra în cort. Printre gene, Sheeny îl văzuse de fiecare dată aplecându-se îndelung deasupra patului unei bolnave, iar mâinile sale… Ce risca el? Ar fi putut s-o lovească pe fată cu centura fără s-o trezească, așa că…

O dată, vecina sa îi explicase îndelung lui Sheeny că nu mai contează dacă ești violată când nu mai ai corp. Din acel moment, să te prostituezi devenea o chestie pe care o puteai lua în seamă, fiind total lipsită de carnalitate. Era de ajuns să fii destul de abilă ca să simulezi! Astfel de cuvinte o revoltaseră pe tânăra femeie, căreia i se părea

aproape o blasfemie să profiți altfel decât spiritual de pe urma acestei dematerializări accidentale. „În ziua în care voi avea boala…” zicea ea adesea pe un ton visător. Și era adevărat. Cât despre Sheeny, spre deosebire de toți cei care sufereau că-și pierduseră capacitatea de a fi conștienți de propriul lor corp, ea ar fi întâmpinat o atare infirmitate ca pe o binefacere, ca pe un privilegiu rar. Un dar al întâmplării. I se părea că, odată eliberat de servituțile cărnii, spiritul putea – prin efectul acestei misterioase compensări constatate la toți infirmii – să atingă culmi nebănuite, să descopere și să dezvolte mii de puteri atrofiate, până atunci tasate și chircite în meandrele creierului ca niște crisalide ce așteaptă să se transforme.

Lui Sheeny îi era scârbă de propriul ei corp.

Tabăra era pustie, ploaia îi făcuse pe refugiați să se îngrămădească în corturile colective, și doar siluetele maronii ale gardienilor, înfășurați în uniformele lor șifonate, jalonau aleile până la ieșire. A trebuit să se supună unui nou control și un șef al paznicilor a mers până la gestul inconștient de a o înțepa cu un ac într-o fesă, ca să se asigure că nu era contaminată. Ea a urlat și a fost gata să rupă acul care pătrunsese un centimetru și mai bine. Ei au aruncat-o în stradă râzând vulgar… A dispărut în oraș fără să mai privească înapoi, strâmbându-și gleznele pe trotuarele neplăcut de moi. A trebuit să meargă mai bine de jumătate de oră ca să ajungă la locul unde obișnuia de acum să vină în fiecare zi.

Scara rulantă s-a oprit în fața primei statui, în mijlocul unui ochi de lumină bleu pal. Era un ansamblu muzeistic în stil hiperrealist, în mărime naturală. Obiectele și hainele erau reale, dinții și unghiile fiind realizate dintr-un material pentru proteze medicale, cu aspect real. Fibrovinilul reproducea perfect granulația pielii, ținând cont de vârstă și de sex. Perișori fini și pistrui fuseseră implantați manual. Sheeny a înaintat în muzeul abandonat, care nu mai primea niciun vizitator; i-a fost de ajuns să spargă un ochi de geam și să sară peste bara de sprijin a unei ferestre… Ușor. Primul ansamblu se compunea dintr-o

motocicletă, un motor negru fără piese cromate, în întregime din oțel albăstrui. Roata din față cabrată, cu spițele în formă de stea, tocmai lovea din față pântecele umflat al unei tinere însărcinate. Femeia purta o rochie roz din pânză cadrilată, murdară de transpirația de la subsuoară până spre coapsă. Părul blond, stângaci decolorat, era prins într-un coc vertical, fără cochetărie. La încheietura brațului, un leucoplast, dovada unei analize de sânge, părea să se desprindă ușor, ca din cauza transpirației. Breteaua poșetei îi alunecase până la cot, iar gura se deschidea într-un strigăt mut, lăsând vederii plombe și o coroană din metal aurit. Mâna pe care sclipeau verigheta și inelul de logodnă rămânea crispată pe o revistă de tricotat, deasupra celor trei faruri aprinse. Acum, Sheeny respira în reprize scurte, din ce în ce mai rapid… Șoferul motocicletei ar fi putut fi un polițai. Casca lui cromată îi ascundea fața, ochelarii polaroid galbeni și legătura de sub bărbie marcată cu o săgeată nu lăsau la iveală decât un nas fin, acvilin… Un nas de indian.

Așa cum ar fi putut fi indieni și pometii înalți și proeminenți. Mâinile în mănuși negre nu strângeau deloc frânele, cum te-ai fi așteptat, iar poziția lui, curbura șalelor păreau mai degrabă să demonstreze că produsese voit lovitura, impactul.

Lui Sheeny îi plăcea în mod special această statuie.

Pe holul pustiu, zgomotul scării rulante încetase. Cu o mână umedă, a deschis poșeta „tinerei”, strecurându-și degetele printre produsele de machiaj ieftine. A început să plutească un parfum dulce, greu… Mai întâi scrisoarea, plicul care lăsa să se vadă o foaie în pătrățele, acoperită de desene obscene mâzgălite pe marginea unei liste cu cadouri de nuntă. Apoi fotografii reprezentând-o pe tânăra accidentată sărutând pe gură un băiat de culoare de vreo doisprezece ani, trei bucăți de sugativă îmbibată cu acid. O nuvelă pornografică dactilografiată stângaci, cu propuneri de corectură și un cec de la editor. Un formular multiplicat cu antetul unui laborator de analize: „Subsemnatul Kendall, Norton Ex-H3, doctor în serologie, hematologie,

chimie biologică, recunosc că am efectuat asupra persoanei Cora, Louise, Patricia ex-h6 (numele adăugat cu o carioca neagră încăpea greu în spațiul destinat), de meserie institutoare civică, examenele obișnuite stabilind numărul globulelor care nu prezintă compuși rasiali parazitari". O altă însemnare pe hârtia timbrată menționa: „Acord prenupțial pozitiv".

Sheeny a închis geanta. Jacheta motociclistului lăsa să se vadă în partea stângă un portvizit umflat cu o foaie de hârtie lucioasă, ruptă la îndoituri, fixată între un permis de circulație vechi de trei ani și o sticluță cu un medicament împotriva malariei. Sheeny știa toate astea, așa cum cunoștea de acum pe dinafară conținutul scrisorii: … „Universitatea din Saô-Tampa, rectorul acordă licența în psihologia mass-media lui Kenji (Smith) Blueknife"… etc. Sheeny și-a strecurat un deget sub mănușa de piele; așezate sub brățara metalică extensibilă a ceasului, trei frunze de coca lăsaseră o urmă pală pe „piele". Ea s-a gândit că azi nu ar deschide fermoarul de la cizma dreaptă unde stăteau să se mototolească un teanc de pagini subțiri acoperite cu scris mărunt – trei povestiri: *Eunucul*, *Secțiune printr-un oraș bolnav*, *Off*… O scrisoare de refuz politicoasă a unei reviste de avangardă. Sheeny tremura, cu toate că sudoarea îi ajunsese până la adâncitura șalelor… Ca și cum i-ar fi fost teamă să fie mușcată de un șarpe cu clopoței, și-a pus vârful degetelor ușor pe sexul pe jumătate întărit al manechinului. Țesătura pantalonului părea întinsă în acel loc, umflată de o invizibilă bulă de energie. Un miros puternic urca de la Coltul enorm legat la șold. Sheeny nu încercase niciodată să deschidă capsa tocului în care se afla pistolul. Într-o zi… poate.

Câteodată, se întreba dacă gloanțele ce umpleau butoiașul pistolului erau într-adevăr reale, așa cum se întreba și dacă sculptorul modelase copilul în pântecele tinerei accidentate. Ar fi trebuit să deschidă câțiva nasturi, să tragă fermoare ca să vadă dacă, sub haine, ar fi dat de urma albicioasă a unei operații de apendicită, de o pată din naștere în pliul subsuorii de cauciuc. Nu putea fi altfel, nu-

și putea imagina.

Poate chiar artistul vârâse în interiorul materiei o tumoare ascunsă, o malformație a fetusului, o schijă de obuz deasupra șoldului, amintire din Vietnam?

Ploaia a început să răpăie brusc cu mai multă violență pe ferestrele înalte până-n podea, care luminau sala, și Sheeny a tresărit, ieșind cu greu din toropeala hipnotizantă care pusese stăpânire pe ea. În fiecare zi, fără să poată spune de ce, străbătea jumătate de oraș ca să-și petreacă doar câteva clipe la muzeu… Aceste trupuri poate lipsite de simțuri, atât de reale și totuși… A luat-o din loc, traversând sala în diagonală ca să ajungă la scara rulantă. Pentru o clipă, pereții de sticlă ai holului i-au răsfrânt imaginea. Părul blond strâns în coc vertical, rochia roz de pânză cadrilată până la jumătatea coapsei. La încheietura cotului, bucata de leucoplast lipită de prea mult timp îi produsese un început de eczemă…

Peste câteva minute, plecase din muzeu. Tocurile i se înfundau de-a lungul trotuarelor gelatinoase, cu un sunet neplăcut de absorbție. Mergea cu pași mici și repezi, cu capul aplecat, încercând să ignore junghiul intercostal care începea să-i urce în partea dreaptă.

Acum, tălpile îi pleoscăiau în bălțile de apă. Asemenea copiilor, a încercat pentru o clipă să ghicească ritmul regulat al clipocitului. Ei spuneau: „Boala… Boala… Boa…”

Boala modifica pe nesimțite, perfid, echilibrul profund al orașului. Numărul celor care-și pierdeau simțurile creștea în fiecare zi, președintele director general și menajera se trezeau dintr-odată și în aceeași măsură fără trupuri, locuind în interiorul unui înveliș ale cărui limite, greutate și realitate nu le mai percepeau. Era ca și cum o amputare senzorială i-ar fi condamnat la a nu mai fi decât spirit, la a nu mai avea decât doi ochi, două urechi într-un corp care ar fi putut fi din cauciuc, din lemn, din marmură, într-atât le era de străin. O carne indiferentă, o alta, necunoscută. Și totuși, această alcătuire mișca, se deplasa în ciuda voinței spiritului, ca o

marionetă monstruoasă. În plus, multe gesturi își pierduseră sensul... Să muști dintr-un ciorchine, amestecând gustul dulce cu cel amar ale codițelor, să te târăști pe coapsele unei fete într-o noapte călduță, pe o peluză dintr-un parc pustiu și să închizi ochii trăgând perdeaua neagră a cerului deasupra. După moartea senzualității, atingerea, contactul, mângâierile nu mai aduceau nicio satisfacție acelora cărora le plăcuse cândva să se tăvălească prin cearșafurile de satin răcoroase... Granulația pielii, căldura unei guri, suplețea elastică a unui pântece de femeie, toate acestea nu mai reprezentau nimic pentru mâinile nesimțitoare și stângace, incapabile să-și controleze precizia gesturilor și forța mișcărilor, frângând un creion la capătul a două rânduri, după ce perforaseră cinci pagini ale unui carnet cu un scris atât de apăsat, încât ai fi zis că fusese trasat de o mână zdrobită de greutate.

Pe stradă, nesimțitorii se reperau cu ușurință după mersul țeapăn și lipsit de grație. După picioarele lor care se târau sau, dimpotrivă, se aruncau cu zgomot la fiecare pas, după ținuta de împrumut care le oferea alura unor infirmi încorsetați în oțel. Și capetele care le atârnau straniu, deloc natural, care-i făceau să pară niște siluete de spânzurați...

Apropierea lor stârnea răutatea copiilor, care se luau după ei în număr mare, urmându-i cu râsete înfundate, înfigându-le ace în fund, aruncând săgeți mici care le rămâneau înfipte în grăsimea umărului sau a unei fese, fără ca victima să resimtă cea mai mică stânjeneală.

Paiațe demne de milă, ei deveniseră cu timpul atracția întregii populații.

La început, mulți dintre ei, învinovățiți, desconsiderați, murdăriți, nu putuseră să treacă peste acest handicap îngrozitor. Majoritatea se sinucideau de îndată ce ieșeau din spital, iar ceilalți nu rezistau decât îndopați cu halucinogene, încercând să compenseze cerebral lipsa totală a corpului, recurgând în cele din urmă la supradoză, la barbiturice, la lama de ras într-o viziune

sângerie… Ca urmare, toți sfârșeau în sânge și sfârtecări, ca să contrabalanseze printr-o orgie vizuală durerea care le scăpa. Unii se castrau, asemenea scriitorului Ishiro, pe care l-au găsit pe lespedea monumentului închinat morților, cu rămășițele sexului său mutilat într-o punguță de plastic prinsă la încheietura mâinii cu un leucoplast. Alții își spintecau burta, privind cum li se scurg intestinele într-o cutie, își tăiau picioarele, coapsele cu fierăstrăul. „Nesimțitorii” care se sinucideau erau cel mai adesea găsiți în fața unei oglinzi, prăbușiți peste o masă plină de instrumente demne de o măcelărie sau de o sală de operații…

În prezent, numărul lor în continuă creștere schimba aspectul lucrurilor. Se organiza pe nesimțite o comunitate și odată cu ea se elaborau o filosofie nouă, reguli noi, un mod nou de viață… Într-un oraș cândva dedicat în întregime cultului plăcerii și satisfacerii imediate a dorințelor, ivirea unei forțe la un nivel atât de antitetic nu putea să rămână fără urmări considerabile.

Se distingeau deja două partide, în funcție de curentele de opinie: „adepții plăcerilor” și „nesimțitorii”… Contaminații și necontaminații, fiecare văzând în celălalt principiul distructiv fundamental, antipodul, negativul, inversul… ANTIHRISTUL! Pasiunea pentru vacanțe și cultul închinat soarelui erau pe moarte. Plajele rămâneau goale, iar costumele de baie se îngălbeneau în vitrine. Piscinele pustii începuseră rapid să semene cu bazinele din scuaruri, în care plutesc frunze uscate pe o apă grea, cu reflexe metalice. Dimineața, nu de puține ori, descopereai de-a lungul străzilor afișe lipicioase de pap, puse în timpul nopții de partizanii „neantului senzorial” și pe care polițiile cu căști galbene le ardeau cu aruncătoare de flăcări chiar pe pereți… „O societate dematerializată este o societate respiritualizată. O…”

Pentru opoziție, dispariția simțurilor devenea treptat mijlocul de a atinge un ideal spiritual. Se pregătea o cruciadă mistică. „Să punem capăt căutării plăcerii, spuneau revistele multiplicate, să eliberăm omul de

învelișul lui de carne ca să asistăm la venirea omului-spirit, ale cărui unice bucurii vor fi cerebrale și morale…”

Sheeny, deși exasperat de „normală”, înțelegea perfect asemenea aspirații. Trupul nu însemnase niciodată pentru ea o sursă de senzații de neînlocuit. Sexul o lăsase mereu nesatisfăcută, iar actul în sine i se păruse grotesc și derizoriu. Cât despre sport, detesta spiritul de competiție omniprezent, elitismul, apologia celor puternici, disprețuirea celor slabi, șovinismul, prima școală de xenofobie…

Știa că nu era singura care gândea așa. Unii militanți, încă necontaminați, se supuseseră deja din proprie voință unei topectomii, operație pe creier consistând în secționarea și scoaterea zonei de materie cenușie prin care individul percepe senzațiile de durere și plăcere. Ea se întreba dacă nu va face la fel în cele din urmă… Partidul reacționar fusese afectat de aceste practici, calificându-le drept „decerebrare”. Nu trecea o zi ca la televizor să nu apară un om politic al clanului „normalilor”, al „adepților plăcerilor”, care să schițeze un portret apocaliptic al viitoarei societăți lipsite de simțuri… Totul era prevăzut – cum pulsiunile sexuale se diminuau, inseminarea devenea obligatorie și singurul mijloc de reproducere. După ce abia împliniseră optsprezece ani, fetele primeau un cartonaș roșu pe care scria: „SOMARE PENTRU PRIMIREA SEMINȚEI”. Conceptele de cuplu, paternitate, familie deveneau abstracții. (Și individul lua un ton vehement, scoțându-și ochelarii ca pentru a stabili un contact mai direct cu telespectatorii…) Bineînțeles, gâfâia el, senzațiile de foame și de frig dispăreau, dar nu și consecințele lor. Cât despre boală, orice simptom devenise de nedetectat, așa că gravitatea ei era redusă în mod periculos. Iar statul, noul stat, profita desigur ca să crească numărul orelor de muncă, să-i forțeze pe angajați să-și sporească randamentul, pentru că ei oricum nu mai intenționau să se plângă… Și în special, în special, pentru necontaminați, topectomia avea să devină rapid obligatorie, să fie noul botez al nou-născuților!

S-ar fi ajuns într-o zi la hăituirea animalelor care n-ar fi fost supuse operației și al căror comportament ar fi trădat o senzualitate de soi rău. O pisică întinzându-se la soare și torcând cu un sunet surd și profund… Sheeny ridica din umeri în fața unei astfel de spălări pe creier; mulți credeau însă în ce se spunea, rezultând ca atare o atmosferă de teamă și ură propice revoltelor și războiului civil… Era târziu, ploaia îi lipise rochia subțire de pânză de trupul slab. Îi era frig, o străbăteau fiori înghețați de-a lungul spatelui și coapselor goale. A hotărât să se întoarcă în tabără și la coconul umed al sacului de dormit maroniu. Mâine…

3.

Războiul a izbucnit pe la jumătatea lunii mai. Mulți îl anunțaseră, puțini crezuseră că se va întâmpla. A fost un război teritorial, consecința inevitabilă a însești morfologiei orașului, mărginit la nord de mare, la sud de o falie foarte adâncă, iar pe celelalte două laturi de acumulări de straturi de rocă preponderent de granit, foarte greu de atacat. Obligate să țească o rețea cu ochiuri din ce în ce mai strânse, computerele au decis să se înfrunte într-un loc izolat, cu unicul scop de a pune stăpânire pe galeriile adversarului, ca niște șerpi care se înghit unii pe alții într-o vertiginoasă îmbinare a unei reptile matrioșka.

În ziua de 31 mai, pe când se întorcea de la una din băutele obișnuite de la Amy și se prăbușise pe o bancă din scuar, pradă amețelii cauzate de alcool, a fost scos din starea de toropeală de strigătele unei bande de puști surescitați. „L-am văzut, i-a explicat cel mai mare dintre ei înainte de a se preface că-l întreabă, l-am văzut, era un tip ciudat, pe bancă, chiar în fața statuii ecvestre, la vedere. Nu era ca noi, avea un aer straniu…” „Avea pielea transparentă, s-a aruncat altul în vorbă, i se vedeau mațele!” „Și pe urmă avea un braț în spate, a adăugat un al treilea, era rănit, s-a așezat și apoi a căzut în praf”. Georges s-a eliberat din învălmășeală, a alergat spre locul indicat, luptându-se să-și păstreze echilibrul, urmărit de

râsetele și glumele puștilor. Pe bancă, nu a găsit decât o peliculă subțire de cenușă oarecum lipicioasă, pe care vântul o împrăștia deja. Preț de-o clipă prelungă s-a întrebat dacă băieții zăriseră într-adevăr pe unul dintre acei luptători din subsol, pe unul dintre mutanții necunoscuți, născut din reciclări misterioase, sau își bătuseră joc de el, mulțumindu-se să presare pe pământ conținutul unei sobe răcite.

A optat cu regret pentru a doua variantă, fără să înceteze însă a se gândi la muribundul acela, poate ultimul martor al unei bătălii subterane, evadat din „viitor” printr-o crăpătură oarecare a asfaltului.

Timpul a trecut fără alte manifestări vizibile ale conflictului. Continua el? Nimeni nu ar fi putut s-o spună.

Într-o dimineață, Georges a primit un telefon de la Amy. Peste o jumătate de oră se afla deja pe ultima treaptă a autobuzului galben. Tânăra femeie i-a dat de îndată binoclul și a observat astfel că lunetele lui îi lăsaseră două mari urme roșii sub ochi, asemenea unor cearcăne provocate de o oboseală intensă.

— Privește! i-a aruncat ea, la vest de Sun-rise, lângă fântâna Sainte-Hermine…

Și a văzut.

Ridicând bitumul, se căscase un crater de trei sau patru metri lățime, un con de dejecție vomitând în spasme scurte obiecte pe jumătate topite. Ca un anus prin care subsolul și-ar fi aruncat deșeurile. Vreme de o săptămână, șase-șapte astfel de cratere identice au străpuns trotuarele, refulând rămășițele cele mai diverse: portiere, frigidere, balustrade de scări… Georges și-a dat seama dintr-odată că acum computerele păreau să se debaraseze de materialele pe care nu mai reușeau să le descompună…

Doar dacă… Doar dacă, dimpotrivă, aceste produse imperfecte, dizolvate sau topite, nu erau rezultatul unor compoziții imperfecte. Descompusă și compusă tot mereu, materia nu ajunsese cumva la un punct de instabilitate definitivă, în care fiecare obiect se dovedea de acum incapabil să-și păstreze forma mai mult de o durată relativ

scurtă?

Georges s-a dus să strângă câteva resturi din preajma unui con, care prezentau toate aceeași morfologie incertă.

Fierul de călcat se înmuia rapid într-o bilă de metal total lipsită de sens, un scăunel de bucătărie se topea în câteva ore, transformându-se într-o băltoacă, ciudat de fosforescentă. Totul se petrecea ca și cum moleculele lor se separau, se îndepărtau unele de altele, ca și cum structura lor compactă devenea moale, apoi lichidă. De data asta, materia se descompunea de la sine, fără intervenția agenților de reciclare. Pe 8 iunie, Georges a fost sculat din pat de un apel isteric al lui Amy. „Du-te pe plajă! Repede! urla ea în receptor. Du-te să vezi, repede!” Și-a tras pe el blugii, un tricou și a luat-o la fugă, în picioarele goale, de-a lungul bulevardului, într-un zgomot dezgustător de absorbție cauzat de moliciunea unor trotuare. Când s-a oprit în preajma valurilor, sudoarea îi țâșnise din tot corpul, slinoasă și urât mirositoare. La treizeci de metri deasupra nisipului, capul sfredelitor al unui computer străpunsese faleza, ca un tren țâșnind din tunel, ca să ajungă să se zdrobească pe plajă, până acolo unde se spărgeau valurile, lăsând o dâră de spumă și alge și antrenând în cădere două-trei încăperi dintr-un apartament cu forme ciudate. Poliția locală formase un cordon de siguranță în jurul mesei metalice impunătoare, înfipte în sol, iar Georges nu a putut cerceta rămășițele.

În zilele care au urmat, carcasa n-a dat niciun semn de viață; părea definitiv distrusă, moartă. Înșelând vigilența paznicilor, băieții s-au strecurat printre rocile lipicioase ca să recupereze tot ce ar fi putut conține sertarele locuinței. În schimbul câtorva bancnote, Georges a reușit să examineze câteva obiecte din „pradă”. Toate prezentau aceeași instabilitate moleculară. Pe la mijlocul lunii iunie, pe când se plimba pe țărm, a descoperit într-un tufiș de alge adus de curenți un obiect care prezenta urme vizibile de hibridizare și deviație, o pernă din piele umană. Supravegherea încetase, așa că nu mai era nicio problemă

să te strecori printre ruinele apartamentului naufragiat și să tai sigiliile puse pe ușile unor încăperi cu ajutorul unei foarfeci simple.

După trei minute de cercetare, Georges a descoperit ceea ce căuta: o statuie din lemn de esență tare, culcată în mijlocul unui pat, un bărbat în jur de patruzeci de ani sculptat, șlefuit în stejar cu un realism terifiant, îmbrățișând cu braț posesiv o parteneră magnifică din acaju masiv; iar în baie, o mașină de spălat din carne și viscere umane, care începea, de altfel, să se descompună.

În noaptea aceea, n-a putut să doarmă din pricina întrebărilor care-i bântuiau mintea. Trebuia să considere căderea aceasta la poalele falezei un act deliberat, o sinucidere a computerului care înțelesese brusc că nu-și mai stăpânea produsele? O eroare de orientare cauzată de o defecțiune a sistemului radar? N-a putut găsi vreun răspuns, chiar dacă, trei zile mai târziu, un alt apartament a țâșnit de pe faleză ca să se zdrobească de roci la douăzeci de metri de primul.

De data asta, n-a putut constata nicio anomalie, încăperile nu conțineau decât o grămadă de praf alb și granulat, încât ai fi crezut că era supă instant la pungă din supermarketuri.

— S-ar zice că totul e deshidratat, a murmurat Amy, agățată la brațul lui Georges, ar trebui să luăm puțin!

— Vrei să faci o supă?

— De ce nu?

Și și-a umplut geanta de plajă care-i atârna pe umăr.

— Nu luați tot! i-a strigat un puști care mergea înaintea tovarășilor săi, toți purtând pungi de plastic, și noi vrem să râdem!

De îndată ce s-au întors, tânăra a vărsat pulberea într-un borcan în care ținuse cândva pești, apoi a turnat peste stratul de cenușă jumătate de litru de apă călduță, dar nu s-a întâmplat nimic. Pe seară, s-a stârnit vântul, suflând peste excavațiile falezei, ridicând un nor compact alcătuit din praful adunat în galeria săpată de computer, și oricine a putut vedea cum făina aceea s-a abătut asupra

orașului, lipindu-se de geamuri și de olane.

La miezul nopții a sunat telefonul și Georges a trebuit să-și întrerupă ședința de masturbare în fața oglinzii ca să se ducă să răspundă. Era Amy.

— E incredibil, striga ea cuprinsă de o emoție fantastică, e genial! În borcan sunt trei degete, trei degete de om…

A închis, întrebându-se ce s-ar întâmpla dacă ar începe brusc să plouă. Ar găsi de dimineață orașul împânzit de viscere risipite? Într-o băltoacă s-ar reconstitui un ochi, în fântâna din piața centrală s-ar ivi brațe, mâini și capete? Deoarece pulberea se depunea și în rezervoarele mari ale companiei de distribuție a apei, îți puteai imagina că o ureche s-ar fi format în stomacul tuturor celor care, ca să-și potolească setea, ar fi băut apă de la robinet, din bucătăria proprie. Și Georges s-a strecurat în așternut gândindu-se la urletul de groază scos de o femeie care, lăsându-se în cadă, ar simți deodată cum, în loc de savonieră, atinge o mână de copil reconstituită sub spuma parfumată, și numai acest gând i-a smuls un chicot de râs.

Nu a mai plouat.

În zori, Amy l-a sunat pentru ultima oară, ca să-l anunțe că pleacă…

— Autobuzul este gata, i-a explicat ea, am găsit doi tineri care au vrut să mă ajute… Au fost nemaipomeniți, o să coborâm mașina printr-un sistem de scripeți într-unul dintre tunelurile falezei. Am descoperit o crăpătură prin care ajungem la traseul primului computer care s-a prăbușit pe plajă… Plecăm la prânz. Tot voiam să-ți spun, de mai multe zile. Vii și tu, dacă vrei, avem destulă hrană pentru patru…

A refuzat, fără să știe prea bine de ce, poate pentru că Amy își alesese alți însoțitori, poate pentru că el nu putea s-o abandoneze pe Henna. Când a închis, ea i-a aruncat cu o voce dintr-odată gravă:

— Amintește-ți, Georges: Nomazi!

Asta a fost tot. A doua zi a urcat pe faleză, dar autobuzul dispăruse cu totul. Și-a imaginat cum hurducăie

marele *double-decker* galben în interiorul pământului, de-a lungul tunelului săpat de apartamentul mort, și l-au trecut fiorii. În cursul săptămânii se mai prăbușiseră și alte computere, șapte, ca să facă un bilanț exact.

„Șobolanii părăsesc nava, s-a gândit Georges, o să ne scufundăm?”

Marea ducea rămășițele, dar creierele rămâneau înfipte în pământ, cu terminațiile lor de reciclare înrădăcinate în nisip, ca arborii unei păduri stranii. În foarte scurt timp, și-au putut da seama că acele creiere aveau atâta viață în ele cât să consume tot oxigenul din aer, creând în jurul lor o zonă aducătoare de moarte, pentru că nimeni nu putea pătrunde acolo fără să riște asfixierea.

„Se apără!” au zis unii. „Se sinucid, a gândit Georges, aspiră oxigenul ca să se oxideze pe dinăuntru, deliberat, voluntar…”

Orice s-ar spune, zona interzisă a devenit locul visat de toți cei din oraș care doreau să se sinucidă, și nu trecea o săptămână fără ca pompierii, purtând măști, să nu fie constrânși să pătrundă în interiorul cimitirului de computere în căutarea vreunui trup învinețit prin sufocare.

În vremea asta, George își urma cursul gândurilor. „Nu e destul spațiu în subsol, gândea el, cei mai slabi sunt expulzați, doar dacă… da, asta e, sunt cei învinși în războiul subteran, își fac harachiri sau…”

Dar nicio soluție nu-l satisfăcea pe deplin și a înțeles că nimeni nu va ști vreodată ce se petrecuse cu adevărat.

Pe 10 iulie, Amy l-a sunat prin radiotelefon. L-a anunțat că luaseră cu ei un autostopist care evadase dintr-un apartament situat mult mai în adânc, un oarecare Arn Silvelko. Totul mergea bine. Vizitau ruinele…

În ajun, descoperise vestigiile unui living în care doi bărbați din marmură roz așteptau, așezați de o parte și alta a unei table de șah din piele umană, pe care tresăltau piese vii. Cu cât înaintau, cu atât mutațiile deveneau mai frecvente. Florile erau din plastic, însă tapetul, din piele de femeie sau copil, dacă te luai după finețea granulației. În

grădini, iarba era din nailon, dar în șifoniere, puloverele fuseseră tricotate din fân. O mochetă se dovedea a fi din păr pubian, iar perișorii unui cadavru erau din lână albastră.

Georges a primit toate informațiile acelea cu un scepticism nu lipsit întru totul de invidie. Dar poate că Amy era amețită de la băutură, după cum îi era obiceiul? A închis fără să spună o vorbă. Următorul apel a fost practic de neauzit, autobuzul aflându-se mult prea în adânc, și Georges a fost nevoit să închidă fără să poată înțelege nici măcar un cuvânt.

După acest episod, telefonul n-a mai sunat niciodată.

Într-o noapte, Georges a visat că ultimul computer se aruncase în mare și toate casele erau acum legate de faleză printr-un tunel lung, deschis în calea vânturilor. Iar păsările, după ce zburaseră mult pe deasupra valurilor, se îngrămădeau de-a lungul măruntaielor acelea care le amplificau piuiturile sfâșietoare. În serile cu furtună, vântul se năpustea urlând în galerii, dobora violent ușile beciurilor și se abătea în rafale în livingurile și bibliotecile locuințelor, făcând să zboare cărți, ziare, fețe de masă și perdele. Furtuna urca din pământ, aducând un miros respingător de mâl și alge putrezite. Apoi veneau păsările, într-un vârtej de pene, lovindu-se de mobile, acoperindu-i pe locuitori cu gălnaț, transformând livingul în curte de păsări, lovind puternic cu ciocul.

Altă dată, când totul era liniștit, Henna, devenită somnambulă, cobora în beci și începea să rătăcească prin galerii.

Georges se trezise în clipa în care soția lui, pe jumătate inconștientă, ajungând la ieșirea de pe faleză, se arunca deodată în valuri.

După o lună, a trebuit să recunoască evidența faptelor, niciun alt computer nu mai ieșise din pământ, iar lucrurile păreau să reintre pe făgașul obișnuit. În urma unei vizite în arhivele primăriei, Georges a aflat că în subsol mai rămăseseră două sute patruzeci și patru de computere, așadar existau puține speranțe ca situația să se

îmbunătățească pe termen scurt. În concluzie, nu se întâmplase nimic.

Pe 4 august, Georges nota pe ultima pagină a agendei sale: „Nu mai există alternativă, totul va continua ca în trecut până în ziua în care creierele electronice vor ajunge toate la aceeași concluzie: răcirea soarelui, coliziune cosmică, conflict definitiv, pe scurt, dispariția vieții pe Pământ. Ce se va întâmpla atunci? Se vor deconecta ele, în lipsa «supraviețuitorilor» pe care să-i găzduiască, vor trece la descompunerea generală a oricărei forme de materie vie din care este constituit acest oraș? Nu mai rămâne decât de așteptat. Ținând seama de viteza cu care se bănuiește că funcționează computerele, această concluzie ar putea surveni într-un an sau într-o lună… Poate că data limită a trecut deja și cele câteva mașini care ruginesc pe plajă nu reprezintă decât facțiunea acelora care optaseră pentru ieșirea din funcțiune în lipsă de locatari, dar atunci ce pregătesc celelalte?”

Georges se întreba care ar fi fost reacția municipalității dacă și-ar fi publicat concluziile; probabil că articolul nu ar fi apărut niciodată, tipograful denunțându-l chiar înainte să fi tipărit primul rând.

Alarmiștii fuseseră dintotdeauna victimele unei represiuni atât sălbatice, cât și oculte.

Să cumpere un autobuz, un camion, ca Amy, și să treacă de granițele orașului i se părea cea mai mare utopie. Polițiile urbane amplasaseră un cordon strâns în regiunile din preajma orașului, pe munți, faleze, plaje, șosele… Nu ezitau să-i spulbere cu bazooka pe toți evadații, fugarii, emigranții… Uneori îi vânau pe suspecți din Land Roverurile lor umflate și blindate, aruncând cu napalm. Nimic nu-i făcea să dea înapoi și granița cu alt stat nu reprezenta un mijloc eficient de a scăpa. Se spunea că un comando, aflat sub autoritatea directă a primarului, îi hăituia în orice țară pe cei care îndrăzniseră să părăsească orașul, urmărirea putând dura un an, uneori mai mult, dar fugarul sfârșea mereu prin a fi victima unui

„accident”… În cazul celor care plecau abandonându-și familia, represaliile erau îngrozitoare și se exercitau direct asupra soției și a copiilor rămași în interiorul orașului. Amy alesese singurul tip de evadare care mai era permis: coborârea în subsol, dar Georges avea mari reticențe față de îngroparea aceea treptată, ca un început de amețeală în care se amestecau în doze egale și în mod curios opuse claustrofobia și agorafobia.

De altfel, dacă Henna ar fi descoperit în șopronul care servea drept garaj un vehicul oarecare, cu laturile brăzdate de majusculele cuvântului „Nomazi”, era de-a dreptul sigur că ea ar fi profitat de somnul lui Georges ca să-l doboare cu un glonț în ceafă, pentru a-i lăsa apoi cadavrul în seama terminațiilor de reciclare ale computerelor care s-ar fi grăbit să-l transforme în friptură, animal domestic sau tapet…

În prima zi de septembrie, Georges a oprit toate ceasurile din casă, și-a tras un balansoar pe peluză și, cu fața întoarsă spre mare, a început să se legene domol.

Uite…

Știu că balansoarul s-a legănat scârțâind a doua zi după aceea și în cea de după și în zilele care au urmat.

Apoi…

Apoi ne putem imagina că Henna a murit, căzând victimă unei terminații de reciclare viclean implantate în carnea ei de un computer în timp ce dormea, că Georges s-a decis în sfârșit să-și cumpere autobuzul și să plece pe urmele lui Amy, că amândoi au pierit reciclați în timpul unei lupte, că s-a produs o mutație și carnea lor alcătuiește în prezent caroseria și motorul unui autobuz condus de un Georges și de o Amy din metal galben…

Că, în străfundurile subsolului, Georges a devenit comandantul suprem al unei armate de mutanți și că pregătește invadarea definitivă a orașului.

Dar poate că el a rătăcit în van căutând-o pe Amy, prin tuneluri și galerii, până a murit de foame și de sete?

Cât despre Henna, de ce n-ar fi părăsit ea casa, pentru a-l urma pe amantul ei prea tânăr, din cazinou în

cazinou?

Poate că orașul nu mai există, spulberat de un cataclism stârnit de-o cartelă perforată?

Toate astea nu sunt însă decât speculații, dorința de a vedea dramatizată în mod artificial, și care nu există decât în romane, o realitate în cele din urmă banală. Și e greu de crezut că Henna încă rătăcește din culoar în culoar, fără a se putea decide să coboare, amânând neîncetat o înfruntare care nu va avea loc niciodată, că Georges se leagănă în scârțâitul enervant al balansoarului ros de carii…

Că Amy ajunsese într-o fundătură definitivă și fusese nevoită să se întoarcă pe marginea falezei, unde continuă să-și strice ochii, scrutând marea prin binoclu…

Cât despre oraș…

1 În engleză în original: „O să biruim/ O să ne întoarcem acasă/ Acasă, dulce casă/… cândva”. (*N.t.*)

MUSCA ȘI PĂIANJENUL

…Briciul i-a fost smuls exact în momentul în care sângele începea să-i țâșnească pe coapsele goale…

Nu suferea, leșinul îi vătuia circumvoluțiunile creierului, și doar trei lucruri îi mai dovedeau că există: barba apărută pe obrajii supți, ca o mâncărime permanentă, pulsația dezordonată a venelor tăiate la nivelul buricului și contactul cu pardoseala înghețată de care îi erau lipite fesele. Cu degete moi, și-a întins mâna dreaptă spre piept și și-a târât-o din coastă în coastă până la pântece. Un maldăr de pansamente – cearșafuri, lenjerie? – legate în grabă îi înconjurau cordonul ombilical crestat de lamă…

Cât timp îi va lua să găsească alt brici? S-a gândit că, dacă se ridica și se arunca în spate cu toată forța, cordonul pe jumătate secționat putea să cedeze, dar numai la gândul acela a strâns din coapse și fălci…

În prezent, distingea lucrurile atât de clar pe cât îi

permitea miopia congenitală. Culoarul pietruit era pustiu până la a douăsprezecea cameră; acolo, pe preșul de la ușă, dormea cineva făcut ghemotoc. Cum de la distanța aceea nu se vedeau decât spatele și tălpile murdare ale picioarelor, Gahl n-ar fi putut să-și dea seama niciodată dacă era un bărbat sau o femeie. În tavan, becurile galbene incandescente clipeau, pregătite să se stingă în curând. Cum pereții nu erau prevăzuți cu nicio deschizătură, ferestre, lucarne, creneluri, crăpături, întunericul s-a lăsat peste tot. Ar fi trebuit să se ridice într-un cot, să pipăie tencuiala umflată a peretelui până la butonul întrerupătorului… dar se simțea prea slăbit. Pe covorașul din fibre galbene, sângele începuse să se usuce… Gahl se gândea la mama lui, îndărătul ușii întredeschise a camerei, culcată pe patul ei cu chingi slăbite, cu coapsele strânse deasupra cordonului care ieșea din tufișul negru al sexului, ca să se strecoare prin deschizătura ușii până în culoar… Până la el, Gahl, căzut în diagonală pe gresiile lucioase. Cel puțin așa își imagina el.

La etajul acesta, puține camere erau ocupate. În afară de Gahl și de ființa necunoscută care dormea în acel moment pe covorașul de la camera 12, în ultimii douăzeci de ani nu existase nicio naștere.

…Deodată, rația de hrană zilnică a început să înainteze de-a lungul cordonului și tânărul s-a crispat când contracțiile au ajuns la nivelul tăieturii. Pentru o clipă, a crezut că mațul se va rupe sub tensiune, dar nu s-a petrecut nimic și hrana s-a vărsat fără probleme în interiorul stomacului.

Unda de căldură l-a făcut să uite de pavimentul înghețat de sub șale…

Apoi, somnul… greu, intens
ștergând totul… briciul
tăietura
durerea…

Un somn cosmic care-l apăra de moarte, îl situa în afara oricărei scurgeri de timp… O uitare puternică printr-o retragere a timpului, undeva în golul spațiului…

Un neant magic, fără limite. O stare de inconștiență întretăiată de treziri comatoase, niciodată destul de lungi ca spiritul să se poată elibera de somnolența limburilor…

Un somn greu, intens…

ștergând totul… briciul

tăietura

durerea…

…și lâna aspră a covorașului, te întrebi de la ce blană provin peri atât de duri, un adevărat dreptunghi de spini tăiați asemenea celor de pe spinarea unui arici monstruos…

și culoarul, tunel pardosit cu faianță pe care urina adormiților a lăsat urme galbene de neșters, rebele la jeturile de bactericide țâșnind din plinte ca să descompună excrementele evacuate în timpul somnului, cel mai adesea sub formă lichidă, cum se întâmplă de obicei cu ființele care nu înghit nicio hrană solidă…

sau podeaua cu diviziunile ei regulate prin mici caneluri fetide în care unghia se înfunda cu o bucurie nebunească, culegând de fiecare dată o pastă neagră sau maronie a cărei origine ar fi mai bine ignorată…

Și totuși sunt zei cei care dorm astfel în mijlocul propriilor lor dejecții, al vomelor din stomacurile lor prea pline… Zei prinși de cordonul ombilical ieșind din pântecele lor, nemuritori spânzurați de parâma aceasta din piele moale ca alpiniștii atârnând deasupra unei prăpăstii respingătoare, rugându-se ca frânghia de care au rămas spânzurați să se rupă în cele din urmă…

și, de o parte și de alta a culoarului de faianță, ușile, toate asemănătoare, față în față, distribuite în funcție de intervalul enigmatic de trei metri cincizeci…

un coridor de hotel cosmic…

camere închiriate pentru eternitate, cu ușile închise sau întredeschise de un cordon translucid târâtor…

locatari divini cu contract la infinit…

o casă, un vas poate…

Gahl se așezase pe covoraș, fără să țină seama că-și irită fesele și testiculele în contact cu perii aspri.

Se așezase cu fruntea pusă pe genunchi… În curând cordonul lui ar fi devenit destul de lung cât să-i permită să ajungă la ușa următoare; atunci era suficient să se ridice și să bată pe numărul smălțuit, destul de puternic cât să-și învinețească falangele… Dacă odaia aceea ar fi fost ocupată, o voce feminină i-ar fi strigat să intre. Trebuia, desigur, să dispună de destulă „elasticitate” ca să se ducă până la patul de alamă, în care fata aștepta, cu coapsele depărtate, trecerea fecundatorului de mai bine de un an poate…

…să se târască între picioarele ei în fiecare seară, s-o posede de câte ori ar fi trebuit pentru ca pântecele ei să înceapă să se umfle… și apoi să aștepte, la piciorul patului, cu spatele la proptelele de alamă, ca să treacă lunile. Cel puțin așa explica de-a lungul zilei vocea nazală a crainicului cetățenesc prin cutiile protejate de gratii ale megafoanelor…

Cordonul lui Gahl nu era încă destul de lung, așa că abia își putea ține picioarele unul lângă altul pe covorașul din camera alăturată și, în orice caz, aceasta nu era ocupată.

Bineînțeles că unele mame puteau să fie fecundate de mai multe ori sau să facă gemeni, de pildă… așa că din sexul lor ieșeau mai multe cordoane care ajungeau până pe covoraș. Dar nașterile multiple puneau probleme grave, copilul era în pericol să se stranguleze cu cordonul celui născut anterior sau chiar să-l smulgă… În general, era interzis să fecundezi o femeie deja mamă, dar unii masculi încălcau regula aceea, fie pentru că aveau cordonul prea scurt, ceea ce nu le permitea să bată la altă ușă, fie pentru că erau sătui să caute sau să aștepte ca altă cameră să fie ocupată.

Rolul fecundatorului rămânea prost definit. Legea, obiceiurile, tradiția impuneau ca el să fie prezent în cameră în timpul nașterii, la care trebuia să-și aducă aportul pe cât se pricepea. Era obligat apoi să spele copilul înainte de a-l lăsa pe covoraș. Era un proces delicat, deoarece cordonul ombilical prea fragil, și în orice caz

puțin rezistent, putea să se dovedească prea scurt. Trebuia atunci să mute patul mamei astfel încât mațul fin care trecea prin ușa întredeschisă să nu fie prea întins. Apoi bărbatul era liber să plece, așa cum și făcea de cele mai multe ori.

Educarea copiilor rămânea privilegiul crainicului cetățenesc, ale cărui șuierături metalice se revărsau de la un etaj la altul, difuzând sfaturi, povești, cântece…

Gahl nu percepuse niciodată limpede senzația unei scurgeri a timpului; fiecare flux de hrană administrat îl proiecta într-o stare de semiconștiență apropiată de încetinirea activității vitale prezentă în mod curent la reptile.

De ce încercase să-și secționeze cordonul cu briciul acela descoperit sub covoraș?

Și, înainte de orice, ce căuta briciul acela, părând că așteaptă ceva, sub covorașul de fibre vegetale ros, încastrat într-o fantă distinctă a gresiei? Poate că se afla câte unul la picioarele fiecărei uși, poate că ele erau destinate tuturor copiilor de sex masculin, pentru a le permite să se radă de mii de ori în viitor? La celelalte etaje, era clar că bărbații nu purtau barbă… Dar, în definitiv, asta nu era decât pură speculație, pentru că Gahl nu văzuse niciodată alți bărbați… și încă și mai puțin celelalte etaje…

La capătul culoarului se deschidea casa scării de fier, unde nu răsuna niciodată vreun pas, pentru că niciun cordon nu era destul de lung ca să-i permită cuiva să urce sau să coboare un etaj.

La acest nivel, explicase crainicul, masculii se numeau Gahl și femelele Gahle, dar numele fetelor nu aveau de fapt importanță, doar prezența lor în cameră conta în momentul în care băteai la ușă, pentru că, dacă încăperea era goală, trebuia să aștepți să crească cordonul astfel încât să poți sări pe covorașul următor, ceea ce putea necesita și câțiva ani de răbdare… Teama, marea obsesie a fiecăruia, se rezuma în angoasa golului, în absența răspunsului care ar fi urmat celor trei bătăi în ușă,

pe numărul smălțuit… APOI GAHL A ÎNCETAT ÎN SFÂRȘIT SĂ SE ÎNTREBE DE CE SE FOLOSISE ATÂT DE PROST DE BRICI ÎN ZIUA ACEEA… Cântecele de leagăn transmise de crainicul care dădea muzică l-au ajutat să adoarmă, nu a mai fost deloc mustrat, dar i s-a confiscat briciul pentru totdeauna.

Fiecare cameră are două uși, așezate la capete opuse. A o deschide pe a doua înseamnă să te trezești pe un alt culoar, întru totul identic cu precedentul… Aceleași covorașe, aceleași pătrate reci și albe pe jos. Cum fiecare femeie rămâne permanent legată de propria sa mamă, cordonul trece prin ușa a doua, traversează culoarul ca o frânghie de rufe întinsă și dispare pe ușa întredeschisă a camerei din față.

Legea este la fel pentru bărbați și femei. Fetițele cresc pe culoar, pe gresia pardoselii și, de îndată ce cordonul le permite, intră într-o cameră și se culcă pe pat.

Ai putea urca, apoi coborî, să faci drum-întors, fără ca nimic să schimbe peisajul. Ai putea, la același etaj, să străbați de la un capăt la altul șiruri de camere și coridoare și enigma lor ar rămâne aceeași: fiecare cameră este prevăzută cu două uși, fiecare se deschide spre alt culoar, în care culoar, două noi rânduri de uși se deschid spre alte camere care se deschid ele însele spre alte culoare care…

Niciodată nu dai cu ochii de vreun perete fără ușă, de vreo fereastră, lucarnă, deschidere spre exterior. Unele etaje sunt în întregime neocupate, pustii, prăfoase, altele: coridoare colcăitoare unde trebuie să treci peste o sumedenie de genunchi îndoiți.

Crainicul civic a explicat… e vorba despre un turn, fără să precizeze totuși la ce nivel se situează Gahl… Să fie la etajul 627 deasupra solului… sau dedesubt? Cine poate ști?

Aici, femeile furnizează hrana primită de la mamele lor. Substanța lor oferă veșnicie tuturor celor care sunt legați prin cordon… Dacă se produce însă o ruptură undeva în lanț, mor toți cei care nu mai sunt în contact cu

rădăcina… Moartea transmisă din cameră în cameră, din paturi pe culoare, până la ultima verigă, care se va stinge la rândul ei…

Da, aici nemurirea circulă din cordon în cordon ombilical ca o sevă pulsată din femeie în femeie… Dar unde îi este sursa, unde se află cordonul originar, gura inițială, pântecele dintru început, care s-o absoarbă, s-o mestece, s-o înghită?

Unde se află rădăcina acestei eternități care doarme pe paturi obosite, de-a lungul culoarelor pardosite cu pătrate alb murdar…?

Unde se află rădăcina acestei stive de etaje?

Ai putea alerga, săpa fără să ieși vreodată din bârlogul pe verticală. Fiecare labirint creează alt labirint și fiecare ecou dă naștere altuia. Analogia și proliferarea semperechează în dosul ușilor numerotate… Pânza se țese, se tricotează cu ochiuri de mațe. Și fiecare așteaptă, legat ca de un țăruș de caravana de matrice nemișcate care îi injectează eternitatea.

De ce eternitatea?

Ar trebui să se știe cine este, în străfundul pivnițelor turnului, pierdută în fundațiile abisale ale clădirii, mama supremă care a hotărât odată pentru totdeauna să nu dispară niciodată… Nectar și ambrozie sintetice, prin perfuzii, traheotomii, injecții, transfuzii… și pompa de nemurire care, la capul patului, injectează… injectează… nu se va întrerupe niciodată.

Cum să știi de fapt?

Orice ar fi, un cordon intact înseamnă să-ți asiguri sațietatea stomacală, preafericita toropeală a siestei pentru eternitate; și vocea crainicului muzical care știe să dea glas cuvintelor din poveștile lui multicolore, ce-ți toarce la urechi asemenea unei perne umplute cu pisici jucăușe, strecurată sub ceafă.

Să te umpli… să dormi… să dormi… să te umpli… În bucuria nemișcării sătule.

Rana lui Gahl slăbise vitalitatea cordonului și el a trebuit să aștepte mult timp până să poată în sfârșit să se

așeze pe covorașul de la camera alăturată. Cu urechea lipită de panoul de lemn, pândea cu lăcomie clipa primei pârâituri, a primului scârțâit al patului; dar canatul prea gros nu lăsa nimic să se strecoare în afară.

Fără să-și dea seama foarte bine de ce, ființa care dormea pe covorașul de la camera 12 a murit, cel puțin asta a presupus Gahl, pentru că l-a văzut într-o zi rostogolindu-se chiar în mijlocul culoarului, cu brațele încrucișate și rămânând nemișcat… Nu avea să se mai ridice niciodată. Duhoarea s-a răspândit de îndată, din ușă în ușă, persistentă, integrându-se perfect în atmosfera deja grea a culoarului. Gahl își petrecea zile întregi stând pe burtă, pe dalele reci, cu nasul în perii aspri ai covorașului, cu gura și obrajii zgâriați, ca să scape de mirosul îngrozitor… Atât cât îi permiteau să observe miopia și lumina slabă de pe coridor, corpul celui mort se chircea, diminuându-și volumul asemenea cadavrului unui ars. S-ar fi zis că era o crisalidă uscată al cărei cordon, strângându-se, se târa treptat în interiorul camerei. Cordonul dispăruse și ușa se închisese, dar mirosul persista încă… În cele din urmă, fără să mai poată rezista, Gahl s-a ridicat în picioare și și-a învinețit degetele bătând pe plăcuța smălțuită cu numărul camerei…

S-a auzit ecoul unei voci tinere, însă hârâite, care parcă tăcuse prea multă vreme. A intrat.

Patul enorm ocupa tot spațiul. O saltea umflată era fixată pe picioarele de alamă ale patului, plină cu paie sfărâmicioase sau iarbă uscată. Cearșafurile și pernele păreau să fi fost muiate în urină, iar fata cu sâni inexistenți care-și deschidea picioarele închizând ochii părea minusculă… Gahl a înaintat, dar cordonul era clar prea scurt și a trebuit să se oprească, punându-și mâinile pe bara de alamă a patului. De aici, aproape nu se mai simțea duhoarea.

S-a așezat turcește, cu spatele la perete, și a început să se gândească la brici. Și timpul…

ÎN CLIPA ACEEA A APĂRUT SENZAȚIA…

Nu era prima oară când o simțea cum urcă în el,

chiar înainte de episodul cu briciul…

Era ceva fulgurant, o cheie, soluția unei enigme care își arată umbra și se retrage…

Impresia enervantă de a comite o EROARE DE INTERPRETARE…

Da, era exact asta… o eroare de interpretare.

Ea urlă… Cu un ghemotoc de cearșaf muiat de salivă îndesat în gură. Iar pântecele ei este ca o bilă de carne pe care îți vine s-o înțepi cu acul. Lui Gahl îi vine să apese deasupra cu o pernă, ca pe un furuncul hipertrofiat. Ea urlă, greu, fără putere… urlete mici sparte în note discordante, urlete-sughițuri, între două respirații fonfăite și mucii, și lacrimile… Gahl nu s-a culcat cu ea decât o dată… A fost cu mult timp în urmă, când cronometrul a stat brusc, ceea ce i-a scutit pe amândoi să mai închidă ochii. Ea avea carnea moale și fără mușchi, iar pubisul lipsit de păr… Câți ani o fi având? Ea urlă… Și bila cheală, însângerată iese dintre picioarele ei pe care Gahl le ține depărtate cu mâinile strânse în jurul gleznelor. În contracțiile și tresăltările nașterii, cordonul tinerei femei s-a rupt, probabil agățat de una din asperitățile suporturilor de alamă. Ca urmare, hemoragia nu se va opri niciodată? El se zbate în mijlocul pernelor înroșite, copilașul e pe jos, sub pat, la adăpost, cu cordonul în jurul gâtului ca o frânghie sau ca lațul spânzuratului…

Ea nu mai strigă, ghemotocul de cearșaf ud i-a alunecat între sânii plați și pentru prima dată Gahl o privește atât de aproape cât să-și dea seama că are ochii verzi… Fata se golește de sânge și culoarea îi piere, chiar și ochii îi pălesc… Gahl se strecoară sub pat. Când mama moare, copilașul o urmează… Cordonul îi leagă ca două vase comunicante, se știe… și dacă unul cade pradă morții…

Să dea din nou de brici. Gahl iese pe coridor, răstoarnă covorașul, sub care se află de asemenea un brici, care așteaptă cu lama scoasă. Îl ia, se întoarce sub pat, secționează matul la zece centimetri de pântecele nou-născutului și îl înnoadă… strâns…

A doua zi, Gahl s-a întors să-și reia locul pe culoar, după ce oprise lumina în cameră și trăsese un cearșaf peste ochii goi ai fetei de acum nemișcate. Când a închis ușa, copilul pus pe preș s-a pus pe plâns… Era o fată, care s-ar numi așadar Gahle. I-a fost greu să curețe briciul și lama i s-a pătat de rugină. De data asta, duhoarea de putreziciune nu a ieșit pe culoar, însă copila tot n-a încetat să plângă… Gahl a înțeles că îi era foame… Dar pe coridoare nu existase niciodată hrană și dinții nu-i serviseră nicio-dată decât la clănțănit când gresia devenise prea rece… și limba nu cunoscuse niciodată arsura unui lichid sau pișcăturile condimentelor. Este gura fără dinți, fără limbă și fără obraji a ombilicului, atârnând la douăzeci de centimetri deasupra sexului care pompează hrana, pecetluită de cordon ca niște buze ce se contractă pe un pai de piele flască…

Crainicul cetățenesc le-a explicat la toți că, în caz de rupere a cordonului, accidental sau din rea-voință, accidentatul sau victima sunt definitiv desprinși de la sursa de hrană… Înseamnă moartea prin inaniție în termen scurt, șase luni, cel mult un an, în funcție de rezervele pe care le are fiecare ca să reziste… În turn nu există hrană, nu a existat niciodată.

Copila a crescut repede sau poate că timpul s-a scurs cu repeziciune. Gahl, cufundat în stările de somnolență de după masă, nu este în stare să spună exact.

Mai întâi, a înaintat de la un covoraș la altul, târându-se pe burtă, dală după dală. Acum merge în patru labe, cu mâinile și genunchii negri de la praful de pe pardoseală. Merge cu capul plecat, cu fundul alb care-i tresaltă, buclele brune curgându-i pe față. Lui Gahl nu-i place să o vadă îndepărtându-se, înaintând pe culoar. După ce depășește a cincisprezecea dală, o vede neclar, parcă înghițită de ceață și el își blesteamă miopia cum n-a făcut-o niciodată. Trebuie să stea pe loc, strivindu-și cordonul între mâinile umede, așteptând ca ea să se întoarcă la el, încet, ca și cum ar ieși dintr-o apă tulbure… Ea nu poate să se oprească când trece prin dreptul lui, îndepărtându-se de

îndată în celălalt sens, spre scară. Nu îndrăznește să o cheme, convins că strigătele i-ar trăda infracțiunea… nu strigi pe cineva ale cărui deplasări sunt limitate de cordonul ombilical, ca un câine de lanț.

Apoi, într-o zi, ea coboară prima treaptă a scării și Gahl înțelege că fetița nu va întârzia deloc să plece. Își ia obiceiul să pornească de dimineață, mereu în patru labe. Se cațără pe treptele care îi turtesc burta și, foarte rapid, dispare către etajele inferioare sau superioare. Poate că va da peste alți copii care, la rândul lor, nu se pot deplasa. Măcar de-ar mai fi fost alte nașteri pe culoar, dar nicio ușă nu s-a mai deschis de când a murit ocupanta camerei 12, iar Gahl pare menit să rămână singur. Cordonul nu-i mai crește și nu mai speră deloc să se ducă să bată la altă ușă. Copila se întoarce seara, din ce în ce mai obosită. Cu genunchii jupuiți de la târârea pe treptele metalice ale scării… Apoi, într-o zi, ea dispare.

Lui Gahl îi e foarte greu să doarmă, dalele i se par mai reci. Își tot repetă că este o tâmpenie să se atașeze de un copil; evidența afirmației nu întârzie să prindă rădăcini în mintea lui. Se gândește din nou la brici…

Destinul a fost cel care a decis pentru el. Fără să știe foarte bine de ce, ușa camerei materne s-a închis brusc ca împinsă de un curent de aer, tăindu-i cordonul la un metru de pântece. Nu l-a durut, pentru că doar porțiunea apropiată de ombilic era străbătută de terminații nervoase. Sângele a țâșnit pe perete, mânjind ușa până sub număr. Din reflex a înnodat matul la nivelul mușchilor, așa cum procedase și în cazul copilei. După trei zile, cordonul rămas s-a uscat și a căzut… Gahl a ridicat atunci prețul, a luat briciul și a mers spre scară.

Ultima oară când o văzuse, copila cobora. S-a întrebat dacă amândoi ar trăi suficient cât să se întâlnească…

Lucrurile s-au petrecut cât se poate de previzibil, fără nicio surpriză, s-ar putea spune.

El a rătăcit… din palier în palier, până a găsit copila chircită într-un cot al scării. Moartă.

S-a oprit… a plâns, sau și-a mușcat buzele, mai degrabă de nervi decât din pricina unei dureri reale, apoi s-a făcut simțită foamea… Ca o rană în stomac. Atunci Gahl a tăiat cu briciul trupul copilei și, în ciuda senzației de scârbă, a dus bucățile la gură…

Până la urmă a fost simplu. S-a strecurat din culoar în culoar, cu briciul în mână, până când foamea devenea de nesuportat și îl împingea să o ia de la capăt zi după zi…

Atunci, nemuritorilor li s-a făcut teamă și femeile au început să nu mai răspundă când li se bătea la ușă.

„EROARE DE INTERPRETARE”

Era ca un bec roșu care clipea în meandrele creierului său. O pâlpâire dureroasă care dispărea într-o clipită…

„EROARE DE INTERPRETARE”

Gahl cobora scară după scară, etaj după etaj. De-abia obișnuit cu poziția verticală, tălpile suportau cu greu contactul cu fierul ruginit al treptelor. Uneori trebuia să se așeze, cu spatele sprijinit de zidul de cărămizi. Cușca scării strângea și amplifica șoaptele de pe culoare, auzindu-se ca un bâzâit de muște invizibile, indistinct, dar mereu prezent. Ca o cutie de rezonanță, scara purta cuvintele scăpate pe ușile întredeschise… El cobora, liber, fără să fie legat, unicul nomad în această pânză de păianjen din cordoane ombilicale care îi țintuia pe locatarii ei pe covorașe, condamnându-i la nemișcare. Toată umanitatea tropăitoare îl ducea cu gândul la muștele care se prind în pânză și vibrează disperate, în vreme ce păianjenul alunecă din fir în fir, ca pe suprafața unui lac și coboară… coboară.

Gahl cobora.

Când i se făcea foame de i se lăsa pe ochi o ceață întunecată sau i se înmuiau genunchii la cel mai mic pas, o lua pe culoarul cel mai apropiat, la ora de toropeală după masă. Fără urmă de repulsie, acționa repede, atacând de preferință femeile, pentru că ele se agitau mai puțin, groaza răstignindu-le pe saltele. Odată foamea potolită, pleca din nou… reluând coborârea.

Ce puteau face împotriva lui? Ca să-l urmărească, să dea piept cu el și să-l anihileze, ar fi trebuit ca un alt om să accepte, la rândul lui, să se elibereze de cordon și să-l fugărească din palier în palier, cu briciul în mână până la înfruntarea finală. Și după aceea? Ar fi trebuit satisfăcută foamea supraviețuitorului, foamea învingătorului… și totul ar fi luat-o de la capăt. Oricine s-ar fi eliberat ar fi devenit un posibil antropofag: a-l ucide pe Gahl ar însemna să schimbi călăul. Singura soluție acceptabilă era de neaplicat, deoarece presupunea ca individul care s-ar ridica împotriva lui să fie de acord ca, după ce-l elimina, să se sinucidă pentru a nu deveni, la rândul său, un prădător… Nimeni nu avea simțul comunității atât de ridicat. Nu, nu se va încerca nimic contra lui, o știa.

Cobora, împins de nevoia de neînțeles de a găsi rădăcina și a o tăia. Seara, se așeza într-un colț al etajului, cu briciul pe genunchi… spărgea un bec ca să rămână la adăpostul umbrei, apoi, cu ochii închiși, începea să vorbească. Se adresa celor de pe culoare, cu o voce puternică, dar egală, pe care casa scării o amplifica asemenea unui megafon. Le explica molcom ce s-ar întâmpla dacă ar ajunge la rădăcină. O simplă lovitură de brici ar fi de ajuns ca să-i despartă definitiv de mama originară și ar rămâne toți prizonieri ai unei pânze de păianjen fără punct de sprijin, în derivă, lipsiți pentru totdeauna de sursa de nemurire, izolați, cu trupurile lor redevenite umane, cu nevoile propriilor organe, cu tirania fiziologică a viscerelor, cu foamea… cu moartea.

Nu le-ar mai rămâne în acel moment decât o posibilitate… Să moară, legați de un cordon uscat și de acum inutil, sau să se elibereze ca el, ca Gahl, să se ridice în picioare, să rătăcească, cu briciul în mână… și să vâneze.

Le descria angoasa cauzată de foame, îi lămurea că ar trebui să se înfrunte, să se ucidă între ei, să se devoreze unul pe altul din culoar în culoar, ca să supraviețuiască. Anunța formarea clanurilor, vânarea celor mai slabi, amenințarea ce plana asupra copiilor, necesitatea de a se

reproduce pentru a se putea hrăni… Frica.

Nu ar mai fi o rețea, doar o masă colcăitoare și mereu în schimbare de muște și păianjeni.

Cobora într-un murmur de furie și groază. Seara, când își relua discursul din ajun, ascuns în cotlonul vreunui palier, un concert de strigăte încerca să-i acopere vocea și clădirea vibra de neliniște.

Cobora.

Apoi, într-o zi, treptele s-au terminat, ajungând la pământ bătucit, iar balustrada a încetat să se mai întindă de-a lungul peretelui de cărămizi; scara dispăruse. Ajunsese.

Pe un scaun era aranjată o redingotă neagră apretată și strălucitoare. Țeapănă ca și cum ar fi fost decupată din carton. Un melon nefiresc de greu pentru un melon.

Gahl a avut dintr-odată impresia că era pe cale să facă o eroare de interpretare. Totul îi amintea de ceva… Ceva care căuta cu disperare să iasă la suprafața conștiinței lui. În cele din urmă a îmbrăcat costumul. Ceasul strecurat în buzunarul vestei avea un lanț uriaș de aur, care, după ce umpluse buzunarul, curgea pe jos, târându-se spre un inel fixat în tavan, de care era legat. Ușa decupa un dreptunghi negru pe perete. O ușă simplă, lăcuită, prevăzută cu mâner de porțelan fisurat. Gahl a rămas două zile și două nopți așezat pe ultima treaptă, fără să se poată hotărî să treacă pragul. În cele din urmă, a întins mâna, ușa s-a mișcat imediat, nu era închisă… îndărătul ei era întuneric, foarte întuneric.

Sarah și-a sprijinit capul de geamul murdar al săliței întunecate și tăcute. Pe cealaltă parte a trotuarului, un polițist își oprise calul lângă borna roșie a unui hidrant și puștii încercau să-i atingă coama sau aruncau pe furiș boabe de popcorn pe asfalt sperând să-l vadă pe animal cum iese din nemișcarea-i indiferentă. Strada era scăldată de soare.

Așa murise Gahl…

Pe masa din cafeneaua centrului medical, ciocolata se răcise în paharele de plastic și începea să se îngroașe.

Markham își încrucișa și descrucișa picioarele pentru a șasea oară consecutiv. Uniforma lui, purtând ecusonul serviciului medical și psihologic, îi dădea un aer ciudat de fals. Ea și-a dat seama dintr-odată că nu-l mai văzuse niciodată până atunci pe Markham în uniformă.

Așa Gahl…

— Psihologic, divorțul, faptul că vi se încredințase custodia copilului îl marcaseră profund… Căsătoria voastră cred că fusese aranjată de familii, nu? Suferea să fie prins într-o rețea de structuri rigide. Adevărata tiranie exercitată asupra lui de mama sa de-a lungul întregii adolescențe… absența tatălui, mort prea devreme… Îmi vorbea des, vedea lumea împărțită în muște și păianjeni. Este clar că toate acestea l-au îndemnat să se ofere voluntar pentru program…

A făcut o pauză…

— Produsul favorizează activitatea onirică, a adăugat el cu jumătate de voce, construirea de fantasme. Este tot ce putem găsi ca explicație…

A început să se joace cu cozorocul șepcii…

— Și-a smuls drena cu perfuzii ombilicale. Probabil că s-a obișnuit cu anestezicul, nu s-a mai cufundat în somn și a început să-și trăiască visele în stare de somnambul. Videocamerele l-au filmat în vreme ce hoinărea prin navă… E o poveste de necrezut, s-a luat de ceilalți membri ai echipajului, care se aflau, ca și el, cufundați în somn artificial. Perfuziile nu-l mai hrăneau, se spune că s-ar fi dedat la acte simulate de antropofagie. Cel puțin asta-i versiunea oficială, cât despre mine, sunt mult mai puțin sigur că ar fi rămas doar la acte simulate… Computerul a încercat de mai multe ori să-l trezească trimițându-i semnalul „eroare de interpretare”, dar nu s-a întâmplat nimic… Armata a recuperat capsula în cel mai mare secret, se va spune că a fost un defect de presurizare.

Sarah și-a desprins fruntea de fereastră; contactul cu geamul îi lăsase pe piele o urmă rece, ca și cum carnea de deasupra sprâncenelor i s-ar fi bătătorit. A încercat să spună ceva ca să amâne singura întrebare pentru care

venise…

— Ce-o să faceți acum?

— Programul a fost oprit. Tot procesul de călătorie în „viață suspendată” trebuie revăzut. De acum înainte vor trebui prevăzute reacțiile alergice ca aceea a lui Gahl.

Vocea lui Markham se îndepărta și insignele de pe uniforma lui dansau în penumbră. Ea și-a înghițit pentru ultima oară saliva…

— Cum a murit?… Vreau să zic că, într-adevăr… l-au doborât la ieșire?

El a tresărit, șocat, și pe chip i-a apărut o expresie de dezaprobare…

— Nu, a ieșit în spațiu cu costumul său, pentru o „treaptă”, era specializarea lui în cadrul misiunii. Și-a tăiat cablul care îl ținea de navă… „cordonul”, cum îi spunem… Îmi pare rău, Sarah, el plutește pe undeva… nu știu ce să zic… nu știu.

Nu era nimic de zis. Ea și-a sprijinit fruntea de geam, având grijă să-și lase greutatea capului pe porțiunea care nu fusese înainte atinsă de răceala sticlei. Afară, copiii, sătui de indiferența calului, se îndepărtaseră.

A ȘASEA COLOANĂ

Pe asfaltul umed zace corpul, aruncat fără vreo intenție estetică. Șoldurile sunt înțepenite pe trei sferturi, iar pântecele, foarte alb, se scurge în jos ca o picătură de ulei. Sângele uscat îi murdărește umerii ca o crustă lucioasă, îi trasează ramificații complicate pe piept, pe pântece. Granulația pielii, destul de aspră, trebuie să recunoaștem, a favorizat formarea de arabescuri și circumvoluțiuni. Lațul a pătruns adânc în carotide, strângându-le îndeajuns cât să producă o hemoragie… Cealaltă extremitate a frânghiei este legată cu noduri complicate de mânerul valizei al cărei capac este ridicat de unul dintre paznici…

Coloana nu a făcut un ocol ca să se îndepărteze de cadavru și tălpile mele îi ating ușor, pentru o clipă, părul. În valiză… cărămizi, aranjate cu grijă una lângă alta. S-ar

zice că bagajul conține o părticică de zid. Probabil că valiza a fost aruncată pe fereastra compartimentului chiar înainte ca trenul să intre în gară. Greutatea cărămizilor de la capătul frânghiei i-a frânt coloana vertebrală bărbatului, ca lațul unei spânzurători. Poate că el vrusese să se arunce în fluviu, dar gestul lui, prost cronometrat, survenit atunci când trenul trecuse deja peste pod, i-a schimbat scenariul inițial al morții… Oricum ar fi, deja nu-l mai zăresc.

Ploaia ne biciuiește cu ropotu-i piezîș înghețat… Picăturile grele și dese umflă valizele de carton, răpăie pe cele de fier, trezind ecouri mai mult sau mai puțin profunde. Trenul cu vagoanele sale nu mai e decât o siluetă marcată ici și colo de câte un semnal roșu… Un cablu electric desprins de vânt și căzut de-a curmezișul peronului oprește coloana. Mulțimea se împleticește în mijlocul scurtcircuitelor. Lângă mine, un tip tânăr își pierde echilibrul, mă lovește. Pentru o clipă, privirea lui lividă de neliniște îmi caută chipul sub pălărie. Nu îl voi denunța… Se îndepărtează cu repeziciune, ținându-și la piept valiza falsă. Un paralelipiped de lemn plin, la care a montat un mâner și a prins două încuietori. Poate că a fost atât de abil încât să respecte greutatea regulamentară, dar pentru cât timp spera să înșele controalele? Nu-i mai puțin adevărat că, dacă ai un pic de noroc, poți scăpa la verificare, paznicii mulțumindu-se să cerceteze la întâmplare, pentru că nu-și pot permite să oprească coloana ca să treacă la un control general al bagajelor. În adâncul nopții ca de gudron, scara rulantă de pe al șaselea bulevard coboară în pântecele orașului.

De fiecare parte a treptelor de metal gigantice, balustradele luminoase par urma dublă a reactoarelor unei astronave plecate să se prăbușească în canionul întunecos al turnurilor.

Rămân în mijlocul treptei și chiar în spatele meu o patrulă a paznicilor cu căști albastre a aprins un foc și arde afișe. Fumul mi se strecoară printre picioare. Nu disting decât umbre pe treptele inferioare, motocicletele patrulei culcate ca niște lăcuste uriașe de fier

zăngănitoare… Coborârea durează douăzeci și cinci de minute. Ne scurgem cu încetinitorul, în picioare, pe puntea din spate a unui Titanic înghițit de valuri de bitum. Coloana se afundă înconjurată de dinții de fierăstrău întunecați ai neoanelor definitiv stinse. La trei zile după promulgarea edictului, a devenit complet imposibil să-ți mai procuri o valiză. Unii și-au făurit cutii de lemn plate, care și-au pierdut balamalele la sfârșitul primei săptămâni… Pe marginea drumurilor, la umbra porților, aveau loc cele mai aberante târguiri… Începea jocul falselor valize… Cuburi din ipsos… din cărămizi, stângaci colorate, care nu dădeau iluzia unei valize decât de la o distanță de zece metri și pe care proprietarii lor le abandonau în noroi, cu mâinile tăiate, cu umerii rupți de contracția mușchilor… Încetul cu încetul, coloana îi elimina, îi arunca în spate pe umblătorii aceia cocârjați, cu mâinile rușinos pitite în fundul buzunarelor. Să fii mereu atent să nu te fure. Să nu-ți lași niciodată valiza la picioare.

S-o legi de încheietură… Fiecare individ fără valiză era scos din coloană de paznici, fără o vorbă… Sau poate că nimeni nu voia să-i audă? Orice ar fi fost, nimeni n-a întors capul ca să afle ce se petrece apoi pe marginea trotuarului… Suma celor trei dimensiuni ale fiecărei valize nu trebuia să depășească un metru cincizeci. Fișa de identitate era bine lipită pe mijlocul valizei, cu fotografia făcută mereu cu contrast prea mare, din care cauză fața apărea ca de cretă… La început, stațiile periferice difuzau la fiecare jumătate de oră lista obligatorie…

S-o înveți pe dinafară. Bărbat, femeie… un pantalon maro… două cămăși maro… o vestă de lână. Niciun obiect personal, nici scrisoare, nici fotografie. O uniformitate care ar fi fost de neschimbat, dacă n-ar fi existat problema măsurilor. Valiza mea trebuie să conțină ceea ce conține valiza vecinului meu, a acestui individ necunoscut care se lipește de cotul meu gâfâind.

Totul a rămas în urmă, în fundul sertarelor… Și-au pierdut unicitatea, caracteristicile. Merg…

Seara sunt împărțiți la întâmplare, într-o încăpere mereu la fel.

Un bărbat, o femeie care nu se cunoșteau în urmă cu un minut.

(Coloana bărbaților o precede cu ore bune pe a femeilor)… Care nu se cunosc și care nu se vor revedea poate niciodată… În general, nu-și vorbesc. Cu picioarele, pieptul și umerii purtând povara drumului, ei pică adormiți. De altfel, femeilor nu le place deloc să facă dragoste, riscul unei sarcini care ar încetini coloana le paralizează. Nu știu ce pățesc femeile însărcinate, nici celelalte, în rest…

În etapa următoare, va fi aceeași cazare impersonală, vor fi aceleași gesturi. Spălarea veșmintelor prea noroioase în pătratul minuscul al chiuvetei, închiderea lor în dulapul termic, rugându-se să funcționeze. Dușul pe care-l faci în doi, ca să nu fii păgubit de partener de cei cincisprezece litri de apă regulamentari. Apoi sacii de dormit umezi, cu fermoare ruginite, din pânză kaki, mânjiți cu pete de neșters. Nu există nimic care să iei, nimic ce ai fi tentat să strecori în valiză… De ce? Pentru că vei găsi aceleași obiecte așezate în aceleași locuri în seara următoare.

Cele două tacâmuri de metal.

Aparatul de ras și tubul cu săpun gălbui care nu face spumă.

Pachetul cu prosoape sistematic scămoșate.

Și mobilele acestea goale… sertarele acestea căscate. Niciun creion, nicio hârtie… Nimic care să lase o urmă, ceva însemnat, ceva care ar rupe uniformitatea. O cruce desenată cu un creion gros pe o foaie cu pătrățele, strecurată în taină într-unul din pliurile sacului de dormit și pe care următorul care va dormi acolo o va ascunde în pantof ca pe un secret îngrozitor. Să-ți inventezi diferențe… ceva ce deții personal… o individualitate. Cred că ei ne observă. Așteaptă să renunțăm, să acceptăm. Apoi ne vor întinde capcane subtile… Un medalion „uitat” pe sita scurgerii de la duș… O bucată de fetru roșu în fundul

sacului de dormit, o cretă.

Vom rezista oare dorinței arzătoare de a nu strecura obiectul respectiv în fundul valizei? Nu știu. Unii poate că vor trece peste, cred că aceia vor fi salvați, dar ceilalți?

Lanterna care îți intră în ochi, izolându-te brusc în mijlocul tropăitului liniștitor al coloanei, mâinile care te scot din ritmul pașilor… Ți se deschide valiza și acolo, bucata de țesătură, medalionul… hârtia. Refuzul de a fi dezintoxicat… Fetișismul eului. Și după?

Nu știu… Poate că nu-i nimic din toate astea. Dar exodul acesta uniform aduce atât de puțin cu vechile imagini ale altor exoduri de la știri.

Cu furnicarul acela eteroclit retrăgându-se, dislocându-se, stând pe loc de-a lungul drumurilor… Dimpreună cu căruțele, mașinile și tot calabalâcul de obiecte pe care pericolul inevitabil le face absurde.

Clișeele acestea ale exodului reproduse de mii de ori, colivia cu canari, lampadarul, pendula sub glob de sticlă, legate cu sfoară deasupra mijlocului de transport. Claxoanele, mașinile răsturnate în gropi. Uneori îmi trece prin minte că nimic nu i-a făcut să fugă, că este doar un proces psihologic. Unii ar zice o spălare a creierului, alții, educație politică. Cât despre mine, habar n-am. Dezintoxicare poate… amnezie provocată?… renaștere? Orice ar fi, în toiul chinurilor lui Tantal, valizele vor juca rolul care le-a fost desemnat încă de la început.

Inițial, câțiva tineri au încercat să-și personalizeze bagajele. Mai ales cu graffiti, voit ezoterice, ca să nu fie înțelese decât de autorul lor. Date urmate de semne, de prenume. Îmi amintesc că am întrezărit una sau două dintre valizele acelea acoperite cu hieroglife. Povestea proprietarului lor era expusă în cartușe enigmatice care se desfășurau în jurul mânerului ca pe marginea unui sarcofag. Asta era bineînțeles la început… apoi, nimeni n-a mai îndrăznit. Dar poate că sunt pe cale să mint, să mă liniștesc. Să-mi inventez simpatizanți fictivi… Poate că ar trebui zis: apoi nimeni n-a mai simțit nevoia? Înaintez. Înaintez, având legat de capătul încheieturii bagajul acesta

neregulamentar și al cărui conținut, prohibit în cel mai înalt grad, mi-ar atrage, în caz de scotocire, salva rapidă a unui pluton de execuție improvizat de urgență pe partea pietonală a drumului. Colecționar, fetișist, nu m-am putut despărți de simbolurile, de amintirile, de verigile acestea ale trecutului gelos agățate unele de altele de-a lungul unei vieți întregi. Totul este aici, în golul cubului de carton dur…

Trefla atomică pe care o purtam la butonieră la marea slujbă a Sfinților Iradiați. Mănușile mele albe de marinar, îngălbenite de la masturbările de altădată, din timpul gărzilor nocturne, când îmi făceam rondul pe drumurile albăstrite de lună… Tatăl meu a înnebunit când, scoțându-și casca, a auzit pentru prima dată zgomotul cumplit al planetelor care cad în spațiu. N-am îndrăznit niciodată să ascult sunetul acela, aflat pe o casetă în fundul valizei. Uneori, Iisus visa o piramidă de cărămizi prăbușindu-se peste capul lui, în vreme ce sub picioare i se căsca o prăpastie fără fund, și atunci Iuda îl cosea într-un sac. Am furat sacul cu pricina din vitrina în formă de stea, spartă, a unei galerii din British Museum-ul pustiit… Doamne, târgul acela interplanetar pentru erotomani sinucigași, unde m-am dus cu buzunarele pline de salariul pe trei luni, smuls cu dificultate de la fabricile de animale domestice! A trecut atât de mult timp. Acolo, armele vii se ofereau gurilor femeilor. Ele le înghițeau, zgâriindu-și limba de cătare, alunecând de-a lungul țevii până ce-și ciobeau dinții pe butoiaș. Trebuiau apoi să se arunce într-o parte, pentru ca orgasmul să nu determine apăsarea pe trăgaci. Câte mureau astfel, cu gâtul și ceafa spulberate de descărcare? În vitrina mare de pe hol, odihneau de-a lungul rastelurilor de abanos sexe din toată galaxia, scrotul a unsprezece testicule fremătând ca un sac de bile, un penis fără fantă, pe care presiunea spermei îl face să plesnească la prima ejaculare. Sperma acidă a popoarelor misogine din Andromeda… Falusul-venin. Vaginul alcătuit din mai multe vagine îmbinate unul în altul al femeilor-matroșkă de pe Ityria, cu buze dințate înfipte în maxilare

de știucă. Majoritatea reduse la jumătate, vitrifiate asemenea unor frumoase fructe fosilizate, ele exercitau asupra mea aceeași fascinație pe care o produc miniaturile chinezești întrezărite în clarobscurul unei vitrine. Colecția completă m-a aruncat în stradă, cu buzunarele goale. Acum ea doarme acolo, sub capacul umflat al valizei, fiecare piesă împachetată cu grijă.

Grăbesc pasul, cu fiecare secundă bagajul îmi atârnă mai greu la capătul brațului și totuși trebuie să merg. Decupând imaginile direct în noapte…

Ar trebui…

Fasciculele de lumină ale lanternelor dansează și retează coloana…

Un control. Foarte aproape… și cu fiecare pas se apropie și mai mult. Aș vrea să încetinesc, să mă scurg înapoi, să-i las pe alții să mă depășească, dar ei nu se îndepărtează… Zidul valizelor celorlalți mă apasă în noadă ca un perete ce alunecă de-a lungul drumului și din fața căruia fugim ca să nu fim striviți. Nu am fost niciodată atât de aproape de un control. Mi se pare că aud răpăitul ploii pe căștile deformate. Răpăitul ăsta metalic, pe care-l auzi toată ziua, trebuie să te înnebunească, să te împiedice să gândești, ca o muzică ce interzice orice cugetare. Ca și cum o femeie cu unghii lungi ar bate darabana în ceva la infinit. N-am fost niciodată atât de aproape de o verificare. Zgomotul încuietorilor. Hainele răsturnate care se îmbibă de umezeală. Nu mi s-a căutat niciodată în bagaj. Lumina lanternelor dansează pe masa de fețe anonime. O să se oprească, o să-l izoleze pe unul dintre noi… Văd chipuri de ceară fără să-mi pot da seama dacă paloarea lor provine de la lumină sau de la neliniște… Luminile se apropie… Îmi ard pupilele… Un coșmar alb… să nu te oprești, să fugi, cu valiza în mână…

Valiza… Fasciculul alb al proiectorului care mă urmărește, mă-nțeapă ca…

Corpul a fost aruncat pe marginea trotuarului… Șoldurile îi sunt înțepenite pe trei sferturi. Prin cămașa maro întredeschisă, pântecele, foarte alb, se scurge în jos

ca o picătură de ulei… Sângele i se prelinge, făurind aureole în jurul celor două găuri întunecate care-i perforează omoplatul stâng. Valiza de piele neagră a alunecat într-o băltoacă uleioasă adunată în urmele de roți lăsate de motocicletele patrulei… Unul dintre proiectile i-a smuls capacul cu încuietori… De la această distanță și în lumina plăpândă a reflectoarelor, îți poți da seama perfect că este goală…

CA O OGLINDĂ MOARTĂ

1.

Era a treia zi de naufragiu…

Căpitanul și-a rotit umerii într-un unghi de douăzeci de grade spre vest. Știa că astfel soarele îi cădea perpendicular pe decorații, aprinzând bucățile de metal sub panglicile uzate. La ora aceea a zilei, crucea lui Abylhen căpăta strălucirea ocru și caldă de sfârșit de toamnă și de vânătoare cu câini, care scotea în evidență roșul panglicii, decorație pe care o primise când cucerise Sumar-Shuva… Dacă se rotea și mai mult, i se stingeau sclipirile decorației din mijloc, dar atunci se aprindeau pe suprafața lăcuită albastru oglindirile de apă tulbure ale firelor de aur ale panglicii.

Era a treia zi de naufragiu…

Căpitanul a închis ochii. Urmărea în minte drumul pe piele al picăturii de sudoare care tocmai i se prelinsese de sub chipiu; ca întotdeauna, ea ar fi căutat să cadă în capcana unui rid, pentru a se risipi apoi în cutele în formă de labă de gâscă din colțul ochiului stâng. Soarele deșertului încingea acele cu care se prindeau decorațiile, iar cele paisprezece arsuri ce-i încercuiau sânul drept deveneau din ce în ce mai dureroase.

Grinzile podului care îi mai legau încă de uscat au început să pârâie. Căpitanul a întors capul. Noaptea, podul de oțel construit în două zile, datorită rampelor și elementelor din extremitățile osaturii vasului, crea impresia că un schelet uriaș de libelulă se strecurase de pe

întinderea câmpiei ca să se așeze pe pântecele vasului: și căpitanului îi fusese întotdeauna groază de insecte.

În mod curios, grinzile vibrau diferit în funcție de vârsta și sexul celor care treceau pe pod.

Era și nota muzicală specială pentru copii sau pentru grupurile de copii, nota pentru adulți… Noaptea, doar ascultând, căpitanul știa cine trecea.

Sunetul vibra amplificându-se și, la baza construcției, la nivelul nămolului, stârnea unde mari, domoale… Cum arsura medaliilor devenise de nesuportat, căpitanul a scos din buzunarul tunicii micuța culegere de discursuri funebre pe care o păstra acolo și, după ce a rupt ultimele pagini din cântul al treilea, le-a strecurat pe piept, între piele și țesătură. Acum nu mai simțea nimic.

Galopul unui cal pe tabla postului de observație l-a făcut să se întoarcă. Agățat de coama unei gloabe deșirate, un puști cu pieptul gol își ștergea lacrimile stângaci cu dosul mâinii crispate pe mânerul unei portavoce…

— Căpitane, a strigat el, cei de la al treilea pod nu vor să creadă că ne scufundăm…

Căpitanul și-a aranjat paginile cu discursuri funebre care alunecau, cu ochii țintă la treptele de piatră pe care soarele le scotea în evidență prin umbre paralele fine, și a dat ușor din cap… Să se scufunde? Într-adevăr, era de necrezut…

2.

La prima vedere, te ducea cu gândul la un circ antic, una din acele construcții realizate dintr-o suprapunere de trepte de piatră concentrice înălțându-se în jurul unei arene cu nisip, teatru de sfâșieri sângeroase și absurde, de eviscerări tauromahice savant puse în scenă pentru a satisface nevoile unei mulțimi care urlă, adunată în jurul băncilor de piatră.

Pe jumătate înfundat în nisip, între două dune, edificiul de bazalt întunecat părea în afara timpului. De îndată ce ajungea înăuntru și fără să știe prea bine de ce, vizitatorul avea impresia că descoperise ceva important.

Edificiul părea rezultatul unei arhitecturi care respingea asprimea unghiurilor, suprimând orice muchie. Până și cele mai mici contururi aveau în comun cu lava acea rugozitate căreia îi era proprie o anumită suplețe onctuoasă. Ar fi fost totuși inutil să cauți orice urmă de eroziune, fiindcă aici nimic nu fusese tocit. Nici cea mai mică distrugere, nici cea mai măruntă cojire a peretelui. Era ca și cum straturi succesive de lac foarte groase ar fi acoperit treptat piatra, conferindu-i un aspect sticlos. Pe alocuri, bulele de aer rămase trasaseră o rețea fină de vinișoare pe fond negru.

Dacă puneai obrazul pe crusta sticloasă și mijeai ochii, puteai să zărești o caravană de basoreliefuri șerpuind de pe un perete pe altul. Totodată, degeaba încercai să spui ceva despre subiectul sculpturilor, pentru că vitrificarea pereților îi dădea privitorului senzația că-și afundă vederea în apa tulbure a unui lac. Arcadele, culoarele, sălile stârneau ecouri și pașii răsunau peste tot ca-ntr-o catedrală. Și totuși, în infinitatea aceasta de spații, nu se găsea urma niciunei locuiri anterioare, nici cea mai mică fărâmă, nici cel mai mic obiect abandonat, nimic din ceea ce se poate descoperi în numeroasele cotloane ale unei epave. Circul era complet pustiu, ca nou. În ciuda aspectului său învechit, chiar antic, edificiul era și nou, și vechi în același timp. Ca și cum, clădit în timpuri trecute, ar fi rămas mereu nefolosit, disponibil…

În general, vizitatorii petreceau ore-n șir hoinărind printre gradene, lăsându-și privirile să alunece din treaptă în treaptă către arena cu nisip. Prin duritatea sa, blocul acela compact, fără urmă de fisură, fără fragilitate arhitecturală, părea adus din alt loc, străin în lumea lipsită de consistență a nisipului.

Dobândeai foarte rapid certitudinea că nu fusese ridicat pe o fundație; circul părea tăiat dintr-o singură bucată, ca și cum o muncă titanică de sculptor l-ar fi făcut să țâșnească din blocul enorm al unui meteorit. Singur, pierdut în mijlocul labirintului de ziduri, vizitatorul se simțea atunci străbătut inevitabil de o senzație de pace și de moarte, lipsită în mod curios de orice teamă. Avea

impresia de odihnă, una din toropelile acelea binecuvântate de dinaintea somnului. Una din amorțelile extatice similare scăldării într-un sirop albăstrui, gros, euforizant și anesteziant. Să rătăcească prin anfiladele boltite ale arcadelor era ca și cum și-ar fi lăsat pașii domoli și obosiți să se cufunde în negurile uitării. În ciuda celor zece ani ai săi, Irwin resimțea cu o acuitate remarcabilă toate senzațiile acestea… În rest, cunoștea bine istoria circului pe care unii îl denumiseră multă vreme „marele teatru”, datorită ceremoniilor fastuoase care se desfășuraseră aici de-a lungul a aproape trei secole. Virginitatea ambiguă a construcției trezea în spiritul lui încă fraged imagini vagi, geografii incerte, în care clădirea devenea locul unor treceri misterioase, al unor drumuri ultime și definitive, al unor plecări fără de-ntoarcere.

Circul nu era însă un edificiu cu o arhitectură de neschimbat, una din construcțiile acelea înrădăcinate în mijlocul unui oraș și destinate să rămână acolo, fixate în același peisaj până ce timpul le năruia pietrele și bolțile. Nu, în jurul său se întindea tubul uriaș al unui inel de oțel sclipitor, asemănător celui al unei stații spațiale. Încastrat ca o piatră în montura sa, circul reprezenta centrul unui gigantic complex zburător, țesut din pasarele, radare, nacele de salvare, la care se adăugau umflăturile oxidate ale conductelor și planurile mobile ale derivelor stabilizatoare întinse cât piața centrală a unui oraș mediu. Da, în mijlocul acestei supraabundențe de nedescris, al acestei vegetații metalice de țevi, conducte și aparate de detecție, gradenele și cercul șters al arenei se ofereau în goliciunea lor, fără niciun fel de protecție, vidului cosmosului.

Da, Irwin știa că circul purtase multă vreme alt nume și uneori căpitanul, cu ochii pe jumătate închiși, se lăsa pradă evocării epocii aceleia îndepărtate, cea a „cimitirului stelelor”… Atunci, copiii se strângeau în cerc în jurul bătrânului, în noaptea rece a deșertului…

3.

Totul începuse cu inevitabilul ambuteiaj cosmic al unei escadrile de prospectare colonială, care rătăcea în întunericul vidului cosmic, în căutarea unui posibil Pământ neexplorat. Căpitanul, pe atunci simplu gropar, își amintea cu o exactitate halucinantă momentul în care sondele de detecție începuseră să pâlpâie, în apropiere de planetoidul Sumar-Shuva. Totuși, entuziasmul echipajelor fusese de scurtă durată, pentru că o rapidă analiză energetică arătase că locul prezenta un interes productiv mediocru. Fără măcar să-și modifice traiectoria, marea escadrilă își continuase drumul prin întunericul stelar către alte descoperiri. Existase totuși o excepție și computerele încă se mai întrebau ce motive îndemnaseră douăzeci de nave să rupă formația, ca să-și încetinească reactoarele pe pista de asolizare improvizată a ceea ce unii botezaseră pompos „baza militară pe nisip de la Taar”… Nava căpitanului se număra printre ele. În felul acesta, zece dintre secțiunile cel mai prost antrenate și cel mai puțin echipate se treziseră șterse din baza de date a statelor-majore. Zona reperată ca fiind 44, pe care ele își asumaseră misiunea s-o colonizeze, prezenta, printre alte particularități, absența unui pol magnetic. Acele busolelor se roteau pe cadran în ritm haotic. Ca urmare, pentru a se orienta, au trebuit să aibă încredere în indigeni, de altfel foarte puțini, și în acel bine cunoscut al șaselea simț al sumarienilor, supranumit „ochiul din ceafă”…

Într-adevăr, cei câțiva nomazi acoperiți de nisip alb pe care i-au întâlnit au afirmat că, pe măsură ce se îndepărtau de așezarea lor principală, îi cuprindea o neliniște, asemănătoare celei pe care o resimți când te știi pândit, până devenea de nesuportat, astfel încât nu rezistau la niciun drum lung. Căpitanul Altaon, care răspundea de coloană, a decis ca nomazii să fie folosiți drept călăuze-busolă, după ce descoperise că durerea respectivă se deplasa de la ceafă la tâmple, când sumarienii se deplasau pe laturile locului în care era așezat satul, ceea ce permitea evaluarea empirică a longitudinii și latitudinii.

Coloana a părăsit tabăra în toamnă. Erau patruzeci și cinci de grade la umbră și jumătate din oameni erau desculți.

Niciunul dintre ei nu știuse în clipa aceea că nu se va întoarce mai devreme de șase ani.

Călăuzele au murit de meningită după o lună, iar în peisajul acela de oase de sepie cu vegetație lipsită de clorofilă și neplăcut de albă, coloana 84 s-a lăsat în voia hazardului. Avea să meargă mult…

Pe parcursul lunilor care au urmat, un observator atent ar fi putut remarca pe flancul cohortei prezența unui vehicul impunător și cu un aspect aproape deloc militar. Mă refer la dricul regulamentar al corpului de gropari. O semiremorcă mare, de culoare cenușie, echipată cu o morgă portabilă și cu un bloc de incinerare alimentat prin energie solară. Se cuvine să insistăm asupra acestui punct pentru că în cursul invadării unui teritoriu care avea să se dovedească pustiu, îngrozitorul camion pe șenile al unei mâini de gropari răpuși de soare avea să capete tot mai multă importanță față de echipamentul militar care se împotmolea regulat în crustele de nisip putred. Foarte repede coloana n-a mai fost decât o armată dezamăgită de lupte care nu mai aveau loc și redusă la tropăitul la întâmplare pe dune și prin rarele sate indiferente. În curând trupa a fost afectată de primele boli și nisipul s-a dovedit o sursă de infecții; câțiva grăunți de nisip strecurați sub unghie erau îndeajuns să-i doboare. Au început să apară primii soldați care șchiopătau. Altaon i-a numit auxiliari ai secțiunii funerare, pentru a nu fi nevoit să înființeze vehicule-ambulanțe al căror efect ar fi fost dezastruos asupra stării de spirit a oamenilor.

Asta a durat șase ani…

În al șaselea an, o schimbare de direcție mai îndrăzneață decât celelalte i-a readus în tabără. Străbătuseră toată zona 44, ca să revină în cele din urmă de unde plecaseră. Cangrena lăsase goluri vizibile în rândurile lor. Proviziile erau epuizate. Infecția le umfla carnea și membrele.

Tabăra a căpătat rapid aspectul unei gropi comune uriașe.

Căpitanului avea să-i rămână întipărită în minte pentru totdeauna imaginea trupurilor pe jumătate îngropate în nisipul dătător de cangrenă, umflate de umorile putreziciunii, păpuși puhave de puroi, printre care nimeni nu putea discerne cu siguranță morții de vii.

Camionul pentru incinerare nu mai funcționa și nimeni nu voia să atingă nisipul, nici chiar pentru a săpa un mormânt. Bivuacul semăna cu un cimitir descoperit și căpitanul începuse să se gândească serios la sinucidere când și-a făcut apariția nava, icebergul de oțel care se deplasa la nivelul mării de nisip. Era prima dată când tânărul ofițer vedea cimitirul zburător, deși auzise adesea vorbindu-se despre el. Pentru o clipă a avut senzația că plutea spre ei, în tânguirea silențioasă a duzelor sale, un oraș din bazalt întunecat, încercuit de o fortificație înaltă de metal.

În aceeași seară, după încheierea ceremoniei din mijlocul arenei albe, s-a îmbarcat împreună cu tovarășii săi la bordul navei…

Deveniseră groparii spațiului.

4.

Căpitanul povestea și Irwin, îngenuncheat pe tablele ruginite ale podului, uita de rănile pe care i le făceau în carne buloanele.

„…I se spunea «ultimul loc de odihnă», uneori chiar «puțul somnului fără sfârșit». Era ca o ceapă de metal, o îmbinare de carapace succesive, cu cele mai recente acoperindu-le pe cele mai vechi. Așa că, pe prima navă care servea drept bază pentru circ, se construise o a doua, mai robustă, cu motoare mai puternice, iar când rugina și radiațiile cosmice sfârșiseră prin a o roade pe aceasta din urmă, ei sudaseră altă cocă pe precedenta, și tot așa până când nava căpătase aspectul rotund și umflat al unei păpuși rusești.

Vârsta cimitirului zburător ar fi putut fi citită în

scoarțele succesive care se îmbinau una într-alta, în îngrămădirea aceasta interioară și labirintică, a cărei grosime reprezenta chiar trecerea timpului.

Ca să-ți faci o idee exactă despre structura navei, e îndeajuns să-ți imaginezi aspectul unui războinic antic a cărui armură ar fi fost constituită din suprapunerea tuturor costumelor de război de la începutul începuturilor până azi, amestecând în dezordine scutul și pistolul-mitralieră, masca de gaz și coiful de cavaler. Îți crea o impresie stranie și morbidă, o fascinație de neînlăturat, ca mirosurile fructelor putrezite, despre care nu poți preciza dacă îți desfată sau oripilează nările.

Asupra acestei lumi ciudate domneau groparii.

Nimeni nu știa ce origine aveau și povestea organizației lor se pierdea în negura vremurilor. Despre ei nu se cunoștea decât un lucru: în mod clar neutri, se târau de secole în urma armatelor, de orice parte ar fi fost ele, făcându-și munca neostoită de curățători ai cosmosului, în serile după marile bătălii.

Unii pretindeau că era o sectă foarte bine tăinuită; alții că liga groparilor nu era alcătuită, de fapt, decât dintr-o mână de actori rataţi care se reconvertiseră și a căror sete de teatru găsea acum o supapă în alaiurile și ceremoniile funerare. Afirmația mi s-a părut întotdeauna blasfematorie și totuși, în mod curios, n-am reușit niciodată să mi-o scot complet din minte. Nu-i mai puțin adevărat că această perpetuă punere în scenă a morții evocată de ritul funerar nu putea să nu trezească în minte imaginea unei reprezentații teatrale, pe care o concretiza neplăcut însăși forma circului, cu gradenele sale.

În general, noi nu apăream decât seara, după ce ultimul ecou de împușcătură se stinsese, zburând razant, în zvâcnetul surd al duzelor, alunecând ca un nor de oțel la nivelul câmpiei distruse de loviturile repetate și tatuate pentru totdeauna de uriașele flori negre ale exploziilor. Soseam în tăcere, în picioare pe crenelurile fortificației noastre de fier, în costume îndoliate, cu fața ascunsă sub masca lividă marcată de trăsături amare a confreriei,

survolând deasupra câmpului cu oameni zdrobiți, de neidentificat.

Nava asoliza ușor și cohortele de bocitoare ieșeau prin trapele laterale, cu vălurile lor întunecate țesând o omidă lungă și neagră pe câmp, iar tremurul extraordinar de grav al tamburinelor lor, suspinele lor, pe rând cavernoase și ascuțite, îi alungau pe corbi în vreme ce noi mergeam să adunăm de ici, de colo fărâmele unei cavalerii distruse…

În virtutea ritului însuși, groparii coborau în arenă, lăsând gradenele pentru tovarășii victimelor și uneori vedeai astfel două armate făcându-și loc în tăcerea cea mai desăvârșită. Respectând de comun acord codul morților în vigoare în incinta cimitirului stelelor.

Ritualul varia desigur la infinit, conform obiceiurilor, tradițiilor, planetelor, dar uriașa bibliotecă a cimitirului cuprindea suma tuturor riturilor cunoscute, de la cele mai barbare până la cele mai rafinate. Iar conducătorii ceremoniilor petreceau zile întregi aplecați peste volumele acestea îngălbenite, ca să studieze și să-și întipărească în meandrele creierelor detaliile cele mai infime, a căror absență în cadrul unei celebrări ar fi putut declanșa holocausturi, ducând la distrugerea navei și a ocupanților ei.

Așadar, fiecare regiune din cosmos avea specialiștii săi eruditi, a căror castă, austeră și izolată, prezida toate ceremoniile.

Aristocrația aceasta mortuară domina populația cimitirului, alcătuită aproape în totalitate din muncitori manuali: gropari, îmbălsămători, incineratori, țesători de lințolii, fabricanți de coșciuge. O lume întreagă pentru care moartea, cu fastul său, cu ornamentele sale, constituia singura preocupare.

În felul acesta, de-a lungul generațiilor, luase naștere o știință fantastică și insolită care odihnea de-a lungul etajerelor bibliotecilor, sub formă de fascicule de manuscrise, adevărate tratate de punere în scenă, în care fiecare punct era consemnat și detaliat cu ajutorul

schemelor și crochiurilor. Ai fi zis că era atelierul unui teatru uriaș, cu cartoanele lui pline de schițe de costume și de accesorii misterioase. Nimic nu lipsea ca să justifice comparația, nici pânzele pictate, nici libretele cu incantații, care pot fi luate drept tirade versificate din tragediile clasice.

La câte astfel de ritualuri ciudate am asistat? Cum să evoci acum complexitatea și bogăția unor asemenea puneri în scenă? Și tulburarea care ne sugruma atunci când călcam în picioare pământul albicios, ca de cenușă, al arenei? Pentru că acolo începea totul! În cercul acela de praf argintat, asemănător unei luni plate, reduse la două dimensiuni. Arena! Era o scenă pe fundul unei pâlnii alcătuite din spectatori muți, livizi, a căror privire se agăța grea de membrele noastre, încetinindu-ne la extrem fiecare gest. Și ceremonia devenea balet, tragedie, pantomimă. Trupurile noastre erau hieroglife vii și fiecare postură, fiecare înclinare – îndelung pregătită – avea o semnificație sacră. Arena era un altar pe care se deplasau cincizeci de persoane care-și cunoșteau rolul la perfecție; cincizeci de actori împodobiți, fardați, al căror fiecare pas, fiecare mimică întruchipau un sens și o necesitate simbolică. Și cu toate astea, fiecare ceremonie era diferită de precedenta… Pe Aldebaran, tradiția cerea să fie îngropați ochii, creierul și aparatul genital al morților; restul trupului, considerat impur, trebuia devorat pe loc de o haită de câini albinoși, mereu în număr par. Pe Alfa Centauri, cu ajutorul unor injecții speciale se subția carnea mâinilor, care erau apoi umflate cu silicon, înzestrând astfel cadavrul cu degete ca niște membrane hipertrofiate, monstruoase.

În alte regiuni ale cosmosului, morții erau vopsiți în roșu prin injectarea de tuș sau erau deshidratați ca să fie restituiți familiei sub formă de săculețe umplute cu pulbere roz.

Pe unul dintre sateliții lui Jupiter, ritul cerea ca fiecare trup să fie îngropat în picioare, cu o vulpe cusută în interiorul pântecelui.

Exista și ceremonialul de sfârtecare, așa cum trebuia pus în practică pe Saturn, în cadrul căruia fiecare cadavru era tăiat în bucăți cu scalpelul sub ochii familiei strânse ca să închidă apoi în trei urne distincte mușchii, oasele și viscerele. Fracționarea aceasta, separarea părților trupului, avea ca unic scop distrugerea integrității fizice a mortului, ceea ce-l împiedica să se întoarcă pentru a-i bântui pe cei vii. Cât despre accelerarea putrezirii, aceasta era un obicei tipic marțian. Ceremonia era extrem de scurtă, o simplă injecție făcută la nivelul buricului care grăbea procesul de descompunere, astfel că doar câteva secunde erau de ajuns ca să transforme carnea într-o băltoacă de grăsime. Știința maeștrilor nu era niciodată prinsă pe picior greșit și cererile cele mai nebunești erau îndeplinite nesperat de bine.

Astfel, pe Mercur, conform obligațiilor religioase, pielea defunctului era jupuită, tăbăcită și folosită la coaserea unei tunici pe care văduva lui trebuia s-o poarte pe toată perioada doliului. Într-o seară, după o bătălie cumplită pe planetoidul Cytonnia, groparii, pentru a răspunde cererii războinicilor, au fost nevoiți să construiască un zid comemorativ din coșciugele de oțel ale victimelor, puse unul peste altul precum cărămizile, apoi sudate cu lampa oxiacetilenică.

Marea specialitate a navei, de unde provenea și renumele ei, rămânea însă mumificarea reductoare. Moștenire a cunoștințelor îmbălsămătorului Jivaro, tehnica aceasta a permis într-adevăr introducerea unei jumătăți de escadron de cavalerie, căzut glorios la datorie pe câmpul de luptă, într-o cutie de mărimea uneia de pantofi.

Trupurile, micșorate la dimensiunea unor bibelouri, deveneau de o duritate ieșită din comun. Ai fi zis că sunt statuete hiperrealiste, tăiate într-un fildeș vechi cu un instrument extraordinar de precis, în genul miniaturilor chinezești pe care și le dispută colecționarii și care abundă în detalii și incrustații. Era astfel posibil să reduci fiecare defunct la un bibelou pe care puteai să-l păstrezi acasă, pe o etajeră sau sub un glob de cristal. Micșorările extreme

permiteau chiar includerea trupului mortului într-un medalion sau camee, pe care văduvul ori văduva le purtau apoi la gât, ca pe orice altă bijuterie. Ferit pe vecie de putrefacție și de necrofagi, cadavrul rămânea astfel veșnic nemișcat, neschimbat, în afara timpului, scăpând de distrugerea groaznică și vicleană pe care ne-o ascund lespezile și sicriele, triumfând în sfârșit asupra cumplitului aforism: „… și în țărână te vei întoarce”. O dimensiune viscerală a morții era astfel repusă în discuție. Viziunea asupra distrugerii trupului se schimba brusc. Efectul morții era nemurirea cărnii. A fost o descoperire extraordinară și practicarea mumificării reductoare s-a răspândit foarte rapid în tot cosmosul…”

Când ajungea în punctul acela al povestirii, căpitanul se întrerupea adeseori cu gâtlejul ars. Sau poate că somnul îi făcea vocea de neauzit și cuvintele piereau într-un murmur nedeslușit. Atunci copiii se retrăgeau în tăcere, iar Irwin, pe care contratimpii aceia îl aruncau într-o disperare amestecată cu furie, trebuia încă o dată să-și amâne căutarea trecutului. Memoria ocupanților navei se golise într-atât de conținut, încât nu progresa decât cu o teribilă lentoare în reconstituirea puzzle-lui său istoric. Doar căpitanul părea să mai fie în stare să trezească energia care dormita în bulgărele cenușiu și gelatinos înfundat sub caschetă și Irwin era decis să smulgă cât de multe informații de la el.

5.

Foarte puțini cunoșteau cum luase naștere într-adevăr cimitirul stelelor, iar odată cu trecerea anilor apăruseră atâtea povești și legende despre navă, încât era imposibil să mai descoperi adevărul sub un munte de scorneli, majoritatea născocite chiar de gropari. În schimb, un lucru era sigur, și anume că la originea cimitirului fusese un spațiu destinat spectacolelor sau, cel puțin, așa au crezut actorii angajați în trupa de teatru a armatei de un trubadur trist, cunoscut sub pseudonimul grotesc Hannafosse Guthbrand, când au descoperit circul după o

dună, în zorii unei bătălii în care cele două armate se exterminaseră și din care scăpaseră doar ei. Edificiul, gol, cu ocupanții presărați pe câmpul de luptă, scotea la iveală pivnițe pline de tigri, de lei înfometați, cu ecourile răgetelor lor pierzându-se de-a lungul galeriilor. Platoșele și armele ce atârnau în rasteluri păreau să demonstreze că-n praful arenei nu se scursese doar sângele unui gladiator. Guthbrand și tovarășii săi rămăseseră singuri, fără camionul-teatru care fusese distrus în luptă.

Așa că au hotărât să-și însușească „epava” și, după ce au eliberat toate fiarele ținute prizoniere în buncăr, au decolat la comanda a ceea ce botezaseră deja „Marele teatru”.

Din planetă în planetă, au purces la cel mai mare turneu cosmic realizat vreodată.

În general, când nava asoliza lângă un sat, locuitorii se grăbeau de îndată într-acolo, convinși că se va zdrobi. Și în felul acela actorii nu trebuiau să cutreiere ținutul ca să strângă spectatori. Pentru că începuturile n-au fost strălucite… Și nici spectacolele. Dar cum să însuflețești un astfel de edificiu, cum să-l faci să fie viu cu o mână de actori specializați în farsa burlescă destinată militarilor?

Jucau ca să mănânce, călătoreau…

Ar putea fi de mirare că o actriță ca Sheeny Shall a avut într-o bună dimineață ideea să-și ofere serviciile lui Hannafosse Guthbrand, cunoscut până atunci doar de minerii care extrăgeau turbă sau de asanatorii mlaștinilor insalubre, dar asta ar însemna să ignori necazurile teribile cu care se confruntase actrița în ultimii ani ai carierei sale. Cel mai important dintre acelea fusese descoperirea făcută de un medic din regiunea Mării Sartaan, imediat după un turneu triumfal, a afecțiunii cardiace a actriței, care o obligase la neplăcuta, dar inevitabila implantare a unui stimulator electronic la baza sânului stâng. Cea mai mare teamă a lui Sheeny fusese, era adevărat, să nu-i rămână o deformare vizibilă a sânului. Se înșelase. Dar chiar dacă ovalul sânilor ei rămăsese neatins, necazurile aveau să apară în alt fel. Stimulatorul microscopic era activat de un

computer-emițător prea voluminos ca să fie implantat și care trebuia s-o însoțească pe tânără în deplasările ei, pentru că avea o rază de acțiune limitată.

Într-o zi, când mașina care o ținea în viață pe actriță era transferată pe insula ei privată, un val uriaș răsturnase hidroglisorul deasupra unei fose marine care era considerată inaccesibilă și care cuprindea mii de galerii. Inima ei continuase totuși să bată, constant stimulată; deși dispăruse în ape, computerul rezistase la presiunea din adâncul oceanului. De atunci Sheeny fusese înlănțuită acolo, condamnată să nu mai părăsească insula. Îndepărtarea, plecarea în turneu ar fi însemnat riscul ieșirii din raza de acțiune a emițătorului. Așa cum e de bănuit, cariera ei suferise o cădere radicală, actrița fusese ștearsă de pe listele directorilor de turnee și în scurt timp nu mai avusese decât câteva replici în repertoriu. Contul bancar i se golise din cauza costurilor operației, ceea ce o împiedicase să-și cumpere alt computer. Tocmai cădea în uitare atunci când marele teatru al lui Hannafosse Guthbrand asolizase în apropierea insulei pentru o reprezentație care să-i permită achiziționarea de suficient carburant ca să decoleze din nou.

Sheeny era disperată că nu mai juca și de aceea l-a aplaudat cam prea entuziast pe marele Hannafosse…

După piesă, actrița a rătăcit pe sub arcade, simțea că edificiul îi trezea dorința de viață. A uitat de spectacolul slab pe care tocmai îl văzuse. Pentru prima dată după multă vreme respira o gură de aer proaspăt și nu voia să priceapă că aerul era putred. Și-a forțat norocul ca să-i apară în cale maestrului după spectacolul de a doua zi. Au vorbit îndelung, s-au revăzut…

Când Hannafosse i-a propus un rol în trupă, ea a crezut că i se va arde stimulatorul cardiac.

Au rămas pe insulă aproape un an.

Asocierea lor a dat roade și de la o zi la alta gradenele se umpleau tot mai mult. Veneau de peste tot ca s-o vadă pe cea care putea să moară brusc, după o replică. Oricât de morbidă ar fi fost speranța aceea, ea a adus bani

și Sheeny, făcând economii disperate, îi punea deoparte, visând la ziua în care ar fi putut închiria materialul de scufundare necesar ca să recupereze computerul naufragiat, înainte ca vreun curent maritim puternic să-l ducă la o distanță dezastruoasă de insulă.

Reprezentațiile au fost nenumărate. Din timp în timp, Sheeny, urmând sfaturile înțelepte ale asociatului ei, se oprea brusc în mijlocul unei replici, ca și cum inima i-ar fi încetat să bată. În clipa aceea, spectatorii se ridicau în picioare, își țineau respirația – venise momentul? Apoi ea relua ca și cum nimic nu se întâmplase, dar suspansul era pregătit și curba câștigului nu cobora. A fost epoca de prosperitate a „Marelui teatru”. În curând din trupă făceau parte numai actori talentați și Guthbrand s-a gândit că ar fi mai prudent să se ocupe doar de partea administrativă și financiară a afacerii.

Sheeny n-a reușit niciodată să-și recupereze computerul pierdut, dar în curând a avut destui bani ca să-și achiziționeze unul nou, pe care s-a îngrijit să-l potrivească pe aceeași frecvență. L-au încărcat în calele navei-teatru și au decolat, în căutarea aventurii… Motoarele erau noi, consolidaseră coca, erau bogați. Totul mergea de minune…

Atunci s-a abătut spectrul roșu al bolii asupra navei. În numai câteva săptămâni, ciuma turbei a decimat trupa, iar actorii încă în putere au trebuit să facă pe groparii, întețind rugurile din centrul arenei, pe care ardeau trupurile tovarășilor lor, umflate de umori.

Deși atât de aproape de moarte, Sheeny Shall a trecut prin flagel fără să fie afectată. Totuși, sufletul i-a rămas pentru totdeauna marcat de orele lungi petrecute în fumul și mirosul cadavrelor carbonizate.

Când boala s-a îndepărtat, nu s-a mai simțit în stare să-și reia activitatea din trecut. Inutilitatea vieții ei o îngrozea. Stoicismul i s-a pogorât peste spirit și actrița a decis să se obișnuiască de acum să mediteze constant la moarte.

„Marele teatru” dispărea și cimitirul stelelor îi lua

locul…

6.

— Și atunci? zicea Irwin strecurându-și mâna în palma uscată și aspră a căpitanului.

Bătrânul părea pentru o clipă să reia contactul cu realitatea, apoi ochii i se împăienjeneau din nou și ceața uitării se întindea peste creierul său.

— Și atunci? repeta furios Irwin, foarte hotărât să-l scuture pe bătrân din toropeala sa.

Atâtea întrebări rămâneau fără răspuns și harta trecutului pe care se străduia cu disperare s-o traseze se rezuma din ce în ce mai mult la niște înșiruiri de pete albe, așa cum erau reprezentate tărâmurile neexplorate în hărțile antice.

— Povestește-mi despre Sheeny Shall! trepida copilul. Și maeștrii de ceremonie? Și necropola, și…

Dar eforturile lui de a structura povestea căpitanului se dovedeau inutile și trebuia adesea să se mulțumească doar cu fărâme trunchiate de relatare, care picau din gura ridată a bătrânului în cea mai mare dezordine.

„…Sheeny Shall, zicea într-un sfârșit căpitanul, le comanda tuturor. Unii spuneau că ar fi nemuritoare, alții, dimpotrivă, afirmau că murise deja și că numai o voință divină îi îngăduise să se întoarcă din mormânt ca să ia cârma cimitirului stelelor. Era temută și respectată. De câte ori, când ni se întâmpla să ne încrucișăm pe vreun culoar al navei, n-a trebuit să mă înfrânez ca să nu-i pun mâna pe sânul stâng, gol sub pânza groasă a linţoliului cu care eram toți învești mântați, căutând să ghicesc cu degetele pulsațiile sau teribila tăcere a inimii ei? Dar numai un nebun ar fi îndrăznit un astfel de gest. Sheeny Shall organiza fiecare ceremonie, fiecare punere în scenă. Cunoștea secretele machiajului, ale decorului și ale costumelor. Dirija cântările și dansurile cu o cunoaștere care nu putea decât să surprindă în cazul unei femei atât de austere. Dar poate că nu era cu adevărat o femeie?”

Copilul detesta în special orice asemenea delir

mistic, pe care-l suspecta ca fiind lipsit de sens, dar, pe de altă parte, destăinuindu-se interlocutorului său, l-ar fi putut face să se închidă în tăcere, lipsindu-l pentru totdeauna de singura lui sursă de informații.

De asemenea, se-ndemna la răbdare, ducându-și cercetarea mai departe cu o lentoare exasperantă.

— …Povestește! se mulțumea el să repete. Povestește-mi despre viața cimitirului din ultimii ani!

Dar, rupt de realitate, căpitanul își continua monologul până pica în somn…

„…Uneori, se stârnea câte o ceartă. Unii maeștri de ceremonie ar fi vrut să facă din navă o necropolă zburătoare. Un fel de receptacul uriaș și de neatins, care să cuprindă în el trupurile reduse din toată galaxia. Din punct de vedere tehnic, procesul nu era dificil – ar fi fost de ajuns să fie construit un centru de arhivare, un spațiu care să conțină numai sertare numerotate, în care ar fi fost depuse cadavrele mumificate și reduse, strânse din tot universul. Sheeny Shall însăși a pus capăt acestei tentative, după ce a descoperit că un îmbălsămător lipsit de scrupule vânduse unui lanț de anticari ilegali mumii de militari în uniformă, pe care traficanții îi machiau și-i ofereau pe prețuri uriașe colecționarilor ca fiind «miniaturi de epocă»!”

— Sfârșitul! țipa ascuțit Irwin la capătul răbdării. Vreau sfârșitul!

Căpitanul, însă, cu privirea pierdută-n zare, își continua visarea fără chip și fără țintă.

7.

Adeseori, Irwin se trezea în toiul nopții, încâlcit în lințoliul mototolit care-i servea de cearșaf. Frământat de gânduri, se repezea atunci pe coridorul navei, pândind pașii căpitanului, pe care plimbările de somnambul îl condamnau să bântuie nava șubredă. De îndată ce-l repera pe bătrân, copilul începea imediat să alerge în direcția lui…

— Povestește! urla el atunci, agățându-se de poalele

uniformei uzate până la fir. Povestește cum a murit cimitirul!

Și căpitanul povestea, divagând ca să sporească efectul, amânând sfârșitul unui episod, întorcându-se, întrerupând voit dinamica povestirii…

Povestea cum bocitoarele erau împărțite în grupuri bine definite, în funcție de tonalitatea lamentărilor lor. Erau „joase” și „ascuțite”. Marile bocitoare, „de efect”, cu urlete isterice pentru marile dureri, bocitoarele „demne”, pentru ceremoniile oficiale. Sheeny Shall își punea la încercare corzile vocale ca să compună opere, plânsete, armonii de suspine, partituri de lacrimi. Iar Irwin, pe care astfel de detalii sfârșeau mereu prin a-l plictisi, se apuca să tragă și mai tare de haina găurită a povestitorului. Atunci, căpitanul, considerând că-și pregătise îndeajuns auditoriul, intra în miezul subiectului…

— Catastrofa care urma să decidă soarta cimitirului stelelor s-a produs într-o seară de incinerare, în grădinile prezidențiale de nisip de la Saint-Hool. Prima soție a președintelui tocmai își dăduse sufletul, căzând victimă unei epidemii de febră galopantă și, conform tradiției, se hotărâse ca în noaptea aceea să aibă loc ceremonia de incinerare colectivă, în care defuncta avea să fie aruncată în flăcări alături de servitoarele ei, de copiii ei și de toate bunurile sale.

Ceremonialul acesta extrem de rar necesita o punere în scenă dintre cele mai complicate și, deși reactoarele își croiseră în nisip un loc de asolizare în urmă cu trei zile, pregătirile abia se încheiaseră.

Pierdut în plin deșert, palatul președintelui țâșnea ca un mănunchi de vegetație inedită pe fondul tern al dunelor, miracol de verdeață posibil ca urmare a unei rețele de canalizare subterană care, prin rocile încinse, ajungea la un lac artificial amenajat la o depărtare de șase sute de kilometri, în chiar inima masivului stâncos.

Sheeny Shall muncise zi și noapte, dar rezultatul era la înălțimea așteptărilor, iar steagurile funerare din pânză de giulgiu fluturau în vânt, anunțând apropierea

ceremoniei. Stând singură în umbra apăsătoare a rugurilor, și-a început prima rugăciune cântând din toți rărunchii, din toți plămânii, cu toată suflarea, gustând beția tainică de a-și auzi propria voce urcând, amplificându-se din graden în graden, ca și cum ar fi avut o portavoce uriașă. În momentul acela, ca la un semnal secret, o sută de maeștri de ceremonie au înaintat în arenă, urmați de două sute de înlocuitori și auxiliari. Festivitatea începea…

Chiar la începutul incinerării, un meteorit de dimensiunile unei stații meteo a lovit un oarecare punct 67, în plin deșert, la două sute de kilometri de locul funeraliilor. Șocul n-a fost simțit puternic în incinta circului, dar lucrurile s-au petrecut altfel sub scoarța terestră, întrucât unda de șoc s-a propagat într-o zonă nevralgică, deschizând brusc o falie între straturile grădinii palatului. Cimitirul stelelor a fost înghițit. Căderea de douăzeci de metri în adânc abia dacă i-a clătinat însă pe spectatori. Fundul faliei era plat și nava avusese norocul să rămână orizontală. Un nor de praf a lovit gradenele; au fost țipete, dar puține victime, deoarece grădinile fuseseră golite de oameni în vederea spectacolului. Nimeni n-a înțeles cu adevărat amploarea a ceea ce avea să urmeze și în consecință nu s-a produs isterie. Dimpotrivă, mulți chiar au părăsit incinta reprezentației, ca să exploreze fundul faliei. Ceremonia a continuat. Președintele nu se mișcase din fotoliul lui din loja de onoare, iar Sheeny Shall, sub masca ei ritualică, tocmai începea partea a doua a ceremonialului. Nimeni nu și-a dat seama imediat că falia continua să înainteze spre nord, croindu-și drum prin crusta de nisip ca un vârf uriaș de săgeată din oțel. Înainta rapid, deplasându-se aproape cu ușurință, către lacul artificial care alimenta grădinile palatului. Ca să dea exemplu personal, oficialii și groparii nu părăsiseră arena, dar cei din rangurile superioare începeau să plece. Partea de sus a circului ajungea pe marginile crevasei, așa că scările de evacuare au fost ușor de montat.

Când falia a ajuns la lacul artificial, la șase sute de

kilometri depărtare, un curent de aer s-a revărsat proaspăt asupra circului. În mijlocul arenei, Sheeny Shall, care tocmai aprindea primul rug, a fost străbătută de un fior. Căpitanul a văzut venind valul uriaș în momentul în care izbucneau primele lamentații ale grupurilor de bocitoare. Aducând cu el praf, stânci și pietriș, valul avea o nuanță galbenă ciudată. A lovit nava în plin, făcând să trosnească scândurile și coca, însă căpitanul, cu un reflex disperat, avusese timp să pornească motoarele și cimitirul zburător a țâșnit din ape ca o sfârlează, iscând o jerbă uriașă în apă. Pasarelele fuseseră smulse de val, punțile fuseseră măturate de mașiniști și de cei de pe ele, cât despre circ, era umplut cu apă ca o simplă chiuvetă. Cu nava îngreunată de povara neașteptată, căpitanul i-a distrus motoarele, zdrobindu-se pe un sol pustiu de la poalele unei faleze.

Cimitirul stelelor nu mai avea să decoleze. Apa care umplea circul până la ultimul graden nu s-a mai evaporat niciodată. Cât despre trupurile groparilor, nu mai apărură vreodată.

Irwin nu și-a cunoscut niciodată părinții; l-au găsit a doua zi după catastrofă, gol și plângând, pe un culoar în care pătrunsese apa doar pe jumătate. Părea să aibă șase luni, poate mai mult, și nimeni n-a reușit să-l identifice. De fapt nimănui nu-i păsa cu adevărat. Orfanii salvați din catastrofă au fost crescuți la comun în vechea sală de jocuri de pe puntea superioară. Fuseseră multe pierderi și s-a observat imediat că supraviețuiseră doar cei care nu se aflaseră în mijlocul arenei. Toți maeștrii de ceremonie, inclusiv Sheeny Shall, pieriseră înecați. Dimpotrivă, membrii corporațiilor mici, mereu absenți de la celebrări, nu aveau să-și plângă decât puține victime.

Și-au dat seama abia mai târziu că șocul asolizării deschisese trapele compartimentelor cu materiale nefolosite de multă vreme și unde erau depozitate mașinile de teren. În compartimentele acelea era multă apă, multe reziduuri de toate felurile, dar și un plantator de mine de pe vremea vreunei colonizări, lăsat acolo mai mult ca sigur

pentru că era surplus.

Dar poate nu știți ce reprezintă un plantator de mine? Un profan este, bineînțeles, ispitit să confunde cu o secerătoare acest prețios ajutor al soldaților în campanii. În realitate, principiul lui de funcționare este unul dintre cele mai simple: odată pornit, vehiculul începe să parcurgă cercuri concentrice foarte apropiate, îngropând mine plate și galbene, asemănătoare cu niște pastile uriașe, dar care ajung rapid de neperceput cu ochiul liber…

Plantatorul de mine despre care vorbim s-a declanșat chiar în momentul în care nava a atins solul. Fără nicio ezitare, șenilele l-au purtat afară, unde lopețile sale mecanice plasate în față și-au început munca. Vehiculul s-a învârtit mai bine de două zile în jurul cimitirului înainte de a sări în aer din pricina uneia din propriile mine plantate. Deflagrația i-a făcut pe ultimii ocupanți ai navei să conștientizeze situația tristă în care se aflau. Bineînțeles, unii au încercat să iasă, dar un plantator de mine nu lasă în general șanse de supraviețuire, iar până în prezent rezultatele s-au înclinat în favoarea sa.

Erau astfel blocați iremediabil, departe de orice urmă de viață, într-un deșert pe care până și păsările răpitoare îl ocoleau. Împotriva tuturor așteptărilor, viața și-a reluat cursul. Trebuie menționat că în ultimii ani nava crescuse considerabil în volum. Cumpărate de la casare și sudate în câteva săptămâni, mici nave anexe se înmulțiră în jurul nucleului originar al circului, transformând treptat cimitirul într-un stup uriaș cu nenumărate alveole de metal, dintre care majoritatea nu fuseseră niciodată ocupate. Orașul acesta zburător, născut din năzuințele megalomane ale lui Sheeny Shall, a devenit întregul univers al celor câțiva supraviețuitori. Au eliberat puntea, ale cărei table încinse erau de neatins în timpul zilei, și fiecare și-a delimitat teritoriul după cum îi permitea arhitectura alveolară a carcasei acum inerte. Unii și-au ocupat din nou vechile cabine, alții au preferat să se retragă în habitaclurile micilor nave exterioare. Între adulți nu prea existau contacte. În afară poate de

momentul serii, când trebuiau să se aprovizioneze cu apă din circ și schimbau câteva banalități despre situația prezentă. Fiecare se retrăgea în dezordinea încâlcită de pasarele și țevi de canalizare din care îi era alcătuit teritoriul... Serele solare funcționau perfect și continuau să furnizeze energia necesară pentru menținerea grădinilor de zarzavaturi artificiale, pe care Sheeny Shall le instalase odinioară.

Cât timp s-a scurs așa? Opt, nouă ani? Nivelul apei scăzuse puțin, dar o raționalizau și ar fi putut s-o ducă așa încă douăzeci-treizeci de ani, fără să se preocupe de starea motoarelor.

E greu de spus dacă Irwin a suferit sau nu în situația dată. În realitate, el nu-și cunoștea originile, numele pe care-l purta îi fusese ales în trei secunde și-i fusese pus cu ocazia numirii tuturor orfanilor. El continua totuși să creadă că aparținea uneia dintre familiile de maeștri de ceremonie dispărute în catastrofă. Nu i se spusese că un cuplu de tineri din anturajul apropiat al lui Sheeny Shall își botezase copilul în timpul ultimului turneu?

Încă de la început s-a arătat preocupat mai degrabă de ce poziție aveau părinții săi decât de pierderea lor. Maeștri de ceremonie sau simpli gropari? Aceasta era dilema lui.

A crescut călcând pe vopseaua crăpată a punții și privind la bălțoaca ternă, neagră ca pereții ce-l încercuiau, care fusese cândva circul lui Sheeny Shall. Foarte iute, cei câțiva puști scăpați de la înec au scăpat și de sub autoritatea căpitanului, care împărțea cu ei fostul bar aflat între punți.

Trebuie să mărturisim că, pentru copiii aceia de zece ani, nava era o sursă inepuizabilă de minunății.

8.

Afacerea cu păsările n-a fost una neînsemnată.

La începutul toamnei, au început să zboare în valuri dezordonate pe culoare, lovindu-se de barele din metal ale pasarelelor și țâșnind pe punte prin hublouri, la

întâmplare. Acolo, bete de lumină, se rostogoleau moi pe tabla încinsă și nu se mai ridicau.

Sosirea lor i-a surprins pe adulți, dar copiii știau că păsările veneau din vechea rezervă de accesorii de care nu se mai apropiau după fisurarea unuia dintre generatoarele de radiații termice.

De fapt, asta nu ar fi avut importanță, dacă păsările n-ar fi fost bolnave. Radiațiile provenite de la motorul defect le provocaseră o înmuiere a țesuturilor, care ajungea la o consistență gelatinoasă la cele mai afectate dintre ele. După ce și-a pus în funcțiune vechiul detector de radiații, căpitanul i-a asigurat că pentru ocupanții navei nu exista niciun pericol, dar mulți s-au gândit că lucrurile nu rămâneau mai puțin respingătoare.

Păsările continuau să fie insensibile la alice, gloanțele se înfigeau în textura fibroasă a cărnii lor, fără să le facă rău, ba chiar păreau să le producă un surplus de vitalitate…

S-a observat, de altfel, că doreau să fie nimerite de gloanțe, ajungând până la a smulge bucățele din ele pentru a le înghiți. Căpitanul le-a explicat copiilor că instinctul le îndemna să ia cel mai bun antidot și tot el a avut ideea sperietorilor.

A fost ușor să fie confecționate, au recuperat fără probleme cantități enorme de plumb din toate colțurile navei și, în câteva zile, pe punte și culoare au apărut santinele bizare din metal negru; în realitate, sperietorile semănau mai degrabă cu niște popice, din cauza capetelor mari și sferice. Copiii adorau să scrijelească cu unghiile în metalul înmuiat de căldură, așa că manechinele ciudate au fost în curând împodobite cu cele mai nebunești sau mai necuviincioase incrustații. Păsările se năpusteau asupra sperietorilor, lacome, ciuruind plumbul cu mii de lovituri de cioc. Unele dintre ele, cele mai puțin afectate, au reușit să-și recapete sănătatea și atunci căpitanul le dobora cu pușca și se ajungea la un paradox absurd: să vindeci păsările ca să le ucizi…

Bineînțeles că prima mișcare a copiilor a fost să

coboare în fostul magazin de pompe funebre. Cândva acolo se găseau obiectele cele mai disparate și cele mai uimitoare. Cele mai multe erau acum îngropate sub tablele năruite, dar ei au descoperit într-o grămadă de schele pietre cu ecou. Mineralele insolite aveau calitatea de a relua ultimul sunet al fiecărui cuvânt din vechile cântări ale bocitoarelor, amplificând la infinit volumul lamentațiilor și de aceea reprezentau o sursă inepuizabilă de joacă pentru copii.

Călare pe balustrada scării culoarului, își petreceau după-amiezile compunând cântecele fantastice pe care le interpretau apoi cu ajutorul pietrelor cu ecou. Unul dintre ele spunea, asemenea unei formule magice, „Te-aprinde candelabru-tort!” și copiii primeau mereu același răspuns de la pietre: „Se-ntinde arborele mort!” Atunci ei fugeau să se agațe de ramurile unui arbore din plastic care scârțâia sub trepiedul său ruginit… Păsările au venit multă vreme să ciugulească sperietorile, deveniseră atât de blânde, încât mâncau din palmă. Irwin și-a luat obiceiul să desfacă plumbul din cartușele căpitanului, știind că păsările pofteau metalul. Într-o zi, unul dintre cartușe a explodat, rănindu-l ușor pe băiat la mână și căpitanul a decis să le îndepărteze pe zburătoarele agasante, îngrămădind sperietorile în unul dintre compartimentele motorului din stânga. Copiilor nu le-a luat mult să ajungă până acolo. Cu manechinele culcate în penumbră, locul părea o morgă și lui Irwin i-a venit imediat ideea să le taie capetele, ca să facă din ele bile superbe de bowling, care se rostogoleau pe punte cu zgomote ca de tunet, creând un efect dintre cele mai spectaculoase.

Ce-i plăcea însă cel mai mult lui era să coboare de-a lungul gradenelor pustii și să simtă sub tălpi piatra mâncată, ciuruită de mii de găurele; culoarea ei neagră împiedica razele soarelui să pătrundă și era astfel singurul loc unde puteai merge fără să închizi ochii. Două-trei rânduri mai jos, era apă, ușor călduță, fără striuri și fără sclipiri, ca o oglindă moartă al cărei strat de argint fusese jupuit.

Irwin petrecea ore întregi întins pe ultimul rând de gradene, până unde ajungea apa, și ochii nu i se puteau dezlipi de lacul de cerneală, a cărui opacitate avea ceva extraordinar. Lacul, așa cum îl numiseră copiii, era locul de vrăjitorii. Care dintre ei nu-și imaginase că se scufunda în pâlnia de lichid, cu greutate de bazalt, către cercul tragic al arenei?

Toți știau că circul nu restituise niciodată trupurile morților și, ca urmare, coborârea imaginară căpăta adeseori proporțiile unei coborâri în infern. Cu imaginația lor înfierbântată, adolescenții se amuzau să populeze gradenele pierdute în adâncul apei cu siluete palide ca de morți, înțepenite în jurul unei notabilități ale cărei mâini rămăseseră crispate, într-un ultim zvâcnet, pe brațele jilțului de ceremonie. Pentru mulți, președintele era acolo, în mijlocul întunericului lichid, continuând să șadă pe jilțul lui din pricina greutății armurii sale de paradă. Odată, Irwin desenase scena cu cretă pe una dintre bănci, spre marea bucurie a tovarășilor săi. Imaginea a fost mult timp păstrată și aveau grijă să întărească liniile atunci când le mai ștergea vântul. Fundul circului… chiar dacă visau la el, nimeni nu încercase vreodată să-l atingă. De altfel, printre copii se răspândise rapid credința că apa absorbea orice corp care ar fi plonjat în undele ei, fără speranța de a-l mai înapoia.

Irwin participa activ la cultul acela, dar șocul care avea să pună totul în mișcare n-a venit decât mai târziu. Într-o bună zi, Andrew a decis să încerce o experiență care ar fi dus mai departe „cunoașterea științifică” a adâncului. Materialul consista dintr-un cablu electric și un cârlig descoperite din întâmplare într-un compartiment al navei. Au încărcat undița improvizată cu buloane de la ampenaj și… A fost cu adevărat o experiență nemaipomenită: când cârligul s-a înfipt cu zgomot neliniștitor, douăzeci de perechi de ochi s-au înfipt mental odată cu el. Cablul se desfășura atât de încet, încât scrâșneai din dinți, apoi a devenit moale – ajunsese la fund… A fost într-adevăr un moment măreț. Toate mințile înfierbântate își imaginau

cum cârligul se încurcase în părul unei tinere moarte, îmbălsămată datorită straniilor proprietăți ale apei. O veritabilă statuie de carne, ea ar fi devenit, odată scoasă la suprafață, obiectul unor experiențe pe care niciunul dintre băieți nu îndrăznea să le mărturisească, dar pe care toți le doreau… Irwin avea gâtul atât de uscat, încât nu putea articula niciun cuvânt. Apoi au tras undița, dar la capătul ei cârligul era exasperant de gol…

De câte ori nu au refăcut aceeași experiență? De o mie de ori, am putea spune, fără să greșim. În cele din urmă, devenise un soi de rutină, lipsită de interes, aruncau undița „în cazul în care…”, însă nu mai credeau în așa ceva. Atunci a observat Larry masca. Și ca să fim sinceri, la prima vedere, ai fi crezut mai degrabă că era un pește mort, de culoare sură, dar Irwin a știut de îndată că era o mască mortuară. Apa o deformase teribil, totuși încă mai puteai ghici trăsăturile unei fețe cu pomeți proeminenți, așa că lui Irwin nu i-a fost greu să-i facă pe ceilalți să i-o cedeze… oricum speraseră la mai mult.

Descoperirea a pus capăt interesului pe care-l manifestau copiii față de circ. Dezamăgiți, s-au apucat să caute altă sursă de vise. Numai Irwin nu s-a putut opri să vină regulat să bântuie gradenele. A pus masca la uscat și, cu mii de precauții, a turnat ipsos moale. A obținut astfel mulajul unei fețe ciudate, cu orbite nemăsurat de adâncite și cu frunte teșită. Era un chip anonim și în același timp teribil de expresiv, care l-a tulburat profund pe băiat. În ziua în care a reușit să găsească în labirintul culoarelor compartimentul cu ferparele ilustrate, le-a studiat îndelung, căutând modelul viu al măștii de ipsos printre pozele îngălbenite care scăpaseră de mucegai. Portretele făcute cu cerneală vâscoasă, în majoritate decolorate de la apă, n-au reușit să-i răspundă însă la întrebare.

Doar coborând mai adânc decât o făcuse vreodată oricare dintre copii, Irwin avea să facă marea lui descoperire. De multă vreme, nimeni nu mai risca să înainteze sub a treia punte. Culoarele pustii, uneori pe jumătate năruite, umiditatea constantă și semiobscuritatea

cauzată de sistemul de iluminare defectuos făceau din această parte a navei un loc adesea impresionant. Ca să ajungă așa jos, trebuia găsită o pasarelă-scară interminabilă, care să coboare din etaj în etaj ca un melc uriaș pe peretele din piatră al circului care nu mai era acoperit de tablă și era greu să nu te gândești în clipa aceea la masa imensă de apă care-ți apăsa umerii.

Lui Irwin îi plăcea să-și asume riscul să se scufunde astfel, ascultându-și bătăile anapoda ale inimii, când, dintr-un culoar oarecare, a dat peste o sală imensă, un soi de răscruce pustie în care luminile divergente făceau grinzile să pară gigantice. A rămas împietrit lângă zid, auzind cum urca spre el zgomotul unui șchiopătat surd… Oricât de absurd ar părea, cineva venea. Vreme de câteva secunde, a crezut că-i stă inima, apoi a văzut profilându-se pe tabla ruginită silueta deșirată a unui cal de dric, un supraviețuitor inexplicabil al magaziei cu accesorii. Animalul s-a plimbat nu fără plăcere printre ruinele acestor catacombe ale teatrului. Așa a ajuns el la drumul de rond…

Acela era numele unui culoar de dimensiunile unui drum, care înconjura complet nava și în care se stoca pe vremuri materialul rulant. Era foarte cald acolo, pentru că drumul se afla la nivelul solului și pereții ardeau pielea. Irwin a făcut de mai multe ori turul, copitele calului loveau betonul ritmic, iar sunetul, amplificându-se de-a lungul pereților, se transforma în galopul unei cavalerii în derută. Pe acolo se ajungea la baza circului prizonier în cușca de metal a navei și piatra era în locul acela ciudat de rece. Irwin știa că dincolo de zid se afla arena, fundul pâlniei… Și gândul acesta îl făcea de fiecare dată să amețească, de parcă o prăpastie imensă se deschidea la picioarele lui, în vreme ce un edificiu uriaș i se prăbușea deasupra. Și uneori își dorea să țipe, să se refugieze între picioarele calului ca să regăsească o lume pe măsura lui, ca să nu mai fie sfâșiat sau strivit între cele două infinituri. Era teribil de amețit, îi venea să vomite sau să plângă. Și în astfel de momente vedea arena, vedea scena cu groparii,

siluete enorme, cu guri imense care strigau cuvinte pe care le-ai fi dorit ecouri, ca să nu piară niciodată. Pătrundea în inima unei explozii. Era ca și cum, coborând în adâncul navei, ar fi coborât în adâncul lui însuși, în mijlocul unei văpăi care-i descifra viața printr-un vertij uriesesc. Atunci buzele lui rosteau vechi fraze uitate, citite în culegeri antice de orații funebre, îngrămădite pe etajerele morgii:

„Abylhen al ploilor moarte…

Abylhen unde port doliul golului, Abylhen al celor care trec, al celor care pleacă ducând vocea plângerilor noastre. Abylhen al ecourilor, unde mă cutremur, unde timpul se lăfăie în băltoace care fierb.

Abylhen, acolo unde mor falezele noastre, unde urmele celor care fug mi-au smuls gura ca să plâng la nesfârșit. Și picioarele noastre, fixate în poziții de pornire nebunești care ne strâng burțile, și teama de după…

Praful pe care-l ridici rostogolindu-te în zborul păsărilor oarbe care caută, aripă lângă aripă, ușile cu clanțe încinse, cu broaște încleștate. Teama de iazurile în care nu se mai scufundă decât pietrele unei lumi care apune… Și genele mele arse pe care le ia vântul, și pletele mele.

Sunt neîncetat mai gol, cu mâinile pe burtă, în așteptarea unei lovituri care…”

Și în momentul în care el se ruga, parcă totul dispărea.

Peste câtva timp, plimbându-se pe drumul de rond, Irwin a descoperit fisura. S-ar fi zis că era un rid pe suprafața de beton. Curățând molozul însă, a dat la iveală o crăpătură, care se întindea, micșorându-se, spre zidul negru al circului, unde dădea naștere unei rețele fine de vinișoare. De aproape, părea un pământ prea uscat care crăpase, de departe, nu era vizibilă. Descoperirea l-a uimit. A petrecut mai bine de o oră îngenuncheat lângă crevasă, mângâind cu degetele crăpăturile subțiri din bazalt, în vreme ce-l lua din nou amețeala. Probabil că era o crevasă produsă în urma șocurilor din timpul marii catastrofe. Cât

despre fisurile edificiului, chiar nemăsurat exagerate de imaginația copilului, ele rămâneau insignifiante prin comparație cu dimensiunea circului. Și totuși, primul pas fusese făcut, Irwin vedea deja deschizându-se în fața lui întreaga scenă. Și-a ales să locuiască pe drumul de rond, unde și-a adus cele câteva obiecte personale, printre care mulajul de ipsos și masca pe jumătate deteriorată, smulsă din „adâncuri”. Din clipa aceea, n-a mai avut decât o obsesie: crăpătura. Îi rodea mintea, îi alunga somnul, pofta de mâncare. Cu creierul încins, străbătea drumul de rond, când culcându-se în crevasă, zgâriindu-și coapsele și umerii, dar împingându-se ca să o lărgească, ca și cum piatra avea să se crape sub presiunea mușchilor săi, când aducând calul lângă peretele de bazalt și forțându-l să se năpustească asupra zidului și să-l lovească cu copitele. Totuși, animalul renunța repede și rețeaua fină de crăpături nu se mărea niciun milimetru.

Lucrurile au continuat astfel mult timp, pentru că Irwin era profund adâncit în visul său. Fundul circului a căpătat pentru el aspectul teatrului. Era locul spectacolului dramatic, locul în care realitatea searbădă a navei ceda pasul emoției înflăcărate. Era locul în care totul se petrecea cu intensitate. Și, deși Irwin nu era conștient de asta decât în chip foarte confuz, locul acesta devenise simbolul cultului familiei. Astfel că dragostea filială și fascinația ceremonialului se contopeau într-o unică senzație. Căutarea fundului circului era căutarea unei familii. Profund fetișist, Irwin asimila fără să știe arena cu celula familială care îi lipsise mereu, chiar și fără să-și dea seama. Iar versurile, frânturile de tirade smulse din orațiile funebre erau tot atâtea incantații prin care prindeau viață figurile imaginare ale groparilor înțepeniți în rolul etern de tată și mamă. Pentru Irwin, însemna să intre în comuniune cu tot ce dispăruse, părinți, morți, ritual, prin intermediul a ceea ce le cuprindea pe toate: arena…

Am putea să vorbim la nesfârșit despre cazul lui Irwin, dar, cum am mai spus-o, scopul nostru nu este de a

povesti istoria celor care au trăit în cimitirul stelelor. Irwin trebuia să se resemneze odată cu trecerea timpului, după ce, printre alte inițiative, atrăsese păsările iradiate pe drumul de rond, sperând în secret că ele ar putea contamina zidul circului. E inutil să mai spunem că acțiunea n-a avut niciun rezultat. Tânărul a coborât tot mai puțin frecvent ca, în cele din urmă, să nu se mai întoarcă.

9.

Era a treia zi de naufragiu…

Căpitanul s-a apropiat de un fragment de oglindă agățat de lambriurile mucegăite ale cabinei. Degetele lui amorțite de vârstă și de frigul glacial al nopții în deșert căutau să deschidă acele care-i prindeau decorațiile pe piept. Nu mai făcuse asta de ani și sudoarea sfârșise prin a rugini agățătorile metalice. Mâinile îi tremurau atât de tare, încât și-a rupt pânza cămășii trăgând de crucea de Abylhen. Întâmplarea, oricât de neînsemnată ar părea, l-a tulburat și i-a trebuit un minut ca să-și recapete calmul. Și-a îndesat medaliile într-o cutie de metal care conținuse cândva cafea, apoi a înfășurat-o într-o pătură maronie, pe care se vedea încă inscripția matrițată a unei matricole militare. Se simțea bătrân, obosit.

Era a treia zi de naufragiu…

I se părea că i se găurise creierul, scurgându-i-se substanța. Amintiri demult ascunse în străfunduri țâșneau la suprafață ca șobolanii care fug de pe o corabie care naufragiază și sar în valuri. Ca și cum ar fi încercat deodată să alcătuiască un bilanț definitiv din toți anii petrecuți în navă. S-a așezat și gândurile i-au zburat cu câteva zile în urmă, trecând încă o dată în revistă aceleași fapte vagi, nesigure. Până atunci totul mersese bine și apoi, brusc, cimitirului stelelor i se schimbase soarta. Da, acum căpitanul era sigur, întâmplarea nu jucase niciun rol, doar lucrurile fuseseră puse în ordine, atâta tot. Durase ani ca puzzle-ul să fie completat și apoi, dintr-odată, ultima piesă…

10.

Era o nebunie, dar poate copiii nu-și dăduseră seama? Povara lucrurilor interzise, e adevărat, se mai ușurase odată cu trecerea timpului, ca resturile epavelor pe care, pe vremuri, într-un șantier naval, șase oameni le-ar fi ridicat cu dificultate și pe care, două sute de ani mai târziu, un singur scufundător solitar le-ar fi putut readuce la suprafață, cu substanța și densitatea măcinate de mare.

Fapt este că, atunci când puștii au pătruns în sala lungă prăfoasă, unde mucegaiul crease straturi groase albicioase și granuloase, niciunul n-a avut senzația că intrase într-o necropolă. Coborâseră foarte adânc, luând-o pe căile subterane rezervate convoaielor funebre, navigaseră prin jungle multicolore de cabluri electrice care le gâdilau fața, merseseră pe terenuri întregi acoperite cu mochetă neagră, sfâșiate iremediabil de tocurile lor, la fiecare pas, ca să ajungă în cele din urmă în fața unei uși cățușite cu o țesătură argintată și pânze de păianjen. Odinioară, sculpturi în marmură neagră încadrau ușa batantă, din care astăzi nu mai rămăseseră decât bucăți sparte și tăiate, în care recunoșteai, ici și colo, morfologia fantastică a vechilor divinități din cosmos. În concluzie, ceva perfect banal – putea fi intrarea la toaletă dintr-o casă funerară, un dulap mascând o cabină telefonică, o debara, chiar și etajere curbate sub teancuri de dosare îngălbenite. De fapt, îndărătul ușiței aceleia se afla o sală enormă. Un deșert de ceramică albă.

Un culoar nesfârșit, tapetat cu o mulțime de pătrățele cu îmbinările jegoase. Sertarele ascundeau pereții, de sus până jos. Sertare din lemn cenușiu, cu scop funcțional, administrativ. Numărul lor impresionant, alinierea perfectă te făceau să te gândești de îndată la un zid chinezesc alcătuit din blocuri de lemn, de fapt la două ziduri care stăteau față în față, gata de o înfruntare misterioasă și tăcută.

Sertarele nu erau închise, ci doar numerotate după un sistem extraordinar de complex care le-a stârnit pe loc copiilor dorința de a-l descifra. Deși nu se vorbiseră între

ei, și-au întins mâinile brusc către mânerele din argint înnegrit, grele și zgomotoase. Au urmat scrâșnete de lemn maltratat, o rafală de praf și sertarele și-au dat la iveală, în cele din urmă, interioarele și comorile…

Reduse la mărimea unor bibelouri, totodată fragile și solide, mumii în miniatură din toată galaxia se odihneau în straturi suprapuse. Fiecare sertar conținea o lume, cu bătrânii, copiii, demnitarii săi, cu animalele sale domestice.

Cu degete febrile, lipicioase de praf și putregai, fetițele scoteau din alveolele de mătase „figurinele” galben-ivorii, cu veșminte fine pe care timpul le făcuse sfărâmicioase. Unele pretindeau chiar că ar fi putut, cu ajutorul unei pensete introduse în buzunarele liliputane, să extragă batiste, scrisori de dragoste sau despărțire, bilețele de amor, șuvițe de păr legate cu o fundă gălbejită; romantismul acela îi făcea pe băieți să ridice din umeri.

Casete lăcuite și prețioase, adevărate morminte în miniatură, ascundeau cohorte de animale cunoscute, mobile, bibelouri, minunății de orfevrărie, create cu meșteșug și răbdare. Un proprietar de pământuri era redus și îngropat cu toate hergheliile sale: mii de cai pe care o valiză mare din piele neagră părea să-i cuprindă cu greu…

Și copiii goleau totul, totul. Oficiau inconștient un inventar straniu al celor de pe lumea cealaltă. Zei uriași cu mâinile murdare își treceau unul altuia mănunchiurile de ființe umane ca pe niște pumni de bile. Scoteau miniaturile din sertarele morții ca pe simple borcane cu dulceață.

Băieții au dat foarte rapid peste cimitirul militar.

Acolo se aflau cei uciși în miile de bătălii galactice, majoritatea lipsiți de orice urmă umană în armurile lor de luptă, unii călărind încă animale cu aripile solzoase desfășurate. Întrucât armele nu putuseră fi reduse, fuseseră înlocuite cu reproduceri minuscule de un realism impresionant, iar copiii nu rezistau să nu rostogolească în palme grenadele distrugătoare, mici cât o boabă de mazăre, obuzele de mortier și săbiile cu lamă de briceag.

Ornamentele acelea ivite din talentul unui orfevru-gropar sfârșeau prin a crea în mintea lor confuzia dintre trupurile mumificate și soldățeii de plumb la care visau și a căror lipsă la bordul navei îi transforma într-un produs rar și râvnit. Aspectul vag uman al războinicilor (erau extratereștri, care nu prezentau adesea decât asemănări îndepărtate cu morfologia obișnuită a pământenilor) îi determina pe copii să asimileze mumiile cu jucării, cu statuete sau chiar cu piesele numeroase ale unui joc de șah uriaș…

Au plecat. Fără nicio grijă și neștiutori în privința blestemului, au pornit cu brațele încărcate de trupe de infanterie, de cavaleriști pe cai înaripați. Cu buzunarele pline de cai cu șase picioare, de pahiderme cu capete acoperite de armuri osoase. Au ajuns din nou pe pod, râzând și împingându-se, ca să alinieze în ordine, pe gradenele circului, armatele acestea de pe lumea cealaltă, pe care întâmplarea le scosese la iveală.

S-au jucat multă vreme, săpând în mina aceea cu resurse incredibile. Uneori puneau soldații într-un pachet de țigări, prevăzut cu o velă improvizată din hârtie și se dedau la lupte navale sângeroase pe apa neagră și de nepătruns a lacului artificial. Bucățile de cărămizi și pietrele aruncate cu îndemânare de copiii aflați pe cercurile gradenelor erau îndeajuns ca să răstoarne ambarcațiunile ce sfidau toate legile de construcție nautică. Popoare întregi se rostogoleau astfel în adânc, spre fundul apei, spre arenă, o adevărată ploaie de omuleți căzând cu încetinitorul, păpuși tragice în straturi ciudat de ordonate, amestecându-se între ei prieteni și dușmani, rase și culori opuse. Necropola se golea, înghițită de apa compactă a circului. Cantitatea imensă de sertare sporea prăpădul, copiii aveau impresia că le-ar fi putut goli vreme de zeci de ani fără să reușească să distrugă cu adevărat cele două ziduri de soldați care se înfruntau, așa că încărcau câteodată la bordul navei pe defuncții de pe două sau trei planete îndesați în valize întregi.

Irwin suporta cu greu jaful acela continuu. Pentru el

era o lovitură directă dată patrimoniului cimitirului. Era ca și cum ai distruge un muzeu, ca și cum ai pune pe foc pânze ale maeștrilor ca să-ți prăjești cârnați. Suferea, iar sentimentul acela îl făcea să se îndrepte spre singurul interlocutor pe care-l avusese vreodată la bordul navei: căpitanul. Bătrânul a împietrit de groază. Anii de practici rituale înrădăcinaseră în el un respect de neclintit față de dogmă. Și numai gândul la o necropolă transformată în magazin uriaș de jucării, în felul celor din supermarketuri, îi strecura în suflet un fior de groază.

Bătrânețea îi încetinea bunul mers al minții, rotițele mecanismului scrâșneau sub rugina nehotărârii, așa că măsura cu pasul culoarele navei de la un capăt la altul, incapabil să aleagă o soluție și insomnia îl purta, cu privirea rătăcită, la malul lacului, clătinându-se pe gradenele pustii, cu ochii fixați pe suprafața sclipitoare a apei, pe care părea să plutească luna albă a nisipurilor. Cantr-un vis, vedea sub suprafața densă de lichid amestecul teribil de mumii sculate din somnul cel de pe urmă, semințe fără rod rostogolite la întâmplare de curenți, încrucișându-se între ele în ritmul unui balet extraordinar de lent. Visa la o purificare globală și definitivă, în vreme ce Irwin, zbătându-se în somn, era bântuit de imagini nebunești în care morții deshidratați se umflau dintr-odată ca bureții, recăpătându-și talia reală! Și atunci circul se lărgea și plesnea, gemând sub greutatea trupurilor inerte, a mulțimilor ajunse brusc la dimensiunile inițiale. Ca un ou, cimitirul exploda într-o țâșnire de apă neagră și copilul se trezea plângând, țipând și chemându-l pe căpitan.

După ce tot rătăcise îndelung în labirintul de culoare, bătrânul a recurs la o soluție disperată, care ar fi avut cel puțin meritul de a nimici morții.

Scotocind ici și acolo, sfârșise prin a găsi un lot de grenade de adâncime, care datau probabil din epocile războinice ale navei. Containerele acoperite de rugină erau îngrămădite ca niște butoaie obișnuite într-un garaj abandonat. Oxidarea șterse indicațiile și reperele vopsite pe lateral, așa că bătrânul a fost nevoit să-și încerce

norocul. Știa că grenadele, odată reglate cu ajutorul unei chei speciale, explodau la adâncimea aleasă de artificier și că apoi căldura pe care o degajau topea orice materie organică se afla în apropierea lor. În mintea căpitanului, combustia căpăta alura unei incinerări și se simțea ușurat.

După ce încuiase definitiv ușa necropolei, s-a apucat să aducă o grenadă pe pod și cu această ocazie calul lui Irwin i-a fost de mare ajutor.

Deoarece era foarte devreme, copiii dormeau, așa că bătrânul s-a gândit că sarcina îi va fi mai ușoară. Se vedea cu greu reglând bomba cu o mână și împingându-i cu cealaltă pe puști. Lucrurile nu s-au petrecut însă cum sperase la început. A întâmpinat numeroase dificultăți în a declanșa sistemul de aprindere, apoi în a rostogoli butoiașul exploziv din graden în graden, către apa neagră a circului.

Și, în cele din urmă, grenada s-a scufundat cu lentoare exasperantă. Ai fi zis că se împotmolea în jeleu sau în melasă de carbon, iar consistența teribil de densă a apei îi frâna căderea în adânc. „O să-i ia un an ca să atingă fundul!” s-a surprins căpitanul gândind. Dar nu era decât o impresie; deflagrația a zguduit podul peste o jumătate de oră…

Așa cum prevăzuse, trupurile ce tapetau nisipul se transformaseră într-o pastă informă care, la contactul cu apa, a devenit un soi de clei uman cu o consistență dezgustătoare.

Explozia a ajuns până în crevasa descoperită de Irwin cu câteva luni mai devreme, la baza circului, iar pe drumul de rond masca de ipsos uitată a început să vibreze sub trepidații ca un chip întors la viață, în vreme ce păsările iradiate loveau pereții cu zgomote puternice de pământ strivit în picioare.

Și crăpătura s-a lărgit, deschizându-se ca un boboc sub soarele bombei, rețeaua de fisuri s-a întins și mai mult, iar peretele s-a spart…

O cascadă s-a revărsat în navă. Un vârtej vertiginos a săpat un „lac” în mijlocul gradenelor, în vreme ce trombe

de apă zdrobeau pod după pod, măturând în cale pasarelele.

Preț de o clipă nesfârșită, nu a mai fost decât avalanșa lichidă care drena culoarele înainte de a se adânci în fisurile din cocă și de a se scurge prin nisipul deșertului. Era ca și cum lovituri uriașe de rât ar fi clătinat nava ca pe un butoi găurit.

Mulțimea a rămas mută, fascinată de spectacolul circului care se golea cu zgomot de tablă strivită. Atras de explozie, Irwin se aruncase către gradene, aspirat de vârtej, iar dacă nu l-ar fi ținut căpitanul, ar fi sărit într-un picior de pe un rând pe altul, cufundându-se în pâlnia de piatră pe măsură ce nivelul apei scădea.

Pentru el era o poveste de Crăciun care devenise dintr-odată realitate. A rămas îngenuncheat, la înălțimea gradenelor, în vreme ce sute de mii de litri de apă se zdrobeau în fiecare secundă pe nisip.

Apoi, după un răstimp, cercul galben al arenei a apărut asemenea feței lunare a unui înecat care urcă la suprafață, și Irwin a închis ochii, incapabil să privească mult timp. Fundul era acolo… arena… scena. Nu mai voia să se gândească, inima îi bătea să-i iasă din piept, a scăpat din mâinile căpitanului și a alergat să se întindă sub una dintre mesele de la bar, cu senzația aceea teribilă de amețeală care-l făcea să se culce într-un sac pentru a nu mai privi cerul. A rămas așa până seara. Acum podul era pustiu și toată lumea elibera culoarele, străduindu-se să astupe fisurile provocate de apă în cocă. Nu fuseseră victime.

Ceilalți copii au venit să-l caute pe Irwin când noaptea se lăsase deja. Erau destul de supărați. La lumina torțelor improvizate, coborâseră pe „fundul” circului, ținându-se de mâini, ca să nu alunece pe treptele lipicioase, se cufundaseră în pâlnie, dar jos nu era nimic. Sau mai curând un strat de moloz și pietriș înverzit acoperea totul și ultimele rânduri de gradene dispăreau sub grămezile de pietre. „Am scotocit bine, dar n-am găsit nimic…”

Irwin a simțit că îl lasă amețeala. Înarmat cu o lanternă veche cu dinam, șterpelită de la căpitan, a coborât, la rândul său, în pâlnie. Treptele de bazalt negru străluceau blând sub mângâierea șovăielnică a luminii galbene. Deasupra lui era un disc de stele. Cobora. A atins fundul mai repede decât s-ar fi așteptat. Parcă ar fi fost pe o plajă cu pietriș după reflux. Se răcorea. În mijloc, era o piatră mai mare decât celelalte, pe care băiatul s-a așezat. Lanterna s-a stins în mâna lui care nu mai mânuia levierul. Totul era întunecat ca atunci când acolo era apă. Și-a amintit cum visa scufundări submarine și, pentru o secundă, a avut impresia că se află pe fundul lacului.

Și atunci a auzit un clinchet foarte aproape de el și a aprins lanterna, mijind ochii ca să vadă mai bine. Pe nămol palpita un obiect minuscul, ovoid, care atrăgea razele de lumină. L-a luat, zdrelindu-și degetele pe rugina care mâncase metalul. Părea ca și cum un animăluț îi sărise în palmă. S-a așezat din nou… Era fericit. Nu a știut niciodată că tocmai găsise stimulatorul cardiac al lui Sheeny Shall.

Doar după trei zile, când nisipul îmbibat de apă devenise mișcător, cimitirul stelelor a început să se scufunde.

11.

Podul era acum teribil de înclinat. Căpitanul a strâns pătura în care-și pusese obiectele personale și a coborât domol pasarela de la comandament. Nava era agitată de un freamăt continuu, ca și cum mii de bule de aer se ridicau din coca sa pe măsură ce se scufunda.

Căpitanul s-a apucat de balustrada podului și s-a avântat pe planul înclinat pe care-l formau tablele puse cap la cap.

La al treilea pas a rămas fără suflare, având impresia că era tras înapoi. Cimitirul se scufunda acum cu o viteză halucinantă și bulele care-i însoțeau căderea făceau bășici enorme în noroi.

Strângând din dinți, căpitanul a străbătut și ultimii metri, înaintând prin forța încheieturilor. În clipa în care a

atins solul, i-a căzut cascheta și a alunecat pe tablele pasarelei improvizate, ajungând în două secunde la nava care dispărea lent. Printr-o ciudată asociere de gânduri, și-a dat seama că nu-l zărise pe Irwin traversând podul. De fapt, în ultimele trei zile, nu-l văzuse nici pe culoare. S-a întors către copiii așezați pe pământul uscat, dar știa deja că Irwin nu se afla printre ei…

Pe sol, oamenii rămâneau ciudat de înțepeniți, privindu-se pe furiș, cu chipul cercetător și suspicios al călătorilor închiși într-o sală de așteptare. Nu-și vorbeau. Un vânt răcoros râcâia crusta galbenă a deșertului, suflând un nor de culoarea sulfului peste grupurile tăcute. Puștii se așezaseră pe marginea hăului, cu picioarele atârnând, cu ochii ațintiți la pasarela de metal care se scufunda rapid, în urma cimitirului stelelor. Duse de vârtej, minele mari cu buloane galbene erau aduse la suprafața noroiului ca niște monede minuscule. Le-a trebuit ceva înainte de a începe să se scufunde una după alta, în urmărirea navei. Curgeau cu încetinitorul, frânate de consistența valurilor, într-o dâră de bule flasce… Păsările din magazia de accesorii îi urmaseră pe oameni în exodul lor și zburau în cercuri largi deasupra naufragiaților. Razele soarelui la apus se reflectau în trupurile lor opalescente, descompunându-le în spectre fabuloase. Din timp în timp se auzeau șuierând pietre care încercau să le lovească, stârnind un concert de țipete batjocoritoare.

Primele explozii ale minelor au creat o zdruncinătură surdă, care s-a propagat de-a lungul solului. Ea lua în stăpânire obiectele și trupurile, făcând dinții să clănțănească, iar mâinile să se agite cuprinse de un tremur senil absolut incontrolabil. Încărcătura explozivă se declanșa la intervale regulate, condusă parcă de un metronom invizibil. Asemenea grenadelor submarine, ele se abăteau asupra navei care dispărea sub ropotul exploziilor… O bucată de graden a țâșnit brusc din noroi la suprafață, ciudat șlefuită de deflagrații. A șovăit o clipă deasupra, dezvăluind sub carapacea neagră de bazalt o nuanță roz stranie, care amintea vag de cea a cărnii, apoi

s-a scufundat dintr-odată, fără zgomot. Contrar a ceea ce s-ar fi putut crede, nu au existat rămășițe. Numai pietrele cu ecou au urcat ușor la suprafață și au început să plutească, repetând neobosit ultima notă din strigătele copiilor.

Soarele era pe cale să apună de tot și un frig cumplit se strecura în fiecare.

Păsările pluteau ca frunzele, atingând ușor capetele oamenilor nemișcați, dispărând în ultimele licăriri ale zilei, pentru a veni apoi să se așeze pe pata de noroi, ca niște rațe obișnuite pe un iaz.

Nimeni nu mai vorbea, nici măcar copiii.

Reactorul termic a explodat pe neașteptate, atins de ultima mină. Căldura deflagrației a extras într-o clipită toată umezeala pământului și noroiul și-a recăpătat aspectul inițial de crustă galbenă, prinzând pietrele și păsările într-un strat mai dur decât betonul…

Atunci puștii au părăsit întinderea plată și au pornit pe drumuri în pantă abruptă…

Când au ajuns la câmpie, au ucis păsările.

SOARELE DE SULF

Era ca un rug uriaș înălțat în mijlocul câmpiei argiloase și cenușii. Un amestec colosal de vreascuri, în vârful căruia orașul părea așezat într-un echilibru fragil, cu turnurile mai largi la poale decât în partea de sus, cu donjoanele adunate bizar la nivelul crenelurilor, în așa măsură încât, de departe, puteau fi confundate perfect cu furnalele ce par să nu se sfârșească niciodată ale uzinelor. Fortificațiile care înconjurau orașul păstrau același aspect de con trunchiat și aveai mereu senzația că santinelele care făceau rondul vor cădea pe neașteptate în hău, alunecând de-a lungul zidurilor foarte abrupte, împrăștiind cu căștile jerbe de scântei din blocurile negre și sclipitoare găurite, ici și colo, de deschizăturile filiforme ale crenelurilor. Dacă te apropiai mai mult, observai că versanții muntelui pe care se înrădăcina orașul erau acoperiți în totalitate de o mulțime de trunchiuri proaspăt

doborâte, tăiate, cojite; reduse la starea unor bușteni anonimi și alcătuind o dezordine de nedescâlcit, grămada lor se poticnea de primele pietre ale zidului de apărare care încercuia orașul. Așa se explica impresia ciudată de rug aruncat claie peste grămadă de o mână gigantică pentru nu știu ce holocaust înfierbântat.

Ca să intri în oraș, trebuia să rătăcești, vreme îndelungată, prin labirintul de lemn, mai întâi lipicios de la sevă, ca mai apoi, pe măsură ce te apropiai de vârf, să devină uscat și presărat cu așchii. Drumul acesta în care fiecare pas putea în orice clipă să strice și să rupă echilibrul trunchiurilor care se întrepătrundeau, condamnându-te astfel să pieri zdrobit de rostogolirea infernală a unei avalanșe de lemne, îi lăsa de fiecare dată călătorului senzația că se afla în mijlocul unui joc de marocco, cu bețigașe, în care cea mai mică mișcare greșită cauzează imediat descalificarea jucătorului.

Cât despre mine, de îndată ce am trecut de unica poartă de acces, îmi amintesc foarte limpede că am căutat răcoarea în interiorul unei biserici cu pereți din ardezie albastră, alungând în inima întunericului din interiorul ei căldura și mirosul insuportabil de rumeguș care mă însoțiseră de-a lungul ascensiunii. Degetele mele au căutat instinctiv agheasmatarul din marmură care se află de obicei lângă cutia milei, la același nivel cu primul stâlp. Contactul încheieturilor cu lichidul înghețat mi-a îndepărtat de îndată migrena, ale cărei prime simptome îmi cuprinseseră deja tâmplele cu țiuitul lor. Mi-am pus palma în mijlocul scoicii ciobite din marmură de Carrara, în ochiul de apă scânteietor, în care mai dansau rarele sclipiri filtrate de vitralii. Mișcându-mi apoi brațul cu prețul unui efort dureros, în care se ghicea toată oboseala drumului, mi-am atins cu degetul mare fruntea, buzele și pântecul… Mirosul amețitor de benzină m-a făcut atunci să tresar…

Am rămas acolo, sprijinit de stâlp, bucurându-mă de răceala marmurei prin cămașa mea umedă de sudoare. De undeva, din fundul unei cripte, s-a înălțat țipătul unui

copil, firav, surprins fără îndoială să se afle astfel, gol, în mâini străine, deasupra cristelniței, în timp ce picăturile de kerosen care se scurgeau din vasul liturgic se zdrobeau de fruntea lui, între sprâncene.

Am ieșit, cu ochii plecați, regăsind pietrele străzii scăldate de soare, pe care se destrămau, odată cu zorii arzători, arabescurile unei ultime farandole. Vântul a suflat aproape de pământ un val rostogolitor de confeti roșii care s-au lipit de picioarele mele goale, umede de sudoare, ca tot atâtea pustule imaginare. Bolnav de rujeola aceea de carnaval, m-am îndreptat către o fântână crăpată, unde un grup de tritoni din bronz înverzit scuipau prin guri un jet de alcool etilic, gras, aproape dens. Poate metanol. Mirosul puternic, fără nuanță, industrial ar trebui să-i spun, m-a făcut pentru o clipă să blestem o asemenea lipsă de gust și de imaginație în alegerea lichidului. Dar amețeala produsă de efluviile acelea m-a făcut să gândesc confuz, mi-a paralizat creierul ca efectul unei inhalații prea prelungite cu eter, și imagini fără nicio legătură cu preocupările mele actuale mi s-au interpus între ochi și realitate.

Ca de fiecare dată, a trebuit să fac un efort violent ca să nu mă scurg, cu genunchii brusc înmuiați, ca să mă smulg din hula tot mai prezentă a mirosurilor. Am luat-o la vale pe strada în pantă, strâmbându-mi gleznele pe pietrele inegale care scânteiau de la dârele de alcool cu sclipiri albastre de oțel și aur. Primele ruguri au apărut de îndată, mărginind trotuarele, drumul. Grămezi meticulos alcătuite din vreascuri uscate, prăfoase, păstrate cu gelozie vreme de ani la adăpost de umezeală, în așteptarea zilei de pe urmă. Munți de ruguri asamblate savant, ce alternau cu felurite culoare de acces și camera de combustie centrală, concepută pentru toată familia… Mi-am încetinit pasul, lăsându-mi mucoasele iritate pradă aromelor degajate de lemnul noduros și trosnitor, de rămurele negre, uscate, de vreascuri, de brațele de ramificații scheletice și zgomotoase, trosnind sub tălpi într-un concert de bubuituri surde. Pentru o clipă, am privit mâinile albe, albăstrii, brăzdate de zgârieturi care duceau

mănunchiuri de cârcei atent aleși cu mult timp înainte, special pentru această ceremonie unică, apoi am început să hoinăresc prin grămada de ramuri, în miresmele și zgomotele de pădure în vreme de toamnă. Căldura sporise și de acum sprâncenele nu mai reușeau să conțenească valul de nestăvilit al sudorii care-mi inunda fruntea. Mi-am dorit dintr-odată să mă cufund în umbra arcadelor și o sete de nesuportat m-a sufocat, umflându-mi limba între dinți.

Am fost aspirat de o boltă întunecată… O sală de dans, cu dalele podelei de un negru profund ca o oglindă, cu ecourile totodată apropiate și îndepărtate; un dom al nopții, albastru ca somnul animalelor ascunse sub pământ. Degetele mele de la picioare au lăsat un halou de noroi dezgustător pe marmură, mărturie a unei febre care capătă deodată aspectul de umezeală obscenă în aceste locuri unde geamurile și oglinzile par concepute pentru orice altceva decât să primească răsuflarea celor care mor. La picioarele mele, un pumn de confetti schițase în grabă o planisferă de constelații necunoscute. Un șal de mătase, mișcat de un curent de aer, plutea aproape de podea, o stranie țesătură de fum, alunecând de pe umerii unei dansatoare ca să sfârșească acolo, deplasându-se la suprafața lacului de cerneală închegată.

Ca un intrus în lumea aceasta de zăpadă neagră, cu sudoarea și gâfâielile mele, am simțit brusc dorința să mă uit dacă tălpile mele nu spărseseră sticla din care părea alcătuită podeaua și dacă, de acum, călcâiele nu mi se afundau într-un iaz cu valuri perpetue, tatuându-mă pe viață în modul cel mai ridicol.

Femeia stătea retrasă, sprijinită pe o cariatidă, iar mâna ei pală, albăstruie, cu unghii vinețiii din pricina unui frig interior incontrolabil, se odihnea cu exactitate între sânii sculpturii într-un gest involuntar provocator. O eșarfă lungă de mătase gri îi înfășura gâtul, despărțindu-se în două la spate, fiecare fâșie atârnându-i de o parte și cealaltă a claviculelor, până la pământ, înconjurându-i trupul gol și înghețat cu o paranteză de pânză. Avea pântecele greu și sânii moi. Rețele de vene violete îi

străbăteau carnea fără să-i depășească suprafața pielii, lăsând să mi se contureze în minte imaginea unui porțelan cu crăpături fine. Fragil. Umbra își ascundea trăsăturile și n-am putut să zăresc decât un profil dens și fără grație, pal și răvășitor, când brațul ei mi-a întins o cupă cu un lichid oarecare…

Am băut. Fără un cuvânt. Când am terminat, prinzându-i degetele rămase la vedere, mi-am îndoit ceafa, punându-mi buzele pe dosul mâinii ei, chiar deasupra liniei strâmbe a articulațiilor. Ea nu s-a clintit și, totuși, în clipa în care și-a coborât mâna, am văzut cât se poate de clar arsura oribilă pe care o lăsaseră buzele mele pe pielea ei netedă și rece, ca o linie dublă umflată de bășici sângerii. Poate că, dacă mi-aș fi apropiat urechea, aș fi putut percepe chiar în clipa când îi sărutasem mâna sfârâitul și mirosul specific de carne arsă…

Femeia a surâs cu un aer trist, plictisit și monden, ca o gazdă care – în timpul unui dineu de lux – ar observa o greșeală de protocol independentă de voința ei și ar apela astfel la indulgența complice a invitaților. Am ieșit. Din nou bulevardele, căldura și înșiruirea rugurilor mărginind asfaltul la intervale regulate. Aveam într-adevăr febră? Nu mai mare decât de obicei, fără îndoială.

Am observat că unii îmi evitau privirea, că alții, dimpotrivă, mai vicleni, se prefăceau că se uită la mine, fără să mă vadă, ca și cum aș fi fost despuiat de orice opacitate, într-un cuvânt, transparent.

Trecerea prin sala de dans nu-mi servise la nimic, doar că acum simțeam și mai puternic arșița de afară. Grupuri de fete goale și tăcute umpleau balcoanele la fiecare colț de stradă. Când ridicam capul, puteam să le zăresc părul des al pubisurilor ferme, vopsit cu fosfor roșu, ca și genele, părul sau vârful sânilor. Unele își răseseră părul și craniile lor chele, care îmbrăcau ca o cască crusta de fosfor stacojie, îmi evocau fără putință de tăgadă imaginea unor bețe de chibrit enorme.

Cred că două sau trei dintre ele mi-au surâs, dar nu pot să jur că a fost așa… Am remarcat că trăsăturile lor

ostenite păstrau încă urmele oboselii din ajun, ale cântecelor, ale horelor, ale fricii poate. Pentru că știu că noaptea, pe străduțe, au loc petreceri stranii, farandole îngrozitoare în care fete și băieți dansează încorsetați în costume date cu fosfor alb care ia foc spontan de îndată ce căldura din atmosferă depășește limita fatidică de 30°C, ceea ce îi obligă să dispară, să fugă de pe străzi și din locurile descoperite de cum apar primele raze de soare. De altfel, vai de cel pe care lumina zilei îl surprinde doborât de beție pe peluza unui parc, tolănit în costumul său ucigător, al cărui alb prăfos nu poate să nu amintească de consistența nesigură a aripilor de fluture.

Transformat în torță arzătoare, el nu ar avea nici măcar posibilitatea de a se arunca în prima fântână din cale, pentru că aceasta n-ar face decât să-i aţâțe focul care-l mistuie. Și cu toate astea, ei o iau de la început. În fiecare noapte. Străbătând orașul, într-un decor pueril și desuet de sărbătoare italiană, reconstituit minuțios, ei se răspândesc, teribil de vulnerabili, de vizibili, de expuși la cel mai mic frecuș prea brutal, la jarul țigărilor pe care unii se apucă să le fumeze din sfidare, bravadă și dandism. Dansează fără ceas, fără repere de vreun fel, pentru că toate orologiile din oraș au fost oprite. Dansează, deși știu că la această latitudine noaptea cedează locul soarelui fără niciun moment intermediar, iar vinul îi face să piardă noțiunea timpului și ca atare vor fi în curând incapabili să prevadă unde și când îi va surprinde lumina zilei.

Așa că piețele, grădinile, marile esplanade care nu lasă deloc vreun loc în care să te adăpostești sunt în mod special apreciate de sarabandele ironice și disperate. „Cu cât riscul e mai mare, cu atât petrecerea e mai frumoasă”, spun cântecele, și nu doar o farandolă s-a aprins deodată asemenea unui fitil arzător, făcându-i scrum în câteva secunde pe toți cei care doar cu o clipă mai devreme se țineau de mână; fără să lase nicio urmă pe dale decât o ghirlandă de trupuri carbonizate, curios reduse și deformate sub acțiunea focului, tragice statui de gudron pe care întâmplarea le-a făcut să se chircească în funcție

de atitudini izvorâte direct din ritualurile de magie străveche.

Setea și febra m-au făcut din nou să mă clatin și să caut refugiu la adăpostul pridvoarelor. Pe o scară exterioară, mâinile mele umede și arzătoare s-au lipit de o placă din marmură șlefuită, fixată deasupra unui ciocănaș de bătut în ușă din bronz. Preluând rolul ochilor, pe moment orbiți de penumbră, degetele mele au descifrat literele cuvântului „MUZEU” gravat cu linii mari și puncte despărțitoare. Un covor negru ca tușul mi-a călăuzit pașii printre rândurile de lanțuri aurite menite să protejeze obiectele expuse de curiozitatea tactilă a vizitatorilor. Curentul de aer dinspre ușa rămasă deschisă a făcut să clincăne ghirlanda de zale într-un ritm nou. Imediat mirosul acid care emana de la sculpturile aliniate m-a copleșit, iritându-mi sinusurile, producându-mi furnicături de-a lungul nărilor, și m-am adâncit în contemplarea statuilor galben-lămâie care jalonau galeria. Fecioare zvelte, fusuri de pliuri și văluri, în vârful cărora ieșea în cele din urmă un chip al absenței sau al neantului care se cască. Titani înțepeniți într-o ultimă și prodigioasă convulsie. Efebi cu corpuri în curburi tandre și dure totodată și atâția alții, picioare pe piedestalurile lor de abanos, extrași din pucioasă de o daltă de geniu. Capodopere casabile, de o fragilitate incredibilă, cu parfum sufocant, pe care o lovitură cu cotul le poate transforma în fărâme, în praf, pe care o scânteie le poate aprinde într-un șuvoi de fum irespirabil, care nu va lăsa în urma operei decât o floare uriașă de funingine împroșcând zidul ca o umbră uitată a obiectului care nu mai este. Niciodată n-am putut rezista fascinației acestor trupuri, acestor gesturi, imortalizate de artist într-o materie atât de puțin adecvată nemuririi: pucioasa; disperării intelectuale provocate de minunile acestea friabile și prăfoase pe care le-ai vrea eterne, apărate pentru totdeauna de distrugerea timpului, și pe care le descoperi, dimpotrivă, sfâșietoare în fragilitatea lor, ca și cum creatorul —alegând pentru arta lui un material cu deosebire perisabil – a vrut să pună în

valoare ironia vulnerabilității lor.

Am traversat sala cu pași lenți, lăsând în urma mea șirul dublu de creații inflamabile, și am intrat în bibliotecă. Mirosul de piele și de hârtie, venind în valuri grele ornate cu miasma de mucegai și praf, a depășit treptat efluviile acre de pucioasă și nu a mai trebuit decât să-mi las degetele să se plimbe pe etajere, trecând peste legăturile în aur ale volumelor ca sulurile unei roți de rugăciuni… Curiozitatea unui popor dormea acolo, expusă ciupercilor, rozătoarelor de orice specie: tratate despre teoria flogisticului, stabilind că focul este însuși principiul alcătuirii corpurilor; studii absconse despre descompunerea peștilor și emanațiile de fosfură de hidrogen aflate la originea acelor *ignis fatuus*; pergamente ale căror înlănțuiri de caractere orientale vorbeau despre secretul focului grecesc; istoria focurilor bengaleze și a artificiilor în treizeci de volume, având ca principale secțiuni expuneri complete și foarte savante despre candele romane, rachete, bețișoare sclipitoare, șerpi și jerbe… Mi-am continuat drumul, apăsându-mi palmele răcorite de pielea copertelor pe obrajii care ardeau din pricina infecției. Un culoar ascendent m-a proiectat în lumea de aramă a pirometrelor, într-o pădure de cadrane febrile cu indicatoare unele mai sensibile decât altele. Deoarece nu cunoșteam unitatea aleasă pentru măsurare, fremătarea și saltul cursoarelor roșii la trecerea pe lângă aparate nu mi-au permis să-mi fac o idee despre starea mea. Culoarul ducea la o sală imensă, a cărei arhitectură necăutată, bazată doar pe întrepătrunderi de blocuri enorme, m-a făcut să cred că se situa probabil în interiorul fortificațiilor ce înconjurau orașul. Acolo era umed și rece. Niciun sistem de iluminare nu putea risipi penumbra întreținută de cele două creneluri cu deschideri acoperite de uscături, așa că mi-am ținut respirația, știind dinainte ce voi descoperi. Foarte rapid și deloc surprinzător, în orbecăiala lor, degetele mele au atins suprafața netedă a unei vitrine și am știut de îndată că nu mă înșelasem.

Am închis ochii, încercând să-mi imaginez decorul

care mă înconjura: vitrinele cu obiecte expuse, ca niște acvarii înalte și înguste, dispuse pe rânduri, închizând în interiorul pereților pânze unice aparținând vechilor maeștri, tapiserii inestimabile, stofe, mătăsuri, pictate odinioară de peneluri de geniu. O lume întreagă de portrete, de fresce, de tripticuri de neînlocuit pictate sau țesute la vremea lor cu ajutorul unor materiale provenite din anhidrida fosforică și posedând de atunci facultatea neplăcută de a se aprinde spontan sau la simplul contact cu aerul.

De aceea era obligatoriu să fie ținute permanent închise sub vid în vitrinele acestea izolate, zăvorâte, care păreau, la prima vedere, că le țin definitiv departe de orice pericol. În același timp, a sta liniștit bazându-te pe această falsă evidență ar fi însemnat dovada unei grave lipse de cunoaștere a marii perversități estetice a artiștilor acestei planete, pentru că nici măcar unul dintre geamurile de protecție nu era îndeajuns de gros ca să reziste la o simplă piatră aruncată. Unele vitrine – în special cele care adăpostesc comori artistice fără egal – sunt făcute din cristalul cel mai fragil, iar simplul impact al unei păsări rătăcite, zburând la întâmplare după ce a intrat printr-un crenel, ar fi suficient ca să crape geamul pe toată lungimea sa, lăsând aerul ambiant să pătrundă între pereții vitrinei cu un șuierat ascuțit. Niciuna dintre materiile fosforice expuse nu va rezista mai mult de câteva secunde unui astfel de tratament, așa că ai vedea tapiseria pierind, victimă a combustiei interne, a unei distrugeri înscrise în pigmenți, în lână, în fire încă din prima zi a existenței sale, a creării sale, când a fost executată într-o cameră etanșă de un individ îmbrăcat în scafandru, în vid total. Ce poate fi mai fascinant pentru minte decât imaginea acestui joc obscen și subtil în care artistul se străduiește să distrugă creând și în care, departe de a vrea să-și vadă opera sortită durabilității, se căznește să creeze ceva infinit de delicat și fragil, în care germenul morții se poate trezi oricând. Astfel că prezența permanentă a pericolului îl menține pe estet, pe amator, într-o stare de rară și

puternică exaltare, pierzându-și percepția asupra lucrurilor, senzație analoagă cu cea pe care o poți trăi atunci când privești chipurile oamenilor de pe un peron, într-o gară, încercând să le gravezi în memorie în câteva secunde, pentru că știi că nu le vei mai revedea niciodată. Am refăcut drumul, fără grabă, dus de torpoarea febrei. Amorțit și totuși terifiat la gândul că va trebui să dau iar piept cu căldura străzii.

E adevărat că aici, pe planeta aceasta, pe străzile acestea, sub arcadele acestea, în inima acestor bolți de marmură, se moare de stranii boli înghețate, care ucid fără febră sau sudoare. Iar femeile și bărbații aceștia suferă de tulburări glaciale bizare – senzația permanentă de frig este dublată treptat de o slăbiciune generală, având ca efect boli de langoare iremediabile. „Adiabatism…”, a murmurat odată, acum mult timp, o fată la urechea mea, rezumând într-un singur cuvânt problema corpurilor care nici nu primesc, nici nu transmit vreo cantitate de căldură. De aici fascinația lor pentru foc, întru totul estetică, și cultul morbid pentru incinerare. Dar ce importanță are în fond, de vreme ce sarcina mea nu este de a filosofa, ci de acționa. Știu că ei ard fără să simtă nimic și că un copil își poate trece mâna prin flăcări și să-și privească degetele carbonizate zbârcindu-se, fără să înceteze o singură clipă să-și mestece carnea care îi umple gura. Ce importanță mai are că cupluri goale se tăvălesc pe cearșafuri umezite de benzină și își freacă trupurile unul de altul cu disperare, deși știu că în câteva secunde pubisul băiatului, uns cu fosfor și clorat de potasiu, se va lovi de muntele lui Venus al partenerei sale, lăcuit el însuși cu o peliculă abrazivă care joacă rolul de aprinzător, și că din contactul acela va țâșni scânteia care îi va aprinde într-o ultimă îmbrățișare. Ce importanță are…

Rolul meu se va sfârși în câteva ore, de îndată ce toți vor ajunge în vârful rugurilor, asemenea unor naufragiați care se agață cu disperare de coama unei minuscule insule pustii, și de îndată ce eu însumi, mergând pe străzile acum goale, voi ajunge în sala marelui consiliu unde mă va

aștepta, așezat în mijlocul uriașei mese de gală, pierdut în mijlocul unei imensități de lac întunecat, unicul chibrit din oraș.

Poate că, asemenea unora dintre conaționalii lor din alte orașe, ar fi pregătit pentru mine unul din combinezoanele de azbest alb și inform în care se deschide, numai la nivelul ochilor, fanta îngustă a unui vizor din geam ignifug, dar astfel de atenții, deși demonstrează o delicatețe extremă, sunt perfect inutile.

Voi lua chibritul, îl voi pune pe buzele mele arzând de febră, atent la sfârâitul scurt care precedă aprinderea, apoi cu un gest scurt din braț îl voi arunca pe fereastră, în prima fântână debordând de alcool. Apoi…

Apoi, mă voi îndepărta în toiul primelor sfârâituri ale incendiului care se va întinde de la fântâni la râuri, de la râuri la ruguri, voi ieși din oraș, trecând prin izbucnirile de flăcărui suflate de vânt prin fiecare deschizătură. Poate că voi îmbrăca totuși combinezonul din azbest doar pentru plăcerea de a-l vedea înnegrindu-se în volutele de funingine…

Voi ieși pe poarta mare a orașului, având grijă să nu-mi întorc privirea decât în momentul în care aș apuca-o prin mijlocul labirintului de trunchiuri care acoperă colina. Atunci voi vedea fumul în valuri groase și dure, țâșnind ca un șuvoi în fierbere din vârful turnurilor, pe care în cele din urmă le voi confunda în mintea mea cu furnalele unei uzine; și vuietul incendiului se va face auzit îndărătul zidurilor de apărare cu bubuituri surde și puternice. Mă voi întoarce pentru a doua oară în clipa în care picioarele mele vor păși pe câmpie, ca să înregistrez în adâncul minții imaginea colinei devenite un rug gigantic, bulgăre de flăcări în mijlocul deșertului, și să aud tremurul apăsător al vâlvătăilor.

Odată ce ultimul foc s-a stins, voi face drum întors, escaladând încă o dată delușorul în trosnetul sec al scoarțelor carbonizate. Voi urca spre vârf, spre zidurile înnegrite, strângând la piept cutiuța de lemn alb cu etichetă de caiet de școală, din cele cu două linii punctate,

paralele, și încadrate de chenar gros albastru obișnuit. Încetișor, cu palma căuș, voi vărsa între pereții recipientului neînsemnat și fragil cenușa unui popor lipsit de importanță ca speranță de reușită. Seara, cu unghiile murdare de cerneală albastră, cu degetele strânse pe mânerul filiform al micului toc, va trebui să caligrafiez sârguincios numele orașului, al planetei și al locuitorilor săi dintr-o trăsătură care-mi va pârjoli pe loc răsuflarea mea de foc…

...AL LUI EREBUS ȘI AL NOPȚII

1.

O secundă mai devreme, trăsese scaunul în mijlocul holului, un scaun de lemn masiv, cu spătarul în mod curios prea înalt, depășindu-i cu mai bine de cincizeci de centimetri casca, și se așezase în fața ușii. Apoi, pătratele mari în alb și negru ale mozaicului ca o tablă de șah i-au creat impresia că este singur, pierdut în centrul tablei de joc, rege fără supuși și fără armată, așteptând o ultimă lovitură care să-l facă mat. Lumina prea slabă a becului fixat deasupra gheretei portarului nu permitea vederea pereților, de fiecare parte, și a tavanului boltit, cu prelungirile de stuc prăfoase, ascuns probabil de promoroaca pânzelor de păianjen. S-a gândit deodată că ar fi trebuit să se ridice, să-și afunde mâna în hăul de întuneric care înconjura scaunul, ca să se asigure de prezența pereților, dar o neliniște bruscă l-a pironit pe asamblajul de lemn asimetric (scaun de rugăciune sau de infirm, nu știa exact) ca și cum limitele încăperii s-ar fi topit la contactul cu noaptea, lăsând să existe suspendate în cosmos doar cele câteva pătrate albe și negre încă luminate de becul pâlpâind, la capătul puterii. Pentru o clipă l-a cuprins amețeala, apoi orologiul a bătut în sfârșit de opt ori și fanta uriașă de aramă din partea de jos a ușii, pentru primirea corespondenței și a pachetelor, a scuipat ceva cu zgomot metalic. Grosimea ușii de stejar (un metru, poate doi?) l-a împiedicat să perceapă sunetul produs de

pașii factorului poștal care se îndepărta pe partea cealaltă a străzii. S-a lăsat să alunece de pe scaun cu prudență și a îngenuncheat în mijlocul unei dale negre, atât de strălucitoare, încât îi reflecta propria imagine așa cum ar fi făcut-o o oglindă mată sau întunecată.

Valiza era acolo, ca de obicei, grea, frumoasă. O piele groasă, striată, roșu intens, ferecată în cupru. Bărbatul și-a pus obrazul pe capacul umflat, bombat ca sub efectul unei fermentații interne, pândind cu lăcomie murmurul puternic, surd. Un sunet hipnotic, o melodie a somnolenței, un cântec de leagăn blestemat, psalmodiat de mii de guri microscopice. Deja își luase cheița strălucitoare de la gât, broasca a scos iodlerul ei ascuțit de mecanism bruscat și, pentru o clipă, placa de aramă a sclipit, cu inscripția ei atât de mică, de fină, încât ți-ar fi trebuit ochi de liliputan sau de insectă ca să o descifrezi: „Hypnos, fiul lui Erebus și al Nopții”… Instinctiv, și-a atins casca, pe care aceleași cuvinte șerpuiau sub emblema hipno-brigadei. După un scurt moment de ezitare, a adus valiza în mijlocul holului, chiar în fața primelor trepte ale scării, în vreme ce palmele sale umede pe încuietorile reci erau înconjurate de un halou de aburi. Urma să se îndepărteze când, deodată, capacul s-a deschis împins din interior și un val zumzăitor a țâșnit dinăuntru, învăluindu-i chipul și umerii, fum viu, nor de piciorușe și aripi.

Muștele. Se revărsau din valiză, hemoragie de-un negru intens, albăstrui, ca să dispară apoi de îndată, topindu-se în întunericul holului, strângându-se din nou în roi – pată mișcătoare cu contururi imprecise – înainte de a se ridica în vârtejuri în interiorul puțului format de casa scării care deservea cele opt sute cincizeci de etaje. Bărbatul a rămas mult timp nemișcat, cu valiza goală în mână, cu chipul ridicat, ascultând cum descrește zumzăitul ca un cântec de leagăn fredonat cu gura închisă. Apoi s-a lăsat din nou, încet, liniștea. Paznicul s-a scuturat, a semnat recipisa de primire lipită pe fundul capacului, și-a adăugat numărul de înscriere și a aruncat valiza prin fanta de aramă. Scaunul gol trona în mijlocul tablei de șah din

hol ca un obiect nou, necunoscut, pradă uimirii jucătorilor invizibili, cufundați în întuneric. S-a gândit că venise deja ora și a fluierat printre degete ca să scoată calul din gheretă. Animalul a apărut cu coama lipsită de strălucire, cu pântecele supt, cu coastele ieșite în afară. Copitele îi bocăneau tare pe carelaj. În gheretă, bărbatul a luat pușca și a strecurat în buzunar câteva cartușe de tras la distanță.

A chemat liftul, a cărui ușă s-a deschis cu un scrâșnet puternic din pricina ruginii. Fără să aștepte, a tras calul de frâul uzat; pentru o clipă, cabina gri s-a legănat sub greutatea celor doi, apoi ușa s-a închis cu un șuierat. Uneori, paznicului îi era rușine să ia calul, atât de bătrân, atât de răpciugos, dar culoarele erau prea lungi ca să le străbată pe jos… Și pe urmă, seara (trebuia s-o spună), în lumina slabă a bivuacului, în ungherul vreunui palier, silueta animalului, prezența și mirosul lui îl linișteau.

Cabina liftului a rămas nemișcată la primul etaj, râcâind betonul. Muștele acopereau deja solul, covor zgomotos cu reflexe metalice, lipindu-se ca niște plăci compacte de pardoseala culoarului, urcând, în unele locuri, chiar până la jumătatea peretelui. Acolo unde trecerea era dificilă – de îndată ce părăseai spațiul strâmt, dar liniștitor al ascensorului – era indicat să înaintezi prudent. Bărbatul nu știuse niciodată cu adevărat să distingă speciile, iar dacă îi era indiferent să strivească sub tălpi varietăți domestice verzi sau albastre, ale căror ouă formează un soi de carne colcăitoare, sau muște de grajd, care transmit boala numită dalac, în schimb era întotdeauna periculos să ți se-ntâmple – fie și accidental – să calci peste muștele glossina palpalis. Purtătoare sacre ale tripanozomiazei sau boala somnului, mai cunoscute sub denumirea populară de muște țețe. Și, uneori, o astfel de eventualitate îl paraliza.

Adormiții erau acolo, distribuiți de-a lungul camerelor fără uși, care se deschideau ca niște chilii pictate în negru, lipsite de intimitate, toate asemănându-se prin goliciunea lor. Nimic altceva decât pata pe care o alcătuia patul, cu cearșaful și cuvertura sa maronie.

Silueta străvezie a adormitului fragmentată în atitudinile grotești sau temătoare ale somnului. Nimic, nimic altceva decât data și ora la care fiecare se afundase în neantul moțăielii, scrise cu cretă în mijlocul peretelui… Unii dormeau astfel de șase luni, un an, poate mai mult. Cu capul căzut pe spate, cu gura deschisă; încovrigați, în diagonală, în mirosul acru al sudorii și dejecțiilor, insensibili la muștele care mergeau pe ei, îi pișcau și apoi zburau către altă cameră, la un alt adormit. Atâta carne inertă pe care nimic n-ar fi făcut-o să tresară, care se oferea înțepăturilor.

În curând, paznicul va înainta prin ceața insectelor, va merge din odaie în odaie, îndeplinindu-și veșnicul ceremonial. Substanța nutritivă mai întâi, injectarea de proteine, două fiole pentru fiecare individ. Ia seringa, caută pe trupul palid care respiră slab un loc încă fără urme de pișcături și înfige acul. Apoi smulge cearșaful și pătura murdare de urină și excremente, le face ghemotoc și le aruncă în gaura ghenei. Azvârle pe pântecele gol (bărbat sau femeie, nu contează) două-trei găleți de apă de la robinetul de pe palier, în care a dizolvat în prealabil un comprimat bactericid. Și apoi o ia de la început… Adeseori apa care era înghețată sau mai degrabă starea de mizerie de nedescris a acestor adulți reveniți la stadiul de nou-născuți incapabili să-și controleze sfincterele îl obligau să folosească un furtun cu jet biciuitor și dur, dar nimic nu-i trezea pe adormiți și, în plus, dușurile pline de cruzime dădeau naștere în creierele lor amorțite la stranii vise lichide. De abia ce ieșea, că muștele se întorceau. Pete negre suspendate în aer, mereu în mișcare, avide să exploreze încheietura unui cot, un pliu de la vintre ca să-și înfigă acele minuscule…

Culoarul era lung, foarte lung. Un bulevard-dormitor, presărat la intervale regulate de micile deschizături negre ale celulelor individuale. Uneori un incident întrerupea repetiția hipnotică a gesturilor. Cel mai adesea era întâlnirea cu un somnambul care trebuia condus în celula lui, chiar legat, sau cu un insomniac care rătăcea în

mijlocul culoarelor, vorbind cu voce tare sau încercând disperat să-și trezească tovarășii.

Atunci, paznicul trebuia să-și ia pușca, s-o sprijine de umăr și… să tragă.

În alte momente, în funcție de dispoziția pe care o avea, îi venea cheful să le acorde o șansă, așa că le explica, cu voce joasă, cum să adoarmă din nou, să se întindă pe spate, cu picioarele desfăcute, și să închidă ochii. Unii își reluau somnul pentru un an, poate doi; și el își continua drumul, cu calul șchiopătând înapoia lui. La începutul iernii, trăgea la sorți numele a o sută de adormite între șaptesprezece și patruzeci de ani, pe care s-ar fi străduit apoi să le fecundeze în timpul somnului, în așa fel încât ele să se trezească având pântecele umflat pentru o sarcină de cinci-șase luni. Unele nășteau, de altfel, chiar fără să-și vină în fire. El mergea de la un capăt la altul al turnului, acuplându-se la întâmplare, fără să aprindă lumina, fără să știe chipul celor cărora le umplea pântecele cu sămânța lui. (Brigăzile de fecundări fuseseră bineînțeles create ca să încerce să stopeze teribila descreștere a curbei natalității, nu era nimic anormal în privința asta!)

Dormeau. Toți. Fericiți de această încetinire a vieții.

Dormeau… Niciun vis, nicio compensare onirică, nimic, doar distrugerea voluptuoasă cauzată de o oboseală inepuizabilă. Dormeau, striviți de un somn tot mai greu. Întru totul dedați, dăruiți mustei țepe, purtătoarea odihnei, a uitării… Bărbatul înainta. Culoarele acelea nu prezentau decât o siguranță relativă, fiecare palier având delincvenții săi, în majoritate tineri, care rătăceau de la un etaj la altul, violând femei și fete în timpul somnului, ajungând uneori până la a le arunca – tot adormite – pe fereastră sau în cușca liftului.

El înainta… În mijlocul ritmului sacadat al corului de respirații dezacordate, în această locuință socială de pe lumea cealaltă, în care fiecare adormit se agăța de patul lui ca un înecat de scândura sa, în această cazarmă în care puterea somnului o înlocuise pe a focului. Ei dormeau, soldați stranii de pe un câmp de luptă straniu, doborâți de-

a lungul cearșafurilor mototolite și al căror unic act de eroism consista în a imita nemișcarea cadavrelor. Dormeau, adepți supuși ai cultului tripanozomiazei, luptători ai somnului, stane de piatră ai căror ochi acoperiți de cruste nu se întredeschideau decât o dată la doi ani, ale căror guri care nu mai știau nici să mănânce, nici să vorbească gemeau cerând întunericul și muștele… Dormeau, glorioși în devotamentul lor; de abia dacă visau, atât de rău îi apăsa oboseala împovărătoare, laminor care nu le lăsa nici măcar consolarea unei vieți onirice… Și paznicul trecea, ungând trupurile cu pomezi, îngrijind ulcerațiile pielii, dezinfectând plesniturile, iritațiile ivite de pe urma urinei și a sudorii.

Era amantul a mii de femei, tatăl a mii de copii, care erau duși de îndată în altă clădire, în alte paturi, la alte muște. Și niciunul nu l-ar fi cunoscut, văzut, chemat, inconștienți cum erau de existența lui, ca și de a lor…

Aceea era legea, lui nu i se cuvenea să-i caute originea, nici să-i estimeze rezultatele.

Mergea, cu calul șontâcăind îndărătul lui. Împreună, nu ajungeau la capătul culoarului decât noaptea. Atunci bărbatul aprindea reșoul micuț, întindea pătura în dreptul ușii gri a liftului, atunci… A doua zi, în zori, trebuia să plece din nou, ceva mai sus, către al doilea etaj. Și să o ia de la început…

2.

Prima dată când s-a trezit, ploaia de toamnă răpăia pe geamuri ca o mașină de scris ruginită care înnebunise pe neașteptate. O frunză uscată, purtată de vânturile ascendente, reușise să urce de-a lungul tunelului format de turnurile prea apropiate între ele și se lipise de gemulețul aflat la etajul o sută de la nivelul străzii.

Când a deschis ochii pentru a doua oară, un dop de zăpadă astupa complet ferestruica. O zăpadă deasă și granuloasă ca un piure gălbejit, rezistent la amestecare.

Când și-a recăpătat conștiința pentru a treia oară, soarele de august se juca în vârtejurile de praf de ciment

pe care vântul le smulgea din fațadă. La înălțimea aceasta clădirile sufereau atacul constant al erodării.

Lucarna era rotundă și largă, iar praful care îi acoperea treptat partea exterioară îi dădea aspectul unei oglinzi verzi-albăstrui. De când se trezise, Sheeny o tot ștergea dimineața și seara cu o bucată de dantelă dintr-un furou negru vechi, dar ferestruica devenea încetul cu încetul tot mai opacă, o uriașă pleoapă cenușie care se închidea. Într-o zi avea să nu mai vadă nimic; deja păsările care se loveau câteodată de geam, purtate de curenții de aer, nu mai erau decât siluete imprecise, fusuri vagi argintii, fără cap și coadă. Și cu toate astea, Sheeny se pricepea la păsări… Pescărușul-cicatrice care se așază pe stucatura fațadelor și secretă pe toată întinderea ei un acid care atacă piatra și oțelul, săpând o gaură până la schelărie… Sulița-purpurie care atacă prin bubuituri, o adevărată ploaie de ciocuri ciuruind totul la trecerea lor, șoimul-sabie cu aripi tăioase care zboară ca o lamă și-l decapitează pe trecător, corbul-mitralieră cu pene ghintuite care explodează când se simte pierdut. Și atâtea altele…

Chiar dacă își lipea obrazul de geam, tot nu mai vedea nimic; strada cu trotuarele de licheni și inflorescențele moi dispăruse sub ceața de insecte.

Lucarna era rotundă și largă, proiectând în întunericul camerei un fascicul lung și verzui de lumină submarină. Uneori aveai impresia că un far lipsit de intensitate mătura camera cu un mănunchi de raze muribunde, ca pentru a verifica prezența tinerei. Lumina de acvariu cădea peste cearșafurile mototolite ale patului, accentuând cel mai mic pliu, transformând fiecare cută în crăpătură, fiecare adâncitură în crater. Un pat pietrificat, un pat lunar, un pat de marmură, cu cearșafuri de o falsă moliciune, cu rotunjimi făurite de daltă. Adeseori, când venea clipa scufundării în neant, Sheeny avea impresia neplăcută că umerii ei goi se vor zdrobi de o saltea din piatră, așa că nu putea să nu verifice cu vârful degetelor elasticitatea patului înainte de a se arunca pe el. De altfel,

patul era prea mare, și chiar dacă își depărta mâinile și picioarele până o dureau, Sheeny nu reușea să-l ocupe pe de-a-ntregul. Uneori se întindea în diagonală sau își punea perna alături, ca pe un manechin mare fără oase. Înainte, nu se gândise niciodată că te poți simți goală într-un pat. Goală în holul unei gări, goală la bara de la tribunal… da, dar într-un pat!

Acum se îmbrăca pentru a dormi: o cămașă lungă de noapte din bumbac și, câteodată, ciorapi de lână care-i ajungeau până la jumătatea coapselor. Umezeala cearșafurilor era groaznică: să dormi însemna să te strecori într-un înveliș lipicios și înghețat. Visa că se târa pe coridoare de marmură umede aflate în calea vânturilor. Adeseori, prefera să se ghemuiască într-un fotoliu, înfășurată într-o draperie veche și să rămână așa până o săgeta durerea. Și lumina asta!

Chiar și îndărătul pleoapelor culoarea ei murdară, muribundă te urmărea.

Ar fi trebuit ca genele să aibă rolul unor voleuri ermetice, ca să o izoleze întru totul de exterior. Sheeny se gândise să poarte ochelari negri, dar ai ei erau pe jumătate folositori, fiindcă una dintre lentile se spărsese în urma unei mișcări greșite. Când și-i punea, ochiul drept se afunda în întunecime și stângul în ceață, ceea ce era foarte neplăcut. Singura soluție ar fi fost să aprindă lustra; un carusel uriaș cu ornamente din sticlă care scotea ecouri fără sfârșit la cea mai mică adiere. Dar lui Sheeny îi displăcea profund să vadă camera, pe care lumina zilei o lăsa pe trei sferturi în obscuritate aproape totală. Când avea nevoie de un obiect, se ridica pipăind ca o oarbă, își plimba degetele pe suprafața mobilelor, răsturnând sticluțele sau cutiile cu pudră… De altfel, nu avea niciodată nevoie de nimic. Hainele ei formau o grămăjoară la piciorul patului și cel mai adesea lua ceva la întâmplare, fără măcar să deschidă ochii, amuzându-se apoi de rezultat… „Nu mai mult de patru extrageri”, hotăra și nu scotea decât patru veșminte, ca și cum ar fi tras patru cărți de joc la întâmplare. O fustă, un pulover, o pereche de

mănuși, o batistă… Două perechi de încălțări, două maiouri…

Își interzicea să trișeze, rămânând uneori încălțată cu o singură șosetă pentru că nu avusese o mână bună. Să inventeze jocuri; jocuri pentru un jucător, pentru un singur arbitru… Ce altceva să facă?

Să încerce să trezească un fior, o întrebare, o nerăbdare… Existau și jocuri mai crude, în care riscai biciuirea, arderea, tăierea. Sheeny nu le practica însă decât atunci când plictiseala devenea cu adevărat insuportabilă.

Cea mai simplă metodă era încă înghițirea unui hipnotic vreme de o zi sau două, așteptând să se întoarcă somnul…

Înainte ca geamul să devină întunecat, puteai sta zile întregi să privești strada. Lui Sheeny nu-i plăceau deloc zidurile înalte ale clădirilor care înconjurau canalul de asfalt, dar mai erau și păsările… La înălțimea aceasta puteai întâlni specii puțin cunoscute, chiar necunoscute. La început, Sheeny le desena într-un carnet, încerca să le diferențieze trăsăturile, dându-le nume…

Așa a descoperit mierla-ventuză, cu o uriașă putere de sugere… Pe urmă îi fusese rușine să caute să se distreze.

Încetul cu încetul se simțise vinovată că nu-și folosea timpul de veghe ca să cântărească, asemenea oricărui cetățean de treabă, povara plictiselii și să dorească întoarcerea somnului.

Într-unul din colțurile camerei s-a auzit un bârâit și un ecran dreptunghiular a început să strălucească pâlpâind. Era ora de film, iar titlul apăruse deja: *Păsările pietrelor surde*.

Sheeny s-a chircit în fotoliu, îi era frig. „Extragerea” nu fusese bună dimineața asta și nu purta decât un tricou și ciorapi de lână. S-a înfășurat în draperie. Era un film baroc, plin de chei și enigme, cu simboluri de neînțeles. În unele momente, proiecția se întrerupea și spectatorul trebuia să aleagă între mai multe variante posibile ale

poveștii: „1. ea moare; 2. ea este însărcinată; 3. ea își ia un amant; 4. ea devine frumoasă…” Sheeny s-a ridicat și a apăsat pe butoanele corespunzând soluțiilor 2 și 4, ceea ce era interzis, pentru că alegerea trebuia să fie unică.

Filmul s-a încurcat și a devenit rapid grotesc, lucru lipsit de importanță pentru că Sheeny oricum nu se uita…

În caz de insomnie, manualele recomandau de fiecare dată să-ți păstrezi calmul; primul ei gest fusese să acopere cadranul ceasului de veghe cu cel dintâi obiect care îi picase în mână, adică un chilot de nailon roșu pe care-l pusese peste aparat, ascunzându-l privirii.

Înălțându-se pe vârful picioarelor, cu pulpele întinse până la durere, a încercat să-și scoată capul și gâtul în afară. Muștele erau acolo, acoperind ca o teacă neagră cu reflexe albăstrui aproape toată fațada clădirii World Trade Center. Vântul aducea uneori ecoul zumzăitului lor neoprit, melopee surdă, aproape hipnotică, un cântec de leagăn cu sunet de scurtcircuit, a cărui percepție inducea inevitabil somnolența.

Insectele nu-și luau zborul decât în anumite perioade, conform unui ritm dintre cele mai misterioase, despre care Nath susținea că urmează fazele Lunii.

Dar Nath susținea atâtea lucruri…

Durerea în pulpe a obligat-o să plece de la lucarnă, așa că s-a așezat pe marginea patului, cu ochii ațintiți la rotundul cerului, pândind cu poftă pata neagră a unei muște în căutare de clienți.

În caz de trezire accidentală, manualul prevedea să te pregătești de somn conform ritualului obișnuit; Sheeny s-a ridicat așadar, ca să-și scoată hainele. Odată încheiată golirea intestinelor, degetele ei au scobit în cutia cu cremă așezată la capul patului și au întins apoi produsul pe fiecare pliu al pielii, la subsuori, în regiunea inghinală, la încheieturile coturilor, la acelea ale picioarelor, în zona sexului și în fanta anală. Crema avea rolul de a evita ca fluidele corpului, în principal sudoarea, secretate în perioada de inconștiență, să provoace iritații dureroase, plesnituri ale pielii. Masându-se strașnic, prevenea

formarea ulcerațiilor, a descuamărilor, a tuturor lucrurilor care puteau tulbura odihna cea mai profundă. Cu trupul neplăcut de lipicios, Sheeny a pus din nou cutia la capul patului.

Nath pretindea că unguentul servea doar la a atrage muștele, de aici mirosul straniu care se răspândea ca un semnal. Poate avea dreptate în această privință. Sheeny s-a întors pe burtă și a ezitat, incapabilă să se decidă care poziție era cea mai bună. Manualul insista în mod special asupra obligației ca fiecare să-și determine cu precizie zonele de alergie la venin. Sheeny nu observase niciodată diferențe într-adevăr evidente; să fie fața interioară a coapselor? Poate vârfurile sânilor, cu areolele anormal de mari și proeminente? După ce-a reflectat, și-a acoperit din nou fiecare loc presupus sensibil cu alt strat de cremă, apoi s-a întins pe spate, cu picioarele larg desfăcute și a închis ochii, pândind clipa în care bâzâitul metalic va umple odaia. Pentru o clipă, anticipând, a degustat voluptatea de a se oferi înțepăturilor. Și-a imaginat atingerea ușoară iritantă a piciorușelor minuscule urcându-i pe genunchi până la coapsă, descriind cercuri haotice în jurul ombilicului, apoi durerea, împunsătura ascuțită a acului croindu-și loc în carne, retrăgându-se aproape imediat ce se forma rotunjimea dură a unei umflături vinețiii.

Să speri o a doua înțepătură, să aștepți, cu gura deschisă, oferindu-te, în vreme ce te cuprindea amorțeala somnului… A trebuit să se scuture. Timpul trecuse, picioarele ei prea depărtate o dureau, o sudoare fină de enervare începea să-i subțieze stratul de cremă.

Muștele nu mai veneau; temperatura prea joasă părea să le facă a nu mai dori să zboare pe acolo. Sheeny s-a ridicat în picioare, a smuls chilotul care ascundea ceasul de veghe. Trei zile, de trei zile măsura camera de la un capăt la altul, trezită din uitare de coșmarul acesta stupid; incapabilă să adoarmă din nou, alunecând încetișor pe panta insomniei. A regretat de îndată că pronunțase cuvântul și a început să fredoneze nervos, ca de fiecare

dată când voia să-și cenzureze un gând rușinos.

Ca să-și mute mintea, s-a apucat să se gândească la Nath, care era inconștient cinci etaje mai jos. Dacă nu reușea să adoarmă iarăși, timpul de veghe care îi era acordat ar fi ajuns în curând la sfârșit și hipno-brigada ar fi urcat în camera ei. Ar fi însemnat să recurgă la anestezicele obligatorii, iar când Nath ar fi deschis ochii, ar fi aflat de la serviciul de igienă că își risipise prostește, printr-o criză de insomnie, timpul destinat conștienței. Ceea ce fusese pe punctul să se petreacă anul trecut, dar, chiar dacă nu reușiseră să se sincronizeze întru totul, cel puțin pierduseră doar o săptămână.

Pe Sheeny a străbătut-o un fior, se vorbea despre crize care puteau dura trei și chiar patru săptămâni, adică totalitatea timpului de veghe anual. Dacă Nath și-ar fi dat seama că era singur la trezire, probabil că ar fi căutat altă însoțitoare și nimeni nu s-ar fi gândit să-l condamne.

În orice caz, dacă printr-o minune el ar fi reușit să adoarmă din nou, Sheeny era sigură că în niciun caz coșmarul nu l-ar fi lăsat în pace. Altă dată, ea dormea până la opt luni înlănțuite, fără nicio întrerupere importantă. Certificatele de control al serviciului de igienă, lăsate după fiecare perfuzie cu substanțe nutritive, puteau s-o ateste.

Totul începuse cu coșmarul, un vis persistent de care nu putea să scape și din care nu păstra la trezire decât câteva imagini confuze, lipsite de coerență.

Mai întâi cameleonul. Intra prin lucarnă, după ce se cățărase pe fațada turnului, cu ochii lui mari, mișcători, rotindu-se spasmodic de fiecare parte a capului triunghiular. Se așeza în dreptul deschiderii și trupul granulos și plin de pliuri i se închidea la culoare în contact cu lemnul. Apoi, cu o regularitate de metronom, vârful lipicios al limbii sale spinteca aerul, prinzând din zbor orice muscă nimerită pe pragul ferestrei. Și Sheeny, neputincioasă, pironită pe pat de o vrajă necunoscută, vedea cum toate speranțele de a adormi dispăreau între fălcile reptilei.

Urmau apoi secvențe mai perverse și, ca să spunem

totul, subversive. Sprijinită în coate pe tejgheaua unui bar clandestin, Sheeny înghițea cantități imense de cafea neagră servită de chelneri cu aspect dubios, care mânuiau cafetiere mari din tablă. După prohibiția substanțelor excitante, cafeaua se afla în capul listei negre. Ca să încheiem, într-o scenă, ea apărea transportând ilegal în sacoșele bicicletei sprayuri cu insecticid și hârtie de prins muște. De fiecare dată se trezea scăldată în sudoare, cu pieptul strivit de povara angoasei, cu cearșaful strâns în jurul trupului ca un înveliș năclăit.

Toate visele ei erau marcate de o gândire subversivă, cu adevărat criminală, de impulsuri de revoltă incompatibile cu cultul pentru tripanozomiază și pentru „musca țețe, purtătoarea odihnei”. Sheeny se simțea acum prea vinovată ca să recurgă la serviciile medicale; în plus se temea să vorbească sub influența hipnozei, să se lase pradă dorinței de a-și descrie coșmarurile. Nu, nu spera niciun ajutor din partea serviciilor de igienă, dimpotrivă! Un bâzâit s-a auzit dintr-un colț al încăperii și ecranul dreptunghiular a început să strălucească tresărind, era timpul pentru film; era mereu vremea pentru film, circuitul de distribuție declanșându-se în paralel cu ceasul de veghe. Titlul a pâlpâit… *Gravitate alfa medie… Alfa medie*… Era un film venusian în care era de ajuns să apeși pe un buton ca eroina să capete fața ta. Sheeny nu a apăsat însă tasta și pe toată durata proiecției personajul feminin a rămas în mod straniu decapitat. Frigul urca de-a lungul picioarelor ei goale, strecurându-i-se pe sub tricou; s-a înfășurat nervoasă în cearșaf, trăgându-l peste cap ca și când s-ar fi trezit dintr-un coșmar. Lumina care pătrundea prin lucarnă pica pe pat, rotundă, o lumină ca spotul dinaintea intrării în scenă.

Sheeny ezita. Ar fi putut coborî cinci etaje mai jos, să intre la Nath și să se așeze la piciorul patului, în învălmășeala cearșafurilor, să-l privească dormind, să-l vegheze. Totodată, nu se putea hotărî să părăsească încăperea. I se părea de nesuportat până și gândul de a schița cel mai mic efort fizic. Dacă din întâmplare liftul ar

fi avut o pană când urca, n-ar fi avut niciodată forța să suie treptele care o separau de etajul ei, ar fi fost în stare să intre în orice cameră și să se culce lângă primul adormit întâlnit, doar dacă nu se ghemuia în vreun colț al culoarului.

Apoi îi era teamă de facțiunile subversive care circulau pe coridoare, practicanții insomniei, pe care obișnuința cu somniferele îi făcuse imuni la înțepăturile mușchilor. Hipno-brigada îi hăituia neobosit, aceste comandouri fantomă dădeau cu insecticide pe coridoare, îmbuibați cu cafeină și alte excitante.

Sheeny, fascinată, se temea de o confruntare, și cu toate acestea, ca toată lumea, detesta timpul liber, timpii morți, plini de un vid nesfârșit, pe care nici măcar ecranul clipind al televizorului nu reușea să-i umple cu ceva. Somnul i se părea singura soluție logică pentru extinderea timpului de odihnă determinată de mecanizarea extremă a funcțiilor productive. Atunci, de ce această conștiință vinovată, aceste ambiții de contestare? Nu era fericită?

Soarele înroșea acum ușor albeața care acoperea ochiul de geam. S-a gândit că era obosită… Doi ani întregi de somn i-ar îndepărta temerile, deci cu atât mai rău pentru Nath dacă așteptarea îi părea prea lungă sau dacă prefera s-o uite alături de alta.

Auzise vorbindu-se de unii fraudatori care reușeau, prin nu știu ce tertip, să doarmă în timpul de veghe obligatoriu, fără ca măcar detectoarele să-i poată localiza. Cum să ajungă la nivelul lor?

Câteva laboratoare suspecte vindeau prin corespondență cutii cu cremă cu efect sporit, capabilă, se spune, să atragă sute de muște. Pentru o clipă, și-a imaginat trupul acoperit de o carapace fremătătoare, străpunsă de ace, cu gura și nările pline de colcăiala delicioasă a roiului. Un fior de plăcere a străbătut-o, dar nu era decât o iluzie…

Cerul devenea purpuriu sub masa cețoasă a insectelor de tot felul, care ropoteau cu elitrele dure, lovind gemurile într-un staccato continuu, ajungând până

la a le crăpa pe cele mai expuse.

S-a întins în întuneric, în așteptare… Aveau să vină…

În seara aceea, mâine sau în altă zi. Vor veni, nu putea fi altfel, era imposibil.

…Imposibil?

3.

Anangdabal Videsco și-a pus încetișor penelul în vasul mic de porțelan, pătat de culori, și s-a dat înapoi ca să cântărească efectul obținut. Era o frescă uriașă: o sută douăzeci și trei de metri lungime, pe aproape treizeci și cinci de metri înălțime. Lucra la ea fără odihnă de trei luni, douăzeci și patru de ore pe zi, fără să se întrerupă decât pentru a înfuleca un hamburger, pe care-l înghițea cel mai adesea cu pensula în mână.

Se simțea bine, destins. Nu îi trebuiseră decât două sute patruzeci de ore ca să definitiveze chipul personajului care părea să țâșnească din colțul din stânga jos al frescei; două sute patruzeci de ore, una după alta, fără nicio altă distragere. (Absorbit de muncă, i se întâmplase să-și scoată sexul cu o mână, distrat, și să urineze pe propriile picioare, fără măcar să lase pensulele!) Era cuprins de o fericire nedeslușită, așa că a hotărât să lucreze încă șapte zile și șapte nopți, apoi să ia o pauză. Poate o plimbare prin munți, vreo treizeci de ore de mers pe jos ca să-și aerisească mintea…

Anangdabal era fericit, își plimba privirea pe peluză. Simțindu-se observată, Janita, iubita lui, i-a făcut cu ochiul, fără să-și înceteze totuși exercițiile. Era o gimnastă emerită, cu corpul ca dăltuit în marmură, cu mușchi lungi și fermi, cu torace puternic. Femeia și-a închis ochii, concentrându-se pe contracțiile brațelor ei încordate.

Fiind cuprinsă de plictiseală, a decis să nu depășească cele o mie cinci sute de flotări. S-a ridicat în picioare dintr-un salt. Odată, în urma unui pariu cu o colegă de la gimnastică, i se întâmplase să facă flotări timp de treizeci și opt de ore neîntrerupt. Niciuna nu voia să cedeze și fusese necesar ca asistența să aștepte ca

plictiseala (sau o nevoie fiziologică presantă) să o forțeze pe una dintre concurente să se oprească.

Janita câștigase.

Și-a aruncat un prosop după gât; după flotări, obișnuia să alerge două sute de kilometri, până la mare. Acolo, se arunca în valuri, goală, ca să scape de mirosul de sudoare impregnat în piele și păr, și înota câteva ore viguros în stil craul. Torndj, fiul lui Anangdabal din prima căsătorie, făcea o groază de glume ironice pe seama cultului ei pentru igienă și sport.

Torndj mergea pe șaptesprezece ani și, cu avântul adolescenței, hotărâse să dobândească cea mai desăvârșită cultură literară a secolului. În acest scop, de trei ani, se ducea din bibliotecă în bibliotecă, citind ziua, redactând studii și memorii noaptea, din zori până la apus, înnegrind foaie după foaie.

Anangdabal a făcut câțiva pași în iarba care-i urca până la glezne. Era cald și o picătură de sudoare i se prelingea pe frunte, iritându-i cicatricea mică lăsată de implant, și bărbatul și-a reținut dorința bruscă de a scărpina linia albă și groasă care-i marca tâmpla. La poalele muntelui, ceața persista în vale și ghiceai, mai mult decât vedeai, silueta înaltă a turnurilor de beton.

Se simțea bine. Un punct negru a dansat în lumină, s-a oprit la nivelul feței lui și i s-a așezat familiar pe braț.

O muscă.

A simțit clar vibrația motorului minuscul la contactul cu pielea. Precaut, a apucat cu două degete murdare de culori insecta și a ridicat-o în dreptul ochilor. Îngustându-ți pleoapele, puteai discerne un rând de cifre înscrise la întretăierea toracelui cu abdomenul mustei.

— Janita, a strigat el, s-a întors musca lui Torndj!

Tânăra a dat din mână și i-a zâmbit, crezând că-i ura drum bun. Înainte să aibă timp s-o lămurească, ea a pornit în alergare pe drumul care șerpuia pe coasta muntelui, lăsând în urmă gheizere mici de praf auriu.

Anangdabal și-a încruntat sprâncenele, accentuându-și mâncărimea din dreptul cicatricei implantului. Dacă

musca se întorsese de unde plecase, însemna că computerul microscopic intern detectase o defecțiune. Îngrijorat, a strecurat insecta cibernetică într-un tub de plastic și a încercat să-și amintească numărul celui care se ocupa de reparații. O asemenea avarie putea avea consecințe supărătoare. Într-adevăr, dacă „musca” se întorcea fără să fi pișcat pe cineva „din vale”, transferul nu se mai efectua.

În centrul văii, în unul dintre turnuri, în una dintre camere, bărbatul sau femeia căreia insecta obișnuia să-i transmită prin pișcătură încărcătura de oboseală fizică și intelectuală acumulată în implant înceta să-și mai asume excesele tale, epuizarea ta. Înceta să mai DOARMĂ în locul tău!

În același timp, toată oboseala acumulată, drenată de receptorul minuscul grefat pe osul temporal, era restituită „proprietarului” său. În chiar acel moment, Torndj probabil că tocmai căzuse din picioare, doborât de somn. Era, bineînțeles, foarte posibil ca o supradoză de epuizare să-i vină de hac brusc unui „veghetor”. Accidentele erau totuși rare, iar sistemul, în ansamblul său, funcționa cât se poate de satisfăcător. Pe munte, „veghetorii” eliberați de obligația somnului își dublau timpul de viață, în vale, „adormiții” suportau și evacuau oboseala acumulată de implanturi și transmisă de „muște”. Transferul avea loc, desigur, fără știrea lor; generații condiționate eficient reușiseră să acorde acestui mod de viață aspectul unui ritual religios, asupra legitimității căruia nu mai întreba nimeni. Muștele erau venerate, fără să se știe nimic despre existența celor care se foloseau de ele.

Trebuia să contacteze cât mai repede departamentul de depanare. Anangdabal s-a întors în casă, a luat receptorul… Muștele erau programate să împartă încărcătura de oboseală pe mai multe persoane; poate că acum efectuase jumătate, chiar două treimi din munca sa înainte să revină? În cazul acesta, atacul pe care avea să-l suporte Torndj ar fi fost cu atât mai ușor, dar nu era vorba, desigur, decât de o ipoteză…

La celălalt capăt al liniei, se auzea sunând în gol…

MEMORII PE VIU

Jurnal neterminat

Mai întâi am vrut să mă ridic în capul oaselor pe patul vagonului de dormit, apoi m-am gândit că, răsucindu-mă pe-o parte, toată greutatea corpului meu s-ar lăsa pe cot și aș risca astfel să-mi rămână pe piele modelul în cruciulițe al păturii aspre, cu ochiuri groase, ceea ce m-ar face să sufăr…

M-am gândit că mi-aș răni mâna în cuiul ieșit din peretele compartimentului, că tălpile goale s-ar oferi vârfului incandescent al unui muc de țigară uitat pe mocheta culoarului, iar degetele de la picioare unor eventuale cioburi de sticlă provenite bunăoară de la fiolele minuscule cu benzină pentru brichete…

Mi-am închipuit că, fiind la toaletă, zdruncinăturile trenului ar putea să mă dezechilibreze și să mă izbească pe neașteptate de chiuveta crăpată, zdrobindu-mi incisivii până la gingie…

Mi-am…

Așa că am rămas întins pe spate, nemișcat, ascultând zgomotul roților de tren…

Ferestrele, care încă de la plecarea noastră fuseseră acoperite cu bucăți mari de tablă prinse în șuruburi, nu lăsau să treacă nicio dâră de lumină și, fără strălucirea galbenă a veiozei, am fi fost îngropați în beznă. Am întors capul spre stânga și femeia a tresărit, de parcă ochii mei ar fi atins-o de-a dreptul. Transpira în mijlocul pernelor răsucite în jurul brațelor și picioarelor, prinse cu numeroși plasturi ca să nu cadă. De la clavicule până la pubis trupul îi dispărea în înfășurarea monstruoasă a unei plăpumi umplute cu pene, ce stătea astfel prinsă cu o sfoară. Și-a mișcat violent capul de la stânga la dreapta și, în ciuda zgomotului produs de tren, mi s-a părut că o aud bălmăjind:

— Nu mă atinge!

Am închis ochii. De-a lungul compartimentelor, vagon după vagon, scene similare se petreceau încă de la plecare; o lovitură de cot încasată din neatenție la intrarea în sala de mese căpăta proporții tragice, un bărbat, victimă a unei migrene, cerea să fie anesteziat de îndată…

Majoritatea aproape că nu se mișcau, evitând orice contact… statui mortuare înfipte în cearșafurile boțite ale paturilor din vagoanele de dormit, sub lumina lichefiată a veiozelor. Corpuri goale alungite, gălbui ca seul; nemișcarea lor cadaverică făcea ca în fiecare vagon să domnească o atmosferă de morgă. Dar poate că senzația se datora goliciunii dizgrațioase a călătorilor, pielii palide și prea fragile, protejate cu acribie de-a lungul vieții în coconul de mătase sau de nailon al veșmintelor zilnice și, dintr-odată, expusă, oferită…

În momentul plecării, cei mai mulți călători văzuseră în această despuiere, în această nuditate impusă, doar voința de a fi umiliți; acum, lucrurile li se păreau departe de a fi simple, mult mai ambigue… Lipsită de orice protecție, carnea lor devenea conștientă de miile de agresiuni, de obicei banale, dar care, în împrejurările de față, căpătau un sens nou și tragic…

…Ceașca de cafea fierbinte care se răstoarnă, arzând pielea coapsei, unghia care se dă peste cap, degetul prins în ușă…

Toate căpătau acum o pondere sinistră. Călătoria cu trenul li se părea un parcurs pe care o voință răuvoitoare îl presărase cu numeroase capcane. De altfel, oare chiar se înșelau? Nu-mi aduc aminte să fi mers vreodată într-un tren care să aibă atâtea așchii în lemnărie, atâtea piuneze sau cioburi în mochetă, atâtea laturi tăioase, atâtea…

Și puricii din paturile vagoanelor de dormit, care acopereau trupul cu plăgi și produceau mâncărimi oribile, și…

Să mergi la toaletă devenea o expediție plină de pericole, să-ți abandonezi patul era similar cu a te lăsa înghițit de prăpastia culoarului cu zdruncinăturile lui, cu ușa care se deschidea brusc și care se închidea peste

degetele tale, aceste…

Așa că trebuia să te protejezi, clar… Să-ți pui perne peste tot, să te deplasezi având drept scut o saltea, să te îngropi sub un zid de perne ca un soldat ce se ghemuiește în tranșee în spatele unui gard din saci cu nisip ciuruiți de gloanțe.

Am reluat scrisul în carnet, un carnet lunguieț pe care l-ai crede anume conceput pentru adăugiri interminabile. Iar vârful creionașului lustruit a zburat încă o dată de la un rând la altul. Câți făceau același lucru, cu fruntea strânsă-ntr-un rid de îngrijorare, scotocind în memorie?

…Spasmul unei suturi de apendicită, extracția unui molar sau accidentul, fractura deschisă, explozia cărnii sub răpăitul unei mitraliere spulberând parbrizul, atacul volanului a cărui tijă își adâncește drumul ca vârful unei sulițe…

Câți recapitulau de-a lungul paginilor unui carnețel momentele în care corpul lor refuza să mai trăiască încă o dată? Asemenea lor, mă dedam acestei contabilități angoasante, acestui bilanț al spaimei în care șocul cel mai neînsemnat se adăuga celei mai ușoare injecții într-un întreg neliniștitor. Eu, care întotdeauna detestasem cifrele și mă ferisem de ele, mă surprindeam devenind un contabil febril, acoperind paginile carnetului cu semne înghesuite unele în altele, cugetând asupra capacității mele de a rezista…

Mă descopeream vulnerabil, terifiat de durere, gata să sar din fotoliul dentistului la primul țiuit al frezei…

Am închis carnetul…

…Memoria corpului…

Cred că am auzit bine cuvintele acestea rostite de un medic îmbrăcat în halat alb în momentul în care paznicii ne împingeau spre scările vagoanelor… Memoria corpurilor…

Poate că am greșit explicându-le tovarășilor mei de drum ce ne aștepta… M-au crezut fără probleme, majoritatea îmi cunoșteau numele, fiindcă îmi citiseră

semnătura în josul rubricii de vulgarizare științifică din ziarul lor obișnuit… M-au crezut, dar poate că ar fi trebuit să-i las să nu știe nimic?

Memoria…

Revăd adesea fața internistului aplecată deasupra mea, cu lentilele ochelarilor în care se reflectă lumina lămpii așezate pe carelaj…

„Corpul are memoria senzațiilor tot așa cum creierul are memoria imaginilor, carnea stochează impresiile tot așa cum encefalul stochează trecutul… Corpul își poate aminti.”

Vorbea, iar vocea lui îmi ajungea în urechi ca un zumzet. La drept vorbind, nu-l ascultam deloc, mă concentram asupra arsurii de la cătușele prea strânse pe încheieturile rănite ale mâinilor.

„…Plasat în anumite condiții, corpul își amintește propria-i istorie, mâna își amintește câinele care a mușcat-o, lama care a tăiat-o, dar, cum nu dispune de imagini, reactualizează senzația trecută. Trăiește încă o dată mușcătura, suferă din nou din cauza tăieturii…”

Vocea lui mă adormea sau urmarea șocului cauzat de interogatoriul și de zilele fără somn din celula în care apa îți ajungea până la brâu și în care a dormi însemna a te îneca?

Totuși continua…

„…Supusă anumitor excitații specifice, memoria corpului poate să-și restituie tot trecutul printr-un soi de cor titanic prin care carnea își amintește toate împrejurările în care a fost solicitată… Memoria…”

După ce am adormit, am picat în gol până la plecarea trenului… până ne-au despuiat și ne-au silit să intrăm în vagoanele cu ferestre închise etanș. Lipsit de repere… soare, lună – mi-a fost greu să stabilesc, fie chiar și aproximativ, durata călătoriei, iar când frânele au început să scrâșnească, anunțând sfârșitul călătoriei și lovindu-ne unii de alții, în mine s-au amestecat două impresii contradictorii: senzația că petrecusem în compartimentul acesta un timp nesfârșit, care se ciocnea de certitudinea

că visasem cât aţipisem, preţ de un minut.

Am coborât neliniştiţi şi obosiţi.

După ce trenul a făcut cale-ntoarsă, lăsându-ne copleşiţi de căldură pe peronul fierbinte, asurziţi de scrâşnetul bielelor şi roţilor care zdrobeau trandafirii de piatră ciudat agăţaţi de şine, după ce uşile de metal au culisat închizându-se, toţi – chiar şi cei a căror vedere era foarte slabă –, toţi, spun, au putut descifra două rânduri care se lăbărţau pe panoul de fier înfipt la umbra miradoarelor…

„Zonă interzisă – Lagăr de exterminare şi experimentare – Proprietatea Statului.”

Oraşul era calm, liniştit. Un oraş de toamnă târzie, cu clădiri de piatră roz, şlefuită, meşteşugită. O dantelă spumoasă de fier forjat de-a lungul cupolelor metalice, acoperite cu ţiglă albastră. Un oraş de stuc, în care se îngrămădesc monumente-prăjituri despre care ai zice că au fost sculptate direct din blocuri enorme de bezea…

Un oraş somnoros pe terasa cafenelelor mânjite cu straturi aurii de melancolie amabilă.

O staţiune balneară care toarce, încă plină de căldura verii pe sfârşite.

O…

Odată ce am trecut de primul brâu de clădiri, gardul din sârmă ghimpată care înconjura lagărul a dispărut dinaintea privirilor noastre, iar unii – simţindu-se uşuraţi – au riscat şi au debitat, hazardându-se, câteva glume care au fost un eşec total.

I-am părăsit la o intersecţie, penibili, incapabili să se hotărască asupra comportamentului pe care să-l adopte, fără să îndrăznească să se despartă, împrumutând o siguranţă iluzorie din această apropiere, din promiscuitate.

M-am întors în mijlocul unei treceri de pietoni inutile ca să-i privesc cum stau jalnici, înghesuiţi în faţa magazinelor pustii, trecându-şi din mână în mână obiecte despre care nu-şi dau încă seama că nu le sunt de niciun folos… Ştiu totuşi că, atunci când neliniştea mă va cuprinde prea tare, mă voi alătura lor, voi schiţa aceleaşi

simulacre de conversație.

Voi…

Orașul nu este decât o butaforie, un gigantic magazin de mobilă și produse casnice… Apartamentele duc imediat cu gândul la raioanele de mobilă din marile centre comerciale, în care vânzătorii au încercat, de bine, de rău, să reconstituie un dormitor sau o bucătărie, adăugând ici-colo o carte deschisă, o vază, o jucărie, fără ca astfel să crezi în verosimilitatea acestor aranjamente.

Orașul provoacă o senzație de uniformitate celui care îl traversează. Toți cei care au trecut pe acolo n-au putut să-și pună amprenta asupra lui, așa că el a rămas fără miros și fără mister, fără intimitate, laolaltă cu sertarele și dulapurile goale, un oraș fără trecut. De altfel, nu-ți stârnește nicio clipă beția sau dorința de a-l descoperi, îl simți de la început găunos, artificial. Să dormi într-un loc sau în altul are, așadar, puțină însemnătate. În prima seară m-am aruncat pe divanul apartamentului fără să mai aprind lumina, fără să arunc măcar o privire decorului din jur.

„Vor să ne dea un răgaz sau vor începe să ne iradieze încă din prima noapte?” m-am întrebat.

Am rămas două zile culcat, cu carnetul la îndemână, hrănindu-mă doar cu lapte din carafă și cu căpșuni luate din congelator. Abia în a treia dimineață și-au făcut apariția primele simptome. Mă plimbam printr-un scuar în care apa ce țâșnea din fântâni transforma gazonul într-un covor spongios propice mersului. Îmi aduc aminte că mi-am trecut mâna întinsă prin jetul de apă, bucurându-mă de picăturile reci ce mi se scurgeau de-a lungul brațului, până la cot. Îmi vedeam degetele în mijlocul stropilor și, deodată, a apărut senzația aceea…

Era ca mușcătura unei flăcări în căușul palmei, o durere fulgerătoare, cioburi de sticlă ce-mi sfâșiau mușchii și oasele, îmi retezau degetul mare, îmi dezarticulau falangele, ceva intens și atroce…

M-am clătinat, mi-am apăsat mâna pe pântece, comprimând instinctiv venele ca să opresc hemoragia… și

apoi am văzut…

Mi-am văzut pielea intactă, degetele umede, unghiile pe care se prelingeau picături de apă. Atunci am înțeles. Corpul meu își amintea, mâna mea își amintea cocteilul Molotov greșit fabricat care fusese cât pe ce să-mi smulgă antebrațul din încheietură cu mulți ani înainte, pe o străduță întortocheată din Cartierul Latin… Carnea mea își regăsea memoria.

Am rămas multă vreme într-o stare de nepăsare pe o bancă, chinuit de neliniște, pândind clipa când durerea mă va năpădi din nou. În cele din urmă, mi-am reluat plimbarea cu mintea pustiită…

Iradierea tocmai se declanșase, într-o doză probabil minoră, poate sporadic. Îmi aduc perfect aminte că n-am vrut să mă gândesc la ce se va întâmpla când emițătorii vor funcționa, de data aceasta, din plin…

Mai târziu, pe la amiază, fenomenul a revenit. Eram singur, pe terasa unei cafenele, pradă pustiului străzii care mă cuprindea treptat. Berea pe care mi-o luasem eu însumi de pe tejghea se încălzea încetișor în paharul cu picior care marca mijlocul măsuței rotunde din marmură falsă. M-am aplecat și i-am sorbit spuma. Brusc, în locul gustului acrișor, gura mi s-a umplut de aroma ciocolatei calde. O ciocolată caldă păstoasă, foarte dulce, pentru cunoscători, probabil încălzită de mai multe ori până când aroma se disemineză la perfecție, o ciocolată din copilărie, dintr-o zi de joi ploioasă, o ciocolată de toamnă, de început de școală, pregătită de mama într-o cratiță de email roșu pe marginea plitei… Exact în același moment am simțit foarte distinct atingerea unei guri care urca din interiorul coapsei spre pântece, plescăitul valurilor lovindu-se de gambele mele, cureaua unui pistol mitralieră secționându-mi umărul, bisturiul unui chirurg scotocindu-mi carnea în căutarea apendicelui, freza celor cinci dentiști consultați în timpul vieții mele, atacând toți deodată opt-nouă dinți diferiți, o mână grea, cu inel, pălmuindu-mă – tata, fără îndoială – și apoi, imediat apoi, căldura a doi sâni pe spatele meu… și încă…

M-am prăbușit în genunchi, răsturnând masa de marmură falsă, și paharul s-a făcut țăndări pe asfalt, lăsând o floare mare de spumă albă. M-am auzit urlând, după care totul a încetat și n-am mai simțit decât asfaltul fierbinte sub genunchi… Am rămas nemișcat probabil o oră, golit, epuizat, incapabil de cel mai mărunt gest.

Mai târziu, trecând pe chei, am aruncat în apa cenușie carnetul cu copertă neagră în care încercasem să-mi inventariez durerile pe care le descopeream revenind. Mi-am dat seama în momentul acela cât de departe eram de putința de a socoti; adăugarea suferințelor infime se dovedea la fel de temut ca reminiscența unei intervenții chirurgicale…

Nu am avut curajul să caut un congelator plin și m-am culcat pe canapeaua dintr-o – ce ironie a sorții! – agenție de voiaj. Somnul s-a lăsat mult așteptat.

În zilele următoare, ritmul amintirilor fizice nu s-a intensificat. Puseuri scurte și intense, ba chiar insuportabile, despărțite de lungi intervale de liniște. Un joc, un test… Șoarecele și pisica.

Pe o bancă dintr-un scuar, o femeie plângea. La zgomotul pașilor mei, a ridicat capul și a țipat:

— Dar ce vom face când va trebui să suferim toată ziua? Cum vom rezista?

De parcă aș fi putut să-i dau un răspuns.

Cum, într-adevăr?

Desigur, există copacii… risipiți de-a lungul bulevardelor, pomi mici și vânjoși cu scoarță netedă și frunziș dantelat și des. La încheieturile ramurilor atârnă mănunchiuri de mere tari și strălucitoare. Pulpa lor nu are niciun gust, nu are nicio valoare nutritivă, dar nu cred că sunt fructe adevărate. De altfel, privind mai de aproape, se pot observa ramificările fine ale cablurilor sub scoarță.

Înainte să urcăm în tren, ni s-a explicat că merele acționează ca niște anestezice; consumarea unuia înseamnă – în funcție de constituția fizică a fiecăruia – să reziști durerii două, trei și, poate, chiar patru zile.

Fructele trebuie mâncate imediat după ce au fost

culese, căci după o jumătate de oră își pierd orice putere terapeutică. De asemenea, dacă mănânci mai mult de unul în cinci zile, riști să fii afectat de vărsături și, prin urmare, efectul scontat este nul.

De ce ni se oferă acest răgaz? Ca să se joace cu noi? Să ne permită să rezistăm mai mult? Pentru plăcerea de a ne vedea încăierându-ne sub copaci?

Uneori este dificil să pricepi adevăratele motive ale călăilor noștri. În mod sigur, cantitatea de fructe este derizorie, dacă ținem cont de numărul prizonierilor. Nu am numărat copacii care se înșiruiesc pe marginea bulevardelor, dar o evaluare aproximativă mă determina să prezic un răgaz de o lună pentru fiecare prizonier, deoarece într-un pom nu pot crește decât douăsprezece mere. Și, de altfel, de ce tocmai mere? La ce bun aceste reminiscențe de povești cu zâne… mărul otrăvit, mărul de aur, mărul magic…? Fără îndoială că era manifestarea unei ironii crude, așa cum am crezut că-i descâlcesc urmele în prezența agenților de voiaj cu afișele: „Evadați!”

Oricum ar fi, atunci când iradierea se va face din nou simțită, nu vom putea spera la mai mult de șapte-opt mere fiecare; în plus, se va crea probabil dezordine, unii se vor lăsa pradă panicii și nu se vor putea împiedica, în pofida oricărei logici, să mănânce mai multe fructe deodată sau să-și facă zadarnic rezerve. Mai bine să nu mă gândesc.

Acum, când angoasa mă încearcă și pe mine, simt că trebuie să mă îndrept spre ceilalți, să caut vecinătatea grupurilor, fără să mă amestec totuși în ele. Aproape toți s-au adunat la *L’Hôtel de la Paix,* iar eu hoinăresc uneori ziua întreagă pe hol, fără să mă pot hotărî dacă să ocup o cameră sau un apartament. Este o veche neîncredere față de mulțime, mai ales când emană frică și ca atare reacțiile îi devin imprevizibile.

Am avut două alte crize de amintiri, mai lungi de data asta. Cea dintâi m-a ținut paralizat timp de două ore, iar a doua m-a imobilizat toată dimineața. Aceleași suprapuneri de dureri, strânse unele lângă altele, cu – din când în când – amintirea unui orgasm deosebit, a unei savori aparte,

limonada de la opt ani amestecându-se cu gustul sângelui, ploaia ce-mi pică-n păr cu arsura deșertului pe piele. Corpul meu este un burete care-i stors, treizeci de ani de senzații se preling în confuzie totală. O clipă am crezut că nu voi rezista niciodată…

Bântui de-a lungul culoarelor hotelului, printre gardurile de ficuși așezați între coloane; pe mochetă zac de acum cotoare de mere înnegrite de putrefacție. Incapabili să se disciplineze, unii s-au năpustit nerăbdători, scurtând astfel speranța noastră de a supraviețui…

Într-o seară, intrigat de un bâzâit continuu, am deschis ușa unei camere și am descoperit o femeie de patruzeci de ani, întinsă de-a latul patului – cu pulpele ridicate –, masturbându-se cu un vibrator din plastic roz. Îmbujorată de rușine, mi-a explicat că își inducea orgasm zi și noapte de când sosise în lagăr, cu speranța că suma orgasmelor o va depăși pe aceea a durerilor. Agățată de picioarele mele, m-a implorat să mă culc cu ea… În tinerețe suferise de tetanos și suferințele fuseseră atroce, așa că simplul gând că le va retrăi, fie și numai pentru o clipă, o înghețа de spaimă. A trebuit să fug, lăsând-o urlând, în patru labe, pe culoarul de la etajul al doilea.

Nu era singura care proceda așa; îndărătul majorității ușilor se dezlănțuiseră orgii; alții practicau o absurdă economie de ultim moment, străduindu-se să-și șteargă orice senzații, mâncând numai alimente fade sau fără gust, ca și cum acea ultimă asceză putea contrabalansa memoria fizică a unei vieți.

O nouă ședință de iradiere. Primele victime: o brunetă de șaizeci de ani a sucombat, retrăind simultan cele cinci nașteri pe care le avusese. Altă femeie, cardiacă, n-a putut suporta suprapunerea brutală a treizeci de ani de dureri menstruale…

Femeile sunt în mod natural mai expuse decât bărbații, totuși vecinul meu de cameră a fost fulgerat de amintirea reunită a unei dizenterii și a unei mastoidite.

Frecvența sesiunilor de iradiere sporește; amintirea – de trei ori consecutiv – a unei mai vechi dependențe de

tutun m-a făcut să zac în comă o după-amiază întreagă. A doua zi, crampele cardiace mi-au acoperit ochii cu o ceață neagră și a trebuit să mă decid să mănânc primul meu măr. Un tânăr pletos, suit pe o bancă într-un scuar, ne-a cerut să rezistăm cât mai mult, să restrângem consumul anesteziceloor, să așteptăm stadiul final al suferinței, dincolo de care ne va fi imposibil să supraviețuim. Din păcate, are dreptate, sesiunile dureroase au devenit practic permanente, ne luăm la bătaie sub arbori și mă tem că unii se vor constitui în bande, însușindu-și porțiuni de teritoriu în folos personal.

Primele sinucideri.

Băile din hotel se mânjesc cu sânge. Am găsit-o pe femeia cu vibratorul moartă pe pat, fără să-mi pot da seama dacă a sucombat de plăcere sau de durere.

O fată însărcinată, aproape gata să nască, mi-a explicat cu ochii plini de dorință că mesteca îndelung și conștiincios fiecare înghițitură de anestezic, convinsă că pruncul ei, obișnuindu-se cu un astfel de regim, se va naște perfect adaptat și insensibil la lumea asta nebună.

Un om de știință căruia îi luasem cândva un interviu m-a lăsat să înțeleg că de cealaltă parte a soarelui fusese descoperită o planetă de o mare bogăție geologică, însă supusă, din nefericire, valurilor de radiații ce trezeau memoria corpurilor. El susținea că noi nu folosim decât la descoperirea unui anestezic ideal, care să permită cosmonauților o explorare prelungită.

Plauzibil.

În noaptea asta am avut o criză extrem de violentă de amintiri.

Merele diferă în funcție de străzi și de copaci, astfel că nu oferă toate aceeași durată de protecție și te poți trezi chircit din cauza durerii, deși te credeai imunizat. Multora li s-a întâmplat și s-au trezit astfel imobilizați pe mocheta din cameră, incapabili să se târască până la trotuar. Dacă nu se sacrifică un altul ca să le culeagă fructul, moartea survine în câteva ore. De altfel, ar trebui să fiu vigilent… Cheile numerotate au dispărut de la locul lor din recepție,

așa că nu m-aș mira ca vreun ticălos să încerce, nu peste multă vreme, să ne zăvorască în apartamentele noastre în timp ce dormim, împiedicându-ne astfel să coborâm la primele simptome și astfel să ne elimine.

Am pitit sub pat un topor cu mâner roșu, sustras din instrumentarul prevăzut de hotel în caz de incendiu, cu care îmi va fi mai ușor să sparg ușa.

Trebuie să mărturisesc că n-am remarcat imediat prezența intacților. De altfel, nici ceilalți. Totuși, puștii aceștia apatici, cu pielea prea roz, ar fi trebuit să-mi atragă atenția. Mi s-a părut că-i văd tremurând la briza cea mai lină, păzindu-se de cea mai palidă rază de soare, utilizând cu mii de precauții obiectele cele mai grele, strâmbându-se la cea mai ușoară atingere. I-am descoperit într-o seară, întâmplător, la un etaj, îngrămădiți într-o singură cameră stângaci capitonată cu saltele și perne. Corpurile lor de o incredibilă fragilitate păreau clădite din marțipan sau din zahăr candel. M-au implorat să le aduc de mâncare, ca și cum exteriorul îi îngrozea într-atât, încât se fereau de orice ieșire din cameră.

În zilele următoare, ascuns în spatele unei coloane, m-am convins de totala absență a oricăror mișcări din partea lor. N-au coborât nici măcar o singură dată să-și ia partea de fructe. Ca și cum n-ar fi avut nevoie…

I-am hrănit. Ca pe niște pisici speriate, pitite înapoia unei uși, și unii mi s-au adresat, timid, cu vorbe șoptite și neîncrezătoare.

Intacții… produse ale unor laboratoare de prestigiu, crescuți în camere sterile și matlasate, capitonate cu pâslă, cu vată. Obișnuiți să calce doar pe covoare din puf. Păziți în ultimii zece ani de orice agresiune, selecționați cu rigoare, eliminați dacă se molipseau de cea mai mică boală… Intacții… Treptat am înțeles că puștii ascunși în camera cu perdelele trase nu cunoscuseră niciodată o durere adevărată, iar corpurile lor supuse radiațiilor nu-și aminteau nimic sau foarte puțin…

De ce îi amestecaseră cu noi? În ce scop? Pentru ce comparație odioasă?

De ce îi scoseseră din coconul lor de puf și vată?

M-am uitat la pielea lor prea roz și nu am avut curajul să-i ating. Virginitatea cărnii lor a trezit brusc în mine o adevărată fascinație nesănătoasă… sadică.

Am fugit. În zilele următoare, le-am lăsat hrana pe pragul ușii, fără să intru, mulțumindu-mă să bat cu pumnul în ușă, înainte de a grăbi pasul spre ascensor.

Oare sesizaseră strălucirea din ochii mei? Percepuseră vreo neîncredere? Orice ar fi fost, într-o dimineață am găsit apartamentul pustiu, abandonat, și m-a cuprins un val de ușurare.

După un timp i-am regăsit pe un culoar, cu trupurile acoperite de răni și urme de arsuri făcute cu țigara. Unii aveau pe coapse tăieturi făcute probabil cu lama și am observat că, atunci când își întredeschideau buzele zdrențuite, dezvăluiau dinți rupți pe două treimi din lungime.

Se deplasau în patru labe, bătându-se pentru un cotor de măr uitat pe mochetă, și atunci am înțeles că nimic nu-i deosebea de noi.

Cineva avusese ideea strălucită să facă din ei semenii noștri.

Cerneala din stilou se împuținează. Nu cred că voi mai ține multă vreme jurnalul acesta haotic. În plus, zădărnicia lui mi se pare tot mai evidentă de la o zi la alta. Poate că-l voi strecura între pernele unui divan, lăsându-l în seama hazardului unei eventuale descoperiri…

Durerea revine fără putința de a o identifica, din pricina suprapunerilor, fiind ca un ecou, o lungă vibrație totalizatoare. Îmi este oferită întreaga viață corporală: douăsprezece-treisprezece mii de defecări, șapte sute optzeci de ejaculări, vreo treizeci de accese de vomă, trei sute de… Memoria mea revine în trecut, inexorabil. Ieri am simțit foarte clar cum un sân gigantic mi s-a zdrobit de față în timp ce un sfârc enorm mi-a depărtat buzele, apoi laptele a țâșnit gros, sacadat…

În același timp o masă de excremente lichide lipicioase îmi mânjea coapsele sub scutecul bine strâns.

Până la doisprezece ani, mama mi-a spălat părul cel puțin o dată pe săptămână; în dimineața aceasta, o mie două sute cincizeci de mâini, șase mii două sute cincizeci de degete materne au început simultan să-mi frece pielea capului de parcă voiau s-o facă piftie…

Și săruturile date sau primite, sute de limbi răsucindu-mi-se în gură. Avalanșa de spumă de ras, cele opt mii de lame răzuindu-mi obrajii… Principiul este același ca al torturii cu picătura de apă: un lucru mărunt se dovedește a fi, prin acumulare progresivă, un instrument de tortură.

Ziua s-a scurs, găunoasă, asemenea celorlalte, fără reper; o pătrățică printre alte pătrățele dintr-un caiet de școlar, o cărămidă printre altele în zidul unei cetăți a abrutizării… Seara, însă, un incident straniu m-a scos din starea de apatie: senzația foarte clară, la nivelul gurii, a unei țevi dure înfipte între buzele mele, a cărei greutate era resimțită de dinți și maxilare. O țeavă tare, plată și caldă… Am rămas nemișcat în întunericul care se lăsa, incapabil să reperez cauza acestei „amintiri” și, instinctiv, mi-am dus degetele la buze. Acolo nu era nimic, bineînțeles, totuși dinții mei percepeau în continuare contactul cu ceva străin… și brusc am înțeles…

Era o pipă! O pipă scurtă cu bolul tare… O pipă, eu care nu aprinsesem nicio țigară, niciun trabuc, eu care simțeam că mi se face rău și numai adulmecând o dâră de fum… O pipă? Eu, abonatul pe viață al vagoanelor de nefumători?

Amintirea a rămas palpabilă, materială, mai bine de o oră înainte de a dispărea parcă în urma unei anestezii perfide. Perplexitatea îmi gonise somnul. Părul de la subsuori mi se umezise de sudoarea fină a neliniștii. Fără să-mi lase vreun răgaz, câteva ore mai târziu, o altă percepție m-a imobilizat în mijlocul cearșafurilor jilave și mototolite. O răsuflare caldă, fierbinte, de-o clipă, lângă obrazul meu, lângă tâmpla mea, și imediat după aceea o senzație îngrozitoare de sfâșiere. Ca și cum o bucată de oțel înroșit îmi secționa urechea stângă, îmi tăia carnea,

smulgându-mi lobul urechii de la rădăcina părului, lăsând în urmă o adâncitură sângerândă și zdrențuită, o rană pentru totdeauna. Din fericire, durerea a încetat la fel de prompt cum apăruse; fruntea îmi era lac de sudoare rece și pendulam pe marginea de voal negru a unei sincope. De data asta „amintirea” era inexplicabilă. Niciodată în decursul existenței mele nu trebuise să suport vreo afecțiune fizică la nivelul urechii stângi, nici măcar o simplă otită; atunci?

Tulburat, a trebuit să aștept zorii ca să mă lămuresc. Acum știu. Amintirile acestea nu sunt ale mele, eu nu le-am trăit niciodată și ipoteza pe care o implică ele îmi provoacă amețeală.

Tatăl meu, care a murit pe când eu aveam opt ani, fuma dintr-o pipă neagră îngrozitoare, care duhnea infernal și al cărei damf i se impregna constant în păr și în veșminte, ceea ce mă făcea să mă zbat de fiecare dată când încerca să mă ia pe genunchi… Iar despre bunicul meu, mama îmi spusese că o schijă de mortier îi smulsese complet urechea stângă când ieșea din tranșee, în vremea unui război de colonizare, făcându-l pe jumătate surd pentru tot restul vieții. Atunci? O încercare de explicație științifică ar propune ipoteza unei transmiteri genetice. Ar fi astfel posibil să fie înscrisă în cromozomii mei moștenirea părinților și a părinților părinților mei etc. Și de altfel de ce să te oprești la un singur individ? De ce să nu-ți imaginezi lanțul acestor amintiri ale cărnii, al cărui capăt, punct terminus, fundătură, sumă sunt… De ce…

A doua zi au apărut diverse indicii care să-mi susțină teoria nocturnă: două înțepături ascuțite și simetrice în urechi, de parcă cineva îmi găurea carnea de fiecare parte a capului din minut în minut. Mi-am dat seama că „cineva” îmi găurea urechile ca să mă împopoțoneze cu niște cercelușI de aur, inevitabila podoabă a fetelor de odinioară, marca obligatorie a feminității de care nu aveai cum scăpa în vremurile de demult. Imediat m-am gândit la mama și un frison dezagreabil mi-a trecut pe șira spinării. Urma să-mi retrăiesc nașterea până la tăierea cordonului ombilical?

Durerile menstruale ale mamei? Trebuia să retrăiesc și accidentul care l-a ucis pe bunicul? Sărmanul murise ars de viu în explozia locomotivei pe care o conducea; simplul gând mă îngheța de spaimă! Am încercat imediat să mă liniștesc de bine de rău: nu puteam să fiu afectat de moartea aceea extrem de atroce, deoarece tatăl meu nu avea decât optsprezece ani pe atunci, astfel că „suma memoriei” lui nu putea să stocheze decât ceea ce cromozomii propriului său tată conțineau în momentul în care îl concepuse, așadar în momentul în care era plin de viață… lanțul se oprea, inevitabil, în momentul acela…

În aceeași seară, o durere violentă între coapse m-a smuls dintr-un somn fără vise.

Era o formă dură, străină corpului meu, și în același timp apăsarea a zece degete mi se imprima pe încheieturile mâinilor, de parcă încercau să mă imobilizeze, să-mi ridice brațele deasupra capului. Dezgustul a depășit senzația de rău și m-am trezit în capul oaselor, pe întuneric, copleșit de rușine și de fascinație în aceeași măsură… Apoi totul a dispărut. Ce retrăisem? Un viol vechi, a cărei victimă fusese mama? Dezvirginarea brutală într-o noapte de nuntă violentă?…

Am rămas chircit într-un colț al patului până în zori. Abătut, bulversat (pângărit?) în integritatea mea fizică și sexuală… Și dacă urma să resimt brusc, „ca femeie”, tulburările maternității, pântecul îngreunat, umflat, sânii grei, dureroși, atârnând de lactație, și mai ce? A trebuit să merg până la chiuvetă, să-mi stropesc fața cu apă rece. De ce asemenea idei mă tulburau atât de mult? Ce mituri virile se mai abăteau asupra mea, care fusesem dintotdeauna un adversar declarat al oricărei forme de „bărbăție”?

Dimineața, ca să-mi păcălesc așteptarea, am cutezat să mă duc până într-o piațetă alb-cenușie, unde se înălța un monument care aducea în mod ciudat cu un obelisc, dar mai subțire, aproape un con, cu o bază foarte mică… ceva asemănător cu un ac din piatră… sau din stuc. Aproape imediat mi s-a părut că aud clinchete, ca tropăitul unei

hoarde de pitici având încălțări cu talpă metalică sau zgomotul de arginți dintr-o pungă de piele, pe jumătate umplută, scuturată violent, sau… Parțial estompat de fațada mare a unei agenții de voiaj, zgomotul îmi parvenea în tăcerea teatrală a unui oraș de butaforie.

Am intrat. Pe biroul din lemn stratificat, o mașină de scris nu foarte nouă vibra cu tot cu carcasă, transmițându-și tremuratul mesei, fotoliului gol… Era o Remington masivă, gri, aflată de obicei în dotarea tuturor centrelor administrative desuete. Pe alocuri sărise vopseaua, dând la iveală metalul. Tremura cu furie. În special tastatura părea cuprinsă de trepidații tot mai puternice. Câteva șuruburi au început să iasă din locașurile lor și, brusc, un arc a cedat, sec, scoțând un iodler scurt.

Fenomenul cel mai interesant se producea însă la nivelul clapelor care tremurau frenetic. Literele se ștergeau încetul cu încetul, plasticul își pierdea aspectul lucios și neted după care putea fi recunoscut de obicei, asemenea unei trepte de marmură frumoasă ce se uzează sub pașii venirilor și plecărilor succesive și capătă treptat forma unei pietre scobite, aspre, cu margini friabile, ale cărei linii drepte se curbează blând, se transformă în volute, se pliază. Mașina își amintea toate degetele care o loviseră, maltratând-o în anii trecuți, prin meandrele vreunui minister, înainte de a sfârși ca rebut în acest oraș-decor… Miliarde de degete, de semne, de litere se abăteau asupra ei ca o ploaie de gloanțe. O viață întreagă de lovituri retrăită într-un sfert de oră. Pe de-a întregul.

La rândul ei, materia își amintea…

Alte șuruburi au sărit și partea superioară s-a răsturnat pe de-a-ntregul, apoi carul. Tastele au cedat, răspândindu-se, ruloul de cauciuc negru a țâșnit pe podea și s-a rostogolit până la picioarele mele desculțe. Deja nu mai era decât o magmă metalică de tuburi, arcuri, tije, cârlige, roți dințate. Un schelet de metal viermuind, îndoit, care nu se mai hotăra să moară. În jurul meu răsunau toate loviturile de ciocan care contribuiseră la construcția casei, pereții dezvăluiau fisuri discrete ce se organizau

rapid în încrengături tot mai proeminente. Toate porțile trântite de-a lungul existenței s-au închis în același timp. Tencuiala s-a desprins din tavan, albindu-mi părul. Fațada s-a fisurat ca un parbriz lovit de o piatră. M-am gândit că la toate etajele, în toate apartamentele aceeași nebunie smucea materia în toate felurile… În curând ascensorul avea să cedeze sub greutatea miilor de locatari care-l folosiseră vreodată și care se reuneau brusc, în modul cel mai incredibil, în cabina îngustă cu geamuri… Mi-am dat seama cu spaimă că trebuia să ies din clădire înainte să se prăbușească, dar nici strada nu-mi oferea vreun refugiu. Obeliscul tocmai se crăpase până la jumătate, din cauza unei trepidații care îmi făcea pântecele să vibreze și dinții să clănțănească. Mii, miliarde de pași răscoleau dintr-odată șoseaua, trotuarele. O mulțime nebună de tălpi invizibile, generații de pietoni, de călători, de gură-cască bocăneau pe asfalt, pe caldarâm.

Orașul…

Orașul își amintea de multitudinea de impulsuri care-i alimentaseră odinioară arterele, centrele vitale.

Cândva, înainte ca un decret trist să reconvertească imobilele, spațiile într-un teatru de marionete cu actori fără niciun viitor. Orașul își regăsea memoria, or, asta echivala cu povara monstruoasă a cohorte neîntrerupte de brontozauri cuprinși de nebunie, cu pulsarea pahidermică a unei greutăți care sfida orice imaginație, ce lăsa cratere în sol, aducea trotuarul la nivelul șoselei, fora bulevardele ca un fluviu care își trasează albia, săpând șanțuri, tranșee ce se vor transforma în scurtă vreme în abisuri, prăpăstii, înghițind clădiri, edificii și monumente…

M-am gândit că în câteva minute acoperișurile se vor dărâma, că țiglele, șindrilele vor fi ciuruite, mitraliate, fărâmițate de toate picăturile tuturor ploilor căzute peste toate… Curând, în mijlocul ruinelor, pătratul acesta de pământ avea să-și amintească epocile străvechi, zguduirea surdă a vulcanilor, a pașilor inegali și greoi ai dinozaurilor, a…

„Și dacă marea își va aminti simultan de toate

furtunile?” mi-am zis.

Apoi, ca la fiecare manifestare anterioară a efectelor radiațiilor, totul a revenit fără nicio tranziție la ordinea anterioară și numai strada ciuruită, contorsionată, rănită mărturisea ce se întâmplase. Am început să merg; corpul mă durea din pricina masajului monstruos, îmi simțeam oasele zdrobite, mușchii vlăguiți, pântecele plin de un talmeș-balmeș de măruntaie.

Când am ajuns la hotel, soarele tocmai apusese. Roșu.

Consumul de fructe devine îngrijorător; în această dimineață, plimbându-mă pe bulevardul principal, mi-am dat seama că majoritatea arborilor erau complet lipsiți de fructe!

A sosit vremea să reacționez. Cu ajutorul unei carioci, fac tot soiul de calcule chiar pe cearșaf, pe care le iau mereu de la capăt… Am ajuns la concluzia că în ritmul actual mai am de trăit cel mult o săptămână.

Mai există desigur o posibilitate. Colegii mei de întemnițare nu s-au decis încă să se despartă și ocupă în continuare mai toate camerele de hotel; ar fi de ajuns…

Ar fi de ajuns să te strecori în imobilul alăturat, înspăimântător de pustiu, să astupi ușile cu cârpe, cu ghemotoace de hârtie. Apoi, dacă gazul ar fi deschis, o noapte ar fi suficientă pentru a umple cubul de cărămidă lipit de hotel cu emanații dătătoare de explozie. În zori, un simplu telefon dat dintr-un bar aflat în celălalt capăt al orașului ar provoca scânteia necesară deflagrației. Cu puțină șansă…

Apoi…

Apoi merele fiind consumate de un singur om, mi-ar fi ușor să rezist cinci-șase luni. După aceea… Știu însă că, vai, nu voi întreprinde nimic…

De cât timp sunt aici?

Brusc îmi dau seama că nu știu nimic despre oraș, teama de a fi asaltat de o criză de amintiri pe stradă, lipsit de anestezic, mă face să nu îndrăznesc a mă îndepărta de hotel și de trotuarele învecinate. Ceilalți procedează la

fel…

Ce pierderi avem?

Mă simt fragil, obosit. La capătul puterilor.

M-am mutat la parter și fereastra rămâne deschisă tot timpul, astfel, dintr-o săritură, pot să fiu pe trotuar la primul semn de suferință care-mi spune că fructele mâncate zilele trecute nu mai au același efect.

Orașul este blând, cenușiu, în tonuri de ardezie roz…

Un oraș decolorat, sortit nuanțelor. Un oraș monocrom, făcut anume pentru senzațiile de peste vară…

Trebuie să mărturisesc că organismul meu se obișnuiește cu analgezicele a căror acțiune scade în intensitate și durată, pe zi ce trece… O durere surdă și chircită străbate tot mai mult ceața letargiei. Cred că ceva similar cu ce li se întâmplă bolnavilor grav, pe care morfina nu-i mai ajută. Produsul își va pierde curând orice efect, iar merele, de acum inutile, se vor posmăgi pe crengi.

Orașul este blând, cenușiu…

Stiloul meu alunecă anevoie pe hârtie, lăsând cu fiecare clipă urme tot mai șterse. Când se va goli de cerneală, acest jurnal…

OFF

Puștiul țâșnise în mijlocul ierbii înalte și moi. Avea o față serioasă și îmbujorată, pe care pistruii alcătuiau un soi de constelație de pișcături de insecte. Viziera căștii de soldat în marină îi cădea pe ochi și legătura care-o fixa sub bărbie îi împărțea în două obrajii bucălați, ceea ce îl făcea să semene și mai mult cu o păpușă. Și-a ridicat brațele ca să fluture o mitralieră de jucărie și la subsuori i-au apărut mari aureole de sudoare pe tricoul portocaliu. Pe toată peluza mișunau pușți îmbrăcați ridicol în aceeași ținută, ce zbierau ordine, transpirând sub greutatea accesoriilor, cu fața roșie de la soarele puternic. Nu mă mișcasem; sub omoplați iarba avea consistența cauciucată a unui decor artificial. Acum, puștiul era foarte aproape; l-am văzut cum deschide gura, i-am văzut gâtul contractându-se din cauza efortului. Tricoul i se ridicase și lăsa să se vadă mușchii

pântecelui umflându-se din cauza țipătului. Țipa…Țipa ceva de genul „Compania B, înainte!” sau o inepție similară și glasul lui îmi ajungea în urechi redus în mod straniu la o tonalitate cu abia o notă mai înaltă decât cea a unei conversații. Îl vedeam la modul fizic cum țipă. Gura, gâtul, pântecele, totul indica strigătul, dar nu puteam distinge decât o strigare acolo unde ar fi trebuit să fie un țipăt… Chiar țipase, dar țipătul fusese, ca de obicei, redus de îndată de o forță invizibilă, iar părinții lui care pălăvrăgeau ceva mai încolo, sub umbrelele lor de soare, nu auziseră altceva decât niște cuvinte rostite pe un ton ușor mai ridicat decât al lor.

Puștii se îndepărtaseră mimând explozii pe care și le doreau teribile, iar șepcile lor zburau în mijlocul ierbii ca stranii capete de fier. M-am întors pe burtă, iar soarele îmi bătea în ceafă, un soare greu, care mă apăsa și îmi umezea pielea. Picioarele mele goale răscoleau pământul ca nisipul unei plaje, în căutare de puțină răcoare, dar iarba moale și călduță îmi încercuia gleznele și părea că vrea să facă în așa fel încât tot ceea ce se afla în jur să aibă aceeași consistență cu a ei. La umbra unui pâlc de arbori, aproape de ieșirea din parc, bărbați și femei cu pielea cojită de pe umeri strângeau scaunele de tablă și barele nichelate pe care le vedeam ciocnindu-se, fără să producă însă un zgomot mai intens decât ciocnirea unei lingurițe de o mochetă groasă de lână.

M-am ridicat și am traversat peluza spre arborii sequoia roșii ce mărgineau parcul. În brațele mamei lui, un bebeluș își tot agita capul cu fața deformată de convulsii furioase, dar „țipetele” și plânsul lui îmi ajungeau în urechi ca printr-un filtru sonor. Asta era cel mai greu de suportat, senzația de a avea dopuri în urechi, de a avea trompa lui Eustachio umplută cu ceară sau gelatină.

Am luat-o la pas mai repede. Se înserа curând și parcul se golea până a doua zi. Am ocolit borna verde străduindu-mă să nu o privesc și am trecut pe lângă șirul de arbori de sequoia…

Adesea, în timp ce degetele mi se crispează pe

lemnul bețelor și fac să vibreze încet țimbalele, memoria mea derapează, își ia zborul, se înfundă la întâmplare în dezordinea îngrămădită de-a lungul circumvoluțiunilor mele cerebrale. Atunci, o scenă se ivește uneori din praf și se desfășoară mecanic; pereții craniului meu se animă ca un ecran sub strălucirea gălbuie a unui proiector ce derulează un film întrerupt.

...Eram încă student, cred, era cald și țeasta îmi vâjâia. Deodată o motocicletă a lăsat o dâră neagră pe iarba ca de cauciuc a campusului înainte de a se prăbuși în interiorul marii galerii circulare. Brusc, fumul albăstrui țâșnit din țeava triplă de eșapament a invadat amfiteatrul...

Absența totală a zgomotului, liniștea uniformă ce însoțea explozia ușilor și a ferestrelor, salturile sincopate ale vehiculului, stratul de fum, toate au sfârșit prin a da un aspect oniric scenei, lipsind-o de orice credibilitate.

Ușa liftului s-a deschis violent și a apărut o față palidă, cu fruntea încinsă cu panglica albastră a manifestanților, urmată de brațul ce agita sticla din care fitilul arunca mici scântei. Pe motocicletă, tipul învești mântat în negru a urlat ceva... Vreau să spun că gura i s-a rotunjit într-un țipăt mut în loc de ceea ce trebuia să fie un strigăt de atac. Mâna dreaptă i-a părăsit ghidonul, îndreptând țeava neagră a lansatorului de flăcări spre cabina liftului. Sticla s-a spart de cel mai mare dintre cele trei faruri. Șoldurile i-au zvâcnit din reflex, proiectându-l pe individ pe mozaicul din hol în timp ce motocicleta și-a continuat singură calea, izbindu-se de distribuitorul de sandviciuri. Încă o dată explozia s-a rezumat la o tăcută jerbă de culori...

Ghidonul a zburat pe deasupra capetelor noastre, pulverizând trei televizoare înainte de a se înfige în zid. Lângă mine, secretara Institutului de psihologie a urlat ceva cu mâinile apăsate pe tâmple. Buzele i se mișcau disperate; am ridicat din umeri, arătându-i cu degetul mare cadranul roșu al regulatorului, aparatul de reglare a zgomotului, ce trona în iarba moale a campusului. Acul

indica limpede că zona tocmai fusese decuplată total conform procedurii în vigoare în cazul revoltelor sau manifestațiilor. Orice s-ar întâmpla, rămânem surzi până ce brigăzile de intervenție vor fi stăpâne pe situație.

În mijlocul holului, motociclistul, fără sticlele arzătoare, trăgea cu un pistol de calibrul.45, proptit în articulația cotului… focuri scurte la gura țevii, vizibile prin locașurile goale ale butoiașului pentru gloanțe. Impresia era cumva similară cu cea resimțită în fața unui televizor cu sunetul oprit… Aceeași senzație de irealitate, de vis. Grupul de studenți izolați în amfiteatru urmărea înfruntarea cu o privire goală, ca și când ar fi fost anesteziați de lipsa zgomotului.

Cuprins, brusc, de oboseală, m-am așezat în mijlocul tuturor acestor fantome.

…Chiar dacă memoria mea se chinuiește acum să claseze amintirile, este evident că asemenea scene nu pot proveni decât din vremea când s-a aplicat pentru prima dată planul anti-zgomot; într-adevăr, după aceea, nimeni nu a mai fost capabil să strângă suficientă energie ca să se lanseze într-o asemenea dezordine.

…În general, alte secvențe se ivesc de îndată, fără noimă, abia dacă sunt coerente…

A fost în ziua în care banda cu înregistrarea de la *Woodstock* a fost arsă în piața publică în cea mai desăvârșită indiferență a trecătorilor. Sau a doua zi, nu mai știu…

Discoteca goală, cu ringurile de dans sclipitoare, parchetul ceruit, mirosul acru al produsului pe bază de crom și, în enorma sală pustie și întunecată, Mayer singur pe estradă, suflând ca un nebun în trompetă de patruzeci și opt de ore; venele de la tâmple i se umflaseră, ajungând niște păienjenișuri gata să plesnească.

Stăteam departe de instrumente ca și când acestea – clarinete, saxofoane, bateria – ar fi fost dintr-odată pline cu venin. Iar Mayer sufla în trompetă, cu fața vânătă, strălucind de sudoare. Nimeni nu a înțeles ce i s-a întâmplat, unii au menționat drogurile, alții…

Mayer cânta și noi nu auzeam nimic, doar o slabă frântură muzicală, fără nicio legătură cu efortul dement depus de muzician. În umbra barului, acul de la regulator oscila încetișor pe partea roșie, interzisă a cadranului… OFF, tocmai fuseserăm decuplați. Am întors capul de parcă mă privea un judecător. În acel moment polițaii brigăzii sunetului au invadat ringul de dans. Purtau la șold pistoale-mitralieră scurte, de-un galben aprins, iar culoarea proaspătă, ușor stridentă, sporea impresia de ireal a focurilor care se iveau în rafale la gura țevilor într-o liniște desăvârșită.

Mayer s-a prăbușit cu încetinitorul. Am observat, într-un mod cam stupid, că unul dintre gloanțe îi străpunsese trompeta. Polițaii ne-au examinat apoi instrumentele, mai ales tobele mele… Pe urmă, seara, mai târziu, ni s-a dat voie să interpretăm o serie de melodii lente, conforme cu legea, și câteva cupluri adormite au venit să se legene în mijlocul ringului de dans… atât de mare, atât de pustiu.

…Buddy Hollington ar fi trebuit să mă alarmeze. Era student și își câștiga pâinea de zi cu zi spălând pahare în spatele sălii care ținea loc de bucătărie… Buddy și subiectul lucrării sale de masterat scrise cu un creion cu mină moale pe un formular mototolit. Buddy urmărindu-mă pe culoarele supra-încălzite ale unei discoteci pustii din cauza soarelui de iunie… Despre ce vorbea? O paralelă, cred. O paralelă între dispariția concertelor de muzică pop și absența ciocnirilor dintre poliție și studenți în decursul lunilor precedente. „Dispariția violenței și…”, nu mai țin minte decât prima parte a titlului propus, dar tot cred că este o formulare nefericită…

Dispariția zgomotului, dispariția violenței, da, a fost unul dintre argumentele pe care ni le-a tot repetat presa de largă circulație, au fost și altele.

Nu l-am mai văzut pe Buddy. Lucrarea lui nu s-a păstrat, degeaba am căutat-o pe rafturile bibliotecilor și în arhive. Eu…

Alte imagini mă bântuie… Sărbătoarea națională și

parada ei molatică, fără muzică, de-a lungul bulevardelor pe care se răspândește o mulțime anemică. Și puștii aceia, pe marginea străzii, aprinzând fitilul unor mici petarde roșii, găsite în cotloanele nu știu cărui pod. Jerba de flăcări mute a exploziei tăcute. (Un rotocol de lumină, apoi mirosul pulberii, apoi nimic ALTCEVA. Niciun zgomot.) Senzația continuă de somnolență.

...și pe urmă, din nou, lunecarea lentă a mașinii de patrulare și mitralierele galbene. Atunci am privit în altă parte.

...la mine, trecerea vehiculelor blindate cu motoare enorme, scuipând dioxid de carbon și aburi în jeturi lungi, fisurând geamurile până la limita spargerii – deși este vorba de geamuri antiglonț recuperate din carcasa unui furgon blindat –, spărgând becurile și paharele de șampanie. Șarja decibelilor trebuie că este teribilă și, totuși, câtă liniște. UN CONVOI FANTOMĂ NU AR FI FĂCUT MAI MULT ZGOMOT!

Afișul ce se etala pe toată fațada gării centrale înfățișa un bărbat fără urechi, cu un zâmbet fericit, strălucind de bunăstare, sub care stătea scris:

„Nu există un cetățean mai bun decât cel care nu vrea să audă."

...sau alt afiș: „Secretul fericirii", în care o maimuță singuratică își astupă timpanele cu mâinile lipite de tâmple.

...Iar zborul în formație strânsă al avioanelor cisternă, cu încărcături grele de uraniu pe părțile laterale, țesea peste oraș un soi de capac bine închis care ne ascundea cerul. Un capac din aripi mari în formă de delta, alunecând fără încetare, ce atrăgea soarele și lumina, cufundându-ne uneori într-o noapte metalică, apăsătoare și tăcută.

Înainte...

Înainte de amplasarea regulatoarelor, oamenii ajungeau să-și astupe urechile cu ceară ca să scape de vacarmul continuu al decolărilor, de trepidația neîntreruptă a utilajelor de extracție a minereurilor care

săpau, zi și noapte, în zăcământul de sare din sudul orașului. Cei mai bogați aveau în permanență căști antifonice, care făceau altădată parte din echipamentul tunarilor în timpul bombardamentelor artileriei. Nu se mai ținea cont de cazurile de mutilare, de puștii care își distrugeau timpanele cu vârful compasurilor, ca și de sinucideri și de omoruri… Dacă sunetul strident al duzelor nu ar fi acoperit orice altceva, am fi putut auzi înălțându-se dinspre oraș un formidabil cor de țipete de furie, de ură și de nebunie…

Totul a început…

Totul s-a produs gradat, ca o boală ale cărei simptome nu știi cum să le recunoști și care devine vizibilă atunci când este deja incurabilă. Un dușman care stă în umbră și a cărui prezență nu o descoperi decât atunci când ești încercuit. Asemenea lui Buddy, ar fi trebuit să presimt pericolul prin semnele lui cele mai fine: pânza de păianjen țesută cu răbdare cu ajutorul unei mici note care crește, devine articol, apoi anchetă, ca să sfârșească într-un editorial.

Ecologie, cruciadă anti-zgomot, mistica odihnei…

Cât timp mi-a trebuit ca să observ că, de acum înainte, deșteptătorul meu suna, în fiecare dimineață, mai încet? Mult prea mult, cu siguranță. De câte luni a fost nevoie ca ochiul meu să înregistreze în sfârșit prezența obsedantă, de-a lungul străzilor, a acelor borne metalice fără nicio utilitate aparentă, nici bornă kilometrică, nici cutie de scrisori, nici gură de incendiu?

Fără să fi fost luată vreo măsură socială, manifestațiile au devenit mai rare și adunările de tot soiul s-au rărit. Totul se întâmpla ca și cum energia stătea să dispară, ca și cum viața aluneca spre un ritm tot mai lent. Iar bornele împânzeau străzile, pietele… omniprezente. Apoi, într-o bună zi, presa a publicat o grămadă de articole, guvernul a editat o sumedenie de broșuri. Rafturile librăriilor se prăbușeau sub lucrările de popularizare tehnică…

Iar mormanul ăsta de hârtie scotea un strigăt

unanim: începea era odihnei!

Guvernul devenea ecologic. Totuși nu erau înlăturate navele cargou, al căror șuierat crăpa fațadele și creierele. Nici zgomotul continuu de forare al pompelor pentru uraniu, încă și mai puțin vacarmul neîntrerupt al utilajelor de extragere a minereurilor… Nu, la televizor, Mac Floyd a explicat îndelung că zgomotul nu putea fi învins satisfăcător fără să fie prejudiciată producția, așa că trebuia să se acționeze asupra urechii umane. Pe scurt, ni s-a propus să devenim SURZI!

Nu în totalitate, desigur; în limite rezonabile, doar cât să fie salvate un anumit confort, o anumită siguranță. Primele rezultate nu erau destul de convingătoare? Anihilarea zgomotului provoca dezamorsarea pulsiunilor agresive. Dispariția vandalismului, a agresiunilor, a… tulburărilor.

STRESUL ÎNVINS.

Cine avea chef să reziste unor asemenea argumente?

Scotocind într-o zi prin mormanele labirintice ale unui negustor de vechituri, am fost șocat de acumularea impresionantă de uși blindate, de încuietori cu trei zăvoare, de sisteme de alarmă de toate felurile care fuseseră aruncate la gunoi. Nu trecea o zi fără să fie recuperate la întâmplare de pe terenuri virane arme de tot felul, carabine, măciuci, pistoale. Pubelele au devenit ele însele locul în care se găsea un întreg arsenal considerat odinioară indispensabil: grenade cu gaz lacrimogen, paralizant, care desfigura, sisteme de alarmă…

De când fuseseră amplasate bornele de reglare a sunetului, puțini oameni mai închideau ușile; cheile zăceau în șanțurile de scurgere a apei, zornăind sub mătura celor care se ocupau de curățenia publică.

Într-o dimineață, Ben Cartwright, vecinul meu de palier, un septuagenar fost șef peste o unitate de foreze, măcinat de trepidații, m-a așteptat la ieșirea din lift. Era în maiou și își palpa ușor craniul chel, roz și rotund; pe față i se citea o fericire care m-a făcut să nu mă simt în largul meu.

— Știți, ACUM îmi crește din nou părul, a șoptit el.

Fapt e că broșurile medicale menționau fără încetare binefacerile liniștii, se vorbea despre o reîntinerire a celulelor, despre încetinirea procesului de îmbătrânire. Mulți dintre bătrânii din cartier, victime ale unei autosugestii orchestrate cu grijă, începuseră să-și expună trupurile descărnate, suprapopulând cluburile naturiste din oraș. Parcurile au fost invadate de cohorte de bătrâni goi, cu chipul încremenit în acea expresie de beatitudine teribilă pe care o putem observa uneori la nebuni.

În campusul facultății, ultimul concert pop nu a atras decât vreo câțiva fani înrăiți, și chiar și pe ei i-am văzut cum adormeau după doar câteva acorduri. Atunci a început marele declin al muzicii violente, puțin câte puțin, înlocuite de mareea lipicioasă a slow-urilor dulcege și murmurate.

Atunci s-a observat cum iepurilor îmblânziți din parcul municipal le crescuseră foarte mult urechile, tot încercând să lupte cu semisurzenia care le fusese impusă dintr-odată. Cine mai avea suficientă energie ca să caute să înțeleagă, să țină ochii deschiși și să reziste toropelii?

În esență, principiul era unul dintre cele mai simple: regulatoarele împânzeau bulevardele și aveau funcția de rețele; sunetul era evaluat constant, analizat de un sistem electronic sofisticat. De îndată ce sursa sonoră depășea pragul de intensitate legală, aparatul se punea în funcțiune, adunând fasciculele de unde care se răspândeau pe străzi, în locuințe, pe culoarele de la metrou. Invizibile, inodore, strecurându-se în canalul auditiv, înțepenind timpanele… Astfel că mii de persoane deveneau surde fără să știe; vacarmul, explozia sonoră se răspândeau în jurul lor, dar nu le parveneau decât extraordinar de atenuate…

Guvernul a instituit un prag legal ce nu trebuia depășit, iar tot ceea ce depășea cota sonoră stabilită, tot ceea ce era OFF, provoca de îndată, prin rețelele de regulatoare, o slăbire generală a timpanelor. De asemenea, tot ceea ce depășea tonul unei conversații mondene se transforma în murmur de ceainărie.

Sistemele de reglare a sunetului împânzeau orașul și localitățile din afara lui, așa cum, pe vremuri, se întâmpla cu gurile de incendiu; totuși, ca să se deosebească de primele, acestea fuseseră vopsite într-o nuanță de verde urâtă, ca aceea a apelor stătute. Adevărate centrale electrice, regulatoarele funcționau permanent, propagând surzenia 24 de ore din 24.

Presei oficiale i-a revenit misiunea să înlăture aspectul mutilant al întregii operațiuni. Foarte curând nu s-a mai vorbit despre surzenia parțială, de paralizia controlată a timpanului, de scăderea sensibilității auditive. Printr-o răsturnare dialectică dintre cele mai curioase, zgomotul a devenit principala victimă a întregii afaceri; a fost redus la tăcere, cenzurat, șters, slăbit ca și cum asupra lui, și DOAR asupra LUI, se îndrepta acțiunea regulatoarelor. Nimic mai fals! Zgomotul era intact, liber, prezent, întreg… Urechea umană, în schimb, nu suporta toate astea. Presa, radioul, televiziunea s-au unit ca să convingă un popor de infirmi că se află în deplinătatea facultăților sale și se vorbea despre insonorizare acolo unde ar fi trebuit să se vorbească despre mutilare. S-a putut observa luând naștere un soi de cruciadă anti-zgomot, de mistică a odihnei, iar publicul s-a simțit lipsit de partea lui de paradis. Petițiile, manifestațiile cereau extinderea câmpului de insonorizare pe întregul teritoriu.

REPET. A FOST O MANEVRĂ POLITICĂ. O CAMPANIE DE LETARGIE DESTINATĂ SĂ…

E o realitate că fiecare și-a cerut sus și tare partea lui de odihnă și a obținut-o.

Am avut parte de propria noastră liniște, așa cum odinioară am avut propria noastră mașină sau propriul nostru televizor, orașele au fost invadate, acoperite, amuțite de regulatoare; de acum înainte fiecare a evoluat într-o lume capitonată, înăbușită, fără crispare, fără țipăt. Să faci zgomot a devenit rapid o infracțiune foarte gravă. A fost creată o brigadă mobilă și o secție anti-zgomot; și dacă, din greșeală, unei casnice îi lua foc cuptorul, antenele zbârnâitoare ale radarelor localizau imediat sursa

ecoului interzis și comunicau rapid coordonatele către mașinile patrulelor ce ajungeau la fața locului într-o clipă. Desigur, NIMENI dintre vecini sau chiar din familia acelei femei nu putuse distinge un sunet mai intens decât cel „normal” fiindcă fiecare bucată de teritoriu se găsea sub controlul regulatoarelor… Însă centrele de analiză îl sesizaseră. Chiar dacă întâmplarea ca atare nu deranjase, de fapt, pe nimeni, constituia totuși o infracțiune aproape religioasă, un păcat. Iar noul zeu se chema ODIHNĂ…

Prelevările de spermă și inseminările artificiale au devenit rapid obligatorii într-o lume care nu mai poseda destulă energie pentru împerechere… și, prin urmare, pentru a procrea.

La discotecă, încercam să mă las absorbit de muncă, fugind copilărește de schimbările pe care le vedeam survenind în exterior. Apoi, într-o seară, am făcut o criză și mi-am ars tobele, mi-am rupt bețele… am șters de pe benzile de magnetofon înregistrările de percuție, eu care de la vârsta de… La ce bun? Începea era odihnei.

Am căutat mult în dicționar: TRIPANOSOMIAZĂ… Da, exact asta era: boala somnului, pierderea treptată a energiei, letargia progresivă, dispariția forțelor vitale. Moartea.

Din acel moment, totul s-a petrecut ca și când o stranie afecțiune osoasă de neidentificat și neidentificată măcina lucrurile din interior, transformând scheletele în pulbere sau mai degrabă în gelatină. Sufeream toți de lichefiere pe dinăuntru și nimeni nu observa. Aș fi vrut să slăbesc ca să mă simt o armătură, să întrezăresc, în sfârșit, sub piele existența schelăriei…

Să fiu din carne și sânge mi se părea obscen; m-am cufundat în contemplarea fotografiilor din lagărele morții, iar oamenii aceia descărnați mi se păreau mai concreți decât cei care-mi erau în preajmă. Mai reali…

Totul în jurul meu, toată lumea era contaminată de o lipsă de soliditate, de realitate. Un accident produs într-o intersecție, însoțit de strigătele fals stridente ale unei femei, nu ajungea la mine decât ca prin vis. Noaptea mă

trezeam ca să alerg de-a lungul drumurilor de țară. Dar picioarele mele, încălțate cu pantofi grei cu talpă țintată, nu stârneau niciun ecou pe câmpii. Sunetul murea sub tălpile mele fără să se ridice pe deasupra capului meu, fără să miște vreodată aerul, așa că alergările mele disperate păstrau consistența pâsloasă a viselor.

„Ecoul a murit!” am scris ca tâmpitul pe un zid, într-o seară de depresie; dar inscripția mea, pe care o supravegheam de la fereastră, nu a atras atenția nimănui.

Treceam prin lume ca un somnambul, uitând virtuțile țipătului, incapabil să scot un urlet că sunt treaz, viu… Singur, în pivniță, pe jumătate orbit de lumina celor trei reflectoare, cu o bucată de gheață pe pântecele meu gol, mimam țipătul fără să scot un sunet. Încercam să trezesc în mine, urmând aceiași pași, o zvâcnire asemănătoare aceleia care îmi străbătea trupul și mintea atunci când tobele mele existau, sunetul răsărind sub picioarele și mâinile mele. Îmi goleam atunci pântecele într-un soi de defecare uriașă, îmi deschideam gura în timp ce corzile mele vocale se mișcau, mute. Șalele îmi plesneau, pulpele se depărtau într-o împerechere invizibilă, un zumzăit îmi apărea în urechi. Și de fiecare dată cădeam din nou zdrobit și dornic de ceea ce nu fusese, gâfâind și cu pulpele uscate.

Nimic nu putea înlocui țipătul. Într-o palmă zdrobeam capătul arzând al unei țigări, în timp ce cu cealaltă strângeam un cub de gheață – gesturi care nu trezeau în mine nimic altceva decât o crispare a măruntaielor ce putea apărea de la orice lovitură în ficat.

Și ceilalți? Teribil de moi, bebelușii bătrâni hrăniți cu sieste și muzică siropoasă, ce se îmbuibau cu un sirop infect, un fel de cocteil călduț pe bază de cântece de păsărele, fâșâit de flori rupte, murmur uniform. Fericiți ca urmare a încetinirii ritmului de viață, fericiți să meargă ca pe cauciuc, fericiți să vorbească cu gura parcă plină de polistiren. În momentele mele de nebunie mi se părea că îi văd mâncând creme moi, piureuri roz; simțeam că se apropie momentul în care vor aluneca de pe scaune ca să

se rostogolească, ca într-un film cu încetinitorul, pe o peluză unsuroasă unde vor începe să toarcă.

Ca urmare, m-am dedat ascezei, mâncam, ca să simt cu dinții, doar alimente solide, dure, aspre. Fructe verzi, nuci, cartofi cruzi. Nu beam decât alcooluri care mă scuturau din cap până în creștet de la prima înghițitură. Încercam să alung orice moliciune din corpul meu, obișnuindu-mă cu ceea ce înseamnă foamea sau aruncându-mă într-o cadă cu apă rece ca gheața. Iarna, mă forțam să mă lungesc gol minute în șir pe cimentul de pe terasă.

Moliciunea, ramolismentul deveneau adevărate obsesii, mi-ar fi plăcut să-mi fie biciuit spatele la întâmplare ca să simt cum mi se încordează tot trupul, se întărește, cum devine compact ca un sac de nisip înghețat. Aș fi vrut să am o consistență mai solidă, să nu mai fiu împărțit după bunul-plac al membrelor mele, dar toate nu erau decât delir… De fapt, eram ca toți ceilalți, cu o posibilitate redusă de a izbucni în vreun fel, amuțit, castrat… Cu diferența însă că toți ceilalți nu simțeau nevoia să țipe, să facă zgomot. Trăiau voluptatea erei relaxării, a erei liniștii regăsite, a odihnei. „ODIHNA VINE DIN VOI, spuneau afișele, ODIHNA ESTE PRETUTINDENI CU VOI!”

…Pentru mine, nu era odihnă, era mumificare.

În vremea aceea am scris o povestire pe care am intitulat-o *Îmbălsămat de viu*… Era ceva pueril, chiar periculos, și am fost destul de înțelept să-mi dau seama de situație exact în clipa în care mă pregăteam să trimit textul unui ziar oarecare de avangardă.

Deveneam imprudent și asta numai din cauza senzației permanente că trăiam într-o lume lipsită de realitate. Mi se părea că orice faptă nu valora mai mult decât una din vis și trebuia să fac adevărate eforturi ca să continui să mă comport „normal”… Din punctul meu de vedere, totul era un pretext ca să mi se facă greață, până și numele orașului – Almoha – mi se părea lipsit de unghiuri. Era un râgâit de mâncău îndopat, un scâncet de

femeie trezită, cu fața umflată de somn, ceva nearticulat, fără nicio materialitate. Acolo unde ar fi fost nevoie de un nume ca de șmirghel nu era decât o bulă de aer ce se sparge la suprafața mocirlei…

În acest răstimp, concetățenii mei lucrau – conform expresiei răspândite de presă – ca „să-și dezvolte receptivitatea”! Au aflat astfel că pot să doarmă în mijloacele de transport în comun, la ora prânzului, seara de îndată ce se întorceau acasă și, desigur, în cele patruzeci și opt de ore ale weekendului. Mulți s-au înscris în acele noi cluburi de vacanță care garantau o lună de somn total, inclusiv hrană prin perfuzii, contra unei sume întru totul rezonabile… Curând, unii dintre colegii mei de orchestră au considerat slow-ul un dans debordând de sălbăticie și nu au ezitat să-și propună serviciile unei orchestre specializate în cântece de leagăn pentru creșele de stat.

Se simțeau bine, erau fericiți, relaxați în lumea de odihnă care li se oferea. Și-au aruncat ceasurile, nu au mai ieșit seara, și-au petrecut timpul liber dormind. În orice supermarket îți puteai cumpăra un „kit pentru dormit”, cu noile pastile-hrană pe care le înghițeai vineri seara și care îți permiteau să te cufunzi în neant până luni dimineața, fără să te trezești din cauza foamei, și cu o sondă din plastic moale care se fixa fără să jeneze la anus și sex, scutindu-l pe cel care se odihnea de problema dejecțiilor.

Mi-am imaginat cu groază ziua în care nimeni nu va mai simți vreun interes pentru cinema, pentru literatură și încă și mai puțină curiozitate pentru actualitate sau pentru politică, ziua în care toate acestea vor fi suprimate din programele de radio și de televiziune, ziua în care nu se vor mai vinde ziare, în care difuzoarele dispuse de-a lungul străzilor vor emite în permanență muzică relaxantă… Ziua în care întreaga umanitate nu va mai fi decât un pat imens…

„Înfloriți!” m-a sfătuit un doctor căruia îi mărturisisem vag problemele mele și care, vădit, nu m-a luat în serios. Să înflorești! Toată lumea înflorea! Florile

înfloresc într-o muzică lină, se știe, dar eu voiam să zdrobesc toate florile din lume. Voiam să se ofilească brusc sub șocul sunetelor scoase de tobele mele! Voiam să fiu OFF! Să ies din limita albă și fadă a cadranului de control al sunetelor, să plonjez în acea parte roșie în care acul nu se aventura niciodată. Roșul mă hipnotiza. Numai ce vedeam culoarea roșie a unui semafor de la colțul străzii, că rămâneam împietrit pe loc.

Trăiam pe zi ce trece tot mai mult la marginea lumii reale și nu ieșeam din toropeala mea decât rareori, în sala din spate a unei cafenele, în fața unei cești reci pe care trebuie că mi-o aduseseră cu o oră sau două mai înainte. Începând din acel moment, fiecare zi a devenit o adevărată încercare. M-am surprins cum vociferez, înjur un șofer, bat darabana pe tejgheaua unui snack-bar… Tot atâtea lucruri suspecte care nu-i vor scăpa unui membru al brigăzii anti-zgomot. Trebuia să-mi revin, să-mi recapăt aparenta mea indiferență de odinioară, altminteri detectoarele puteau să-mi ia în calcul ecourile, să mă localizeze, să mă identifice, să facă un raport către șeful de brigadă… și pe urmă? Putea fi ceva mult mai grav decât amenda sau tribunalul. Din când în când erau arestați oameni cu totul neînsemnați, pe care îi calificau drept obsedați, maniaci, fără să fie precizat cu adevărat de ce viciu sufereau, și îi închideau în aziluri de stat, de unde nu mai ieșeau niciodată. Eram un maniac? Un… „deviant”? Îmi aminteam de Mayer, și el cedase, iar brigada îl eliminase fără nicio ezitare.

Am încercat să orientez către altceva febra care mă ardea, folosindu-mă de sex ca de o supapă eliberatoare. A fost o greșeală, cântăreața pe care am răsturnat-o în vestiar după închiderea discotecii s-a ridicat, cu coapsele uscate și privire disprețuitoare… Eram impotent. Castrat moral și fizic de orice forță vitală, incapabil să țip, oricum aș fi făcut-o…

Mai mult ca oricând, mă simțeam redus, amputat. Am scris o nouă povestire, *Eunucul,* care a fost refuzată și înapoiată cu precizarea… „Psihologia personajelor este

prea delirantă”. Am scris atunci un pamflet intitulat *Roadele carteziene*, în care m-am dedat unei critici sistematice a normalului, a ideilor primite de-a gata, a tot ceea ce rămâne hotărât „conform” și „dincoace de limită”… Ultimul capitol se încheia printr-un triplu strigăt: „OFF, OFF, OFF!”

Acum chiar existau motive să mă interneze imediat, așa că am ars cu grijă lucrarea în cadă, turnând un litru de alcool. Prilej cu care era cât pe ce să dau foc la apartament, important era însă ca manuscrisul să dispară. Eșecul tentativei mele de a compensa lucrurile m-a lăsat dezorientat. Mi se părea că, în clipa de față, oricine putea să afle de starea mea de decrepitudine. Sexul meu mort era un semn concret pe care nu-l puteam nega, care îmi revenea mereu în memorie. Să te așezi la fereastră cu un canin rupt înseamnă să-ți pierzi consistența, e de ajuns să smulgi un singur dinte dintr-un fermoar și ești pierdut, ești gol… mai rău, ești încercuit, îți pierzi integritatea viscerală, e ca și cum ți-ai plimba intestinele pe genunchi sau ai purta un pantalon fără nimic între picioare, în timp ce restul corpului este bine acoperit de veșminte.

Eram fisurat, asediat, oricine mă putea doborî într-o secundă, fiecare privire era ca un deget care-mi scotocea medical anusul, distrugea pe loc orice individualitate, orice conștiință de a fi eu însumi… Să fi fost prin iunie, cred, anul școlar se apropia de sfârșit. Aerul condiționat făcea față tot mai greu prin discoteci și în sălile lipsite de ferestre, temperatura era insuportabilă și îi aducea laolaltă, într-o aceeași abrutizare fericită, pe muzicieni și dansatori. Numai o șușoteală slabă mai amintea de prezența chelnerilor. Capul îmi zumzăia și simțeam cum o transpirație nesuferită îmi făcea gulerul cămășii lipicios.

Chewing yellow slow, melodia la modă a momentului, a fost brusc întreruptă de o pană de sonorizare, apoi s-a stins lumina. Incidentul minor a părut să justifice rezistența dansatorilor, o adevărată liniște de moarte s-a lăsat peste ringul de dans și, preț de o clipă, am avut senzația foarte clară că sunt îngropat de viu într-o

piramidă egipteană sau că orbecăi pe culoarul unui labirint. Am simțit cum mi-a trecut un fior ca un cuțit prin șale și am înțeles că trebuie să ies înainte să m-apuc să urlu. M-am năpustit spre ieșirea de urgență, despre care știam că se află în partea de jos a estradei, și m-am trezit pe stradă, orbit, lipit de zid din cauza luminii puternice a soarelui… Fără să-mi dau seama prea bine ce fac, am luat-o printre clădiri și am ajuns curând în centrul orașului. Orașul era jilav, adâncit într-o siestă toropită. Pe malul canalului, fetele se bronzau în răstimpul dintre două cursuri, cu trunchiul gol, pe burtă, zdrobindu-și pudic sânii pe haina atent împăturită. O grămadă de carne inertă pe care o invazie de muște albastre nici măcar nu ar face-o să tresară. Am adunat un pumn de pietriș și l-am aruncat iute înspre pulpele unei blonde decolorate, ce dormea cu gura deschisă la umbra unui stâlp. Pietricelele i-au atins partea din spate a genunchilor, iar fata s-a întors pe spate mormăind în somn, oferind privirii un sutien din care deborda carnea albă. A trebuit să o iau la fugă, pentru că-mi venea să o împing cu piciorul în canal. …Almoha… Ar fi putut fi și un nume de femeie. În curând gudronul se va topi, pietrele trotuarelor se vor disloca, va veni epoca lichefierii… Ah, iarna, frigul și gheața! Am părăsit canalul fără vreun scop precis și m-am trezit brusc în mijlocul unui cimitir de mașini ce se întindea pe tot țărmul mării. Peisajul m-a trezit de îndată, nu erau decât forme dure, deformate, cu unghiuri ascuțite, bucăți de tablă ciopârțite și tăioase. O lume de fier în care șuruburile se rostogoleau sub tălpi. Am luat de pe jos o bară sclipitoare de protecție cu gândul să fac țăndări carcasele din jur, când am văzut-o… Mai exact nu i-am văzut decât piciorul, ieșind prin crăpătura portierei, până la coapsă. Era mușchiulos, prea mușchiulos pentru gustul oricui altcuiva, și pe sub piele cea mai simplă mișcare dezvăluia tensiunea articulațiilor, umflătura tare a cărnii. Glezna îi dispărea în interiorul unui pantof stilizat, cu toc de crom. Am înaintat; era îmbrăcată cu o rochie foarte scurtă din lame, probabil o ținută de seară, care părea să-i fi fost cusută direct pe

șolduri. Materialul argintiu se plia pe contururile sânilor tari, care, spre deosebire de cei ai altor fete, nu se bălăngăneau ca niște jeleuri la cel mai mic gest. Fața cioplită cu dalta, cu pomeți mongoloizi, proeminenți, reflecta aceeași putere. Nasul era scurt, în vânt, bărbia pătrată. Era rasă în cap, așa cum erau multe femei în prezent, iar absența clăii dezordonate de păr făcea din ea o construcție desăvârșită. O mică perlă de crom ce-i era înfiptă în nară m-a determinat să o confund, în mintea mea, cu un mineral... Privirile ni s-au întâlnit, dar nu aș putea spune că m-a văzut. Mâna dreaptă i se crispa pe un obiect metalic și am priceput că era un microfon conic ale cărui fire se strecurau printre pulpele ei până jos, la cutia dreptunghiulară a unui mic magnetofon. Instinctiv am căutat în jur ce anume înregistra. Nu auzeam nimic, ne aflam probabil într-o zonă total cenzurată de regulatoare, iar timpanele mele nu captau decât un zumzet slab, de stup aflat în depărtare. Totuși, la vreo sută de metri de noi, cupa unei macarale apuca violent carcasele, le smulgea din grămada de fiare vechi și le arunca în cuva cu pistoane a concasorului. La drept vorbind, vacarmul trebuie să fi fost îngrozitor, dar ca de obicei urechea noastră nu-l putea percepe. Nu înțelegeam ce putea să înregistreze fata; chiar dacă vacarmul real ar fi captat pe bandă, el ar fi cenzurat imediat la audiere. În plus, regulatoarele l-ar localiza și identifica de îndată. Înregistrarea sunetului prohibit constituia un delict analog deținerii de filme pornografice, voaierismului sau fetișismului sexual... Privirile ni s-au întâlnit din nou. În ochii noștri trebuie că ardea o febră comună, ca aceea din privirea a doi drogați care se holbează la o seringă plină... Brusc, a debranșat aparatul, l-a lipit de pântece și s-a prins de brațul meu ca să iasă din carcasa carbonizată în care se ascunsese. Avea degete puternice, cu unghii pătrate date cu negru.

Nu-mi aduc aminte ce am vorbit, iată-mă însă de-a lungul plajei, acolo unde se sparg valurile, mergând pe urmele tinerei femei. Înainta repede, aruncând din când în când o privire peste umăr, ca și când ar fi vrut să verifice

dacă mai sunt, ca și când ar fi vrut să mă invite să o urmez. Magnetofonul îi mototolea rochia pe șold, săltând pe mușchii mici și tari ai pulpei. În jurul nostru, bornele verzi ale regulatoarelor răsăreau din nisip, asemenea unor mine uitate, unor coifuri pândind la nivelul solului. Datorită apei, aproape că nu ne mai simțeam înmuiați de la căldură. Este adevărat că acest colț de plajă fusese întotdeauna pustiu din cauza curentului rece aflat de-a lungul coastei. Fata a început deodată să alerge și am zărit o clădire albă pe jumătate afundată pe-o latură a unei dune, și, fără să stau pe gânduri, am alergat în urma ei, sucindu-mi dureros gleznele. Când am ajuns în prag, pântecele mă durea îngrozitor. Clădirea te ducea negreșit cu gândul la casele arabe de pe cărțile poștale, totul era alb, aproape orbitor. Fiecare încăpere se încheia cu o boltă simplă, iar mobilierul, conform tradiției japoneze, era redus la strictul necesar. Totul degaja o stranie impresie de ascetism, neobișnuit la o femeie. Toate fetele pe care le cunoscusem se lăfăiseră mereu în lux și dezordine, cu poșetele pline și dulapurile înțesate. Îmi recăpătasem suflul, când i-am simțit degetele pe braț, invitându-mă să o urmez pe un culoar lung, pustiu, care ducea spre un loc care părea o seră. Era o încăpere rotundă, fără ferestre și fără altă deschidere decât ușa. Pereții erau straniu tapisați cu un strat gros din frunze albastre, foarte cărnoase, asemenea unor mici limbi vegetale. Stratul acesta se întindea pe pereți ca o iederă, și la fel pe tavan și podea. Aveai senzația că intri într-o cutie capitonată. În mijlocul încăperii se afla un bazin pătrat plin cu apă limpede și rece, în care erau cufundate rădăcinile plantei. Tânăra a închis ușa cu mare atenție, având grijă să acopere fiecare spațiu gol cu frunze și am observat că niciun deget de ghips nu ieșea din stratul de vegetație. Fără să-și ia privirea de la mine, a pus magnetofonul pe podea și a tot răsucit o clipă butoanele... Și deodată a țâșnit zgomotul! Zgomotul... Se auzeau dinții macaralei cum smulgeau caroseriile, zdrobeau portierele, spărgeau parbrizele. Șocul se răspândea în valuri, era o explozie de metal, mii

de țambale răsunau sub o ploaie de bile de oțel… Un bowling în care popicele ar fi fost clopote de catedrală… zgomotul îmi umplea urechile pentru prima oară după ani întregi. Am reușit să mă smulg din hipnoză ca să sar asupra magnetofonului și să-l opresc. Mi s-a părut dintr-odată că eram pierduți, că brigada de sunet urma cu siguranță să ajungă, de la o clipă la alta, trebuia să fugim, să alergăm de-a lungul dunelor, sau să înotăm în larg înainte ca regulatoarele să dea alarma, să localizeze proveniența unui asemenea vacarm… Trebuia… Apoi mi-am dat seama că auzeam! AUZEAM…

Regulatoarele nu acționaseră asupra timpanelor noastre… în ciuda a ceea ce mă așteptasem, banda magnetică reda cu fidelitate fiecare zgomot al șantierului, întru totul real, în ce avea mai concret… Am ridicat privirea spre tânăra care stătea îngenuncheată, siderat. Zâmbea și mângâia covorul de frunze cărnoase pe care se sprijineau genunchii noștri. „Shakaloa”… a șoptit ea cu simplitate. Shakaloa… Așa va trebui să o numesc de acum… Shakaola era numele frunzelor… „iedera-care-mănâncă-zgomotul”, cum am auzit că îi spuneau indienii de la marea de sare. Ne înconjura ca o cochilie protectoare de care undele regulatoarelor nu puteau trece, fără să lase niciun sunet să se strecoare în afară, creând o enclavă unde zgomotul putea să se răspândească la fel ca altădată, să renască, să răsune în craniile, în capetele noastre… Aproape că ne aflam într-o altă dimensiune, eram liberi.

Brusc mi s-a părut că mi-au fost smulse dopurile de ceară din urechi, că fusesem, în sfârșit, vindecat de o infirmitate. Banda se derula în continuare și zgomotele nu mai erau doar simple zgomote, ci stârneau o mie de corespondențe în mintea și trupul nostru. Sunetele erau în gura mea, în vârful degetelor… Am început să râd tâmp, am plâns, am dat din mâini, am dansat după o partitură gigantică. Fata își scosese rochia și, goală, pe tocurile înalte de crom, s-a îndreptat spre bazin și s-a ghemuit în mijlocul rădăcinilor. Apa i se lipea de părul pubian și îi auzeam dinții clănțănind puternic. Mi-am scos și eu

hainele năclăite și m-am așezat în fața ei în apa înghețată care mă spinteca la propriu în două, atingându-i doar genunchii… Sunetul părea că dă rotocoale înainte de a exploda deasupra capetelor noastre. Aș fi vrut ca, asemenea ei, să nu am păr deloc pentru ca zgomotul să pătrundă în mine mai bine… Tremuram convulsiv din creștet până-n tălpi și a fost nevoie ca ea să mă apuce de umeri pentru a nu mă prăbuși… Când s-a făcut iar liniște, m-a scos din bazin și din încăpere, și m-a condus pe terasa însorită. Am rămas acolo până seara, incapabil să deschid ochii sau să scot vreun sunet. Tăcea și ea… dar cuvintele sunt risipă când nu sunt strigăte. La apusul soarelui am izbutit să îngenunchez fără prea mare greutate. Eram mai lipsit de putere decât un copil și ea mi-a dat să beau o licoare acră, încercând să mă pună pe picioare. Ziua trecuse ca prin vis.

De îndată ce am fost în stare să merg, m-a însoțit de-a lungul dunelor, șoptind numai „… mâine, la aceeași oră”. Apoi s-a răsucit pe călcâie și a dispărut.

Am rămas locului câteva minute, clătinându-mă, incapabil să leg două gânduri coerente, apoi am descoperit că îmi ieșea din buzunar o bucată de hârtie împăturită în patru. Erau scrise doar cuvintele „baros ori ciocan” și fuseseră notate cu grijă anumite dimensiuni, ca și greutatea dorită pentru unealtă. Mi-am reprimat orice gând rațional și mi-am petrecut o parte din noapte căutând prin magazine de scule și supermarketuri un baros care să corespundă caracteristicilor indicate. Am nimerit în cele din urmă și într-un butic indian, în care li se oferea turiștilor avizi după cumpărături prada unui jaf recent de prin cimitir…

Am avut deodată impresia că o bandă de piele tare îmi încinge umerii. Pe jumătate vârât într-o teacă de nisip întărit, un baros primitiv se afla amestecat printre alte obiecte sacre. Unealta era ceva mai mare decât un ciocan obișnuit, dar răspândea o forță puțin obișnuită. Era turnat dintr-un singur metal aurit, extrem de greu și cu o duritate capabilă să reziste la orice. Poansonul trebuia să

scrâșnească pe suprafața lui, fără să-l cresteze sau să lase nici cea mai mică urmă. Mânerul fusese făcut după forma palmei, astfel încât să poată fi ținut bine, iar capătul, stilizat, aducea cu un piolet și totodată cu un topor. Cu o singură lovitură reușeai să despici o ușă pe lungime sau să spargi obrazul de aramă al unui gong…

Fericit că eram interesat, vânzătorul a început să-mi explice în detaliu de unde provenea unealta, că era, înainte de orice, un ciocan de sacrificiu folosit pentru a zdrobi craniul victimelor – oameni sau animale – oferite ca jertfă. Nu-l mai ascultam deloc, pentru mine conta numai formidabila putere sonoră pe care trebuie că o avea un asemenea instrument. Fără să mai stau pe gânduri, am plătit cât mi-a cerut și l-am luat. Prilej cu care am observat cât de mult îmi solicita mușchii unealta, cum părea să fie o prelungire a brațului și, pentru că mă forța să depun un efort muscular mai mare decât de obicei, îmi dădea, pe neașteptate, avânt, tărie, cum nu mai simțisem nicăieri. Umerii, pectoralii, pântecele păreau deodată turnați dintr-un metal asemănător celui din care fusese realizată unealta pe care o țineam în mână.

A doua zi de dimineață, mă aflam în aceeași stare de spirit ca un bolnav incurabil care speră într-o poțiune magică. Simțeam cum îmi recuperam treptat puterile și, tot mânuind ciocanul cumpărat în ajun, m-am surprins deodată că aveam o erecție.

OFF… pentru prima dată de ani buni, fusesem OFF.

N-am putut să merg la discotecă, nu aș fi fost în stare să mă prefac că nu s-a întâmplat nimic. Am plecat foarte devreme, atent să nu fiu văzut, și m-am dus la cimitirul de mașini. Am izbutit să dau de o mașină cu banchete acceptabile și m-am strecurat pe locurile din spate ca să dorm. Mă aflam încă sub șocul experienței mele din ajun, iar cel mai mic efort, cel mai mic gând erau de ajuns ca să mă epuizeze. Am hotărât să dorm până la prânz și m-am cufundat imediat în cea mai desăvârșită stare de inconștiență.

Când, rostogolindu-mă de pe banchetă, m-am trezit,

am constatat că deja se înnoptase… Somnul mă moleșise și, preț de-o clipă, am rămas în mijlocul carcaselor de mașini, ezitând, năuc. Hainele îmi erau umezite de sudoarea rece, dormisem toată ziua într-o carcasă metalică expusă în plin soare, nădușind ca un taur. A trebuit să lupt împotriva scârbei pe care o simțeam cum mă cuprinde, un val de greață îmi perfora pântecele și tâmplele… poate începutul unei insolații. Mi-am scos cămașa și pantalonii, le-am înghesuit sub ceea ce fusese cândva o banchetă și am luat-o la fugă nebunește traversând plaja de-a curmezișul ca să ajung la mare. Curentul rece era mult mai înghețat decât mi-l închipuisem și am crezut pentru o clipă că o să cad la fund, țeapăn din cauza sufocării. Fără să-mi mai iau hainele, m-am îndreptat spre dune, nisipul părea să se fi întărit sub vântul nopții și scârțâia sub tălpi ca sticla. Casa era deschisă, cufundată în beznă, la fel de pustie. Mi-a luat ceva timp ca să o găsesc pe tânăra femeie; era jos, în camera rotundă tapisată cu iederă, în clopotul de verdeață, îngenuncheată, nemișcată pe marginea bazinului. Pântecele și pieptul ei trădau o respirație extrem de lentă și am avut impresia că inima îi vibra la fel de încet ca o piatră azvârlită în apă. Față de goliciunea ei, a mea nu avea nimic armonios, dimpotrivă, părul care mi se lipea de piept și de sex avea ceva din „baia de duminică” dimineața și mi se părea grotesc. M-am străduit să alung acest gând și am îngenuncheat un pic mai departe de ea, cu mâinile pe frunzele elastice. Abia dacă s-a mișcat ca să atingă butonul magnetofonului. Am așteptat, chircit, cu gura deschisă, ca și cum sunetul ar fi țâșnit din gâtlejul meu și ar exploda în adâncul stomacului, țintuindu-mă în mijlocul frunzelor.

Șocul a fost mai puțin violent decât prima dată, însă nu mi-am dat seama de asta imediat. Fiecare sunet părea că-mi intră pe nări ca să explodeze între ochi. Pândeam lacom momentul în care sunetul mi-ar disloca vertebrele, mi-ar face articulațiile să sară de la locul lor, dar nu s-a întâmplat. Femeia se întinsese pe jos cu brațele și picioarele desfăcute; părea să capteze vibrațiile prin

fiecare părticică a trupului ei. Pielea de pe pântece îi vibra asemenea celei de pe o tobă, iar șoldurile îi erau străbătute de un freamăt imperceptibil.

Am întins mâna, i-am atins genunchiul, dar s-a crispat… totuși fără violență. Fața îi era calmă, destinsă ca a unei persoane care se relaxează. M-am întins peste ea; corpul îi era extrem de dur. Deodată am priceput că ea nu era cuprinsă de aceeași exaltare ca mine… În fața sunetului, simțurile noastre nu reacționau la unison, nu eram pe aceeași lungime de undă… S-a întors pe o parte, scăpându-mi, și a rămas întinsă pe burtă pe marginea bazinului, atingând ușor apa cu vârful degetelor…

În ciuda dorinței mele, femeia refuza să se lase posedată. La fel se va întâmpla și în celelalte dăți.

Trebuie să mărturisesc că aceste cure de sunet, chiar dacă îmi erau necesare ca un drog, mă lăsau de fiecare dată tot mai nesatisfăcut; și curând m-am îndepărtat foarte mult de delirul sonor pe care mi-l imaginam în trecut. Cauza acestei stări de lucruri se afla în sunetul însuși. Nu ne foloseam decât de un sunet pasiv, un zgomot artificial înregistrat pe bandă magnetică, fapt ce ne punea într-o postură analogă celui care, între un film erotic și adevăratele practici erotice, ar fi constrâns să se mulțumească doar cu filmul… Plăcerea, mai întâi fizică, regresa la stadiul intelectual. Ar fi fost nevoie de un zgomot real, de un zgomot care să ne mobilizeze întregul trup. I-am vorbit despre asta însoțitoarei mele, dar a zâmbit fără spună nimic; acum eram pe aceeași lungime de undă: nu mă cuprindea nicio exaltare atunci când auzeam trepidația unui picamer. Nu mai aveam trebuință de sunet ca să-mi potolesc o necesitate elementară, ca apa și hrana, și acceptam satisfacerea fără să-mi fie sete sau foame. Shakaloa – mă văd obligat să o numesc astfel, fiindcă nu îi cunoscusem niciodată adevăratul nume –, Shakaloa, așadar, părea să considere audițiile clandestine ca pe un joc pregătitor, destinat să sporească apoi o plăcere misterioasă. Își cultiva insatisfacția ca pe o mângâiere neterminată, ca pe o așteptare delicioasă…

Am învățat repede să o urmez pe această cale… Ne pregăteam pentru ceva grandios, ce nu puteam încă să concep, dar care îmi apărea în viitor ca un lucru formidabil.

Când i-am vorbit într-o zi despre ciocan, chipul i s-a luminat fără să pot înțelege de ce, iar ea, care avea mare grijă să nu mă atingă, a mers până într-acolo încât să-și pună mâna pe genunchiul meu.

La discotecă, munca mea se desfășura fără incidente și am constatat cu plăcere că repulsia mea față de lumea de moliciune care mă înconjura, deși nu se diminuase, devenea acum controlabilă.

Timpul s-a scurs, apoi, într-o bună zi, pe la finele vacanței studențești, Shakaloa m-a anunțat deodată că vom pleca la proprietatea ei a doua zi… Nu am avut nicio obiecție, dar interesul meu a crescut când m-a rugat să iau cu mine ciocanul.

Am plecat.

Călătoria a fost lungă, căldura teribilă, deși vara era pe sfârșite. Am adormit; când m-am trezit, mașina mergea încet. În acel loc, ierburile îngălbenite ajungeau până la faruri și numai capota și partea de sus a mașinii păreau să mai plutească prin această mare vegetală. Câmpia era imensă, străjuită, ici-colo, de bornele de control. Tânăra a făcut un semn cu mâna și am înțeles că am ajuns. Proprietatea…

Vârful colinei părea crestat de un soi de boschet lung și înalt… Mai întâi am crezut că era un gard viu de lemn-câinesc hipertrofiat, dar mi-am dat seama rapid că înălțimea ansamblului era cam de zece metri. În mijlocul câmpiei, colina ivită din acel desiș compact și perfect dreptunghiular te ducea cu gândul de îndată la capul unui huron naufragiat…

Frunzele albastre contrastau bizar cu galbenul strălucitor al câmpiei înconjurătoare și am înțeles că micul boschet tăiat la milimetru se compunea numai din iederă albastră… din „iedera-care-mănâncă-zgomotul”… Am lăsat mașina la poalele colinei, iar în spatele nostru, dâra lungă

rămasă în mijlocul ierburilor începea să se închidă și am avut, preț de o clipă, impresia că sunt pierdut pe o insulă pustie… Iedera creștea pe o plasă metalică foarte deasă, asemănătoare celei de pe terenurile de tenis, și care alcătuia un fel de colivie fără altă deschidere decât o ușiță. Aceasta forma un veritabil culoar de verdeață care se întindea pe vreo sută de metri și larg de douăzeci. Cum nu exista nicio crăpătură cât de mică, lumina zilei nu pătrundea aici, iar fără fluorescența naturală a frunzelor, ar fi domnit o beznă desăvârșită. Asemenea casei de pe dune, poarta era tapisată toată pe interior cu iederă și, când s-a închis la loc, a devenit îndată de nedeslușit. Am rămas tăcut în frunzele care îmi ajungeau până la glezne, pradă unei ușoare angoase… Totuși în urechi nu-mi mai bâzâia nimic, iar tâmplele îmi erau în sfârșit eliberate de presiunea insuportabilă cauzată de regulatoare.

Pe alocuri, stratul de iederă se lăsa peste obiecte impunătoare și greu de distins, mascându-le în întregime ca pe niște mari statui de pe pietrele tombale. Am vrut să fac un pas în direcția uneia dintre aceste umflături, dar mâna femeii s-a așezat pe umărul meu, determinându-mă să înaintez…

Îmi auzeam talpa piciorului scrâșnind ascuțit.

Simțeam în aer chiar o anumită vibrație… Auzul meu se rafina, aș fi putut să disting între mii de feluri de tăceri. Aici, chiar și tăcerea trăia, nu mai era doar simpla absență a zgomotului, moartea sunetului, era ceva viu… Casa se afla la capătul culoarului, albă și ovală, și era, și ea, fără ferestre și acoperită de protuberanțe stranii, ca o cochilie de melc turtită sau ca o ureche… Ca toate vilele moderne, ușa de la intrare fusese înlocuită cu o mare diafragmă de oțel forjat la care ajungeai străbătând un plan înclinat în pantă abruptă. Odată trecut pragul, dădeai într-un culoar îngust, aflat la înălțime, gol, ce se bifurca brusc douăzeci de metri mai departe… Totul era construit din ciment grosier, zgrunțuros, fără mochetă sau cel mai neînsemnat ornament. Ai fi crezut că pătrunzi în cochilia unei fosile naufragiate. Mergeam în tăcere, iar zgomotul pașilor

noștri se intensifica, o lua înaintea noastră, căpătând rapid proporții grandioase. Mi-am dat seama imediat că cel mai mic zgomot era într-o clipă decuplat ca și cum s-ar fi aflat într-o imensă cutie de rezonanță… Fiecare parte de culoar se termina printr-un cot din ce în ce mai strâns și am dedus de aici că ne apropiam de centru. La fel ca în exterior, pereții culoarelor se curbau sau se deformau în funcție de protuberanțe ciudate… Lob… Antehelix… Helix… Tragus… Am zâmbit, casa reproducea exact traseul extern al unei urechi, în meandre concentrice. Urma să ajungem în timpan…

Într-adevăr, cam amețiți de această cursă în cerc, am ajuns deodată într-o sală rotundă, pustie și ea, prevăzută în mijloc cu un bazin mare sau, mai degrabă, o piscină săpată ca o jumătate de sferă, dar fără apă; m-am clătinat. În încăpere, întunericul era aproape total și mai degrabă ghiceam decât vedeam mișcările însoțitoarei mele. După foșnetul de stofe, am înțeles că-și scotea hainele; am făcut același lucru, devenise într-o oarecare măsură un rit necesar. Am strigat-o, dar nu a răspuns. Bezna mă copleșea cumva și m-am temut să nu fac un pas greșit și să ajung în fundul bazinului. Eram rupt de oboseală, m-am întins pe spate într-o curbă a unei protuberanțe de ciment și am închis ochii. Am adormit imediat.

M-am trezit brusc din cauza unui sunet strident și metalic. Ghemuit în conul de umbră pe care îl forma centrul casei, am auzit cum zgomotul ia naștere în exterior, apoi se propagă de-a lungul culoarelor ca să izbucnească, dintr-odată, liber deasupra bazinului. Dacă ar fi fost apă, cred că s-ar fi vălurit imediat sub șoc, în unde dese. M-am ridicat și am luat-o din nou pe culoare, bâjbâind; pe măsură ce mă apropiam de ieșire, zgomotul uniform devenea tot mai clar. M-am oprit în pragul porții. Tânăra femeie era în mijlocul grădinii, îngenuncheată, cu o sapă în mână. Cu o mișcare regulată a mâinii, înlătura frunzele albastre, dezvăluind protuberanțele pe care le observasem la sosire. Iedera dispărea și fiecare mușcătură a lamei scotea un sunet strident, asemănător celui care mă trezise.

Mi-am dat seama că ea „smulgea iarba” de pe ceva… Ceva întunecat, cu muchii puternice, ceva ce nu putea fi mișcat și pe care vegetația grădinii îl acoperise. Am urcat panta înclinată și m-am pus pe treabă, smulgând cu unghiile ramificațiile nervoase care se împletiseră strâns în jurul obiectului…

Shakaloa lovea rădăcinile cu un soi de frenezie și am observat că trupul îi era în întregime acoperit cu o peliculă fină de sudoare. Părea că are febră, iar în ochi îi sclipea o lumină nouă. Își pierduse răceala minerală, carnea își recăpăta suplețea, redevenea femeie pentru nu știu ce ocazie misterioasă… Se pregătea ceva. Până și culoarea pielii i se schimbase și am observat că, pe antebraț, rădăcinile plantelor îi lăsaseră zgârieturi ce se ramificau. O ultimă lovitură de sapă și toată grămada de frunze a căzut și am văzut nicovala… Era formidabilă, o stâncă înfiptă în pământ cu rădăcini de bronz nu ar fi fost mai solidă. Era o fiară uriașă, un animal de povară preistoric fosilizat, încremenit, de neclintit. Mi-am trecut palmele peste laturile ascuțite, aproape tăioase. Era de ajuns o apăsare slabă și pielea se despica.

Nu era o grădină, ci un sanctuar al durității… Un sanctuar al concretului, al adevărului, al vieții… În orele următoare am scos la iveală alte cinci nicovale mai mici, adunate ca niște dulăi gata să-și devoreze adversarul. Shakaola s-a ridicat în sfârșit, se clătina, gâfâia, avea buzele umede, dâre de sudoare i se prelingeau de la subsuori de-a lungul coastelor și șoldurilor. Și-a șters mâinile jilave pe un snop de frunze și m-a privit… Am știut atunci de ce ne aflam acolo.

„Acum!” a spus ea.

Am alergat spre casă, alunecând pe tălpile goale. Nu mai simțeam răcoarea culoarelor, nimic nu mai conta. Odată ajuns în sala cea mare, m-am năpustit asupra pachetelor, scoțând febril din ambalaj ciocanul cumpărat de la buticul indian. Când să mă întorc, am observat în mijlocul bazinului o nicovală de ciment, ce evoca extrem de fidel imaginea unui altar. De îndată ce am ajuns în grădină,

am lovit nicovala de bronz, iar atunci sunetul…

Cum să descriu…? Devenisem o lume…

Devenisem o pastă, în care se amestecau tușul unsuros al prospectelor, o pereche de sâni din hârtie glasată și roșul unei guri ce sugea un gât de sticlă sau un tub de ruj, totul topit într-un decoct de borderouri cu cifrele lor asemănătoare cu vertebrele unui saurian sau cu susurarea nesfârșită a unei rugăciuni budiste… Eram o lume cenușie, catifelată ca pielea pe interior, la o blănărie, într-o vitrină semiluminată, piele ce degajă parfumul acela latent care te cuprinde de la sex și îți stârnește dorința de a te afla în fața unei oglinzi neargintate, în cabine de probă subterane. Stăteam așezat și încercam să mă hipnotizez pe această frază ca să stăvilesc valul de imagini care părea să țâșnească din mintea mea și să mi se scurgă pe păr, picătură cu picătură, dintr-un creier asudat. Mă simțeam ca făcând parte din tot, vederea îmi era disociativă, descompunea, dădea viață din nou, conferea individualitate.

Fosilele se desprindeau din chihlimbarul devenit vâscos, revenit la starea de clipoceală, mergeau cu labele îndoite ca niște scribi care ar fi copiat o lucrare drept pedeapsă acum un milion de ani, iar ochii lor redeveneau acele mici sfere negre grețoase în care îți vine să înfigi un ac de pălărie… Le dădeam viața mea, mă sorbeau și cu fiecare secundă care trecea deveneam tot mai insensibil; două unghii ascuțite de femeie îmi puteau străpunge urechea, o scobitoare să-mi fie înfiptă la încheietura coapsei și nici nu aș fi tresărit…

Eram treaz încă, dar era ca și când ochii mi se acopereau cu acel fildeș pur și satinat care înconjoară scoicile, aveam două perle în orbite, iar pleoapele și genele clipeau în jurul lor precum carnea de stridie. Chiar și mușcătura dintr-o lămâie nu mi-ar fi făcut moliciunea mai confortabilă… Acum, dinții îmi erau tot atâtea pietricele reci care-mi înghețau gingiile; aș fi vrut să am canini de cretă ca să mușc din tăbliță cu un scrâșnet de început de școală, să simt cum molarii mi se fărâmă ca o bucată de

calcar pe desenul unui șotron, aș fi vrut să fiu friabil, fragil, perisabil... Perisabil este termenul, o grămadă de carne ce se stinge în jurul miezului său, care se pliază în lâncezeala intimă a unei coapse îmbătrânite, brobonind pielea neagră a unei perne. Să fiu în acel stadiu de lichefiere în care articulațiile mă lasă, rotulele nu mă mai ascultă, să mă eliberez de tot ceea ce mă constrânge ca obligatoriu, să-mi abandonez scheletul, să-mi șubrezesc legăturile, să curg, să mă opresc cu o veselie puerilă de la albumina care o ia razna...

Shakaola țipa. S-a suit pe nicovală ca pe un cal de fier, cu picioarele întinse de-o dureau. Coastele lăsau dâre roșietice pe pielea ei strălucitoare. M-am îndoit din șale, mi-am rotit umerii și am lovit baza blocului de metal cu ciocanul. Am avut impresia că mânerul avea să se sfărâme în mâinile mele, că toată masa de fier vibra... Sus pe nicovală, Shakaola tremura ca o bătrână, îi clănțăneau dinții, iar sânii păreau două bucăți de gelatină într-o farfurie care se mișca nebunește. S-a îndoit toată când am mai lovit a doua oară, iar capul ras i s-a lovit de metal. Acum zgomotul era îngrozitor și, prizonier al tunelului de frunze albastre, nu se putea răspândi. Celelalte nicovale au început să răsune ca niște diapazoane. Shakaloa încerca să se ridice, o vânătaie îi păta fruntea și un firicel de sânge i se scurgea printre sprâncene. A ridicat capul, mi-a zâmbit, mi se oferea. Cuvinte fără noimă i se buluceau pe buze. Am lovit din toate puterile vârful nicovalei și de astă dată tânăra femeie s-a lăsat pe spate, cu brațele și picioarele atârnând, iar din gură i se prelingea salivă pe bărbie și gât. A deschis gura și am înțeles că mă chema... Că mă chema. Venele mi se umflaseră de o bucurie de nespus. Brusc ciocanul s-a spart... Am simțit cum mânerul mi se sparge în palme, așchiile îmi șfichiuiesc umerii și picioarele, sărind în jurul meu. Sângele mi-a năclăit palmele... Am rămas încremenit, prostit, în timp ce ultima vibrație se stingea ușor...

Și deodată s-a lăsat liniștea, o liniște îngrozitoare, copleșitoare... Nu mai rămăsese nimic din ciocan, doar

câteva aşchii ciudat de asemănătoare, ca şi cum unda sonoră ar fi descompus obiectul în elementele de bază. Poate că asta se întâmplase şi cu restul. Un fel de toropeală nesănătoasă, o abrutizare bruscă îmi încetinea pe neaşteptate fiecare gest. Pe nicovală, Shakaloa se ridicase, îşi revenise, îşi ţinea pulpele strânse şi – mi se părea – era ostilă. Am alergat spre una dintre nicovalele mai mici, am încercat să o ridic cu gândul de a o folosi ca să o lovesc pe cea mare, dar era extrem de grea, nu am putut să o clintesc.

Ceea ce a urmat s-a desfăşurat într-un fel de ceaţă comatoasă, îndepărtând orice senzaţie că lucrurile care mă înconjurau erau reale. În casă ori în maşină nu exista niciun obiect care să poată fi folosit pe post de ciocan. Am rămas dezorientat în timp ce tânăra redevenea rigidă; n-am putut suporta disprețul pe care am avut impresia că-l citesc în privirea ei şi am ieşit din grădină, cu hainele în mână, rugând-o să aştepte… Era grotesc. Afară căldura mi s-a părut teribilă şi m-a ajutat să-mi vin în fire. M-am îmbrăcat în grabă, am sărit în maşină şi am demarat în trombă, gonind ca un nebun prin marea de ierburi galbene.

Soarele era pe cer, dar nu am reuşit să-mi dau seama ce oră e. Sângele de pe mâini mânjea volanul şi mi-a trecut prin minte deodată că, dacă m-ar fi oprit vreo patrulă, aş fi părut un nebun sau ucigaş. Nu ştiam prea bine încotro să mă îndrept. Numai dorinţa de a găsi un alt ciocan mă făcea să înaintez. Am ieşit în cele din urmă de pe câmpia ierboasă şi am dat de un drum de ţară care părea să ducă spre un sat. Era foarte cald, iar străzile târguşorului erau pustii când am ajuns. Nu exista, desigur, niciun fierar şi, de altfel, starea de exaltare de nedescris în care mă aflam, ţinuta mea dezordonată şi sângele care îmi murdărea braţele m-ar fi împiedicat să mă prezint undeva în public. Am bătut străzile, incapabil să mă decid ce atitudine să aleg. Brusc mi-am dat seama că nu aveam nici bani la mine… Am ieşit din sat şi, la o răscruce, am dat de un cimitir. Era un cimitir curat şi ordonat, cu peluză verde,

frumoasă și cruci albe, mici, fără ornamente. Poate că era un cimitir militar... Pe un mausoleu trona o statuie de bronz, impunătoare, ce părea să reprezinte un nud de bărbat. Un gladiator sau un luptător cu brațul ridicat, cu pumnul strâns, sfidător... Da, cred că era un cimitir militar.

Acel braț mă hipnotiza. Am oprit mașina, am scotocit în trusa de unelte și am scos un fierăstrău scurt pentru metale. Locul părea pustiu, nu părea să fie vreun paznic; am traversat gazonul alergând și m-am cățărat pe statuie. Fierăstrăul mușca din metal în lipsa unui umăr adevărat. Îi dădeam zor, sudoarea mi se prelingea pe tâmple. Brațul, odată tăiat, putea fi un ciocan perfect; nu aveam decât un gând: să ajung cât mai repede în grădina cu nicovale...

Lovitura de crosă între umeri m-a aruncat la pământ pe jumătate leșinat, am vrut să mă ridic, dar o lovitură de cizmă în șale m-a aruncat din nou pe iarbă și abia atunci i-am văzut pe șerif și pe ajutorul său.

Ceea ce a urmat a fost destul de penibil, trebuie s-o mărturisesc. Interogatoriile m-au făcut să pierd noțiunea timpului. Nu mai trăiam decât cu teama loviturii următoare, a palmei sau a loviturii de picior neașteptate, ce țâșneau imprevizibil din întunericul sălii printre întrebări și răspunsuri. Din câte am înțeles, unele facțiuni locale cereau să fiu linșat imediat. Statuia era creația unui artist din regiune, mausoleul era închinat unui erou de război născut în acel sat. S-a vorbit despre profanare, anarhie, vandalism, jefuire de morminte. Când protestam, când strigam, gardianul răsucea butonul regulatorului din celula mea și orice zgomot era imediat și complet cenzurat. Era atroce, nu mai puteam articula niciun sunet, deveneam surd și mut și asta dura uneori zile întregi...

Dacă nu m-ar fi eliberat până la urmă, aș fi înnebunit. Afacerea s-a încheiat cu o amendă foarte mare datorită intervenției din partea academiei de muzică. S-au adus în discuție surmenajul, conduita bizară, depresia nervoasă...

Nu am mai găsit mașina, mi s-a spus că venise cineva să o ia. A trebuit să urc colina pe jos, era cam frig, iar nori cenușii, grei se întindeau în zare. Câmpia galbenă devenise

roșie și un vânt uscat îmi lipea cămașa de umeri… În vârful colinei frunzele albastre își luau zborul în rafale, lăsând grilajul grădinii și ramurile desfrunzite. M-am apropiat de grilaj, mi-am lipit fruntea de el… Înăuntru, nicovalele, care începuseră să ruginească de la primele ploi, se odihneau, inerte. Totul era pustiu, venise toamna…

A trebuit să plec imediat, procesul meu crease o impresie destul de proastă la discotecă și am înțeles că urmăreau cu orice preț să mă îndepărteze. M-am trezit undeva, la marginea lumii, acolo unde căldura este atât de copleșitoare că dansatorii care bântuie barurile și ringurile de dans par iremediabil molipsiți de boala somnului.

Am reziliat contractul. Am revenit, era aproape toamnă…

Casa de pe dune era pustie, totuși nimic nu se schimbase. Am închiriat o mașină. Nu mi-a fost greu să regăsesc drumul spre colină; în anul acela nu trecuse o zi fără să mă gândesc la clipa aceea. Am oprit la marginea câmpiei și am mers pe jos restul drumului.

Mașina lui Shakaloa era la baza colinei, alături de un autoturism mare, break metalizat. Am așteptat.

În dimineața zilei următoare a ieșit un bărbat, tânăr, cu trup de atlet… În urma vieții în închisoare și colonii, mă înmuiasem, rămăsesem fără păr, mă îngrășasem…

Break-ul s-a îndepărtat, lăsând o dâră lungă în urmă.

Ca de obicei în aceste locuri, timpul se înrăutățea rapid; a doua zi vântul smulgea primele frunze albastre. Ca să întârzie atât de periculos de mult, ea trebuie că fusese în mod special satisfăcută. În apusul de soare, umbra regulatoarelor se proiecta deformată pe colină. Am urcat. În grădină, nicovalele păreau și mai strălucitoare, ca sub efectul unor lovituri de ciocan repetate. Frunzele începeau să se adune pe pământ, iar pereții deveneau din clipă în clipă mai subțiri. În curând grilajul va fi gol…

Am mers spre casă. Shakaloa era acolo, cu spatele, pregătindu-se să închidă poarta de acces…

Am scos ciocanul și am lovit. Ah, nu foarte puternic, doar cât să o amețesc, apoi am târât-o pe culoare până la

marea sală circulară din centrul clădirii. Am coborât cu ea în bazin și am dezbrăcat-o ca prima dată… Apoi am scos cătușele și lanțul și am prins-o strâns de nicovala centrală. Fără putință de scăpare. Deschisese ochii și mă privea încremenită. Am ieșit din bazin. Vântul începea să șuiere de-a lungul culoarelor și deodată un muget lung de furtună a izbucnit sub cupola sălii. Frunzele albastre și-au făcut apariția, mai întâi rare, apoi în rafale. Îmi biciuiau gleznele, se rostogoleau pe jos spre bazin. Shakaloa urla, dar din cauza vântului nu puteam deslușI ce spune. Frunzele au acoperit-o treptat ca niște grămezi de pământ… Am închis ochii o clipă, iar când i-am deschis din nou, bazinul era plin; atunci am luat-o la fugă pe culoare, lovindu-mă de pereți, ricoșând ca un glonț. Am alunecat pe panta înclinată, gata să mă dau cu capul de una dintre nicovale. Deodată mi s-a părut că-mi perforează timpanele un țipăt lung… un țipăt de moarte. Am adunat frunze albastre și mi-am astupat cu ele urechile…

Liniștea… Oh! liniștea…

ANAMORFOZĂ SAU LEGĂTURILE DE SÂNGE

Paznicii nu le-au acordat niciodată destulă atenție copiilor. Poate însă că soarele care le bătea toată ziua în căștile metalice le încetinise mecanismul gândirii?

…Și cureaua pistolului-mitralieră din piele bătucită, scorțoasă, care pătrunde în carnea umărului. Mâna pe patul de lemn al pistolului, evitând să atingă oțelul fierbinte. Cămașa pe care sudoarea o transformă încet într-o carapace de carton… Poate că toate astea i-au făcut să se izoleze treptat într-o suferință monotonă și cotidiană, rupându-i de lumea exterioară asupra căreia se presupune că aruncau o privire clinică în stare să detecteze cel mai mărunt simptom de dereglare. Poate că paznicii risipiți de-a lungul pasarelelor de fier kaki ce înconjurau insula au devenit încetul cu încetul autiști? Infirmi înarmați, orbi, surzi și muți, prizonieri ai unei facțiuni mecanice? Ar fi trebuit să pipăie la nimereală teaca revolverelor ce spânzurau de centurile lor, ca să se asigure că Waltherul

regulamentar se afla încă acolo. Dar nimic nu era mai puțin sigur. Când țeava mitralierelor se lovește din întâmplare de balustrada pasarelei de supraveghere, se aude un sunet sec și te gândești negreșit că încărcătoarele lungi de sub piedica de siguranță fixată pe poziția de foc automat nu conțin nimic altceva decât rugina care le acoperă pereții.

Nu, paznicii nu le-au dat niciodată cu adevărat atenție copiilor. Totodată, ar fi logic să recunoaștem că rolul lor este în special acela de a supraveghea țărmul, marea. O mare strălucitoare ca o lamă ce reflectă sclipirea soarelui. Poate că scânteierea asta neîntreruptă a acționat asupra lor ca o hipnoză lentă, din care, de acum, nimic nu îi mai poate trezi?

La început, puștii au început să stea la etajele inferioare ale pasarelelor. Nu păreau deranjați de soare. Trupușoare goale, buboase, adunate ciorchine, cu coastele puțin ieșite în afară uneori sau cu burta cam prea umflată, cu un ombilic proeminent, câteva urme de rahitism sau de obezitate precoce. Și toți, băieți sau fete, cu capetele rase, fără deosebire, poartă pe chip o curioasă expresie de ostilitate, de la părul care le mijește aspru. Unii – mai ales fetele – stăteau strânși câte trei-patru în același cearșaf sau circulau cu o foaie de hârtie cu pătrățele prinsă cu două benzi de leucoplast furat de la laborator pusă în dreptul sexului. Suportă soarele fără să facă bășici, fără să se-nroșească, ajungând chiar să-și pună fesele goale pe treptele fierbinți ale rondului. Încetul cu încetul au părăsit sălile de joc, leagănele, porticurile, gropile cu nisip și s-au agățat în ciorchine, din ce în ce mai mulți, de schelele de oțel care susțin rețeaua de pasarele. Soldații i-au lăsat în pace, ei care, la început, trăgeau fără somație asupra fiecărei umbre rătăcite în interiorul perimetrului de securitate. Soldații… Soarele.

Santinela care stă de pază la capătul debarcaderului, în mijlocul bucăților de parâme rupte de nave în fuga lor, și-a împins casca în față, în așa fel încât îi atinge nasul, ascunzându-i complet ochii, ceea ce o împiedică întru totul

să vadă întinderea pe care în mod normal trebuie să o supravegheze.

Pe terasa restaurantului în alb și albastru, ridicat pe marginea unei dune, mesenii stau cu spatele la mare, aliniați perfect, un zid de omoplați în nailon și bumbac alb în fața apei. Toți înșirați, cu sunetul valurilor care îi izbește în ceafă, cu ochii agățați de bariera molatică a dunelor ce acoperă orizontul. Iar chelnerii, care nu se pot deplasa de-a-ndăratelea, își țin cu încăpățânare privirea în jos, întoarsă către farfuriile pe care le duc sau poartă ochelari polaroid enormi, despre care pun pariu că au lentilele pe interior date cu lac negru, ceea ce explică extrema lentoare cu care servesc, mâinile ezitante și stângace care răstoarnă vinul și sosul ca și cum le-ar pune la întâmplare.

În casa imensă cu balustrade rezervată cercetătorilor, l-am descoperit pe șeful de sală cum dă cu vopsea albă pe ferestrele mari dinspre plajă. Pensula din care se scurge vopseaua groasă acoperea într-un du-te vino febril suprafața de sticlă zgâriată de nisipul purtat de vânt. Întrebat de ce vopsește, omul a fost total incapabil să dea vreo explicație gestului său. „Agorafobie colectivă…”, a rostit fonfăit medicul psihiatru prin stratul gros de cărămizi plumbuite care obturează acum ușile și ferestrele din vila sa.

La căderea serii, cu picioarele îngreunate, cu sângele îngroșat de la căldura și oboseala deplasării dificile, am sfârșit prin a da, la capătul digului, peste un bătrân așezat într-un fotoliu de pânză decolorat, cu chipul în bătaia vântului, cu ochii larg deschiși, molfăind o pipă stinsă. Când m-am apropiat, i-am zărit pupilele lăptoase și n-am mai avut nicio îndoială. Era orb.

…Izbucnește o rafală, repercutată la nesfârșit de pereții înalți de beton ai sălii. Tubul de cauciuc biciuiește aerul, smulgând acul perfuziei care se rupe, lăsând două treimi din lungimea sa în vena spartă. Un proiectil fisurează flaconul de pe suport și serul se scurge prin crăpături și picură din ac pe podea. Picăturile se strâng una câte una, ca furnicile, alcătuind încetul cu încetul o

mică băltoacă mișcătoare, agitată, ce se revarsă în mijlocul pansamentelor, compreselor. Un potop de bisturie pulverizează geamul camerei sterile… Paturile sunt răsturnate, cărucioarele trepidează cu încărcătura lor încă sub anestezie. Mâinile scotocesc sub cearșafuri, prin pansamentele umede și jilave, unghiile caută marginile rănilor inflamate, degetele pătrund în interiorul cărnii deschise, smulgând suturile prea fragile, distrugând adânciturile calde, ce palpită. Borcanele, acvariile se prăbușesc, se sparg și cioburile secționează conținutul, bucăți alandala care se zbat de parcă ar încerca să se unească, șerpi, șopârle… Și apoi, desigur, focul, provocat poate de un rând întreg de lămpi scialitice care explodează într-o jerbă de scurtcircuite pocnitoare. Mă trag îndărăt, iar umerii mei cu trese galbene ca lămâia se izbesc de ușa toaletei care se deschide. Cubul de întuneric răcoros mă absoarbe. Mirosul înțepător de dezinfectant face să explodeze greața care îmi umfla pântecele și mă arunc, icnind, asupra primei chiuvete. În mișcarea mea rapidă, casca se ciocnește de oglindă, care se crapă de parcă ar fi fost lovită de un proiectil. Rămân acolo, lipit de faianța rece, ascultând pârâitul flăcărilor de dincolo de ușă. Cu două degete ale mâinii drepte reușesc să extrag din căptușeală o bomboană înfășurată în hârtie cenușie, fără model. O asemenea austeritate în prezentarea unor dulciuri are darul să te surprindă. Odată ce desfășori hârtia, observi pe dosul ei o pleiadă de mici desene a căror semnificație n-o poți dibui decât cu ajutorul unei lupe. Cum îmi lipsește așa ceva, nu reușesc să identific cu claritate scena scrijelită cu o peniță subțire ca în vechile stampe. O ceremonie de înmânare a premiilor, o paradă militară? Doar dacă nu e vorba de un autodafe… Între pliuri se vede în zigzag o propoziție: „Am meritat pagina albă” sau poate „Am meritat plaja albă”? Aluzie la formulele standard din jargonul militar: „pagina albă” înseamnă că ești citat pentru fapte de curaj, iar „plaja albă” este locul ales de regulă pentru execuții… Bomboana îmi lasă un gust curios de pastă de dinți.

Cavalcada se îndepărtează. Prin ușa de la toaletă, rămasă întredeschisă, incendiul scuipă o jerbă de flăcărui care înnegresc podeaua cu dale și se sting… În sală, toți câinii au fost uciși.

Dogi germani, copoi, braci, boxeri, setteri, pointeri. Toți. Blana, tăiată cu scalpelul, dă la iveală carnea vânătă a mușchilor, încordați într-o ultimă crispare. Licărul flăcărilor lasă să se întrevadă pe alocuri urmele unor carnagii improvizate. Urechi smulse cu cleștele, boturi tăiate.

De ce vorbesc despre lucrurile astea? De ce atâtea digresiuni în vreme ce povestea, amintirile, deja greu de ordonat… și totuși îmi aduc aminte, în pofida migrenei. Acum văd…

Am ieșit și ceața se înălța încet dinspre mare către centrul insulei. O ceață groasă, suspectă. Poate fumul unei lupte navale îndepărtate, adus de vânt. În spatele grilajului de la adăpostul pentru câini, animalele tăceau, înfiorate, respirând scurt, cu urechile ciulite. Fără vreun motiv anume, am dat drumul unui dog german și i-am prins lanțul de la zgardă de belciugul de la încheietura mâinii mele drepte. Imediat a trebuit să-l lovesc ca să-l oblig să înainteze și nu a acceptat să iasă din țarc până ce blana de pe coapse și pântece nu i-a fost brăzdată de mici dâre roșii. Nu mi-a fost ușor să merg, mai întâi din cauza cețiii, apoi din pricina animalului care se opunea, înainta cu zvâcniri bruște, îmi smulgea brațul din umăr sau îmi tăia încheietura odată cu fiecare salt.

Deodată vântul și-a schimbat direcția, abătând asupra noastră un potop de funingine. În momentul acela câinele și-a rupt lanțul, m-a aruncat la pământ și casca mi-a căzut pe ochi. Nici nu am observat când a dispărut.

Carnea strânsă-n belciug se umfla, așa că mi-am strecurat batista între fier și piele. Câteva secunde mai târziu, s-a auzit urletul animalului, răsunător, întrerupt deodată ca și când… Am rămas câteva secunde nemișcat, deloc în elementul meu, înghițindu-mi de mai multe ori saliva ca să încerc să alung gustul persistent al bomboanei.

Am ajuns din nou la hotel, pe marginea dunei, șerpuind printre fotoliile de plajă pe care vântul le umfla ca pe niște baloane de pânză. Aproape de gaura de canalizare, din ghemotocul unui porumbel mort se desprindeau penele încet, una câte una… Floare pufoasă, în tonuri de gri, alb și roz, ale cărei pene-petale erau smulse din ce în ce mai repede. M-am aplecat, cu degetele ca o greblă. Un pumn de pene și-a găsit locul în tașca ce mi se bălăngănea pe șold.

Apoi a urmat pisica, întinsă pe-o parte, cu labele țepene într-un paralelism perfect. Pe burtă i se vedea pe alocuri pielea, ghemotoace de blană bicolore mi se agățau de tălpi sau se lipeau de asperitățile zidurilor. Mă aplec, culeg smocurile de blană mătăsoasă fără să le strivesc, ca pe cocoloașele de praf de sub mobilă, apoi le strecor în tașcă și o închid, atent ca vântul rece să nu-mi sufle prada. Ultimul peste care am dat a fost bărbatul, zăcea la umbra unui felinar a cărui lumină îl brăzda într-o diagonală răsfrântă. Deși e întins pe spate, arcuirea prea accentuată a șalelor trădează zvâcnetul agoniei.

Vântul îi croiește o chelie adâncă în părul până la umeri. Șuvițele i se desprind de tâmple și cad pe pământ, virgule cam soioase dar încă nu fără de strălucire. Le adun cu două degete. Pilozitatea pubiană a dispărut deja, lăsându-i acestui mort de patruzeci de ani un sex spân ca acela al unui băiețel. Sala de mese este goală, pe tejgheaua barului vibrează un aparat de radio, cu volumul blocat la maximum. Nicio emisiune nu face să răsune difuzorul, se aude numai tic-tac-ul unui ceas deșteptător, uitat lângă microfonul lăsat deschis, care poate că va suna în scurt timp. Câteva lumânări tocmai s-au stins…

Cioburi de sticlă scrâșnesc sub tălpile mele țintate.

În sala din spate, trei cupluri se învârteau lent, bărbați și femei agățați unul de altul, într-un slow hipnotic și tăcut. Pe estradă, instrumentele abandonate de membrii orchestrei se-ncălecau unul peste altul, în mijlocul partiturilor împrăștiate. Scena mi-a trezit vechi amintiri, o senzație de déjà-vu, poate imagini văzute pe un ecran…

Am urcat.

De-a lungul culoarului, o rază de lumină ce ieșea de sub o ușă m-a determinat să mă opresc. Am intrat. O femeie stătea nemișcată, îngenuncheată în partea dreaptă a patului, îmbrăcată numai cu un combinezon de nailon roz cam demodat. Cu siguranță că era tânără, dacă te luai după sânii tari… Nu i-am privit chipul. Câinele era ghemuit sub cearșaf, cu capul lăsat pe perna dantelată, cu limba scoasă. Răsuflarea lui răgușită se întrepătrundea cu hohotul de plâns al femeii. O secundă privirea mea a înregistrat ceva anormal, fără să pot preciza exact ce. Abia după ce am închis ușa mi-am dat seama că pe sub cearșaful pătat cu maro nu am văzut anumite umflături… Câinele nu mai avea labe. Cât despre necunoscută, ținea ea cu adevărat în mână un brici sau este doar o imagine adăugată ulterior conform principiului asocierii de idei?

În capătul culoarului am șterpelit un binoclu marin uitat pe o măsuță, cu speranța secretă de a putea, de la înălțimea terasei, să surprind deplasarea copiilor în interiorul insulei. Gestul meu s-a dovedit însă inutil, pentru că proprietarul vopsise suprafața lentilelor cu un stat gros de vopsea neagră, rezistentă la diluant.

Dintr-odată casca mi s-a părut foarte grea și arsura rănii de la încheietura mâinii, insuportabilă. M-am gândit că ar trebui să dorm, să-mi recuperez îndeajuns forțele cât să plec după copii, să-i previn să nu aibă soarta câinilor… Am rămas însă nemișcat, în teaca de sudoare a tunicii mele militare, în mirosul stătut al propriului meu corp. Am mers la baie, am deschis robinetul și am răsturnat conținutul flaconului cu săruri de baie de un galben strălucitor. Am stat astfel până ce cada s-a umplut cu apă și cu spumă, apoi mi s-a făcut frică. Frică să fiu gol, dezarmat… M-am frecat rapid cu mâna stângă. Sexul, despărțitura dintre fese…

Acum fereastra este deschisă, larg deschisă…

Funinginea pătează carelajul, se depune ca o peliculă pe mochetă. Mă sufoc sub cauciucul măștii de gaze. Mai multe păsări scapă dintr-un șopron aflat în partea de jos și

zgomotul pe care-l produc este amplificat de pereții metalici. Doi autostopiști așteaptă lângă o gură de incendiu, cu degetul mare ridicat, deși nu trece nicio mașină pe șosea. Îmi încrucișez brațele pe piept și îmi prind umerii în palme într-un gest de neliniște rece.

Ambulanța, mai degrabă umbra ambulanței cotește la colțul străzii.

Apoi capota, geamurile polaroid care ascund șoferul. În definitiv, există un șofer? Ambulanța, tot acest alb… te face să te gândești la cearșafuri curate, răcoroase. Să adormi…

Vehiculul se oprește lângă ce doi autostopiști care se strecoară de îndată pe locurile din spate. O pocnitură și ușile se închid. Roțile alunecă silențios până la următorul deget ridicat… Unde vor fi duși? Oare sunt uciși chiar în clipa asta, îndărătul tablelor albe ale mașinii, din care nu răzbate niciun sunet? Infirmierii au poate curele din piele… Ba nu, din tavan și podea țâșnesc lame tăioase care se întrepătrund. Numai dacă nu cumva bancheta din spate a ambulanței nu este altceva decât un cuptor de incinerare mobil sau mai mult chiar… Dar nu, nimeni nu știe. Nu ar trebui ca puștii să se molipsească de epidemie și să stea în șiruri lungi de-a lungul drumurilor, chemând ambulanțele.

Dar poate că este pe cale să se întâmple? Autostopiștii se găseau prea departe ca să pot emite vreo părere despre vârsta sau sexul lor. În plus, lentilele aburite ale măștii… M-am gândit…

M-am gândit că ar fi plăcut să-mi desprind curelele de cauciuc de pe tâmple și să mă așez la masă cu fața fără mască. Să scot tamponul gros de vată din trusa de prim ajutor din metal deformat – pe care cineva a aruncat-o în grabă în mijlocul mesei, zgâriind iremediabil incrustațiile mobilei –, să-l înmoi în eter sau în alcool de 900 și să șterg urmele de sudoare care îmi mânjeau fața. Să-mi trag brațele în spate, să-mi întind pectoralii pe oasele din coșul pieptului până ce se aude obișnuitul mic trosnet delicios, undeva la nivelul vertebrelor dorsale. Gestul acesta de destindere, plăcut și periculos totodată, pentru că lasă

curbura abdomenului lipsită de orice apărare, să fie tăiată de prima lamă ivită. Gestul acesta pe care odinioară, când coboram din pat, îl făceam cu oarecare neîncredere, de teamă să nu apară din maldărul de cearșafuri mâna soției mele strânsă pe mânerul unei săbii-baionetă, țintindu-mi buricul sau capul pieptului ca să mă înjunghie odată pentru totdeauna.

...Înainte de a părăsi hotelul, am scris pe peretele culoarului cu litere inegale, folosind un ruj de buze uitat: „Să fim vigilenți”.

Apoi m-am gândit la femeia cu briciul, din cameră, și deodată mi-a trecut prin minte că ea era vinovată de masacrarea câinilor, acolo jos, în laborator. Mai ales că animalul care zăcea pe patul ei mi s-a părut că semăna întrucâtva cu dogul pe care îl scosesem din adăpost cu câteva ore mai devreme.

Am sprijinit mitraliera de zid și m-am mulțumit să scot din teacă sabia-baionetă regulamentară. Am împins ușa camerei, mocheta îmi amortiza zgomotul pașilor, așa că femeia nu a putut să mă audă venind. Era tot nemișcată, combinezonul de nailon roz îi era pătat de sânge în dreptul pântecelui, acolo unde probabil că-și ștersese mâinile. Umbra mea proiectată pe pat a făcut-o să tresară. Țipătul ei mi-a zbârnâit în urechi, ca o sirenă de alarmă, și i-am văzut mâna înarmată cu briciul șfichiuind aerul către gâtul meu. Am încercat să deviez lama cu o mișcare din cot, însă oțelul a alunecat pe sub pumnul și interiorul palmei mele, făcând să țâșnească sângele pe cămașa mea și pe fața ei.

Mi s-a făcut frică. Înainte de a mă gândi la orice, mâinile au apucat strâns mânerul baionetei, șfichiuind aerul de jur împrejur cu un gest de cosaș. I-am atins gâtul, o rană în linie dreaptă, profundă, de nelecuit. A căzut în față, ca un bolovan. Fața i s-a lipit de sexul meu într-o postură obscenă și a trebuit să o iau de păr ca să o dau la o parte. Mișcarea a făcut ca sângele meu să se amestece cu al ei, ca într-un pact obscur și definitiv. M-am ridicat nesigur pe picioare, tremurând, și m-am dus spre baie.

Luciul roz al dulapului pentru medicamente conferea lucrurilor un straniu aer ireal. Am aruncat aparatul de ras în chiuvetă, luptându-mă cu greața care mă copleșea. Sângele îmi păta combinezonul roz chiar în dreptul pântecelui. Mi-am întins mecanic brațele, care se-ndoiau, și mi-am aranjat portjartierul. „O să vomit, o să vomit”, mi-am spus. Fardul mi se prelinsese de pe pleoape pe obraji și a trebuit să-mi șterg fața cu un prosop umed. M-am gândit că frica nu scuza sălbăticia cu care îl ucisesem. Totuși, înainte să mă întorc în cameră, mâna mi-a căutat aparatul de ras. Am mers până la pat, am îngenuncheat și primul meu gest a fost să arunc un cearșaf peste animalul mutilat. Atunci s-a deschis ușa și a intrat bărbatul. Un militar, cu casca pe cap, cu fața ascunsă în spatele unei măști de gaze. Nu i-am văzut chipul, creierul meu nu a avut vreme să înregistreze decât tresele galbene ca lămâia care îi acopereau umerii, apoi ușa s-a închis. Mă doare coapsa, mușcătura mi-a rupt ciorapul chiar deasupra jartierei. Mă doare, sângele îmi murdărește blana și labele nu mai pot duce corpul. Nu ar fi trebuit să reacționez astfel, însă durerea și frica m-au făcut să-mi pierd capul. Mai ales flăcările și mirosul de fum. Când ne-au împins în sală, instinctul m-a anunțat de îndată de pericol, m-am ghemuit în spatele unui cărucior cu rufărie murdară, cu botul pe labe, urechile pleoștite. Ceilalți lătrau ca proștii. Nu m-am uitat la măcel. Când totul s-a isprăvit, nu l-am văzut decât pe bărbatul agățat de chiuveta din toaletă. Bărbatul cu cască și trese galbene ca lămâia. Molfăia ceva dulce, scos dintr-o hârtie cenușie, și, împotriva voinței mele, am simțit cum gura mi se umple de salivă. În timp ce se privea în oglindă am șters-o pe ușa batantă. Am ajuns la adăpost. Nu voiam să mai ies, dar a venit el; m-a lovit. Mi-era frică de ceață și de mirosuri. Trebuia să urinez, apoi s-a rupt lesa și am alergat drept înainte, cu botul lipit de pământ. M-am întors în casa oamenilor. Nu voiam afară, nu voiam să văd câmpia, insula, marea. Deodată mi s-a făcut frică. Voiam un colțișor sau o gaură în pământ, un loc unde să mă ascund. Am lătrat din toate puterile ca să alung frica și am

mârâit arătându-mi colții. Femeii i s-a făcut teamă. Stătea în picioare în fața zidului care îi reflecta imaginea, una dintre labe îi era ridicată deasupra capului, iar cu cealaltă, în care avea un aparat de ras, își tăia blana de la subsuori. I-a fost frică, foarte frică. I-am simțit teama cu toată ființa mea, iar corpul ei mirosea a frică, atunci am lătrat încă și mai tare ca să-mi înfrâng propria frică. M-a lovit cu lama peste bot. Atunci am mușcat-o de pulpă prin combinezonul roz și am lins sângele ei și al meu. Apoi lama s-a strecurat între zalele lanțului de la lacăt și Pierre a apăsat deasupra rostind înjurături interzise. Și toți, râzând, am repetat înjurăturile fiindcă supraveghetoarea laboratorului nu era acolo să ne certe ca de obicei și să ne spună: „Copii, fiți politicoși, că altfel rămâneți fără desert!” Apoi am intrat în adăpost… Tunul era acolo, strălucind în întuneric, iar Pierre a spus „Super” și atunci mi-am luat inima în dinți. Acolo a început de fapt totul și nu ar fi trebuit… Pierre a atins manetele tunului ca să le sperie pe fetele rămase în prag și asta a fost. Pur și simplu, fără zgomot, doar un soi de „poc”, de parcă era o carabină uriașă cu aer comprimat. „Rahat! Proiectilul s-a dus!” a spus Pierre și a râs. Ne-am amuzat cu toții fără să știm de ce. Până și fetele, care de obicei se tem de orice. Imediat apoi, radarul a scos un bip-bip și o voce amuzantă de robot a spus: „Obiectiv atins. Navă lovită la cinci kilometri nord”. Și după aceea: „Contraatac dușman. Aflux de proiectile în picaj. Instalați dispozitivul de interceptare”. Noi habar nu aveam ce este acela dispozitiv de interceptare, așa că imediat după mesaj rachetele au explodat pe cer, chiar deasupra insulei. Trosc! Pleosc!… Și s-a lăsat treptat o ceață bizară ca de funingine. Când am privit pe geamlâc am văzut indivizi care se retrăgeau în vapoare. Dar nu erau vapoare pentru toată lumea, așa că unii au rămas pe dinafară. Pierre a dat drumul la radio. „Ai grijă cu santinelele!” a zis o fată, dar nu a fost luată în seamă. Santinelele sunt niște tâmpiți, e clar că se tem de noi, se vede cu ochiul liber. Radioul a hârâit, apoi s-a auzit o voce: „…sondele de detectare, după ce-au analizat, arată că ne găsim în prezența unui gaz cu

acțiune asupra creierului, manifestată prin simptome de agorafobie crescândă. Așadar, vă recomandăm să vă puneți măștile cu filtrele A2 și B3 galben în cazul în care…” Apoi nu am mai ascultat. Știam ce-i agorafobia pentru că îi auzisem pe doctori vorbind între ei: „…teamă de spații largi, panică în fața unei suprafețe întinse”.

„Gazul agorafobic este un gaz folosit în vederea unei invazii, a explicat Jean-Jacques, toată lumea aleargă să se ascundă în toalete, după care soldățoii nu au decât să debarce și să arunce în aer clădirile în care s-au ascuns gazații! Tare, nu?”

Tare, da, dar nu ne privea pe noi. Cum injecțiile cu ser au avut ca efect secundar o tendință de claustrofobie, gazul a compensat situația. Eram dintr-odată normali! Poc! și pe urmă nimic.

„O să facem prostii!” a spus Pierre și am început să ne plimbăm. Pe alocuri erau cadavre de animale și apoi am văzut și oameni morți. Alergici, desigur, iar gazul făcuse să le cadă tot părul. „Alopecie!” a explicat Jean-Jacques, care ascultă mereu pălăvrăgeala doctorilor.

Aici am greșit, când am ucis toți câinii, i-am scos din adăpost ca să-i ducem în laborator. Ne-au ascultat, pentru că știau drumul!

Într-adevăr, nu trebuia să-i omorâm, dar ni se pusese pata și pe urmă doctorii se ascunseseră, ne credeau închiși și ni se luase de testele proiective, de injecțiile de cuplaj. Ni se luase să mai fim ciuruiți… și de ser, și de luările de sânge, și de transfuziile „adaptate”… „Dă-i sângele tău unui câine și el ți-l va da pe al lui” etc.

Eram sătui până peste cap!

Pierre și ceilalți au început să distrugă totul și să omoare câinii. L-am văzut pe al meu, un dog german, alergând să se pitească în spatele unui cărucior cu rufărie murdară, dar am tăcut. Nu l-am pârât, doar făcusem schimb de sânge atât de mult, într-un fel eram frați… Ca la indieni.

Apoi… Apoi am mers pe șosea. Cred că se întâmplă ceva, dar nu știu ce. Ceața este tot mai deasă și m-am

pierdut de ceilalți. Ambulanțele pornesc să străbată insula în căutarea noastră. Paznicii spun mereu că ambulanțele sunt pline de tipi care ne ucid când urcăm sau pline de lame ori chestii de felul ăsta, dar o zic doar ca să ne sperie, fiindcă se tem de noi, de puști. Îi sperie să ne vadă cum rezistăm ore în șir în soare, cum nu ne temem de arsuri… Și este, de fapt, numai un „efect secundar al serului", ca și tendința de claustrofobie sau alte lucruri mai puțin importante… Dar sunt proști, de-a dreptul tâmpiți. „De asta sunt paznici!" zice mereu Jean-Jacques, și poate că ei cred într-adevăr în poveștile lor cu ambulanțe bau-bau…? Trebuie spus că, tot halind ziua întreagă scârboșenia aia de tranchilizante înfășurate în hârtie cenușie, creierul lor nu a evoluat!

E o ambulanță pe șosea, o să-i fac semn pentru că mi-e foame și pentru că… TÂMPITUL! DERAPEAZĂ! O să intre în mine, Dumnezeule! Farul e un ochi. Bara protectoare îmi izbește picioarele. Mă aruncă peste capotă. Mă doare, mâna îmi alunecă pe asfalt și mi se smulge pielea. Ai zice că e o mână jupuită, roșie toată. Brațul drept îmi este înțepenit, cu celălalt trag frâna de mână, dar e prea târziu. Capul se izbește de parbrizul care se face țăndări. Îmi curge sânge din arcadă pe obraz, pe barbă… Puștiul a zburat prin fața mea. Nu l-am putut evita. Nenorocita asta de ceață îngheață asfaltul și ambulanța asta cretină cu pneuri netede. Le-am zis la garaj, dar m-au trimis la plimbare. Ar fi trebuit să-mi pun centura de siguranță, însă după treizeci de ani de șofat liber în spatele volanului nu te mai schimbi. Portiera se deschide lesne. Puștiul este aici, culcat pe spate, cu gura larg deschisă. Încerc să-l ridic, dar mai rău îi fac și mâna lui însângerată cade peste arcada mea… La naiba! Mi-e rău… Nu mai mișcă. Trebuie să caut ajutor. La capătul șoselei este o clădire pe care o întrezăresc prin ceață. Alerg, intru. Nu-i nimeni la parter. Urc, o cameră, două camere… Și acolo văd un tip cu cască. Un militar, cu trese galbene ca lămâia pe epoleți, cu o baionetă însângerată în mână, iar între picioarele lui o fată în combinezon de

nailon roz, cu gâtul tăiat. Țeapănă. În spatele lui, pe pat, e un câine, dar nu sunt sigur. Tipul face un pas, o să mă atace, așa cum a făcut și cu fata! Trebuie să fac ceva! Sar, îi prind încheietura mâinii, îmi scapă însă. E deja rănit și sângele îmi țâșnește, amestecându-se cu al lui. Am să-l… Prea târziu, CE PROSTIE! Baioneta mi-a intrat în pântece până la plăsele. Încă nu mă doare, dar o să vină și asta, știu cum e, am mai pățit-o cândva, în Algeria. Ce chestii nebunești îți trec prin minte. Mă prăbușesc în genunchi între cele două corpuri, al femeii în combinezon de nailon roz și al tipului bărbos de pe ambulanță, prăvălit fără să scoată un sunet, cu ochii dați peste cap, parcă în căutarea unor amintiri îndepărtate. Rămân acolo, năucit, o oră, poate două…

Apoi… Apoi mi-am aranjat casca, am încercat să-mi curăț cămașa murdară a uniformei și tresele de pe umăr…

Am părăsit hotelul uitându-mi mitraliera sprijinită de zidul fațadei. Apoi…

Arn Silvelko a apăsat pe butonul de oprire al magnetofonului și banda s-a întrerupt fără să se mai deruleze pe cele două role. Sala, slab luminată, rămânea pe jumătate cufundată în întuneric. Și tocmai în partea aceea a sălii, tipii din comisia de anchetă își retrăseseră scaunele și îl lăsaseră singur cu magnetofonul în plină lumină. „Un vechi truc de polițai”, și-a spus Arn.

— Dacă vreți să ne explicați, doctore…? a șuierat o voce pierdută în penumbră.

Arn și-a dres vocea, așa cum proceda de fiecare dată când trebuia să vorbească în public.

— Aceasta este înregistrarea integrală a declarației locotenentului Georges Willoc la câteva ore după ce a fost arestat. Observați că, de fiecare dată când se întâmplă o crimă sau moare cineva, sângele agresorului și cel al victimei se amestecă și agresorul pare să moștenească gândurile celui care moare, în special ultimele impresii. Lanțul poate să ajungă astfel la un adevărat cumul de gânduri, ce aparțin unor indivizi diverși, la o adevărată întoarcere la sursă. La asta lucram pe insulă, înainte să

aibă loc regretabilul incident declanșat de copii…

— Asta numiți dumneavoastră incident, atacul asupra unei nave de escortă în timpul unei operațiuni? a râs cineva batjocoritor…

Arn a ignorat întreruperea.

— Centrul de Comunicări experimentale încearcă în prezent, prin intermediul serului încă imperfect, să stabilească o legătură mentală între două ființe supuse în prealabil unui schimb sangvin… Lucrăm în special pe copii – orfani – și pe câini. În ultima vreme am obținut rezultate foarte mulțumitoare. Unii copii au izbutit ceea ce noi numim operațiune de cuplaj… Vreau să spun că au văzut cu ochii unui câine, au simțit cu nările animalului. Închiși într-o celulă pe deplin întunecată din pivnițele centrului, copiii au trăit perfect impresiile vizuale ale unui câine care se plimba pe plajă, „gândurile” lui, dar este aproape sigur că animalul trăia ȘI EL senzațiile copilului. Ne găsim, altfel spus, în fața unei telepatii perfecte, obținute prin intermediul chimioterapiei, o telepatie în fiole injectabile, fără să necesite din partea subiecților aleși niciun fel de „dar” prealabil. Eu sunt altul, dar acest altul este eu și totuși noi suntem conștienți de identitățile noastre. Astfel putem ajunge la o veritabilă comunicare între creiere, pentru că, de acum înainte, cea mai intimă senzație va putea fi transmisă, resimțită de „interlocutor”. Nu va mai exista ceva de neredat, de neexprimat. Este ceea ce s-a întâmplat în cazul lui Georges Willoc. Serul comunicării s-a transmis din individ în individ, a perceput temporar și slab câteva informații pe cale să dispară fiindcă cei care le emiteau erau în agonie…

S-a auzit râcâit de picioare pe podea, apoi o voce a repetat gânditoare…

— …Comunicarea totală? Evident, din punct de vedere tactic, aplicarea unui asemenea procedeu… Nu mai este nevoie de radio, nu mai există riscul interceptării prin metode goniometrice, iar în privința interogatoriilor…

— Comunicarea totală! a întărit Arn.

Simțea că era pe calea cea bună, că vor exista mereu

orfani și câini, numai culoarea verde a semaforului și creditele de la stat rămâneau indispensabile…

Cuprins

Secțiune printr-un oraș bolnav
Musca și păianjenul
A șasea coloană
Ca o oglindă moartă
Soarele de sulf
…al lui Erebus și al Nopții
Memorii pe viu
Off
Anamorfoză sau legăturile de sânge